

MIC. # 9662

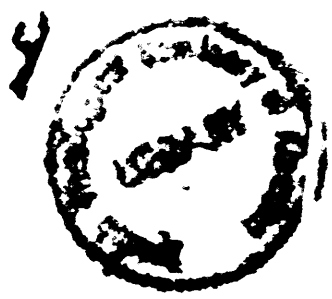
MIDRASH YALKUT TEMANI.

YEMEN: [16--]
YEMENITE SCRIPT

These images are from the collection of the Library of the Jewish Theological Seminary (JTS). JTS holds the copyrights to these images. The images may be downloaded or printed by individuals for personal use only, but may not be quoted or reproduced in any publication without the prior permission of JTS.

הועתק והוכנס לאינטרנט
www.hebrewbooks.org
ע"י חיים תש"ע

These images are from the collection of the Library of the Jewish Theological Seminary (JTS). JTS holds the copyrights to these images. The images may be downloaded or printed by individuals for personal use only, but may not be quoted or reproduced in any publication without the prior permission of JTS.

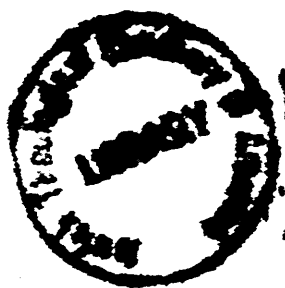

לִיִּי הָאִיסוּר שֶׁאֵד וְדָבָשׁ לֹא יִשְׁלַח לִגְבִּי הַמִּזְבֵּחַ : אֶת־דָּבָשׁ קִלְנָה מֵאֵן
אֵן קָרִיב שֶׁאֵד וְדָבָשׁ לִגְבִּי הַמִּזְבֵּחַ וּמִוֹתֵר דָּאֵךְ לִשְׁבַּע עֲצִיב יִעֲנִי
יִחַטֵּא אֲנִי : וְכָל קָרְבֵּן מִנְחָתְךָ בַּמִּלָּה תִּמְלֹךְ יִכּוֹל בְּנֵי מִלָּה וְכָל
בַּמִּלָּה יִכּוֹל תִּבְטִיחוּ תֵּל תִּמְלֹךְ וְלֹא תִשְׁבִּית מִלָּה בְּדִית לְהִיךְ
שֶׁלֹּא יִבִּיא מִלָּה שֶׁהוּא שׁוֹבֵת אֲבָל מִלָּה שֶׁאֵינָה שׁוֹבֵת כִּיף שֶׁלֹּא
יָבוֹא מִלָּה שֶׁהוּא שׁוֹבֵת יִעֲנִי לְמִלָּה לִי לֹא יִתְמַסְמַס אֲבָל מִלָּה
שֶׁאֵינָה שׁוֹבֵת מִתֵּל מֵאֵן מִעֲמֻנַּת הָדָה לְמִלָּה וְתִמְסְמַס כִּי קֹדֶשׁ וְאֵינָה
מִלָּה שֶׁהוּא שׁוֹבֵת מִתֵּל מִלָּה קֹדֶשׁ וְלֹא לֹא נִדְּקָה שֶׁר מִלָּה שֶׁאֵינָה
בַּמִּלָּה שֶׁהוּא שׁוֹבֵת וְאֵם תִּקְרִיב מִנְחָת בְּכוֹרִים לִיִּי אֲבִיב קֹדֶשׁ
בְּהֵשׁ מֵאֵן הָדָה לְמִטְהָר חֲמוּסִים אִו שְׁעוּרִים דָּאֵךְ שְׁעוּרִים לֹא אֵינָה נִדְּקָה
בְּחֵן אֲבִיב קֹדֶשׁ בְּהֵשׁ וְנִחְמַד וְהַפְשְׁתָּהּ וְהַשְׁעוּרָה נִכְתָּה כִּי הַשְׁעוּרָה
אֲבִיב נִחְמַד אֲבִיב שֶׁהִיא מִנְחָת שְׁעוּרִים וְנִחְמַד לְהֵלֵךְ שֶׁהוּא
שְׁעוּרִים : מֵאֵן לְפָדֶךְ בֵּין פֶּשֶׁב וּכְבֹשׁ כֶּשֶׁב שֶׁהוּא מִכְבֹּשׁ עֲוֹנוֹתֶיךָ
שֶׁלֹּא שֶׁאֵד וְכֶשֶׁב שֶׁהוּא כֹּבֵשׁ עֲוֹנוֹתֶיךָ שֶׁלִּישְׁדָּא כִּיף וְהַקָּרִיב
מִזְבֵּחַ הַשְּׁלָמִים אֵשׁ לִיִּי חֲלָבֹן הָאֱלִיָּה תִּמְיִכְתָּה וְהוּא קֹדֶשׁ
חֲלָב שׁוֹר וּכְשֶׁב וְעֵץ לֹא תִּיכָלוּ פִלִּים הֵן קָא וְהַקָּרִיב מִזְבֵּחַ הַשְּׁלָמִים
חֲלָבֹן לֹא הָדִיק קֹדֶשׁ לְאִיָּה מִעֲתֵדֶת הוּא קֹדֶשׁ חֲלָב שׁוֹר וּכְשֶׁב עֵץ
לֹא יִכָּלוּ וְנִמְטֵן בְּהָאֱלִיָּה מִוֹתֵדֶת שֶׁכָּל חֲלָב שׁוֹר וּכְשֶׁב וְעֵץ לֹא יִכָּלוּ
אֲמַצְעֵה לְהִבִּיא הָשֵׁה הַשְּׁוֹד בְּחֵן יִצְחָק חֲלִיָּה : כְּעֵמֶת
שֶׁהִיא חֲבִלִית וְלֹמֶה נִקְרָא שֶׁמֶה עֲצָה שֶׁהֵן יִעֲבֹדוּת מִנִּי
שֶׁהֵן יִעֲבֹדוּת אֵף לִלּוֹת יִסְרוּ כִלְיוֹת : כָּל מִקּוֹם
שֶׁהֵן יִכָּלוּ אִו כֶּבֶשִׁים אִו מִן הַכֶּבֶשִׁים אִו מִן הָעִזִּים
שֶׁהֵן יִכָּלוּ מִקּוֹם שֶׁכָּבוּ אִו אִלִּים הֵם זְכָרִים כִּי
שֶׁהֵן יִכָּלוּ אִו מִשׁוֹכֵנֶם בְּשֶׁה שְׁטִיָּה אִו וְשֶׁלִּישִׁים יִכָּלוּ
וְשֶׁלִּישִׁים אִו בְּשֶׁר לֹא לִכְבֹּשׁ וְכָל מִקּוֹם הַנִּקְרָא פִּילָקֶם בְּלֹא

למשנה והוא פי גאנב מיל מתוסר זמן: וכל מקום שנ' עגל בן שנה:
מה בן שנים: שעיר בן שנים: וכל מקום שנ' בקרבנות זכר—
להוציא טומטום ואנדריגוס שהן פסולין: אחטאת לא תכון לא מן
מן לחזן או מן למאעז לא חטאת מלך פאנהא שעיר: וחטאת כהן
משוח או חטאת יצבור פאנהא תכון מר: אם עולה קרבנו קד דכרנה
אין לעולה הי' לכה תע' ולאת וכל בונה: וללכהנים מנהא אקלר ולאבדין
יחדק: ולאשם וחטאת ואכלו בעזרה פי יום ארבע ללילה ויום
בקר: לס כהנת למלוכה בצפורן ולס כהנת מן העורף פאמאלם
הי בצפורן דלך לחן מליקתה על גבי המדבח חית קל מיה לא תניף
עליהם בדגל עלא מא תבין פי מסכת תמיד והוא עלא טריק
לדרש: ואמא לס כהן מן העורף פקד דכרו לחכמים דל פי הר"י
כלאם מתלמדה טאנה יקול ללמבטי אין מא כהן יגב עלי הדי
לפיד הדי לחכם ואמא כהן יגב בחכך אנת לדי יפעל כך הכרי
בקר כטאר: כל מא אחלת לכה אשריעה חדסת עליכא מנה
טרף הן מתל קולכא חדישה וקצירה מותר לאחס בכל זמן: היא
אקורה בשביעית: התבואה מותרת לאדם לאכול ממנה בכל
עת שידעה החדש אסור: אשתן שלאדם מותרת לו בכל עת
שידעה היא אסורה בימי נדתה: הבגדים מותרין ללבישה
השעטנץ אסור הוא מותר בבגדו כהנים ובדיצית: ואכמא
דכדכא לך למלוכה ועלה הדא כלה לכה ככון מבחתינ מע
אכפסנא מא שונא אין בפעלה מן מער אשריעה מעכמה
על האש אשר על המזבח: אש שידרה בימי משה לא נסתלקה
ממזבח הנחשת לא אין וכלו ישראל בית העולמים: ואש שידרה
בימי שלמה לא נסתלקה מבית העולמים עד זמן מנשה הדשע:
קלל דל הנסס מוצלים בזכות אבות שאתה מוצא כל העצים
למערכת

למערכה על המזבח חוץ מן הקטן ומן הזית מפני שנמשלו ישראל
 בהן שני גמל מצודים תסיע ולא עוד לא שהן עושין פירות משובחין
 ראויין לגבי המזבח לפי כך נפסלו עיניהן והיו תקנים למעחור
 מנחת נסכים שאמלה לאצבור ואיחיר וכל הבא בכרד וכדבר
 טעון נסכים יצאו חטאות ואשמות ובכור ומעשר בהמה
 והפקח שאינן באין בכרד וכדבר מה כלל חטאת מצודע ואשמות
 שהן טעונין נסכים ומנחת נסכים הי קמך מלות בדהן זית
 ולנסכים הן זיין שמקריבין עם העולה או עם השלמים והן קולה
 ויין לנסך וקר יסמון לכל אע"א קמך ולכמי נסכים עלי קהת וקמך
 ואנקמת מנחת צבור ג' אקסחם עומד התנותה ושתי הלחם ולחם
 הפנים ל' יאכלו לכהנים כי כל יום קבת והי שתי עשרה חלות
 שני עשרונים חלה האחת ומנחת יחיד כמנה אקסחם י' א' שגם
 פי טומאת מקדש וקדשין או שגב שבוטת בטוי או בשבועת העדות
 בין בשוגג בין במזיד והי תקמא מנחת חוטא ולא יגעל עליה לכהן
 וקר תקמא חטאת וחכמה אן יקרב מנהא קומץ ואבקייה ללכהנים
 והי תקמא מנחת קמחות וא' מעא קרבן תורה או ידוד בכדידות
 והיה לאנומא ל' תגאב לתורה ואיל כדיר לם לכתאב יסמיהא מנחה
 בוגה ולא הי מן גמלת למנחות וא' חבתי כהן גדול והי ללחמיה
 ללכהן גדול כל יום וא' אן יתברע וילדס נפסר מנחה והיה תקמא
 מנחת כדבה והוציא את כל הנראל מחוץ למחנה אל מקום טהור
 איזה הוא מקום טהור זה שלא כעבר בו על' דא זה מקום שאיך
 בן טנופות ואת שתי הכליות להוציא בעלת כליה אחת או שלש
 פליות ואת היתרת על הכבד ליטב שיקח מן הכבד על היתרת
 נפש כי תחטא בשגגה על השגגה הוא מביא קרבן לא על חטאת
 אם הכהן המשיח יחטא לימר שכהן משיח כדבור ש' למשיח

העם ואם כל עתת ישראל ישקו וכי אפשר לאדם לשנות
בכל המצות לא יזו שגגת ע"ז שהיא שקולה כנגד כל המצוות
ואם ישקו הורו ודנהו דין בשקלה בדבר שחייבין על קדונו
כרת ועל שגגתו חטאת קבועה וקמכו עקני הערה את
ידיהם על ראש הפר וכי הם יקמכו כולם לא ללמדך ששלוחת
של אדם במזותו חוץ מארבעה דברים ואלו הן רציעה קמיצה
והפרת נדרים ובית מנוגע ויש אומרים חליצה רציעה ש"כ
ודעו אדני את מדנו במדע דבנו ולא אחר קמיצה ש"כ וקמך
ידו על ראש קרבנו הוא ולא אחר והפרת נדרים ש"כ אושה יקומנו
ואושה ופלנו הוא ולא אחר בית מנוגע ש"כ וזהו הפה הוא ולפי
אחר חליצה ש"כ וחליצה נעלן ולא נעל שלוחו ונעלם דבר
מעני הערה מה מעני האמור להלן בע"ז בבית דין הכת מדבר
אף כחן בבית דין הכת מדבר דבר לא שיוורו לעקור מצוה
היא כיצד אין נדה בתורה אין ע"ז בתורה העושה על פיה
פטור אבל אם הורו לעקור המצוה חייבין כיצד יש נדה בתורה
אבל הבה על שומרת יום כנגד יום פטור יש שבת אבל המוציא
מנשות לרשות פטור מעני עד שיהיו להם כענינים דאויים
להוראה מכל מצות יוי לו דברים שחייבין על קדונו כדבר
ועל שגגתם חטאת קבועה ש"כ מעני ומאמר בע"ז מעני פה
להלן דבר שחייבין על קדונו כרת ועל שגגתם חטאת קבועה
אף כחן דבר שחייבין על קדונו כרת ועל שגגתם חטאת קבועה
אשר בשיא וחטא למה נאמר בנשיא אשר ובשאר ואם
ואם לא אשרי הדור שהנשיא שלו מקריב חטאת עם הארץ
על מצוה נכונה דא אשר בשיא וחטא זה מלך ש"כ מכל
מצוה לא שאין למעלה ממנו לא להין כדכתיב להלן למען
למד

ולמד ליהיה את יי אלהיו: ארץ הורה ועמל בחסד הורדתו כיבד
 קרבנו שניד עזים לאן כל מה שרף למכטי כמן קרבנו אנקד
 שער לא שעורה עזים לא חליפין: ושחט אותו ולא תמורתו מנא
 אתה למד שאין הצבור עושין תמורה ולא ולא שאין הצבור ^{מביאין}
 נקבה שהרי באמר למצבה ושחט אתה לא ולרה ולא חליפתה
 ולא תמורתה: מכאן חמש חטאות פטות ולא חטאת שמעתן ^{בעליה}
 שאין הצבור מתים אף שבעדו הבעלים: ושעברה שנתה
 שעירת נשים על חטאתו אשר חטא לא שוקדיבו מחאט עלחאט
 או קודע ענינה אם הודע אל יסוד מצבה העולה לימד עלה עולה
 שטעונה יסוד: ואם נפש אחת תחטא בשגגה הדי עמל להדיוט
 לקאל מחסב מה חפתה יקרב הו איצא חטאת קבועה והעולה
 והחטאת והאשם קדש קדשים והשלמים קדשים חלים חוץ
 משני כבשי עזרת שהן שלמים והן קדשי קדשים ואין לן בכל
 הקרבנות שטעון הצאת דם באצבע לא חטאת שנ וטבלה בהן
 מצבעו בדם: ואם כבש יביא קרבנו כבשים קודמין לעזים
 בכל מקום יכול מפני שהן מובחרים תל ואם מן העז תודים
 קודמין לזני יונה יכול מפני שהן מובחרים תל ואם מבני יונה
 האב קודם לאם יכול מפני שכבוד אב עדיף תל כבשת אבין
 ואת אמר אבל אמרו חכמים האב קודם: יביא קרבנו וכת יביאה
 יכול המסדיש חטאת ואברה והפריש אחרת תחתיה יביא ^{שתיהן}
 תל יביאה אחת ולא שתיים: וכפשי תחבא ושמעה קול אלה
 הדי אפני יתצמן לקרבן עלי י מעמדי והי שבועת העדות בין
 בצדון בין בשגגה קול בכולן באמר ונעלם וכן לא באמר ונעלם ^{לחיד}
 על הצדון בשגגה אנה קל פי שבועת בטוי ומטמא מקדש
 ונעלם ולם יקול פי שבועת העדות ונעלם שבועת ^{המקדש}

כגון שהיה יודע לחבירו עידות ותבעו חבירו ונשבע שאין
לו עידות אצלו הרי זה חייב קרבן / במקדון או בתשומת יד
יציאו קרקעות ויצאו עבדים ויצא דבר שאינו חייב בשבועת
העדות לא בפידת ממון מטלטלין / והוא עד שעריך זה לאח
עציו ולמה נאמר בה קול לחייבא פלו בשבע בכניו / ואם והוא
עד כגון שחתם עדותו בשטר ונזכר / או ראה שהלוקח מזה
בפניו / או דע כגון שהודה לחבירו בפניו / ואם והוא עד
במשמע איש לא אשה מכאן שהאשה פסולה לעדורק
או ראה להוציא קומה / או ידע להוציא שוטה וקסץ שאינו
בני דעת / אם לראו יגיד בבית דין מקום שהעדות מעשית
ללמד שאינו חייב עד שיכפור בעדות בבית דין / ואם אם לוא
יגיד ונשא עצו יעני אדם לם יגיד לאשכח אף מעשה לה עדות
נשא עוכו האם לא הקיר לאחרים פטור ולדאך כחנת לו
מלמה כחמה יקל אם לו לא יגיד יעני לצאחב זחק / או
נמש אשר תגע בכל דבר טמא וחזר ואמר או בכלל
שדך טמא שאינו חייב בקרבן עד שידע כמה נטמא
ואם בכל דבר טמא זה הוא מטמא מקדש וקדשין או
אוכל קודש בטומאה / ונעלם צריך בטומאת מקדש וקדש
ידיעה בתחלה וידיעה בקוף והעלם בנתיים של ונעלם
ממנו מכאן שהיתה ידיעה בתחלה וחזר ואמר והוא
ידע מכאן ששם ידיעה בקוף והעלם בנתיים / ומען שאינו
מדבר לא בטומאת מקדש וקדשין הנהיר וענש על ידי
טומאה וחייב קרבן על ידי טומאה מה עונש ואזהרה להלן
על ידי טומאת אף כאן / לביטא בשמתיים שאינו חייב עד שיעיד
בשפתיים ואם לא תגיע ידו והביא שתי תורים אין אומדן
נמתי

נמתינן לו עד שיעשיר לא חביבות מצות בדמנן: אם לא
תגיע כגון שהיה עבד באותה שעה ויש לו סמינה בים ולא
הגיעה זה הוא ואם לא תגיע ואם לא תשיג כגון שהיה עבד
ואין לו ממון לא ראוי ולא מוחזק את אשר לחטאת ראשונה
זה בנה אב לכל החטאות שהן קורמות לעולות: לחטאת מזל
להדד בקרבנה בטמאת מקדש וקדשיו נפש כי תמעול מעל
ה'י אפסל ית'מין מן אסתנפע בשו מקדשי יוי בשגגה
פיקדון קדן וחומש ויביא איל בשכי סלעים והו יקמא אשם
מעילות וקולה הנא ואת חמישיתיו יוסף עליו שיהא הווא
וחמשין חמשה: נמצא החומש אחר מאדבעה מן הקדש
ואם מעל בזרון לוקה ומשלם מה שנקם וה'י אשם הווא
אשם ודאי ואם נהנה במלוטה מן הקדש מביא אשם בשתי
סלעים צא וחשב כמה פלוטות ואם נפשך לידע מתן שכר
שנצדיקים לעתיד לבוא צא ולמד מאדם הראשון שנצטווה
על מצוה אחת ועבד עליה דאה כמה מיתות נקנסו עליה
ועל זרעו ומדת טובה מרובה ממדת מורענות היושב
מן הפגולים ומן הנותרים והמתענה ביום הכפורים על
אחת כמה וכמה שיזכה לו ולזרעיותיו באיל האשם הוא
הכפרה אין החומש מעכב: ואם נפש אחת תחטא ועשתה אחת
ה'י אפסל פי אמשתך הל תערא על דבר שחייבין על צדונו כרת
ועל שגגתו חטאת קבועה או לפי יתערי והו יקמי אשם תלוי
יעני תולה לו עונו ומת מאת תחזק אנה הכטא פיקרב חטאת
קלו דבין ואשם ומצות יוי אשר לא תעשנה מאשם וממצות יוי
מה להלן דבר שחייבין על צדונו כרת ועל שג חטא קב ועל
שלא הודע לו אשם תלוי בעל אף כהן: אשם הוא לכהנים

המקום הזה
הוא שם יעקב וזה
המקום והחיים
השם המבורך
מן המקדש
כיום שלום למאן
ואחר כך למי
יפול מעדר אר
ורבה מלכות
מן שהמבורך
עניו שיפרוך
בברוך וזורה בשם
מן לו המשפט
להאות בשמים
ובארץ:

דמיון שהוא הכסף כמי קא כסף אשם וכסף חטאות אשם
 שהוא כפרה לבעליו אשם לינו יעט אחימודין לשם :
 וכחנת אשם חס שלא במזיד עשה לא בשגגה נמצאו
 האשמות חמשה אשם מעילות אשם גזילות אשם שפחה
 חלופה אשם כזיר אשם מצודע ואשם תלוי אסאדס :
 נפש כי תחטא ומעלה מעלה ב' הדי לפעל ותעמון מן חנור
 שבוטת הפקדון כיצד כל מי שיש בידו ממון לחביו או
 פקדון או גזל או עשק או מצא אבדה ולא החזירה ותבעו
 וכפר הדי זה עובר בלא תעשה שנ לא תכחשו זו אזהרה
 לבפירת ממון ואין לוקין על לאו זה ממני שניתן לתשלומין
 שנ והשיב ואם נשבע על שקר עובר על לא תשא זו אזהרה
 לנשבע על כפירת ממון ושבוטה זו נקראת שבוטת הפקדון
 וחייב לשלם הקדן שכפר בו וחומש ומקריב אשם וריח
 בין בשוגג בין במזיד שנ וכחש בעמיתו בפקדון ולא נצטמר
 בה ונעלם לחייב שוגג כמזיד ותשומת יד ששלח ידו
 בממון חבירו וכפר ונשבע והורה וחזר וטען שאבד ונשבע
 והורה משלם על כל שבוטה ושבוטה החזיר הקדן וכפר
 פעם שניה בחומש נעשה כקדן ומשלם עליו חומש אחר
 מה בין חמסן לגזלן חמסן יהיב דמא גזלן לא יהיב דמא
 דא חמסן זה החוטף ממון חבירו והולך גזלן זה הלווה
 ממון חבירו וכפר בו איזהו עושק זה הלוקח ממון חבירו
 בדיון הבעלים ובין שתבעוהו לא נתנו לא כבשו אשר
 גזל להודיע את שגל אביו או בנו שאינו חייב לשלם
 לא שמה בה פלט לפחות מפרוטה שאינו חייב על כפירתו :

וזה צמד
 יאבדדים
 במשה
 דוק דהרור
 אלה משה

פרשת צו

בנו אמר קורשא ברוך הוא לאהרן צו בצו: כיף לאהרן
יעשו ארבע חלונות לבגדים ומעמנה ארבע ועשרים
משמדות ולא עדית ד' ו' ו' ו' ארבע מרחות וקר מבין
צו: זאת תורת העולה היא העלה למה כאמר היא העלה
כלומר היא העולה התמירה יעני תמיד: את הכבש אחד
תעשה בבקר ואת הכבש השני תעשה בין הערבים: וא היא
העלה כלומר עולה טהורה לא טמאה: על מוקדה על המזבח
אמרו הכמים ג' מוקדה שיש לה אב ואם: ולא מוקדה יתומה
כיף יעני אש ועצים: למ דבר הנא לפי אש ארבעה פעמים
בנגד ארבע מערכות: ואש המזבח תוקד בו שלש מערכות
שלאש עושין בראש המזבח בכל יום ראשונה מערכה גדולה
שעליה עורכין התמיד והיא שכת על מוקדה: מערכה שנייה
שממנה לוקחין להקטרה בכל יום והיא שכת בה והאש על
המזבח תוקד בו: שלישית לקיום האש והיא שכת בה
והאש על המזבח תוקד בו: כלה עולין למזבח עולין דרך
ימין ומקיפין ויורדין דרך שמאל חוץ מן העולה שגפנין לשם
עד שיגיעו לקרן דרומית מערבית שמה יתעשן המים
והיין או שמה ימות העוף בעשן המזבח: לא תכבה אפלו
בשעה שנוסעין בופין עליה פסכת: ו' שמעון אומר בשעת
כגשון מדשעין את המזבח: וזאת תורת המנחה מנחת נסכים
היא שמידין עם שני תמידין והקרב אותה לפני יי: וכול
במערב תל לפני המזבח או לפני המזבח יכול בדרום תל לפני
יי: הא כיצד מגישה לקרן דרומית מערבית: ו' ליעזר אומר
שני כתובים אחד מקיים עצמו ואחד מקיים עצמו ומקיים
חבירו תופסים את המקיים עצמו וחבירו: וחכם מנחם

בכבים אין יקרב מנחה לקומץ ולא בקלילה יאכלוהא זכרי כהונה
ותחלק לאנשי משמרה זה קרבן אהרן ובניו הריהו למנחה
היא חצית כהן גדול שמקריב בכל יום על מחבת הוא כלל והן
לוי יתקמא טבב' תופיני תאמה בא ואחר כך קולק אותה בשמן
ומדבה בשמנה וזה הוא הרבון האמור בתורה והיא שתיכ
עשרה חלות מתעלמה מן לחם הפנים כאמר כאן חק עולם ונאמר
בלחם הפנים חק עולם מה להלן שתיים עשרה אח כאן שתיים
עשרה מקריב חציה עם תמיד שלשחר וחציה עם תמיד שלבין
הערבים תחתיו מבניו כלומר חוץ מבניו שאין בהם כהנים הריוס
מקריבין זו המנחה וכל מנחת כהן כליל תהיה מנחת יחיד
קריבה כליל ואין מנחת צבור קריבה כליל כליל כל שהוא
בכליל ליתן לא תעשה על אכילתו להביא קומץ ולבונה
במקום קדוש תאכל שהיא בעזרה ומקום טהור הוא ירושלים
זה כלל גדול כל חטאת יחיד תאכל ולא תהיה לא נקבה
ולא תהיה לא מן הבקר חוץ משעיר גשוי ופר הבא על כל
המזלות ופר יום הכפורים שהם זכרים ונשרפים ואין בכל
קרבנות הצבור נקבה והכל יאכל חוץ משעיר שחבירו שעיר
המשתלח ושעוריו על פר העלם שהם נשרפים אשר יזה עליה
אכלו כל העור משהופשט וכך הקק וכך כל דבר שמקבל טמא
וכרי אפי נא מידו שלמדה עד שלא יזה על הבקר טעון
כבוס שנ אשר יזה עליה תבב' וזה חומר בחטאת מכל
הקדשים וכלי חדש אשר תבשלבו ישבר לאנה יבתלע
מן לחטאת פלא יסתנפע בשי מטהא תנו רבנן כלי חדש
אין לו תקנה אלא שפירה לפי שהוא בולע לעען חטאת מולט
שלאמש ומתערבת בחטאת שלהיוס וזה נותר בקדשים
(ועט)

שהוא אסור ולענין יין נקד אבל שלנחשת לא בולב
 ולא מולט: ומדק ושטף מדיקה בחמין ושטיפה בצונג
 וזאת תורת האשם שאר אעלמך הנא אין שחיטתו והו קולה
 במקום אשר ישחטו את העלה ישחטו את האשם כחטאת
 פאשם זה כללו הראשון: והכהן המקריב את עלת איש
 עור העלה לכהן בין בעולה איש בין בעלת אשה לא עלת
 איש מדם לעולה הקדש כגון המקריש ככסין והיו בהן זכרים
 שיקרבו עולות: אין עור עולתם לכהנים: דא עלת איש
 שעלת לאיש מדם לפסולה: אין לי לא עולה שאר קדשים
 מעט תל אשר הקריב לכהן לו יהיה: מה עולה קדשי קדש
 אף אין לי לא קדשי קדשים יצאו עורות קדשים קלויים שהם
 לבעלים: וזאת תורת זבח השלמים שלמי יחיד שלשה
 מינין האחר הוא בא שלמים בלא לחם כגון שלמי חגיגה
 ושלמיחה: והשני שלמים הבאים עם הלחם בנדר ונדבה
 וזה הוא הנקרא תודה והמין השלישי שלמי נזיר והם
 באים עם לחם תודה: אם על תודה יקריבנו: אם קמי קרבן
 תודה: לאנה אומר עליו נודה לך: ואם נדר או נדבה
 קדשנו: אמר בין אנדר ולאנדה: אנדר חייב באחריותו
 ולאנדה אינו חייב באחריותה: לאן אנדר משכך: ולאנדה
 יקול הדי עלי נדבה: ביום הקריבו את זבחן יאכלו וזאת
 מצוה לאכול מעט ביום הראשון יכול כולו תל ומנחלת
 והנותר אם הותר הותר: יכול אם הותרו כולו לשני יהא
 פסול תל יאכל אכלו כולו: ואם האכל יאכל בשתי אכילות
 הכת מדבר אחד אכילת אדם ואחד אכילת מזבח:
 כינן למחשבת הזמן שהיא פסולה ופגול שני המקריב

אֹתוֹ לֹא יֵחָשֵׁב לוֹ כְּגֹל יְהוּה׃ וּמִכֵּין לְמַחֲשָׁב חוּץ לְמִנּוֹ
מִהָאֵל כְּגֹל שֶׁנֶּאֱמַר וְאִם הָאֵל יֵאָכֵל׃ וּמִכֵּין לְמַחֲשַׁבֵּת שִׁינֵי
הַשֶּׁם שֶׁנֶּאֱמַר מוֹצֵא שְׁפָתַיךָ תִּשְׁמַר׃ בְּיוֹם הַשְּׁלִישִׁי לֹא יִרְעָה׃
כּוֹף אֶזְנֶךָ לִשְׁמוֹנֶה בְּמַחֲשָׁב שִׁיחֵכֶל מִזְבְּחוֹ בְּיוֹם הַשְּׁלִישִׁי
הִכָּה מִדְּבַר׃ וּמַעֲנֵה כּוֹף אֶזְנֶךָ לֹא מִסְמֹנֶה יִצְהָר לִבֶּךָ הוּא
בְּאוֹכֵל הַשְּׁלִישִׁי׃ וְלִי הוּא בְּמַחֲשָׁב כִּקְלָא אֶן קִרְאֵךְ לִבֶּךָ בְּמַחֲשָׁב
שׂוֹאֵכֵל׃ וְהַבֶּשֶׂת אֲשֶׁר יִקַּע בְּכָל דְּבַר טֹמֵא לֹא יֵאָכֵל זֶה לִמּוֹד
עַל טֹמֵאת הַבֶּשֶׂת שֶׁהוּא בְּלֹא׃ טֹמֵאת הַקּוֹף מֵעַן תֵּל וְהַכֶּפֶשׁ
אֲשֶׁר תֵּאָכֵל בְּשֶׁר מִשְׁחַח הַשְּׁלֵמִים וְטֹמֵאתוֹ עָלָיו וְנִכְדָּתָהּ
אֵין לִי לֹא שְׂטוּמָה יוֹצֵאָה עָלָיו מִקּוֹמוֹ שֶׁהוּא טֹמֵאִים מִכֵּין
תֵּל וְכֶפֶשׁ כִּי תִקַּע בְּכָל דְּבַר טֹמֵא רַבָּה אֶפְלֹן בְּמַחוּסְרֵי כִפְרָה
וְהֵלֵא שְׁלֵמִים בְּכָל כָּל הַקִּדְשִׁים הֵינִי׃ וְלִמָּה יִצְחוֹ לֹא לוֹמַר
לֵךְ מֵהַ שְּׁלֵמִים מִיּוֹחֲדִין שֶׁהֵן קִדְשֵׁי מִזְבֵּחַ אֶף אֵין לִי לֹא קִדְשֵׁי
מִזְבֵּחַ יִצְחוֹ קִדְשֵׁי בִדֵּק הַבֵּית וּמִכֵּין שֶׁהֵן בְּכָל כָּל הַקִּדְשִׁים
שֶׁהֵן כֹּהֲנִים בְּפֶרֶשׁ שֶׁתִּהְיֶה כֹּל אֲשֶׁר מִכָּל קִדְשֵׁי אֵל הַקִּדְשִׁים
וְטֹמֵאתוֹ עָלָיו וְנִכְדָּתָהּ׃ וְלִמָּה כֹּהֲנִים בְּשְׁלֵמִים וְאִם הָאֵל יֵאָכֵל
לֹא מֵהַ שְּׁלֵמִים מִיּוֹחֲדִין שֶׁיֵּשׁ לָהֶם מִתִּירִין בֵּין לְאִדָּם בֵּין
לְמִזְבֵּחַ וְחִיּוּבִין עָלֵיהֶן מִשּׁוֹם כְּגֹל אֶף כָּל מִתִּירִין יִצְחוֹ
קוֹמֵץ וְלִבּוֹנָה אֵין חִיּוּבִין עָלֵיהֶן מִשּׁוֹם כְּגֹל נִמְצָא הָדָם
מִתִּיר הַאִימוּדִין לְמִזְבֵּחַ וְהַאִימוּדִין מִתִּיר הַבֶּשֶׂת לְחִיּוּלָהּ
וְנִכְדָּתָהּ הַכֶּפֶשׁ לֹא הִצְבוּרָה הוּא לֹא אֲנוֹס וְלֹא שׁוֹגֵג וְלֹא
מִטְעָה מַעֲמִיָּה וְעִמָּה בְּשֵׁלוֹם׃ כָּל חֲלָב שׁוֹר וּכְשֶׁב וְעֵץ
לֹא תֵאָכֵל דְּבַר הַשְּׁוֹה בְּכָל יִצְאָתָהּ אֵלֶיהָ שְׂאִיבָה שׁוֹה בְּכָל
שֶׁהִיא מִנְתָּה וְחֲלָב נִבְלָה וְחֲלָב בֵּין טֹמֵאִים בֵּין טָהוֹרָה
שֶׁהֵן בְּהֵמָה טֹמֵאִים יֵשׁ בָּהֶן דִּין נִבְלָה תֵּל וְחֲלָב כֹּכַח וְחֲלָב

7
על את שישבה דין כבלה וטל יצאת בהמה טמאה שאיך
בהדין טל: יעשה לכל מלאכה אכלו למלאכת שהקודש
שהוא טהור לא תאכלו חלב שהוא חסור באכילה טיהרת
לך יצא חלב חיה שהוא מותר ומטמא: ואכול לא תאכלוהו
לא תאכלוהו לאחרים שלא תביאום לידי עבירה לא תאכלוהו
אתם: כל חלב וכל דם לא תאכלו מה חלב בלאו אחד אף
דם בלאו אחד לטעם שצבדים לאוין הרבה וירבה...
המקריב בעל הדין לדבור ליק פיה דיוח לאנה אנתקל
מן חכם לשלמים לא אפצל לאוול פי לשלמים והדין
לשלמים ואדכל פצל כל חלב וכל דם ליעלמך אנה חייב
על דם הקרשים וחלבן במו החולין: ידיו תביאנה לגבות
ידי הבעלים האביצר הכהן מניח ידו תחת ידי הבעלים
ומניין לדבות כלהקרבות שהם טעונות תכונה תלזבה
מצבה והדין אפצל לא ליעלמך פי לתכופה ופי לחלב ולחזה
ולאיה ושתי הכליות ויותר הכבד וחזה הוא שחזה את
הקרקע ושוקו למפצל לאוסט מן אדגל ולתכופה הדין
שיניח הכלי על ידי הבעלים: ויד הכהן תחת ידי הבעלים
ומנין בעזרה ומוליך ומביא ומעלה ומוריד והדין הדין
חזק אבהים לדין הסטה ודין ואמא לדין כאנו טמאים
או טבולי יום לא יאכלו אותם: וכך ספרה בא סבול יום
ואמר לכהן תק לי מן המנחה שאוכל אל לו ומה אם במקום
שונה כוחד בחטאתך דחיתך מחטאת ישדא מקום שהודע
כוחד במחטאתך אינו דין שאדחק ממחטאת ישל: אמר לו ומה
לי דחיתע מחטאת יש שהרי יפה כוחד בחטאתך מקום
שהודע כוחד במחטאתך תדחכי ממחטאתי שאל אמר לך

הכהן המקריב אותה לו תהיה בא והקרב ואכול אמר לו ואם
לאו תג לי מן הקדשות שאוכל אמר לו ומה אם במקום שצו
כוחי במנחת דחיתוך ממנחת יש מקום שיפה כוחי בחטאת
איון דין שאדחק מחטאת ישראל אמר לו ומה לי דחיתוך
ממנחת ישראל שהרי הורע כוחי במנחתי תרחיני מחטאת
ישראל שהרי יפה כוחי בחטאתי אמר לו הבהן המחטא
אותה ואכלנה בא וחטא ואכול אמר לו ואם לאו תג לי
מחזה ושוק של שלמים שאוכל אמר לו ומה אם במקום שיפה
כוחך בקדשי קדשים שהם שלך דחיתוך כהן מקום שהורע
כוחך בקדשי קלים שאין לך בהם לא חזה ושוק איון דין
שלא אדחק מהם אמר לו ומה לי דחיתוך מקדשי קדשים
שהרי הורע כוחי בהם ולאכול בשרי ועבדי אמר לו הבהן
המקריב אתדם לו תהיה שוק הימין למנה בוא וזרוק ואכול
יצא טבול יום קולין וחומדין על ראשו אונן לימינו מחוקר
כפודים לשמאן זאת התורה לעולה מה עולה טעוטה
כלי שן ויקח משה חצי הדם מען למנחה שן ולמנחה
מען לחטאת שן ולחטאת למלואים שן ולמלואים מען
לשלמים שן ולזבח השלמים אשר יביא את כבשה
למדנו לכל הקרבות שלא יהו לא ביום שן ביום צותו את
בני ישראל להקריב את קרבניהם ביום ולא בלילה מען לדבדב
אהל מועד שלא יאמרו לא ביום שן וידבר ייאל משה
במדבר סיני באהל מועד מה דבדב מדבר סיני ביום
אף דבדב אהל מועד ביום דא זאת התורה לעולה ולמנחה
אחר שפירש הכתוב וכלל לא ללמד מן המלואים שן ולמלואים
מה מלואים יאמרו כללותיהן ופרוטותיהן ודדוקיהן מסיב

מסנין אין לי לא מלואים שהן קרבן צבור מעט לקרבן
יחיד תלולאשם אומה מלואים שאינו נוהג מעט לקרבן
צבור ויחיד שהוא תלולאשם אומה שלמים באכלים מעט
לכליל לאשים שנבסינ תלולאשם אומה אלן זבחים אף
אין לי לא זבחים מנחות מעט תלולאשם אומה עד שתהיה אומה
לעולה לעולה יחיד ולעולה צבור למנחה למנחת יחיד
ולמנחת מעט שכאמ' בולן בקינ תלולאשם אומה ינו את משה
בהר סיני את לרבות בכור ומעשר ופסח צמצאת אומה
כל התורה כללותיה ופרוטותיה ודקדוקיה מקיני לא זאת
התורה ללמדך שתלמידי חכמים העוסקים בקרבנות מעלה
עליהם הכתב כאלו הקריבו קרבן וכן הוא אומר ובכל מקום
מקטור מוגש לשמי וכי בכל מקום לא זה ענינו לא לפי
שנבטאת וכל אשר יגע בבשרה יקדש זה לימרה
החטאת לכל הקדשים לימרה העולה לכל הקרבנות
סמיכה שנ' וקמך ידו על ראש העולה ולמד האשם למי
המלואים לזר שאכל קרבנות שלוקה שנ' וזר לא יאכל
כי קדשים למד השלמים שאין אוכלים נותר ואחד אכילת
אדם ואחד אכילת מזבח מעט לשאר קדשים תלולאשם אומה
לעולה כן קח את אהרן ארוד אן וכבר נה' בצנעת למלואים
וכדי איצא אן לא ימכן למעלה באי צנעה לא בתענווה
מדאת עדה כדאן אנפס אנפא כייה לא יתקס פיה אעלם
עלי חקיקתה לא בער ממארכה כתידה ותדיר אפכרה
עלי מנ' שרחו איצא פי קן שימה בפיהם ואתכל העדה
הקהל אל פתח אהל מועד קלו אחפ' אן הדי כן גוסלות
למקומות שהחזיק הממועט את המרובה וסתקמעה כי

ה'י אמוצט וכאן ה'י אתעלים קבל הקאת האשכן בן שבע
איום ונץ אחמסם בשלשה ועשרים בארץ הין המלואים
ולמשכן הוקם בראש חדש ביםן בשנה שנייה וכאן ראש
חדשהו א'י קול פיה ויהי ביום השמיני זה שמיני ל'
למלואים' וירחץ אתם במים ה'י מן גמלת אגראץ תנצ'יק
א'תהר בעד תנצ'יק אבאסן פמי קלרחצו הזכו' וישם
עליו את החשן מרשהו לוימדה לשעתה ולימדה לדורות'
ולמדה לשונות יום יום ולשירות יום הכפורים בכל יום
בשמש בבגדי זהב' ויום הכפורים בבגדי לבן' כאשר
צוה י'י את משה' מנין שלא ילבש הבגדים להתנחות
בהן לא במקיים קדירת מלך שנ כאשר צוה י'י את משה
אסכן מה זה שנ לכבוד ולתקארת א'עכפן לא יתגאה
בהן שנ לא תתהדר לפני מלך וכל שבעת ימי המלואים
לא שמש משה לא בבגד אחד לבן שאין בו אמרה' לחשה
היה מכאן אמרו אין הקב'ה מקנה שכר כלבדוק ובדוק'
ותנור אגנס הוא גדר האמצעי' ומפתח אהל מועד לא
תעאו מפני קדושתם' שבעת ימים בכגד שבעת ימים
שברא בהן הקב'ה עולמו' הבהן המחטא אתה יאכלכה
בתצות כהונה ארבעה ועשרים מתנות כנגד שנים עשר
וא'תתהן לא אעלם אהכל ולכל ואחד כץ קא פי אחטאת
כלדבר בכהניף יאכלכה' וקא פי אשם אשם ודאי ואשם
תלוי ואחטאת העוף כחטאת באשם' וקא פי שבחי שלכבי
עבוד יהי' לי' לכהן' וקא פי לוג השמן שלמצודע ואת לוג הש'
וקא פי מנחת העומר וכל מנחה בלולה בשמן' וקא פי לביכודים
בכורי כל אשר בארצם וקא פי מנחת העומר והבחתם את ראש'
קצירכם

קצורכם אלהיכם וקא כי שתי הלחם והניף אתם הכהן
 וקא כי שירי מענות והנותנת מן המנחה וקא כי פטר
 לחם ליוי וקא כי המורה מן התורה ומן איצא איל כזיר
 קדש הוא ליוי לכהן וקא כי ראש וידען ויזהר תבן ללי
 וקא כי תרומת מעשר ונתתם אתה ללי וקא כי אלה ראשית
 עדי שתכם וקא כי פדיון הבן ונתתה הכסף לאהרן וקא כי
 פטר חמור ופטר חמור תורה בשה וקא כי שרף אחזה
 לכהן תהיה אחזה וקא כי אחרם כל חרם בישרא לך יהיה
 וקא כי גזל הגר האשם המושב ליוי יהיה ארבע ועשרים
 מתנות כל ואחרה מדבור מזה ליוי או לכהן כאשר עשה
 ביום הזה לו ימי המלואים יצוה יי לעשות זה מעשה יום
 הכפורים מן הכהן עלמנא אז כהן השורף את הפרה וכהן
 העובד ביום הכפורים מפרישין אותן שבעת ימים למנה
 עשה משה המלואים קורם לחם לאן שבעת ימי המלואים
 בחמשה ועשרים בארץ הקריב אהרן והקריבו הנשיאים
 שנים עשר יום ואהרן יום שלשה עשר ושוחטין הפסח
 בארבעה עשר לפי כך הקדים המלואים לחם

פרשת ויהי ביום השמיני

זה שמיני למלואים מנין לפי שהקמין ליה ומפרט
 אהל מועד לא תצאו שבעת ימים עד יום מלאה ימי
 מלואים ויהי ביום השמיני כל מקום שנ' ויהי משמש
 לשון שמחה ולשון צער מה שמחה יש כן לפי שנתרצה
 לאהרן על מעשה העגל לא היום שנ' חלק עמל בן בקר
 לחטאת ולשון צער מיתת בני אהרן לא ויהי ביום השמיני
 זה שמיני למלואים וכל שבעת ימים שלמלואים הורה

משה מעמיד המשכן ומפרקו אחד שמקריב עליו
הקרבן ובו ביום העמידו ולא פירקו ואותו היום אחד
בחדש ודאש חדש ניסן ובו ביום עמדו אהרן ועזר
ורחצו מן הכיור וקדשו כל המערכות ואותו היום
התחילו הנשיאים להקריב שן ויהי המקריב ביום
הראשון וזו היתה דאויה להכתב תחלת הקפר לאש
מוקדם ומאחר בתורה קרא משה לאהרן ולבניו
ולזקני ישראל כיצד קדר המשנה נכנס אהרן שנה לו
משה פרקן נסתלק וישב לימין משה נכנסו בני אהרן
שנה להם פרקן נכנסו שבעים זקנים שנה להם פרקן
נכנסו שאר העם שנה להם פרקן נמצא ביד אהרן
אזבעה בורבנו שלשה ביד הזקנים שתים ביד
שאר העם ~~אחת~~ נסתלק משה שנה להם אהרן
פרקן נסתלק אהרן שנו להם בניו פרקן נסתלקו בניו
שנו להם שבעים זקנים פרקן נמצא ביד כל אחד
אזבעה ומה אם משה מפי הגבורה הריוט מפי הריוט
על אחת כמיה וכמה קח לך עגל בן בקר למנה עגל
לכפר על מעשה העגל דא אמר אהרן לישאל אתם
בזרכם שתים בתחלה ובקוף ואני אין בורי לא אחת
אתם מכרתם את יוסף ועשיתם את העגל ואני אין בידי
לא אחת שהוא מעשה העגל קח לך עגל בן בקר למנה
בן בקר משום שן ואל הבקר דין אברהם ואיל על שם
יעחק שן והנה איל אחד נאחז לעלה תמימים שן
והנה שני תאומים בבטנה קחו שעיר עזים לחטאת לכפר
על זבוחתם לשעירים שן ולא יזבחו עוד את זבוחיהם
לשעירים

לשעורים הדא הוא דכתיב פשעי אני ארע וחטאתי כקד-
 תמיך קח לך עגל אגד משה לזהרן אחי א'עפ שנתדחק
 לך הקבה צריך אתה ליתן לתוך פיו שלשטן דרון כדי שלא
 ישנא אותך בביאתך למקדש יבא עגל ויכפר על מעשה
 עגל יבוא שעיר ויכפר על מעשה שעיר אשר צוה יי
 תעשו והיכן צוה ויאמר אל אהרן כיהיום ויו נראה
 אליכם קרב אל המזבח היה אהרן דואה דמות עגל
 אצל המזבח והיה מתורא ממנו עד שאמר לו משה
 קרב אל המז' וישא אהרן את ידיו אל העם ויברכם
 ברכת כהנים וזה מקרא מקורס היה ראוי לומר ויבר
 מעשות החטאת וישא אהרן את ידיו לא שבידיותו נשא
 כפיו לא שנתכוון לברכם מראש המזבח ידו חס דמז
 לכהן שמגביה ידו הימנית על השמאלית בברכת כהנים
 ויבא משה ואהרן אל אהל מועד שנכנס ללמדו על
 משה הקטרת ותצא אש מלפני יי מהיכן יצאת מצות
 קודש הקדשים והוא אש שידרה מן השמים ויצאו שבע
 חוטים של אש מבית קדש הקדשים וכחלקן לארבעה שנים
 נכנסו בחוטמו שלזה ושנים בחוטמו שלזה ושדכו אותם
 ובגדיהם קיימין אית דאמרי על הקריבה מתו ואית דאמרי
 על הקדבה מתו וגמירי על הקריבה מתו שז בקרבתם לפע
 יני והוא שאכלה שבעים קנים בתבערה והיא שאכלה
 עדת קרח ואין כפטר מן העולם עד שיעבור עליו מאותה
 האש והיא שאכלה על המזבח שנ ותצא אש מלפני יי
 ותאכל על המזבח וקמיע ליה ויקחו שני בני אהרן ויתנו
 בחן אש ל ירמיה אומר בארבעה מקומות הלכיר

מיותתן על הרבעה חטאים שעשו קרובה והקרבה
ונכנסו שלא בדשות והקרובו אש זרה ויקחו שני בני אהרן
נדב ואביהוא איש מחתתו אמרו שני זקנים לא נכנסו
למקדש והתפללו שתשרה שכינה בוש מיד ותצא אש
מלפני יי' וקאן טוב שם משמן טוב ויום המות מיום הולדו
טוב שם לו חננה מושא ועקריה משמן טוב לו בני אהרן
הוא אשר דבר יי' היכן דבר בעת שאמרו וגם הכהנים
הנגשים אל יי' יתקדשו בקרבי אקדש צדיוה' שכל דבר
שאונן חפצו של הקדש הוא בצדו וכל דבר שהוא חפצו
של הקדש הוא בחולם מתל והיותם לי קדושים ויאמר משה
אל מושאל ואל אלתן למה למישל וללענן ולא קרא
לבני אהרן מנע שהם אבליים על נדב ועל אביהוא ואם
תגעו בהם נטמאו שבעה ומי יעבור במקדש ויקדשו
וישאום בכתנותם מכאן שלא נשדפו בקדיהם ראשיכם
אל תמדעו נהי עין דכול למקדש והו פדוע ראש וקדוע
בגדים פאן דכל לוקה ואם עבר חייב מיתה בידי שמים
ואחיכם כל בית יש יצבו הכל היוצין לדאוג על שני צדיקים
לא שאין להם אלא עון זה ועל כל העדה יקח אם לא כפר
הכהנים לעשות מה שנתנו אתה שדמה אשר שדף יי'
אשר לשחוק אמרתי מהולל לו אישבע בת עמיסב שדאתה
שובע שמחות בעלה כהן גדול אחי בעלה נביא בניה כהנים
אחיה נשיא לקוף ראתה בניה מתים כמה מעורבב השחוק
יין ושכר ואמרו יין מקתו תל ושכר לא אמרתי לא המשכר
יכול כל שהוא תל ושכר לא אמרתי לא כדי לשכר וכמה
הוא כדי רצויות בן ארבעים ולמה באמר יין ושכר לא

[illegible]

היין במיתד ועל שאר המשכרין באזהרה ונניח אתך
לא בעלי מומין ולא חללים "בבאכם בשעת עצודק יהן חוצין
חוקת עולם להביא שילה ובית העולמים ולא תמותן
ממשמע לאו אתה למר היין יכול יהוא ושראל חיובי
עלה הודאה תל אתה ובטך אתך ולא תמותו אתה ובטך
במיתת אין ושראל חיובין מיתת בן הקדש ובין החל
לו ערכים וחדמים והקדישות ובין הטמא ובין הטהור
לו האקור והמותל "את כל החקים לו העריות ולהורות
לו ההודאות אשר דבר יוי לו הדינין לא החקים לו המדל
שור אשר דבר אליהם לו ההלכות ציד משה זה המקרא
וידבר אל מישא ואל אצפן בנין הנותרים מאו הנותרים
לא אמר אהרן טבוא מיתו ובושיא אשתאדן ולואי דמיתו
לו עם לו שהן ראויין לשלמה לא שהתפלל עליהם מעשה
ואת שעיר החטאת דרש דרש משה שתי דרשות אמר
להם מפע מה כשרף זה ומפני מה לא נאכלו לו ואיכ
יורע איזה כשרף כשהוא לו ואתה נתן לכם לשאת את
עון העדה הוי אומ' זה שעיר ראש חדש שזן ושעיר
חטאת אחד לווילכר עליכם דא למא שתי דרשות
אמר להם אם שחטתם למא לא אכלתם ואם אין אתם ראויים
לאכילה למא שחטתם מיר ויקצף על אלעזר ועל אהרן
ובשלשה מקומות קצף משה ונעלמה מעצו הלכה ואלו ה
בשבת ובכלי מדין וכן שכח שאונן אסור לאכול בקדשים
דא דרש זה שעיר נחשון דרש זה שעיר ראש חדש
נמצאו באותו היום שלשה שעירים שעיר העם ושעיר
נחשון ושעיר ראש חדש מדוע לא אכלתם את החטאת

בשעה שתיקן
שלמה עירוב
וידים יצא בת
קול ואמר חכם
בני ושמח לב
וצדק לארץ קא
העירובין וידים
מנצחין ספרדים
מא לאי תיקן
שלמה וס
לאי תיקן
אספרדים וס
אעירובין
אגמ' רבין
פי הלכות
עירובין
אעירובין
מקן שלמה
עירובין
ואיך אכלתם
שלמה הן
שעיר לטמאה
נמצא וספר
ספ' שהיה
ואיך תיקן
בשבת עירוב
החמין אדום
כפולת וידים
למנו

במקום הקדש וכי חוץ לקדש נאכלה והלא נשכחה שכל
והנה שרף לא אמר להם שמא חוץ לקלעום יצאת שהיא
כפולה שנהן לא הובא את דמה אל הק' פנימה שאם בכנס
דמה לפנים לא תאכל לא תשרף הן היום הקדיונו וכ' או הנשויים
היום אין אבילות מן התורה לא יום ראשון שהוא יום המיתה
ותקראנה אותי כאלה אמר אפלו קברתי או עם או לא בזיתי
קדשים' ה' ייטב בעיני יי' אמר אהרן למדתנו לבינו שאנו
אסור לאכול בקדשים מיד זכר והודה ולא בוש מהחזרת
אהרן לו מבאן אמרו חכמים והוי מודה על האמת וישמע
משה וייטב בעיניו מלמד שהעביר כרוז במחנה ואמר היום
הלכה שבחתי ולמדתי הלכה מאהרן אחי' אמ' הקב"ה אתה
הודית לאהרן חניך שיורו לך כל ישראל ויאמרו הלכה
למשה מקונו' וירב יי' אל משה ואל אהרן הדיבור היה
למשה שואמר לאהרן לאמר לזקנים אליהם לבנים יעני
לא לעזר ואיתמר דברו אל בני ישראל הדי שאל העם
זאת החיה חויה אכול שאינה חויה לא תאכל משמע מפי
משמע לפי ש' כירק עשב נתתי לכם את כל זה משמע
ראשון ומשמע שני באמר לנח התדתו לקרבן ונאמר למשה
זאת החיה אשר תאכלו מכל בהמה מלמד שחיה
בכלל בהמה לשחוט ולקומטין ולא קודקדס ומנ' שבהמה
בכלל חיה ש' זאת החיה אשר תאכלו שור ש' כשבים ושה
עקיס איל וצבי ויחמור' מכל בהמה להכניס הכי'
שהוא מבהמה וצ' למה באמר מכל בהמה אג' כד'
להביא הכי' אשר על הארץ למה באמר אשר על הארץ
למה באמר אשר על הארץ יכול בהמת הים תל' אשר

שפורה בו וקשקשת הקבועה בו שני ושליון קשקשים הוא
לבוש' וכל אשר אין לו סנפיר וקשק' קאו שבע מאות מיני
דגים' ושמונה מאות מיני חגבים' וכולן הדא' לו ח'ב' למען
בקיני ובשגלו ישראל גלו' וחדרו בצמ' שחדרו ישראל ח'וץ
מדג אחד ושמו' שמטה' לאיכ' גלו' ואיכ' חדרו גלו' לתהום
וחדרו לתהום' קלנא מנין יבא' אנה' שבע מאות מיני דגים
אל תקרא דגים לא דג ים מנין דג' וחגבים חיות גובים
ח' שמונה מאות וקל' נוכח מקור וסימנך קדש ל' נוכח קדש
נוכח שאר וסומנך קברי גוים' נוכח קדש נוכח מקור' וסימנך
החדש תחרימם' לם גא' ארזים טמאים ושקץ ושקץ ר'
פעמים' אחד לאסור גופ' ואחד לאסור ציד' ורוכב' ה'
לאסור תערובת' ד' לעשות בהן קחורה' את הנשר ואת
הפדק ואת העזניה' למען התחיל בנשר לפי שאין לו זפק
ולא קרקבן ולא אצבע יתירה' ואת הפדק ואת העז שחין
להם אסומנך אחד' יכול יותרו פדק ועזניה שיש להן סימנך
אחד ויהיה הפדק אסור וצ' ואת הפדק ואת העזניה' למען
הזכיר עופות הטמאים ולא הזכיר הטהורים לפי שעוף
הטהורים יתר' ד' הטמאים' קל' עופות טמאים ארבע
ועשרים אודו' קרא עשרים אוד' משנה תורה עשרים וחד
אוד' קרא עשרים' למן קד' גא' הנא עשרים ואחד במשנה
והי' אר' קא' פיה נהדיה והיא האיה' כל הולך על כפיו דה'
הכלב' דא' זה הקוף' וכלכלי חדש אשר יכל' אל תוכו קאו
אל תוכו שלמה' ולא תוכו של אחד' יעני' אן בלי חדש מטמא
מאנידו ושאר הכלים מוטמאין אף מתוכן' וקאו אל תוכו
תוכו ולא תוך תוכו כגון שהיה הכלי תוך התכוד והשליש תוך
הכלי

ורית הכהן כיצד הוא את הנבעים האיש נראה בעור
 ופסוקים צתים' והאשה נראית בעורכה וכמעיקה את בנה
 כאורגת בעמודים על השחי ליד הימנית ובטווח את הנשתן
 ליד השמאלית והדה לאמכנה מן האנקאן אדי לה תטמא
 בנבעים תוך העין תוך האוזן תוך הפה והקמטים שבצואר
 ותחת היר ובית השחי ובית הערוה וכף הרגל והצמור
 והראש והזקן' נגע צרעת כי תהיה באדם' כח שש הנה
 שצא יני ושבע תועבת נפש' עינים רמות או בנות ציון'
 זו גסות הרוח שהיתה בהן' לשון שקר ממרים שנ' ותדבר
 מרים' ידים שופכות דם נקי זה יואב שהרג שני אנשים
 צדיקים אביר בצד ועמשא בן יתר' לב חדש מחשבות
 מן זה עזיהו שביקש כהונה גדולה ואמר נאה למלך לשרת
 לפני המלך' רגלים ממהרות ללכת' לרעה זה קחצי' יפוח לדון
 כזבים עד שקר או ושלאל שהעידו עדות שקר ואמל'
 אלה אלהיו יש' ומשלח מענים בין אחים זה פדעה ששלח
 מענים בין אברהם ושרה' כיצד עושין מראה הפתון
 מארבעה מראות' לוין כאלו ארבעה כוסות מלאות
 חלב ונתערב בכוס ראשון נתי טפות דם ובשני ארבע
 ובשלישי שמונה ובדביעי שש עשרה' העזה כשלם
 היא כמראה ראשון וכצמר נקי כמראה שני ובקיר ההיכל
 כמראה שלישי ובקרום ביצה כמראה רביעי' וכל המראות
 האלו באדם ביכוני' או בשר כי יהיה בעורו מכות חש אנה
 בין למכות ואשחין מן אמכנה מן אכזר מתג אר"א כבוע בקחלת
 או מא שמהם פאן חדת כיהא גרב אדי כחש אשעד ואגל

כה"י הו' אשחין התחילו השחין והמכור לחיות ולהדמות
 וכעשו עליהם כחלפת השום זו היא צרבת השחן והיא
 מעוות המכור והיא מטמאה בשני קימין בשער לב
 ובפסיון ולים כיהא הקגר לא שבוע אחר כגעי הדא נש
 והזקן הוא שיכול השער שבהן מעיקרו וישאר מקום
 השער פנוי והוא הנקרא נתק ושיעורו כגריק ובין שהיה
 עמק אומיו עמק לא נאמר עמק בנתקים לא בירי שמים
 לא בירי אדם שהוא כהרר ושער זהוב כתבנית הזהב
 והכל מטמאין בנגעים ואכלו קטן בן יומיו ואין מטמאין
 לא ישרא "הראש או הזקן ללמטר שהן שני שמות
 איזה הוא זקן מפרק שללתי עד כיקה שלקדקרת מותח
 החוט מאוזן לאוזן כל שצנ החוט ולמעלה מכלל הראש
 ומן החוט ולמטה מכלל הזקן "והתגלח כיצד מכלל הזקן
 שיהיה הנתק מגלח חוצה לו כרי שצנ כיצד הפסיון "מכלל גדול
 דוהתגלח להכשירן בכל אדם אכלו בגוי זאת הנתק לא
 יגלח ואם גלח לוקה "ואיש או אשה כי יהיה בעור בשום
 בהרת הדי יקמא אבדן לאקור והו' כי יצאהר אגס וקר
 עלמנא למבא שרתנא לדוא לעדעת אנהא ה' אנוא
 שי באעצם מתצל כלא עלאק אה ושי באלחם זלה עלחק
 בתעבה ושי באגלח והו' סהל ארא ואיש כי ימדט ראשו
 כיון שנשר השער מן הקדקד ולמטה לאחוריו כקרא
 קרח ואם הוא מן הקדקד ולמטה יורד לפניו כקרא גב
 והן מטמאין בשני קימין במחיה ובפסיון ויש בזה סגר
 שני שבועות שנ' במדאה עוד בשל בגדיו יהיו פרוכיים

חוץ לנגע ומעבדיו עליו שבעה ימים ואלו הן חוקי
ולעיסת גדיסין ומד כגלגל צבתה מנחתה ואלו הן חוקי
ובבית יצחק ימוניה ואם שלק המהם בקדושים ואלו הן חוקי
במגלים ואלו הן חוקי חגמי חתום ואלו הן חוקי חתום
מסובע העל סמלמה שאחדות שמשנה לזוהי חתום ואלו הן חוקי
פניח לעקא בלה פי אבות פמן חתום ושב ולא עמוד אלה
אבגד ולא עמוד אה אבשל דא והעדות אשר בנה מה שה
בית המקדש בגדיו יהיו פרושים לו בקדושים גדיסין
יהיה פרוש שגלה הקור דא בגדיו יהיו כל שיקד עסקי חתום
לכך קודעין בגדיו ועל שפם ועטה כל ששכח דא לחתום
עלנה ירע ידעו לה וטמא טמא יקרא לה ששטל טמא
טמא לטכך וקרא טמא טמא לפי ששטל מהו כדכונתו
טמא טמא ועל שפם ועטה תרגם כאבילה ותעטף קלמה
ואין קד תקדס אכל ותעטף לאנה קא ענר יעקב ויעקב
נתן לעשו לחם ונציד עד שיום מה העדשה אין לה פה כך
אין לו פה אה יושב ודומם לטהרו או לטמא כשאם שמחוק
לטהרו כך מצוק לטמא **שאלת תהיה**
זאת תהיה תורת המצודע תורה אחת לכל המצודעין שחבין
קרבן זה לפי וסחלק הכת בטמאים ושכועותיהם ושטחדין
יכול אף בחלוק בקרבנותיהם תל זאת תהיה תורה המצ ביום
טהרתו פיוס מטהדין ולא בלילה והוא אה הכהן והלח הוא
מביא עצמו היה ראוי לומר ובה אה הכהן לא הכל פסיוע
פיועם בו בגיד וביא אותו ולטעם המדרש מצודע אה תקרא
מצודע אה מצודע שם דע ומה ענין עדעת אהל ואלה אה
שאל

שני צדדיהם של הארבעים מאנשים וכל אשה שחנה
שחנה שני צדדיהם של הארבעים מאנשים וכל אשה שחנה
למטה הארבעים מאנשים וכל אשה שחנה
מדתם בחגשוק תוסף שחנה שחנה לחם בפני התקנת
חמש תורות של חמשה עשר תורת תורת המזרח
תורת לשל חמשה עשר תורת תורת הצדעת וזאת תורת
אשר בו מע צדעת תורת תורת צדעת הצמח ולחם
לכעסו שני צדדים שחנה שחנה במראה וכדמים צפור
דוד שהם דלות בבית חיות לא טריכות טהורות לחם
שחנה ועץ ארז שיהיה ארזו חמה ועביו כדמים כדמים
מכדעי המטה חמה שני צדדים אחת שחנה ואחת שחנה
שני צדדים לא תורים ולא בני יונה ועץ ארז ואיזוב
לפי שהגיה עצמו כדרך השפילו הקבה כאזוב ואיזוב
סמך אמר לי יהודה שחנה היה והלכתי אחר לטורח
לכיתו ואמר לי יהודה בני תן לי סנדלי ופשטתי
לחלון והבאתי לו והוציא לי מטה ואמר לי יהודה בני
טיהרתי שלשה מצודעין ולמדתי בה שבע הלכות שהיא
שלבודית וכל אשה כדף וארובה חמה ועביו כדמים
מכדעי המטה אחרי לשנים ושנים למדעה ושחנה ושחנה
ומטהדין בני הבית ושלא בפני הבית ומטהדין בקבוצין
וטבל אותם קושר הארז עם האזוב בלשון שלזודית
ומקיף להם ראשי אקנים וראש שחנה חמה וטובל
ארבעתן במים שחנה וברם שחנה ושחנה את הצפור פיזר
משחנה אותה עומק בעיר וזודקה חוץ לחומה נאמנה
פני לא לים וללעז וללעז לא למדך שחנה חמה חמה

אלי כפי השדה" שלחה וחדרה אפילו שמהם ענינים דמיונים
לשלח וחדרה המושלחת עתה וחדרה שמהם דמיונים דמיונים
בהנחה וקובצין אותה שם וזה אשר ליהודים כל מה שיש
להביא צבור מצודע השחופה וכלל את כל שערך בויצור
מגלחו מעביר תעד על כל בשלח הנדאה ופיתח עתה ופיתח
הערה ושאר כל בשר הקוף עד שיעשה צוהלת וזכר שיהיה
שלשה מגלחין ותקלחתן מזוה כדל ושיחידע ולחוסס וסלן
שגלחו בתער שלא או ששי"ן שתי שערות לא עשן כלום
וישב מחוץ לאהלן שבעת ימים מלמד שאם קרבת שחופה
המטה" והמצורעת מותרת בתשמיש המטה" וכלל את
כל שערן אסלו בית השחי ובית הערה יכול צות הקורים
תל גבות עיניו מה גבות עיניו בנדאה אף כל הנדאה
מגלחו יצאו בית הקתרים מאי בית הקתרים כגון תוך
החוטם ואת דקנו מה תל ואת דקנו לא לפי שבראש
מה שאין צקן ובצקן מה שאין בראש צדך לזמנה ראש
וצקן את ראשו ואת דקנו יכול לפי שכן ופאת דקנס לא
יגלחו יכול מצודע תל ואת דקנו ואת כל שערן קרי זה
ומדט וכלל ואין חתה דין לא בעין וטמה הפרט דבר
שבגלוי אף אין לו לא דבר שבגלוי וזו בית הקתרים
ולמה הוא שוחט אחת ומשלח אחת כאלו הוא מולן ראש
הצמור השחופה קבורה בארץ ובשם שמי אפשר לצד
ממקומה כך אין הצרעת באה עליך אם תחזור בתשובה
ולמה משלח אחת לא יאמר הואיל והלכה הצרעת אין אפשר
לה לחזור לא אמר הקבה הסתכל בצמור המשולחת ורע
שקופה לחזור כך אם חזרת מן התשובה סוף הצרעת חוזרת

וְהָיָה לְיְהוָה מִשְׁכָּנָה מְצוּדָה שְׁמִירָה תוֹרָה וְכִבְיָה
 שְׁמִירָה מִשְׁכָּנָה אֵלֶּיךָ הָקֵבָה הוּא עֹשֶׂה מַעֲשֵׂה פְטוּכָה
 לְכִי סֶךְ אִמְרָה תוֹרָה יִבְיָה פְטוּכָה קִרְבָּנוּ "לִפְנֵי יְיָ הֵיכָן לִפְנֵי יְיָ
 מִצְדָּה כִּי לִפְנֵי יְיָ וְנִסְמָךְ לִפְנֵי יְיָ אֵל פֶּטֶר הַדְּרֹכָה וְאִם דָּל
 הוּא שְׁבַע שְׁמוֹת נִסְמָךְ לוֹ דָּל עַל חֲבִיזוֹן מִסְכָּן מִן דְּרֹשׁ
 וְדָל הֵנָּה הוּא הַמְּקַדָּשׁ לֵאמֹר מִן שְׁדֵת דְּנוּבָה חֵלֶב בֶּה מֵאָה
 חֵלֶב עַל תְּבוּרָה אֵזֶן לוֹ תְּבוּרָה אֵזֶן לוֹ בֵּהן דָּלֵל אֵין לוֹ בֵּהן
 יָד אֵין לוֹ טְהוּרָה עוֹלָמִית בְּאִמְרָה עַל מְקוֹם דֵּס הָאֵשֶׁשׁ וְנִסְמָךְ
 עַל דֵּס הָאֵשֶׁשׁ שְׁמֵם נִתָּן עַל דֵּס הָאֵשֶׁשׁ וְנִסְמָךְ וְנִסְמָךְ
 נִתְקַנָּה דֵּס קוֹדֶשׁ שִׁיתָן הַשְּׁמִי יִצְחָק שֶׁ עַל מְקוֹם דֵּס הָאֵשֶׁשׁ
 כִּי תִבְאוּ אֶל הָאָרֶץ אֵין מִטְמָא בְּנִקְעִים זֶה אֶרֶץ יֵשׁ בְּבִית
 אֶרֶץ שִׁוְיָה מִחוּבָר וִיְהִי בֵּית לֹא אֶהְיֶה אֶחָדָם לְהוֹדִיעַ
 יְרוּשָׁלַם שְׁלֹם כְּתֻלָּה לְשִׁבְטִים "לְ שִׁמְעוֹן אֹמֵר וְנִתְרִי
 נִקְעֵי צִדְעֵת פֶּרֶט לְנִקְעֵי אֹנֶקֶץ מֵאֵי נִקְעֵי אֹנֶקֶץ הֵן נִקְעֵי
 דוֹחוֹת וְנִקְעֵי כְּשָׁפִים "דָּל לֵמָּה בְּאֶרֶץ יֵשׁ וְלֹא בְּשֹׂמֵר אֶרֶצוֹת
 הַגּוֹיִם לֵאמֹר מֵא יִטְמָא וִיטְהַר אֵלֵינוּ "דָּל לִפְנֵי שְׁמֵר יֵשׁ
 גְּבוּהָה מִכָּל אֶרֶצוֹת לִפְנֵי כֹךְ הִיטָה בֵּה הַצִּדְעֵת "דָּל לֵמָּה
 בְּאֶרֶץ יֵשׁ זֶה כִּיּוֹן שִׁמְעוֹ כְּנַעֲנִים בִּי צִיּוֹת יֵשׁ מִמֶּנִּי עֲמִי
 וְהִטְמִינוּ מִמוֹנֶם לִפְנֵי כֹךְ אֶהְיֶה כָּל מְקוֹם שֶׁתִּקְדַּח בּוֹ הֵן
 הִרִי הַמִּמּוֹן כִּי "וְצוֹה הַכֹּהֵן וְכִנּוֹ אֶת הַבַּיִת לֵמָּה יִכְנוּ
 אוֹתוֹ לִפְנֵי שְׁחָקָה תוֹרָה עַל מִמוֹנֶם שְׁלִישׁ כְּדוֹ שְׁלֹם וְטִמְעָה
 הַכִּלִּים "כְּנַעֲנֵי נִדָּה לִי שְׁלֹם יִגְזוֹר וִיִּמְרָה נִקְעֵי מִכָּהֵן שְׁאֵין
 פּוֹתֵחִין כִּי לְשֹׁטֶן "כִּי יִצְא בּוֹ וְהַשְׁקִית אֶת הָעַל וְנִמָּה אִם חֲסָה
 תוֹרָה עַל מִמוֹנֶם שְׁלִישׁ הַשְׁעִים קָל וְחֹמֶר מִמּוֹן חֲצִי הַיָּמִים
 בְּקִירוֹת הַבָּיִת עַד שִׁוְיָה לְבֵית אֶרֶבֶה מִכָּלִים שֶׁ בְּקִירוֹת

הבית שתי פעמים בפדשה ומיעוט גנים גנים ישיבה
שוקעין במראיהן ידוק שבדוקק אהיה שבת אהיה
ומראיהן שכל לא ממשך ודקדקת אהיה שבת אהיה
כשני גרוסים ושלשה סימני סוממך יש בבתים ודקדק
וארמדם ופקיון ובשני מראות מקמדין ובפקיון נותן
ויצא דקה איונו מקמיר או מחליט לא צמוד למחשבת
יטמא את אבניו כמה אבנים יהיו בן ארץ פחות משמונה
שתי אבנים בכל כותל כדי שיהיו כשני גרוסים בשתי
אבנים שנאת אבניו ואת עתיו ואת כל עפר הציר
זה דבר למור מקומו אל מקום שלא לדבות הטעם
והיכן טמא מקום שמשליכין מכאן שמרחיק ין הנב
מן העיר חמשים אמה שנ לכלב תשליכון אתו מני
הנון חמשים אמה ובית מפל אין פותחין לו חלון כדי
לראות את נקעו והבא אלהבית דרך ביה נטמא אבל
הנכנס לאחורין טהור והשוכב בבית יכבס את בגדיו
והאוכל בצ וכי יעלה על דעתך שאין בגדיו מטמאין
עד שיאכל שם ולא לתן שיטור לשוכב כאוכל ואחר
השוכב אנה יושב או העומד אם שהה כדי לאכול שלש
בצים פת חטים בלפתן נטמאו בגדיו אבל הוא נטמא
מיר מעשיכם נאמר בטהרת בתים וחלצו ושפכו הוא
ושכיבו מכאן אמרו לרשע ואי לשכיבו זאת התורה
לכל נגע שמונה מראות יש בגנים ארבעה בפתוק
וארבעה בחלוק חנניה סמך הכה אומ ששה עשר שמונה
בשבוועל אשון ושמונה בשבוע שני מפת שעריך להבחין
אם הוסיף אונגדע ל דוסא אומר שלשים וששה הא כיצד
מיני

מיני פגעים ששה באדם נגעי שחין ומכוה נגעי דאגשי
וצדק כגעי עוד פגעי קדחת וגבחת שמונה לכל אחד הרי
מ"ה ל' עקיבה מות שנים ושבעים ששה עשר בכל כביין
ומין מארבעה נגעי אדם שמונה במראות שבוע דאשון
ושמונה בשבוע שני הרי ששים וארבעה לנגעי בתים
שנים לשבוע דאשון ושנים לשני וכן בנגעי בגדים הרי
שבעים ושנים וצד אנהא שנים ושבעים לחן אצלך
ח' בזהר וקפחתה ושאת וקפחתה וארבעה בפתוך והו' לוי
פיה לחומרה כמו כוק עלא חלב ובו שתי טפס דם ובשני
ארבע טפס ובשלי' שמונה וצדביעי ששה עשר הרי שמונה
מראות פצצות ח' בעוד הבשר ח' בשחין שמונה בקדחת
וגבחת ח' בנתקים ובנגעי בגדים שנים ודקדק ואדמדם
וכן בנגעי בתים שנים הרי ל' קורס הסקר ול' אחר
הסקר הרי שנים ושבעים וממא יגב חן תעלמה חן צרעת
עוד הבשר מטמא בשני שבועות ובשלושה סימנין שער
לבן ומחיה ופסיון המכוה והשחין מטמאין בשבוע אחד
ובשני סימנין שער לבן ופסיון הנתקים מטמאין בשני
שבועות ובשני סוף בשיער מהב ופסיון הקדחת והקבחת
מטמאין בשני סימנין ובשני שבועות במחיה ובפסיון
הבגדים בשלושה סימנין ודקדק ואדמדם ופסיון ובשני
שבועות והבתים מטמאין בשלושה שבועות ובשלושה
סוף ודקדק ואדמדם ופסיון הא למדת שאין בנגעים
פחות משבוע ולא יתר על שלשה שבועות זאת התורה
לכל נגע הערעל הקיש נגעי אדם לנגעי בגדים ולנגעי
בתים והשוה המצודע למת ללמד מה מת בכזית אף

[The page contains handwritten Hebrew text, which appears to be bleed-through from the reverse side of the leaf.]

[illegible][illegible]

ומיטע דגלו מן האם שלו כדוק דס היוצא מפי האמה
שלו ודס השתדלם הדי אלו כדס מוקפתו וכלה מוקפ
מה לערכב למשכב מושב חלק מוקעו ממשאר ומשכב
לא חלק יעני מן אדם אדני נגע במדכב הזב נטמא
ואינו מטמא בגדים פשעת מוקעו ואדני ינקל למדכב
טמא ומטמא נודיו לא שטף בגדים מכאן סמכו לבטול
ודים דברו לא לעדבן ערך והקצון פירש וידיו לא שטף
כל' לא חיונו ערוך ביאה לא איברים שש וידיו לא
שטף בה מה ידו דבר שבא לוי אף בטבולה בגדים חיים
איזה הוא מים חיים זה מעין המושך שאינו כוחליק
ולא מוכיך מאי מוכיך מלוחין או פושדין ולא מכדיין
שפטים חדיצין ולא תערוכות ואשה כיתה זה
הדי אפול כי טמאת נדה ישל חיובי עליה משום
יטא גויס ודס טה וזכה ודס הקושי ודס יולדת כולג
אחדהן והוא מן המקור והוא יפיץ מן אטחא ואקב
פי דאך ברורה טביעה אמרה פותחלל ג' אהא וירקב
לא אטחא אדני הו מעד לוקבל אכימוס פכל מא אמתלא
אטחא פאן לא טריק אמערה לזאך אפויצאן אדני
יזהר מטה והו מקור פלדאך אדני אטחבס תארת אמדאן
עלי אמרה והבת מטמאה בפדה מיוס לידתה
והזיבות מבת עשרה ימים וקאו פי דאך אשאה
פי דיאדה ואו ואשה בבשרה כיון שנעקד מן
חרס מעל שלא יצא לחוש טמאה שבעת ימים תהיה
בנדתה בין דאת יוס אחד בין דאת כלה שבעה הד
היא נדה ומטמאה משכב ומושב ודס הנדה מטמא

ישם אדני אטחבס תארת אמדאן יא אטחבס תארת אמדאן יא אטחבס תארת אמדאן

ואם שכב כדרכה "ושכב שלא כדרכה" וקדושיג' ת
הופסין בה של ותהי כדעה עליו שיהא גומן בגומה
מטמא אדם וכלי חרס" לא ותהי כדעה עליו דכ
והלכה והיתה לאיש אחר" מה להלן קדוש אף כח
קדוש" מאחר שאמר ותהי כדעה עליו צדך
לומר וכל המשכב וכ לא מפני השמועה למדו
שנתקן מטומאה חמורה לטמאה קלה שאין
משכבו מטמא לא אוכלין ומשקין שהוא ולך
הטומאה" ואם טהרה מזובה רב התקין בקוריה
שאם ראתה יום אחד תשב עליו ששה והוא
שנים תשב חמשה והן שלשה שבעה ימי נקיים
תשב" מראש אמר ל' זורא בנות יש הן החמיר
על עצמם שאמרו לואות דם טפה כחרדל יושבות
עליה שבעת ימינה" ואם טהרה מזובה ביון שטהרה
אעפ" שערין היא בטומאה אחת כגון טמאת
נדה או צרעת הדין שופרת בהן ואין טמאות אף
קותלין" ולטעם המדרש במה שכל פדיונות מן
הנדה שאין אתה מוצא קצירה קשה ממה שנגזר
על יבניה מלך יהודה דכתיב ביה בשעת הגזירה חו
אני באם יו כי אם יהיה יבניה מלך יהודה חותם על
יד ימיני כלומר לא יהיה ממנו מלך ובפל ביד נבוכד
נצר מלך בבל וחבשו במקום אמל וגזל עליו שלא
יצא ושהה זמן מדובה שמעה אשת המלך והיתה
משדלת המלך להוציאו ולא רצה שוב אמרה לו
ימותה בלא צרע תן לו אשה שלא כדא הקפדה
עליו

עולמו לא לפניה ונביה ולא רצה לתקנו לימים
תבע המלך אשתו להזקק לה לא רצת לא יכול לקבול עץ
קמעה אחת עד שנעשה בשרו חרודין חרודין אמרה
לו ראה אתה לא יכולת לקבול עצמך אפלו קמעה אחת
אין בשר ודם כמותך ולא הניחתו עד נצנת לו בערה
בתולה מיש וגדר עליו שלא יבוא עליה לא מעומר
כיון שבא להזקק לה אמרה דם נדה פירש ממנה
אמר לא די שהכעסתי יוצרי במעלבותי לא אף במקלות
באותה שעה נחם הקב"ה וביטל הקדירה לאח
שטהרה בא אליה מעומר שנבעי וכניה אכיל שאתה
ששתכל אל שלא כדרך הנשתלין שכך שנו שחזקה
היא שאין אשה מתעבדת מעומר לאקה הרובכל
שנדרע בבבל לא שהיה קד בבבל ומה שמו נחמיה
בן חכליה ואשה כי יזוב דוב דמה ימים רבים באמר
הפקוק הזה בטמאת צבה ומפי השמועה למדו דבר
מחמת עצמה לא מחמת ולד שאם בא קושי בימי
נדתה הרי היא טמאה ואם בא בימי ציבתה הרי היא
טהורה והיה למראה למקתריצה אקת רכת לבא טאת
לאשעאב לרי להא פאן כאן יום פהיא שומלת יום כנגד
יום ואן כאן יומין פהיא צבה קטנה ואן כאן תלחת
פהיא צבה גדולה קאל ימים שנים רבים שלשה
בלא עת נדתה שיהיה הפרשה בין נדה לציבות ואפלו
יום אחד או כי תש על נדתה שאם ראת שלשה ימים
סמך לנדתה הרי זו צבה כגון שראת שמונ לנדתה
ותשיני ועשיתי והלכה למשה מקוט שאין בין שמונ

כדה לנדה אלא אחד עשר יום בלבד שלשה מהן תהיה
 דבה גדולה ושבעה לקטירה ויום אחד עשר לקרבן
 וקפדה לה שבעת ימים דבה גדולה צריכה שתקפור
 שבעה נקיים ואחר תטהר אחר טבילה וטבילתה ביום
 השביעי אחר הכף החמה ומותרת לבעלה בערב
 ומעט שכולן צריכות טבילה הרי הוא אומ' בדב וידיו
 לא שטף במים בטן אב לכל הטמאים שצריכין טבילה
 ובית הקתרים ובית הקמטים אינן צריכין לבוא במים
 והנדה והזבה והזולת כולן בכרת נאמר בנדה שבעת
 ימים תהיה ונאמר בזבה כל ימי זוב טמאתה כיומי
 נדתה וזולת כי מי נדת דותה טמא ונאמר ואיש
 כי ישכב את אשה דונה ונכדתו והזרת את בני ישראל
 מטמאתם מבוא למדנו שאסור לארס לבוא על אשתו
 סמוך לנדתה אם דרכה לנאות ביום לא ישמש מותרת
 היום ואם דרכה לנאות בלילה לא ישמש מתחלת הלילה
 ולא ימותו שאם לא נקדו באים לורי מיתה בטמאם
 את משכני מבוא למדנו שאין טומאה וטהרה לא
 לענין מקדש וקדשין זאת תורת הזב ואשר תצא מעצ
 שכבת זרע קוש שכבת זרע לזבות מה דורות מטמאה
 במגע אף שכבת זרע והדוח בנדתה שיהיה דמיה
 כגופה לטמא לא והדוח בנדתה שכל הבא על הנדה
 קודם לו שיהיה זב וגורם לה שתהיה דבה ולא יוש
 אשר ישכב עם טמאה שכל השוכב עם טמאה קודם
 לבעו שומותו לכך הסמיק זה הפסוק לאחרי מות

פירוש אחר מות

שני בני אהרן למטה הקמיוך מיתת שני בני אהרן לאוש
אשר ישמע עם טעמה "ולמה הוא מקביר כך ללמדת
שאין להם עון לא זה "קצן לחכמים למטה הוא מקביר
מיתתן בענין יום הכפורים לא מה יום הכפורים מכפר
בך מעות הצדיקים מבפרת "דא אחרי מנת אמרו חכ
לל יבוא מות ויבוא מות שאין מנת אחר מות "כיו דלא
יבוא מות זה מלאך המות ויאכ מות זה הדשע שנקרא
בחיון מות "כלל בני אהרן" שאין מות אחד מות ללא כען
אין כמי קד מתו בני אהרן פנקול אין להם חלק לעו הבא
פקא ליה לא יש להם חלק לעו הבא "דא יעני אין אמרת
יחבל הדשעים שנקראו מתים שכלי לא אחפוז במעט
המות "וקו שאין מנת אחר מות יעני ליה עמדת תם פנד
תאמי "ולא מעת שני בני אהרן לא על גשהוורו הלכה בפני
לבן משה מאי הלכה הורו לו עפ שהאש יורדה מן השם
מצוה להביא מן ההדיוט "ולמה מביאין מן ההד לא חישב
שמה לא ותקבל הקרבן לא תדר האש "דברי ל יוסי הקליל
על הקריבה מתו שז בקרבתם לפני יי ויה ל עקובה
אומרת אחראומ בקרבתם ובת אחראומ בקרבותם הכדיע
ויה קריבו לפני יוי אש גרה הוי על הקרבה מתו ל ליעזר
אומר כדאי היא הקרבה לעצמה וכדאי היא הקריבה
לעצמה ומאי אש גרה הקריבו שלקחו מן הכריים
ואל יבא בכל עת זה יום הכפורים "אל הקדש ללבנות
שאר ימות השנה מבית לפרכת להזהיר על הביר
יכול על כל הבית באזהרה תל אלפני הפרכת "במיתת
ויאמר יוי אל משה דבר אל אהרן אחיך למטה באמרו שתי

הדברות אחר מנוד נש ואחר סתום יבוא המפורש וילמד
על הסתום מה כאן באמר למה שישאמר לאחדין אף
כאן והיכן במקום שני יין ושכר אל תשת מוכח שתפלה
השכור תועיבה פירוש תשת כי בענך אראה על הכפרת
זה ענך השכינה דבר אל אהרן אחיו נחמו בדברים כענין
שנ' וינחם אתם וידבר על לבם בכל עת ויש עת לשעה
ועת ליום ועת לשנה ועת לשנים עשרה שנים ויש עת לעל
שנה ויש עת לעולם עת לשעה שנ' ואל יבא בכל עת
ועת ליום שניין במשורה אשתה מעת לעת ועת לשנה
ויהי בעת תשובתה שנה ועת לשבעים שנה שנ' כולפי
עת מלאת לבבל שבעים שנה אפקד אתכם וכתה התם
עת ועת לעולם שנתתה שמחה בלבי מעת דגכם ותינו
דנו בזאת יבא אהרן למה באמר בזאת ישיר לא בית
דאמון אף אסתקאס ארבע מאות שנה ועשר שנים מע
בזאת שני שעירים שני שעירים ה' מראות על מצב
אבל שוין במראה ובקומה ובדמים כיון קו לעזאזל
או ישראל לאן עדר עקאזל ועדר ישראל סוא ולקח
מלא המחתה גחלי אש מלמד שמוקיפין מערכה
אחתביוס הכפורים ושלח ביד איש עת שיהיה
מוכן להוליכו וקא אבן גטחא אנה דגל דמאנע אי טע
פי אמן וענתם את נפש והא כותבתשעה לחדש בערב
וכיבתשעה לחדש מתעטין והלא בעשירי מתעכב
לא שכל האוכל בערב יום הכפורים ומדבה באכילה
מעלה עליו המלכות כאל עם תשיעי ועשירי לאן אמור
תפתקד ללקח ונתן את הקטרת על האש לפני יווי היכן
על

היכן על המחנה בין שני הבדיוס בין שני בדי הארוך
 על האדץ"על פני הכפרות קדמה למע ששכינה במקדש
 ולעולם לא עלה במשה למעלה מעשרה ספחים ולא יורה
 שכינה למטה מעשרה והא כח ויעל אליהן בשערה
 השמים"וכת ומושה עלה אל האלהים לא עלה למעלה
 מעשרה ולא יורה שכינה למטה מעשרה והכל
 מאחזקת בקאו פרשז עליו עננו"מלמד שפרק שרי
 מזיו השכינה ועננו עליו דאשתדבב ליה בקא ונקט
 ביה"ומנין שהכפרת טפח צא ולמד מן ועשית לו
 מקדש טפח מה להלך טפח אף כחן טפח"והכת ועמדו
 דגליו על הד הזתים למעלה מעשרה"ומנין שלא יורה
 שכינה למטה מעש ש'וועדתי לך שם ודברתי אתך
 מעל הכפרות ארון תשעה וכפרת טפח"וכת פני הכפר
 ונאמר פני יצחק אביו ואין פנים פחותים מטפח"והזה
 באצבעו זו אצבע ימנית הקמופה לכהן והבהן היא
 הנקראת גודל לעטן והזה על בהן ידו"שנייה לה נקראת
 אצבע לעטן והזה באצבעו"השלישי מן הבהן שהיא
 שנייה לאצבע נקראת אמה לעטן מדירה ונקראת
 תרודה שהיו מכין בה לפני כהן גדול בליל יום הכפור
 שלא יושן"ושבעה שהיא שנייה לקטנה נקראת קומץ
 לעטן קמיצה"והקטנה נקראת קיטון ונקראת דרת לעטן
 מדירת החשן ודומ' על פני הכפרות קדמה אחת ולפני
 הכפרות שבע'הרי שמונה נמצאו כל ההזאות שלש וכל'
 נכפר על הקדש בהזיות"וכל אדם לא יהיה באהל מועד
 בשעה שמקטיר הקטרת ובשעה שנכנס בדם חטאת

הנעשות בנשים כל העם פגד שון מבין האולם ולמדנו
ועה הוא ענין הכת "וכלה מכפר אמר ל פתח בן יחור
זריות מביאה לידי נקיות נקיות מביאה לידי טהרה
טהרה מביאה לידי קדושה קדושה מביאה לידי ענוה
ענוה מביאה לידי יראת חטא שז עקב ענוה יראת יי
קדושים תמצא חסידות מביאה לידי לוח הקדש
שנאז דברת בחזון לחקידך לוח הקדש מביאה לידי
תחית המתים דכל ונתתי לוחי בכם וחייכם תחיות
המתים מביאה לידי אליהו דכח הנני שלח לכם את
אליהו הנביא והתורה עליו את כל עונות לו המדרים
שהם הזדונות פשעיהם לו שהם להכעיק ביד דמה
לכל חטאתם לו השקקות "שעור המשתלח מכפר
על כל עבירות שבתורה הקלות והחמורות "אבל לא
לא עשו תשובה אין השעיר מכפר לא על הקלות
ובא אהרן אל אהל מועד ופשט "מנין לחמש טבילות
ועשרה קדושים דכל ובא אהרן אל אהל מועד ופשט
ורחץ את בשרו במים במקום קדוש במקדש הא
למדת שכל המשנה מעבודה לעבודה טעון טבילה
וחמש עבודות הן תמיד של שחר בבגדי זהב עבודת
היום בבגדי לבן אילו ואל העם בבגדי זהב כף ומחה
בבגדי לבן תמיד של בין הערבים בבגדי זהב ומנ
שכל טבילה תיכא שני קדושים שז ופשט ורחץ ולבש
ויש אומרים מבגדי הכהן אשר לבש מה תל אשר
לבש הקיש פשיטה ללבושה מה לבשה טעון קדוש
אף פשיטה טעון קדוש וכהן גדול נכנס לקדש הקדש

כפי הנראה
משה ויהוה
אמר כפי המצו
עשר משום אלה
את כפשותכם
לפי שהמשיח
עבד מביא חללים
רעים לעצמו וכן
ימנע לטעמים
ויחשיט מלפני
עצמו וכן עובד
על לא תשקט
על הנהגה
בדברים
מביא קדושה
וטוהרה יורה
לכפר ומוחל
משן לשלילה
שכר אמרו חכ
קדושה מביאה
לידי פשיטה

הכפורים ל' פעמים אחת בקטרת שנייה בדם שלישי
בדם השעור רביעית לקוץ הכף והמחתה ואם נכנס
חמישות חייב מיתה והזאות מן הדם מ' הזאת על
בין הדם שמונה מעים הקר ושמונה מים השעור
ועל הדרכת ששה עשר ועם כל שבע אחת למעלה נ' ו'
על אמת המזבח היו שלש וארבעים מכל חטאתיך
חטא שאין יודע בו לא ווי' מכאן אמרו חייבי אשם
תלוי שעבר עליהם יום הכפורים פטורין אבל חייבי
חטאת ואשם ודאי חייבין על דיריעון ועדיך תשובה
זה הדבר מה שכתבא משה כתבאן הנביאים
תוסף משה זה הדבר "איש לא קטן" איש לרבות בן
הישראלית הצא מן הגוי מצני ושרא להביא נשים ועב'
במחנה או אשר ישחט מחוץ למחנה לחיוב ואמלו היה
גוף הבהמה בחוץ וצוארה בפנים או צוארה לפנים ודאשה
בחוץ עד שתהיה בולט בפנים" ואלהם תאמ' איש איש
לרבות שנים שהטלו שורו חייבין" והגר כמשמ' בן
הגר לרבות נשוי הגרים בתוכם ללמד שערך הגר
להתקיי בנפשו שלשה ונתתי פני בנפש האוכלת ויד
הדם פונה אני מכל עסקי ועוקק באותה הנפש ואני
נתתיו לכם לכפרה נתתיו לא לאכילה כי הדם הוא
בנפש ובמר למיעוטי מכותך שני ואני נתתיו לכם
כשלכם" לא נתתיו לכם לכפרה נתתיו לא למעילה
שאין מעילה בדם" אשר יצור במזמון ציד בשאיוכו
מזומן חיה או עוף הטהורים לא הטמאים אשר יאכל
פרט לשוחט ונתבנה בירו שהוא פטור מלכסות

[illegible]

ויצאת להקדש ולעשר מה עולה מיוחדת שהיא בעשה
 ולא תעשה כן כל שהוא בעשה הרי הוא בלא תעשה
 כמעשה ארץ מצרים ומה הן עושין אישנושא
 איש ואשה כושאת אשה ואשה נישאת לשני אנשים
 ובחקתיהם לא תלכון לא אמרתי לא בחקים החקוקים
 להם ולאבותיהם "חויבותם לא שומות בהם כגון שאנס
 הגוי את הישראלי לעבד על מצוה או יהרגנו יעבד או
 יהרגנו יעבד ואל יהרג "אוי לגוי מתכוין להכאת עצמו
 כגון שיבנה לו או יבשל לו בשבת" איש איש להביא
 נח שהוא מודה על קלני עריות אני יי אהיכם נחמן
 לשלם שכר לפורש מהן "וכמעשה ארץ כנען או דברי
 הבאי" שאומרים ועושין לעל יכול לא נבנה ולא נטע
 כמותם תל ובחקתיהם לא תלכו "לא אמרתי לא בחוקים
 החקוקים להם ולאבותיהם" את משפטי תעשו או הדינים
 אחת או החקים שאין טעמן קלוי" ויש אומ' זה המדרש
 תשמרו זו המשנה ללכת בהם זה המעשה "לא תקדכו
 להזהיר האיש על ידי האשה והאשה על ידי האיש ללמד
 שלא חלק הכת בין איש לאשה לעונשין לא בשפחה
 אדומה בלבד "לא תקדכו לגלות קריבה המביאה
 לידי קלוי יעני אנה מנהיין ען לאתראי בשי מן לעריות
 מאלל לחכוק ולנשוק שזה מביא לקומן שלעדריות יכול
 יהא חייב עלזה כדת תל וכברתו הנפשות העושות לא
 הקדושות "עדות אביו קוי הצא לישאנה מעליא חייב
 שתיוס משום עדות אביו לא תקלה "ומשום ואת שכר
 ועדות אמו לא תקלה הצא על אמו והיא נשואת אביו

מעשה שאין דורש
 צדקה עריות בלא
 שם איש איש לכל
 שאר צדקת קדש
 איש ואיש גמול
 דורשין

מעשה שאין דורש
 במעשה מותר
 אפילו צדקה שם
 יהיו לך לצדיק
 ואין להם אחר

מעשה שאין דורש
 במעשה צדקה
 צדקה שם שאלה
 למיט טענות
 יחיד שאלה
 שם שאלה

בחיון חייב שלש משום אמו ומשום אשת אביו ומשום
אשת אביו "אמר היא יעני אלי היא מקדש לאסתר וראי
כמענה אן הרי אכבר עמר" עדות אשת אביו ללמד
שהוא עובר אצל אמו משום זה והבא על אשת אביו
שאונה אמו חייב שתיים משום אשת אביו ומשום אשת
איש והוא שתהיה אשת אביו אבל אכוסתו ומפנותתו
מותרת והרי לכה אקור בת אחת "עדות אחותך בת אביו
או בת אביו לאן פי מלה בנח אן אחתו מאביו מותר
פכאכו יקתחלוהא לא תדא אן אברהם יקול וגם אמנה
אחתי בת אבי אד לא בת אמי ותהי לי לאשה" מולדת
בית מכתובה וקדושין "מולדת חוץ ואכלו מזנות הרי
היא אחותו וחייב עליה לפיכך הבא על אחותו והיבת
נשואת אביו חייב שתיים אחת משום עדות אחותך
ואחת משום עדות בת אשת אביו" עדות בת בנך או בת
בתך מאחל שאמר בתהצת שתק מן הבת ללמוד שהיא
אסורה "ותעלם אן וגה אתעלם לבתג שהיא אסורה
בגזירה שוה קא חנא כי עדותך הנה וקא פי אשה ובתה
ובתבתה ובתבנה שארה הנה קאן אל תהי גזירה שוה
קלה בעיניך שהרי בתו אחד מגופי תורה ולא למערה
הכל לא בגזירה שוה דאיתיא הנה הנה מה באסור בת
בנה ובתבתה אסר בתה אף באסור בתבנו ובת בתו אסר
בתו "מפני מה לא הזכירה תורה אסור בתו כדי שלא
ליתן פתחון פה למינים לרדות לדון ממנו למיתת בית
דין "במדה מן המדות וכך למלקות מקום וחמור"
עדות בת אשת אביו למה נאמ' לחייבו אף משום זה
שאם

24
 שחם היתה אחתובת אמו חייב שתיים משום אחותו מאמו
 ומשום בת אשת אביו ואשה אל אחתה לא תתן מכאן שא
 שאין קדושין תנפיקו בעריות דא נאמר בשואה ושכב איש
 אותה שכובתה אוקדתה ואין שפיבת אחו אוקדתה "אם כן
 למה נאמר עליה אפלו במקום שנ יבכה ובוט עליה איך
 עשה דוחה לא תעשה ומען שקדושין תופשין באסורי לאין
 שנ כו' תהינה לאיש שח נשים האחת אהובה והאחת שנואה
 זו מאסורי לאוין "לערור לא תהיה לה ערה" בברת טמאתה
 לא תקרב וכל דמן שלא נבלה הרי בדרתה ואפלו ישברה
 כמה שנים "ואל אשת עמיתך לא תתן שכבתך לזרע שאין
 הבא על העריות חייב עד שובוא עליהן בקושי אבל אם בא
 עליהן באיבר מרובל כפיברו המתים פטור" ומזדעק
 לא תתן לה עביר למלך למה כלל המולך בין העריות ללמד
 שהיה דרכם להעשור בניהם שבאין כעז העריות פיגולה
 עלי אצמם לחתי ועוש ווטול עמדה פצמן תע וקאמן הרי
 אדי תצנה ועוש הוא וברת' וקדקל ל' אל אחד המעביר
 בכו הכשראן הפסול הרי הוא חייב "ומזדעק ולא כל זדעק
 אינו חייב עד שיטעביר מקצת זרעו ויניח מקצת ואחר
 זרעו או זרע זרעו "על כל יוצאי ידוכו הוא חייב" ואת
 זכר לא תשכב משכבי אשה מקיף הכת ששני משכבות
 לאשה כדרכה ושלא כדרכה בערוה חייב וכברתו אגפשות
 העושות בין איש בין אשה' ושמרתם את משמרת
 עשו משמרת למשמרת "קדשים" דבר אל כל
 עדת בני ישראל למה נאמרה הפרשה חזאת בכל ושרא
 מפע שלוב גופ תורה תלוין בה "ועשה הדבנות בלולות

קוצר מנין גמולש תל לקצור "אריצכם פרט לחוצה לארץ
שאינו חייב בפיאה שלחוצה לארץ לא מדבריהם" פחת
מפני ארבעה דברים אמרו אין מניחין פיאה לא בסוף
השדה מפני קצל עניים שלא יראה שעה שאינה פבויה
ויאמר לקרובו העני בוא וקח הפיאה" ומפני הדמיון ומפני
בטול עניים שלא יהא משמרין אותו כל היום עכשו יתן
פיאה עכשו יתן" לא תעשו עול למען הראשון דקוף קומה לדומה
והשני שחוף לתהומה הקידו לי בעלי החכמה ואם לא תבצע
תדעו שבו מחוץ לחומה בארץ ציוה ושוממה ולא תאמרו
אנחנו מלמדי תורה תמומה לגוואב לפי שהראשון מעיד
על הדיונים בשמים שנ' כי המשפט לא הוא" והשני מעיד
על מדות שבארץ שנ' במדה במשקל ובמש' וכך ילכו הענים
וילקטו פיאה תחלה בשדה ויבואו בשעת הכלו" ומפני
מראות העין שלא יראו העובדים והשבים ויאמרו קצר
ולא הטח פיאה שאמרה תורה לא תכלה נמצאות למד
ארבע מתנות בכרם לעניים פרט ועוללות ופיאה ושכחה
ושלש בתבואה לקט ושכחה ופיאה" ושתים בשאר האילנות
שכחה ופיאה" תעזב אתם אם יש עניים ואם לאו הן מותרין
לכל אדם שני בדי אולן שכחה שנ' לעני ולגר לזה אחר
ולזה אחד" שלשה אינן שכחה ועומר שיש בו סאתים אינו
שכחה שנ' עמר לא גדוש" לא תלין פעלת שכיר אתך
עד בקר זה שכיר שקובה כל הלילה שנ' בו ביום תת
שכרו" זה שכיר לילה שהוא קובה כל היום וכל מי שלא
נתן שכר שכיר בזמנו עובר בארבע אזהרות ועשה
משום כל תעשק כל תקבל כל תלין פעלת שכיר כל תבוא

מנין שה צדיקים
אם קטן כוונת הרבה
הן בשניהם מעט
שנ' קטעתי מכל החפצים
ומצ' דאמ' (מנ' אס' עש'
לע מעט הן בשניהם
הרבה שנ' כי פשע
אני אדע וחטאתי
נבד' יתמ' 4:
מנ' שאם עשן הרענים
כאנ' מעט הן בעיניהם
הרבה שנ' ופא' ער
עש' יתמ' עמך דת' טאב:

מנין שה צדיקים
אם קטן כוונת הרבה
הן בשניהם מעט
שנ' קטעתי מכל החפצים
ומצ' דאמ' (מנ' אס' עש'
לע מעט הן בשניהם
הרבה שנ' כי פשע
אני אדע וחטאתי
נבד' יתמ' 4:
מנ' שאם עשן הרענים
כאנ' מעט הן בעיניהם
הרבה שנ' ופא' ער
עש' יתמ' עמך דת' טאב:

עליו השמש ומשום ביום תתן שבתו "אוי הוה תבטל והוא
שכיריוס ויש לו ליתן ולפני עור לא תתן מפני שזה
קומה בדבר אם בא לטול ממך עצה לישא בת פלוני
אלתאמר שהוא כשרה והיא ממזרת אל תאמר מכור
דבר פלוני וקח דבר פל' צא בכסף שיקפחוהו לסטים
לא תעמט על דם דעיר למה נסמך ללא תלך רכיל שהוא
גורם להרוק כפשות לבנות צא ולמר מה אידע לדואג צא
האדומי' אמרו חכמים לשון הדע הודגת שלשה האומרו
נהמקבלו נזה שאומדין עליו ובימי שחול הרגה ארבעה
שחול המקבלו דואג האומרו אחימלך שנאמר עליו ואבנך
על שלח מכה "כיתבאר אל הארץ' ללמדך שאין הערלה
נוהגת לא בארץ ישראל ובחוצה לארץ אסורה הלכה
למשק מקיני' ונטעתם פדט לענפה מאליו' ונטעתם
פדט למבדיך ומרכיב' כל עץ פדט לאילן קדק מאכל
פדט לנוטע לקורות' כל עץ מאכל שנוטע הדו פירותיו
אקורין "שלוש שנים משנבעו' והאובל מהן לוקה אין
לו לא שלח ואכל שלח יצבוט בו ושלח ויהכה ושלח
יעשה סחורה בו מנין תל ועדלתם עדלתו כלומר שהו
מרוחק "קדש חלולים לווי כלומר שהוא עדיך פדיון
ומבדך עליו אשר קדשנו במצותנו ועונן על פדיון נטע
דבעי ויאכל לבעליו בידושלם כמעשר שני ובזמן הזה
פודיהו בארץ ישראל אכלו בפרוטה ומשלוכה ליוס המלך
ובחוצה לארץ פטורי' ובשנה החמשית תאכלו את פדיו
כלומר כל פדיון כלל "להוסיף לכם תבואתו שאין פדיון
לא משיגיע לעונת המעשרות' את שבתת תשבערו
ועקדשי

ועליו השמש ומשום ביום תתן שבתו "אוי הוה תבטל והוא
שכיריוס ויש לו ליתן ולפני עור לא תתן מפני שזה
קומה בדבר אם בא לטול ממך עצה לישא בת פלוני
אלתאמר שהוא כשרה והיא ממזרת אל תאמר מכור
דבר פלוני וקח דבר פל' צא בכסף שיקפחוהו לסטים
לא תעמט על דם דעיר למה נסמך ללא תלך רכיל שהוא
גורם להרוק כפשות לבנות צא ולמר מה אידע לדואג צא
האדומי' אמרו חכמים לשון הדע הודגת שלשה האומרו
נהמקבלו נזה שאומדין עליו ובימי שחול הרגה ארבעה
שחול המקבלו דואג האומרו אחימלך שנאמר עליו ואבנך
על שלח מכה "כיתבאר אל הארץ' ללמדך שאין הערלה
נוהגת לא בארץ ישראל ובחוצה לארץ אסורה הלכה
למשק מקיני' ונטעתם פדט לענפה מאליו' ונטעתם
פדט למבדיך ומרכיב' כל עץ פדט לאילן קדק מאכל
פדט לנוטע לקורות' כל עץ מאכל שנוטע הדו פירותיו
אקורין "שלוש שנים משנבעו' והאובל מהן לוקה אין
לו לא שלח ואכל שלח יצבוט בו ושלח ויהכה ושלח
יעשה סחורה בו מנין תל ועדלתם עדלתו כלומר שהו
מרוחק "קדש חלולים לווי כלומר שהוא עדיך פדיון
ומבדך עליו אשר קדשנו במצותנו ועונן על פדיון נטע
דבעי ויאכל לבעליו בידושלם כמעשר שני ובזמן הזה
פודיהו בארץ ישראל אכלו בפרוטה ומשלוכה ליוס המלך
ובחוצה לארץ פטורי' ובשנה החמשית תאכלו את פדיו
כלומר כל פדיון כלל "להוסיף לכם תבואתו שאין פדיון
לא משיגיע לעונת המעשרות' את שבתת תשבערו
ועקדשי

ועליו השמש ומשום ביום תתן שבתו "אוי הוה תבטל והוא
שכיריוס ויש לו ליתן ולפני עור לא תתן מפני שזה
קומה בדבר אם בא לטול ממך עצה לישא בת פלוני
אלתאמר שהוא כשרה והיא ממזרת אל תאמר מכור
דבר פלוני וקח דבר פל' צא בכסף שיקפחוהו לסטים
לא תעמט על דם דעיר למה נסמך ללא תלך רכיל שהוא
גורם להרוק כפשות לבנות צא ולמר מה אידע לדואג צא
האדומי' אמרו חכמים לשון הדע הודגת שלשה האומרו
נהמקבלו נזה שאומדין עליו ובימי שחול הרגה ארבעה
שחול המקבלו דואג האומרו אחימלך שנאמר עליו ואבנך
על שלח מכה "כיתבאר אל הארץ' ללמדך שאין הערלה
נוהגת לא בארץ ישראל ובחוצה לארץ אסורה הלכה
למשק מקיני' ונטעתם פדט לענפה מאליו' ונטעתם
פדט למבדיך ומרכיב' כל עץ פדט לאילן קדק מאכל
פדט לנוטע לקורות' כל עץ מאכל שנוטע הדו פירותיו
אקורין "שלוש שנים משנבעו' והאובל מהן לוקה אין
לו לא שלח ואכל שלח יצבוט בו ושלח ויהכה ושלח
יעשה סחורה בו מנין תל ועדלתם עדלתו כלומר שהו
מרוחק "קדש חלולים לווי כלומר שהוא עדיך פדיון
ומבדך עליו אשר קדשנו במצותנו ועונן על פדיון נטע
דבעי ויאכל לבעליו בידושלם כמעשר שני ובזמן הזה
פודיהו בארץ ישראל אכלו בפרוטה ומשלוכה ליוס המלך
ובחוצה לארץ פטורי' ובשנה החמשית תאכלו את פדיו
כלומר כל פדיון כלל "להוסיף לכם תבואתו שאין פדיון
לא משיגיע לעונת המעשרות' את שבתת תשבערו
ועקדשי

ומקדש יתראו למקדש הקדוש מה שמירה שבת לעולם
אך מורה לעולם אעפ"י שהוא חרב יכול יהא בעין מקדש
דוחה שבת תל את שבתתי תשמרו ומקדשי תיראו
למד שאין שבות במקדש "מפני שצדק תקום כלש
ש"צ במשמע יכול שובת אשמאי תל דין זה שקנה
חכמה "מאדני צדק צדק אתה מאדניס יפה יפה" אצ
צדק או המשקלות אופת צדק הו מכיל אימב' והין הו
מכיל למאיע' ושמרתם את חקתי ועשיתם אותם ליתן
שמירה ועשייה לחוקים כמשפטים בצדק" העשייה
הוא שיעשה אותן כמו שצטווה "והשמירה שלא ידמה
שהם פחותים לא יזהר בהם כמשפטים" איש איש להוצ'
קטן איש איש להביא גוים שבאו על עדיות שלושדא
שידונו בדיני ישראל ישראל כמשמעם והקד' לו קדים'
הקד' לרבות נשו קדים' בושדאל לרבות נשו ועבדים'
אשר יתן מזדעו למלך ולא כל קדעו ומנ' שאינו חייב
עד שיעביר באש שנלהלן לא ימצא בד מעביר בנו
נבתו באש' מות יומת בבית דין אין כוח בבית דין עם
הארץ מקיימין אות' שנ עם הארץ ידגמון באבן ידגמ'
ולא כקדו באבן שאם מת באבן אחת יצא עם הארץ
שבגינת' נבדאת הארץ' ואני אתן את פני פונה אכר
מעקקי ועוקק באותו האיש' לא בצבור' הדוא לא חנוס
ולא שוגג ולא מוטעה' והכרתי אתו מקרב עמו ועמו
עלם' כי מזדעו אין לו לאבנו וצתו זדעו מני'
מזדעו' ואפלו זדע פסול מנ' ש' ברתו מזדעו' למקד'
באמר במלך ההוא שלשה פעמים ללמדך שאחד שוגג

ואחר מוטעק 'אונק חויבין לא המחיר בלצד' ובמשפחתו
אם חיפו עליו כי אנו למעט קטן פהש להבוא את חלק
אשה מנין תל אשר יתלל מכל מקום 'את אביו ואת
אמו דבה ואפלו לאחר מותם אם כן ואמר אשר יתלל
אביו יומת ואשר יתלל אמו יומת לא שהיה חייב על
אביו וחייב על אמו יצא גר שנתדיחה אמו והוא ^{בבטע}
שאינו חייב על אמו אם הלך אחר אמו ומנין שחייב על
אביו לבדו ועל אמו לבדה ש'אשר יתלל את אביו ואת
אמו' אשר ינאף את אשה איש להוציא את אשת קטן
שהרי באמר איש' אשר ינאף את אשה כערו להוציא
אשת הקי שאינם דעים ל'ישראל' הכואף והנאפת ^{באנאן}
כשהן מנאפין את לרבות העוקף אחד הנאף פירוש
המקתכל במקום התורף את זכר דבה ואפלו אנדרגינק
מות יומתו שניהם ובלבד שיהיו גדולים ואינו חייב
על אנדרגינק עד שיבוא עליו דרך זכרותו 'באש
ישדפו אותו ואתה' בזמן ששתיהן קיימות שהיא אשה
וזו שטא עליה שהוא והערוה בשדיופה אבל אחר מיתת
אשתו הוא והערוה בכרת' לא אם היתה אשה כשואה
לו ובא על שתי בנותיה הוא ובנותיה בשדיופה' שמה
היא מה באסור אשה ובתה ובת בתה ובת בתה
שלשה דורות למטה אף באשה ואמה באקרה אמה
ואם אמה ואם אביה שלשה למעלה ואת הבהמה תהרגו
שלא תהיה תקלה וזכרון דע לזה שצא עליה 'וק' בכר'
בהמה ואפלו ביום לידתה לא חלק הכותבין גדולה לטב
ואות גסה ואחת זקה ואחת בהמה ואחת חיה דא למדת
שחוק

ששה דברים צד
רבי הקדוש שחבר
ששה שגבור
כבית עולמו
חמלן לתשב
במושב שלום
לא תשב בעור
שדאשה תלמ
חכמה וא תשב על
כסא ארמו
וא רעמוי בפי
השור בשנה
שהו יוצא
האגם לפי שהש
מירד בין קדו
וא תשרי מ המס
וא תשי בשר
שבתות
שגן חכמה לא ידע
אדם לא כללי
רשעים ונולד
שבתות מלב
אבות מן השל
מפני שהיא וצד
הא ושמחה לב
מלאכי חבלה
משום ל יקייב
אם כלל ואחד
יש לו דעות
לחבל

שחיה בכלל בהמה אם להרבעה את האשה ואת הבה
רבה ואכלו מעוברת ואין אומרים כמתין לה עד שתלד
ואם ישבה על המשבר ממתנין לה ערורים ימותו בל
זלע נאמר בבועל דודתו ערורים ימותו ונאמר באשת
אחיו ערורים יהיו הפרש ביניהם ערורים יהיו לא יולדו
אבל ערורים ימותו בלא בנים בחויהם ואעפ שהולדו
כרה היא מה הטד יש לה מתורין לאחר זמן תטהר
כך אשת אחי שמת בלא בנים מותרת פלחין לעריות
באנשים עשרים פאלי מנהן באנקב אמו ואשת אביו
ובתו ובתבתו ובתבנו ואחותו ואחות אביו ואחות אמו
ואשת אחיו ואשת אחי אביו עשר ויש שר באקב
אם אשתו ואם אמה ואם אחיה ובתה ובת בתה ובת
נאשת איש ונדק וכלתו ואחות אשתו פאלי מיתת
בקילה הבא על אמו ואשת אביו ואשת בנו והשוכב
עם הזכר והשוכב עם הסדמה והאשה המביאה את
הבהמה עליה ואן שמיותתן בשריפה בת אשתו בחו
אשתו ובת בתה ובת בתה ואם אשתו ואם אמה ואם
ובתו ובתבתו ובת בנו ואשת איש בחנק בלבד ובת
כהן בשריפה ובועלה בחנק ואם היתה כערה מאורקה
שניהן בקילה ושאר העריות כולן בכרת ואם היו ערים
לוקה עליהן לש כאן בת כהן בשריפה אקנהב לפי שהיו
ראוי לצאת ממנה כהן גדול שמקדיב על גבי המקדש
ופסלה עצמה לפי כך היתה מותרת בשריפה לאן לעקאב
מן בועל אמצויה נמצאו כל כריתות שבתות שש ומ

מהן פסח ומילה בעשה ומקדף אין בן מעשה אין
בשגגתן קרבן' ושלש וארבעים בשגגתן קרבן
לדיות שבעריות ששה ועשרים ושבעה עבירות
וז' והבדלתם בין הבהמה הטקורה לטמאה כלל מאכלות
אקורות בהבדלה והקומטין אתל העריות לפי שבע
ענינים או קדשנו הקב' והבדילנו מן האומות בעריות
ובמאכלות אקורות ובשניהם נאמר ואבדיל אתכם
מן העמים וההבדלות אין פחות מארבע ולא יותר על
שבע "פרשת אמר" אמר אלההנים עד
שיהיו בכיהונם יצאו חללי בני אהרן ולא בכות אהרן
שאין הנשים מוזהרות על טומאת מת" למה אין הנשים
מוזהרות על טומאת מת לפי שחיה חמץ היא שגדמה
המיתה לפיכך לא הוזהרו מנין לדבות בעלי מומין
תל ואמרת אלהם שהיה בדין חלל פקול לעבודה
ובעל מוס פקול מה חלל פקול לעבודה ובעל מוס
פקול מה חלל פקול ואינו מוזהר על טומאת מת
יכול אף בעל מוס שאין טמאה וטהרה לא לעט
מקדש וקדשיו תל ואמרת אלהם להביא בעלי מומין
שמוזהרין על טומאת מת" לכפש לא יטמא לדבות
דמהות שהוא מטמא בעמין לעמין אינו מטמא
אבל מטמא הוא למת מעונה והוא מת שאין לו קובץ
לא כל מקום שנ' אמר ואמרת כלמד שהקב' אומ'
למלאך ומלאך אומר לכרוב" כיואם לשאירו אמרו
חכ אין שאירו לא אשתו שנ' שאר אביו היא ונאמר
איש

איש אל כל שאר בשלן וכאמר והיו לבשר אחד שאר
משאר ובשר מבשר הקרב לא ארוקה אליו לא גדושה
לאמו הקדומה שהיא ודאי אביו שהוא חזקה לא יטמא
לו תל ולאביו ולבנו ולבתו בנו קיימה ולא נפלים שהקיש
לאביו ולאמו יכול אין לי לא בנו שיש עליו מעות והם
למולו ולמדותו וללמדו תורה וללמדו אומנות ולהשי
אשה ולהושיטו על פני המים אבל לא הבת או הבת
שהוא קבא במעשה ידיה ובמציאתה ובהפר נדריה
דרך לומר ולבנו ולבתו מה בנו ובתו שהוא יורש
יצאו אחיו מאמן שאינו מטמא להן ולמה דרך
לומר לאמו ולאחותו לא שאחיו מטמא לו בין גדול
בין קטן בין נשוי בין שאינו נשוי מה שאין באחת
וכול לא וטמא לה תל ולאחתו הבתולה פדט לאנוקה
וכמטה הקרובה לרבות ארוקה אליו לרבות בוגרת
לה וטמא מצוה לארצה להטמא מטמאין אותו בעל
פדוהו לה וטמא עלה ודאי לא עלה ספק לה וטמא
לא לאחר טמא שלה ואמר הואין וכלמאתי על אבא
אלקט עצמות פלוני או אקב בקב פלוני לא וקדחה
בתובה בהי שאם קדח חמש קדחות לוקה חמש מעלות
לא וגלחו אינו חייב אם גלח בתער גלוח שיש בו
השחתה לא יקחו למא שני פעמים שאיבן חייבין
עד שיקח ויבעול לא יקחו דרך ליקוחין אבל אם בא
על אחת מאלו דרך זנות אינו חייב והכה הקדול
מאחיו שיקדלוהו אחיו בענשך הקדול שיהיה קדור
מהם בבואי בכוח בעושר ובחכמה אשר יורק

שש דברים
ענה רעוב
את לשמט
בין ווחאי ששהיה
חבש בבית
האסורים
לולמאני תורה
אם לו איני מלמד
ואם לא מלמד
הרי אהם כמסד
למלכות אבא
בשכבה למי
אם לו יתה מצה
שהעבד דוצה
לכך פרה דוצה
להביא פרה
ולמדי וזה
בן אסא
דוצה פלמ
אבא בדי למדי
מספר מורה
ואם בקשת
לחזק היכל
באלי גדול
האליה
שביטל בה
חבירך ואתנכס
לעויר פתאום
בפדה בית שחר
עבדך ותנהלו

על דאשו שפגן המשחה זה משוח מלחמה : ומלחמת
 ידו הקיש מרובה בקדים למשוח שדינם אחד : לא
 יבא ולא יטמא שחייב על הביאה ועל הטמא ומען
 להדיוט תל לא יטמא מה יטמא ואמור בכהן גדול
 בלא יבוא אף בהדיוט "ומן המקדש לא יצא לא יצא
 עמהם אחר המטה לא אחריהם לא יצא ולא יחלל
 האם יצא בשעת עבודה אם שמע שמת לו מתחלל
 אבל ההדיוט אינו עובר כשהוא אונן והוא לא הנקיר
 ולא המלך 'אשה לא קטנה' בבתוליה לא בוגרת
 אשה לא שמים הא שאינה בתולה לא יקח ולא הבז
 מכלל עשה עשה 'כיאם בתולה להוציא מוכת עז
 מעמיו מן המוכחר שבישרא ועוד היו משפחות
 חשונות בירושלם היו משיאין לכהונה אם כן למה
 נאמר מעמיו לא מה הוא מעולה שבעמיו כך
 הוא לא ישא לא מן המעולים שבמשפחות יקח
 אשה לא שמים אשה לא יבמה ולא חללה זו
 אזהרה לטהר גדול שלא יבעול אלמנה אפלו בעולת
 זנות שהוא מחלל אותה ותיאמר על שאר הכהנים
 לפי כך כהן גדול שבעל אלמנה לוקה שמים משום
 לא יקח ולא יחלל אף זרעו ממנה חללים ולד
 יבם שהיבום עשה וכאן שני לאוק נעשה לא יקח
 ולא יחלל והוא מצוה על הבתולה בעמיו להביא
 בתחלה זכר שתהא פקולה לכהונה 'כיאם ייו
 מקדשו להקיר מה קדם לקדוש איש מקדש
 לדלתם : לא יקרב לעבודה להקריב אף לזדירות
 קופ לזדירות מושג ש' תחת אשר לא עבדתי א' י' בשמים ל' ושמרתי ועבדתי הדם ב'

מה שכל החקוק
 ארבעה עשר
 ג' ו' קיימת חמש
 ש' ו' ע' ו' ד'
 י' א' ו' צ' ט' כ'
 לו ו' א' פ' ש' ז'
 ו' א' ב' ע' ו' ד'
 ו' א' ב' ע' ו' ד'
 ו' א' ב' ע' ו' ד'
 ו' א' ב' ע' ו' ד'

וְהָיָה לְרֵדְתָם אֶפְלֹקֶטֶן לַחֲנוּךְ אִין לִי אֵל תַּמּוּדִין שֶׁנִּקְרָא
 לֶחֶם שֶׁנֶּאֱתָר קִרְבַּע לַחֲמוֹ לֵאשׁוּ״מִעַן לְכָל הַקִּרְבָּנוֹת שֶׁנֶּאֱמָר
 לַהֲקָרִיב מִזְרַע אֶהְרֶן עֲצָמוֹ מִנְּתָלָל לִלְאֵשׁ אִין לִי אֵל
 בְּעַל מוֹס קְבוּעַ בְּעַל מוֹס עוֹבֵר מִנְּתָלָל כָּל אִישׁ אֲשֶׁר בּוֹ
 לֹא יִקְרַב עוֹר אֶפְלֹקֶטֶן בְּעִין אַחַת׳ פֶּקֶח הוּא לֹא עֲרֵג וְאֶפְלֹקֶטֶן
 בְּאַחַת מִדְּגָלָיו׳ חֲרוֹם זֶה שְׁחוּטָמוֹ שֶׁנֶּקַע וְהוּא לֹא פֶּקֶח
 וְקָלֹן זֶה שֶׁכּוֹחַל עֵינָיו כְּאַחַת׳ קָדוֹעַ מִקְתָּרָבִי אֶעֱצֹב וְהוּא
 אִין תֵּל רִכְבָּתִיָּה מִקְלֹבָהּ לֹא לִנְרָא מִתֵּל לְאִתְּהָאִים׳ אִין קִרְבַּ
 בֵּין לֶחֶם בֵּין יִבֵּשׁ׳ אִין וְלִפְתָּה קִין חֲזִיזִית מִצְרִית׳ אִין מִדְּרוֹחַ
 אֲשֶׁר הוּא מִמְּרוֹק לִכְפָּא וְהוּא קָדִישׁ אֲדָם׳ וּמִנֵּי לְשֶׁאֵל הַמּוֹמִין
 שֶׁנֶּאֱמָר בּוֹ״הַכּוֹשִׁי וְהַגִּיחֹר וְהַלּוֹקֵן וְהַכֹּכֵךְ וְהַכּוֹפֵחַ תֵּל כָּל
 אִישׁ אֲשֶׁר בּוֹ מוֹס׳ אִישׁ פֶּלֶט לִיּוֹעַ אֲדוּפֵן וְטִרְפָּה שֶׁכֶּשֶׁרִיָּה
 לְעֵבֹד״מוֹס בּוֹ פֶּלֶט לְשַׁעֲבֵי מוֹמִין׳ וְיִנְקְדוּ אִין בְּדִירָה
 לֹא הַפְּלִשָּׁה שֶׁנֶּאֱמָר מִקְדָּשִׁי בְּנִי יֵשׁ לֹא וְיִנְקְדוּ מִמֶּנִּי
 וְכִאֲמַר נִקְדְּרוּ אַחֲרָי״מִקְדָּשִׁי בְּנִי יֵשׁ לֹא לְהוֹצִיא קִדְשִׁי
 גִּנִּים שֶׁאִין חֵיוֶנֶן עֲלֵיהֶן מִשּׁוֹם טוֹמָא וְנוֹתֵר וְקִנְיָן
 מִנֵּי לְרִבּוֹת קִדְשִׁי עֲצָמָן שֶׁנֶּאֱמָר הֵם מִקְדָּשִׁים לִי״
 אֲמַר אֱלֹהִים לֹא אֶעֱמִיד עַל הַר קוֹנִי׳ לְדִרְתִּיכֶם
 שִׁיבְהוּ הָרִבִּי לְדוֹרוֹת׳ אִישׁ אִישׁ לְרִבּוֹת אֵת הָעֵרֶךְ
 אִישׁ לֹא קֶטֶן׳ מִזְרַע אֶהְרֶן אֵיזָה הוּא דְּבַר הַשּׁוֹהַ בְּצִדְעוֹ
 שֶׁלֹּא הֵן הֵיוּ אֲמוֹתָיו תְּרוּמָה׳ בְּקִדְשִׁים לֹא יֵאָכֵל כִּרְכָּא
 לְעִדּוּבִין׳ פִּידוּשׁ כֶּקֶן שֶׁנֶּתְעַרְבַּ מַעֲשֵׂה שְׁנֵי בַחּוּלִין
 חוּלִין בְּתִרּוּמָה׳ בְּקִדְשִׁים לֹא יֵאָכֵל אֲשֶׁר לְטַמְאָה
 שֶׁלֹּא יֵאָכֵל תְּרוּמָה׳ עַד אֲשֶׁר יִטָּהֵר רְחוּצָהּ וְהָעֵרֶכְ שֶׁמֶשׁ
 וְאַחֲרָיִן טָהוֹרָה וְכִאֲמַר לֵהֲלֹךְ נִבְאָה שֶׁמֶשׁ וְטָהוֹר מִה לֵהֲלֹךְ

בואת שמש אף כחן או אוש אשר יגע בכל שרץ מנוק
 לרבות הנבלה תל לכל טמאותו או באדם זה המת מען
 לרבות נדות ובו עלי נדות ויולדות וכל הטמאות תל לכל
 טמאותו נפש אשר תגע לא המקוטה מן הקדשים מיעט
 העורובין ולא יאכל מן הקדשים כי אם לחץ מכאן אמרו
 טבל אוכל במעשה הערוב שמשו אוכל בתרומה שנ
 ובא השמש וטהר ואחר יאכל מן הקדשים הביא כפרתו
 אוכל בקדשים שנ וכפר עליה הכהן וטהרה מכל
 שעדיין לא גמרה טהרתה ואחר כך אוכלת מקדשי מצבה
 מען לאוכל שלישי שנפסל בתרומה שנ ובא השמש וטהר
 ואחר יאכל מן הקדשים שאם נגעו בה פסולה ומען לשלוח
 לשלישי בקדש שהוא טמא שנ והבשר אשר יגע בכל
 טמא וכבר קרא הכהן לשע טמא שנ כל אשר בתוכו
 וטמא ושמרו את משמרתו ולא תשאו עליו חטא
 זה בהן שמה שאכל בתרומה טהורה שהוא במיתה
 בידו שמים ומתו בו כי וחללוהו והדי עונש לזר
 שאכל תרומה בין טמא בין טהור בין טמא בין
 טהור שהוא חייב מותה בידו שמים וכל זר לא
 ואכל קדש רבה בין הוא בין אשתו והדי נהי לזר
 ען אכל לתרומה אם כן למה נאמר וכל לרבות
 תושב זה קנוי קנין עולם שכור זה קנוי קנין
 שנים תושב ושכיר ונאמר בפסח תושב ושכיר
 מה תושב ושכיר האמור בפסח עדל אסור לאכול
 בו אף תושב ושכיר האמור בתרומה עדל אסור
 לאכול בו ובהן כי יקחו נפש קנין בקנו זה כהן
 שנחש

ל
 הרה
 תקמא
 טמאות
 הקט
 והוא
 וחק
 לטמא
 בתמול

שנשא אשה אז קנה עבדים אוכלים בתדומה קנין
בכפן פרט לעבד עבדו שאינו קנין בכפן שאינו
אוכל בתדומה הוא יאכל פרט לחציו עבד וחציו
בן חורין ויליד ביתו להביא עבדים שעליו עמל
לפי שזקנין בכפן אח אלו שאונם שווים כלום ובה
כהן כי תהיה אלמנה וגרושה וזרעאין לה בין זרעו
בין זרע זרעה הפקולה ושבא אל בות אביה פרט
לשומרת יבם בנעוריה פרט למעונות מלחם ולא
כל לחם אוכלת בתדומה ואינה אוכלת בחזה ושוק
ולא יחללו את קדשי בני ושל את אשר ירומן ליה קדש
אנה ען אכל לטבל והוא קן בעתידים להתרם הכתר
מרבד ענין חלול שלא תוריד הקדשים ממעלתם
לא תשחוט קדשו קדשים לשם קדשים לשם קדשים
קלים ולא תשחוט השלמים לשם בכור לשם מעשר
והלא כולם קדשים קלים ולמה הורידן לא שהשלמים
טעונות סמיכה ונקבים ותעופה ומתן שתים מה שאין
בבכור ובמעשר אוש אוש לרבות קדשים בנדרים
לרצונם אין כופין אותם ומורצן בכר לא תקריבו
אלה לא נקבל מן אגוי דבר שהוא בא חובה מתל
אחרות ולא שם לא יקבל מטהם לא עולה הבאה בנדר
ונדבה וגופיה דקרא שלא נקריב בעלמם אפלו מן
הקר לא תקריבו אלה לזה לומר על הכל הפסולין
שהן בלא ירצו ואפלו מחוסר קמץ שור או בשר
שור כי ינלך לא אדם כי ינלך שור או פרט לבלאים
או עז פרט לנדמה כי ינלך פרט ליוצא דופן שבעת

ומעם פרט למעחוסד דמן 'תחת פדט לטרט' אמו
כרט ליתום ומינו הוא יתום זה שפירש לחיוט ואמו
פרשה למיתת' ומיוס השמיני והלאה לא ירצה
קודם דמן שה לא ידעה ולא הבא מכלל עשה עשה
הוא 'שור לא חיה שה לא עוף' שור לא חיה בחיין ומה
אם בהמה שאינה במצות כסני 'הדם הרי הוא במצות
אותו ואת בנו' חיה שהיא במצות כסני 'הדם אינו דין
שתהא במצות אותו ואת בנו תל שור לא חיה שה
עופות' הלא דין הוא מהאם בהמה שאינה באם על
הבעם הרי היא באותו ואת בנו תל שה לא עופות'
ביום אחד יום אחד האמור באותו ואת בנו היום
הנולך אחר הלילה נאמר במעשה בדאשיות ויהי
ערב ויהי בקר יום אחד ונאמר כאן ושור אנושה לא
תשחטו ביום אחד מה יום אחד האמור במעשה
בדאשיות היום הנולך אחר הלילה אף כאן היום הנולך
אחר הלילה "ביום ההוא ואכל והלא כבר נאמר
ביום קרבנו ואכל לא אסאינו ענין אוכלת תנהו
ענין לזביחה שמהא שביחתו על מענת לאכול ביום
אחר 'אני יוי אני באמק לשלם שכר' אני יוי ע
כדחכס' מנערי נוי אשר תקראו עני מצות עשה
היא על צית דין שיחשבו ויקדשו את החדש כדי
שורעו במנעדות ובהלכת' לא אשר תקראו אם
קדיתם אתם הם מנערי ואם לאו אינם מנערי' שאם
לא אמר צית דין מקודש מקודש שני פעמים אעפ
שנראה אינו מקודש' לא מקודש מלמעל ומקודש
(מלמט)

מעטען. ואתה קמעות תעשה לך זה טעון מענה
 אין חג הקבוצות טעון מענה. שבעת ימים מצות תאכל
 לחם נאמר והלא אינה חובה לא לילה ראשון לא תהא
 אכילתה חביבה כל שבעה. אטף שהיא רשות וכול
 תהא חובה כל שבעה וכל בערב תאכלו מצות הכתוב
 קבעו חובה ושאר השבעה רשות. כי תבואו אל הארץ
 וכול משבחו לעבד ה' וכל אל הארץ המיוחדרה
 יכול משבחו לעמון ומואב וכל אל הארץ אשר את
 נתן לכם. וקצרתם את קצירה שיהא תחלה לכל
 הנקצרים. יכול שלצית השלהין. ושלצית העמקים
 וכל קצירכם קציר כולכם ולא קציר מקצתכם. קצירה
 לא השאת נאמר וקצרתם את קצירה. והבאתם את
 עמר ראשית קצירכם כיצד נתקיימן ממקום שאתה
 מביא אין אתה קוצר וממקום שאין קוצר אתה מביא
 אתה קוצר. להוציא ביות השלהין שקוצר וגורש
 עד שיקרב העומר שאין מביאין מן העומר.
 ממחדת השבת שהוא יום טוב. ועשיתם כבש בן שנתו
 לא שנה למען העולם. ולחם וקלי וכרמל לא תאכלו
 מני השמועה למרו שהן בלתי חלוקין זה מזה
 עד הביאכם את הקרבן להיבסם העומר מכאן אמרו
 משקרב העומר יצאון ומוציאין שוקי ירושלים מלאים
 קלי וכרמל. ומשקרב העומר הותר החרש בירושלים
 כמיר והרחוקים מותרין מחצות היום ומעלה שאין
 ביתרין מתעצלין בו פחותהו יחרזון בעף נהמר
 ירושלים לא נצף סמיר לכלא לאנה חר יך קבלאו

בער' והרי משקור ענר להיווי' ובזמן מקדש מקור
 כל היום לאן שאר ולער בכלל לאן עד לאפרי יף בעז
 כצק אנהאר וער לאולא יחרם לא, בער ששה עשר
 בכל מושביתכם שלשה רבדים תלוין בארץ ואסורין
 בארץ ובחוצה לארץ החדש והערלה והכלאים והחדש
 מקור מן התורה בכל מקום והערלה בחוצה לארץ הלכה
 למשה מפי' והכלאים מדברי קנפל' וספרתם לכם
 כל אחד לעצמו' שבע שבתות תמימות תני בפרק
 פלה אימתי הן תמימות בזמן שאין ישוע ושכניה
 בישד' הן תמימות' מיום הביאתם הקמירה והקצירה
 כליליה וההבאה ביום' ממושבתיכם תביאו לא מחוצה
 לארץ' תביאו משלעצור' לחם תנופה שתים ל' יהודה
 אומר שלא תטעה דוד' יה' דוד' לשתי הלחם' יה' ד'
 לחם הפנים שתי הלחם שבעה טפחים אורך וד' רוחב
 וארבע גובה' לחם הפנים אלכו עשרה ורחב חמשה
 וקצתו שבע אצבעות' ושני כבשים בני שנה לזבח
 שלמים שיהא דביחתן לשם שלמים' ושבעה כבשים
 האמורים באן הן בגלל הלחם והן מכפרין על טהור
 שאכל את הטמא' על לחם הביכורים לא מצאו לחם
 יקריבו כבשים בליל לחם' והרי אלו אכתלך פיה ל'
 שמעון בן נכס אני ורבי עקיבה קאל' שמעון בן נכס
 יקריבו כבשים אמר ל' עקיבה עדיין הדבר שקור'
 ומוי מכריע אמר בן נכס אני מכריע שכל ארבע
 שנה שהיו ישראל צמדי' היו במקריבין כבשים בליל
 לחם' אמר ל' שמעון הלכה כבן נכס כל מקום שאתה

המה
 שכתב
 מ'
 אמונים
 והם
 וטקדו
 א' קו
 וקדרתם
 לכם
 מאחר
 השבת
 יקולו
 ה' שם
 בדאש
 פקדו
 באנו
 ביננו
 ופיה
 עלי
 הדי
 אפסד
 ביה
 נקל

מוצא

מוציא לוי פרנסיהו מחלקו אין לו חלק אן לו ממעשר
 עני או מתנות עניים אין לו תן לו שלמים אין לו תן לו
 מן הערקה ובקצרכם את קציר ארצכם קציר הנאכל
 ארצכם שעלה עיקרו בארץ פאת שוך בקצריך ~
 להוציא דבר שאינו מכנהו לקיום ושכחת עמך ולא
 גדיש פאת שוך למה הזכיר מתנות עניים בכלל החגים
 לא לפי שאמר בצו הכרשה וקצרתם את קצירה ואפלו
 אתם קוצרים לדבר מענה הוציאו מתנות עניים שהן
 פיה לוי לא שכל המוציא מתנות עניים כאלו בנה
 ביות המקדש ומקדוש קרבנותיו בתוכו בחדש השני
 שבתון כלומר שבות שדון לו זכרונות תדועה אן ~
 שופרת מקרא קדש זה קדוש היום ונאמר להלן לפני
 אהיכם אן מלכיות אני יוי אהיכם זה בנה אב שכל
 מקום שזכרונות ושופרות יהיו מלכיות עמהם ביום
 הכפורים שליוכל ובראש השנה אך בעשור מיעט שאין
 שבים שאינו מכפר לא לשנים ועצמו שליוס הכפורים
 מכפר שן כי ביום הזה יכפר עליכם והאמרתי זה
 לומר על הכרת שהיא אצרך ומעין אזהרה לעיניו ~
 המלכות מה עונש מלכות לאחר אזהרה שן וכל מל
 לא תעשו אף ענו לאחר אזהרה חג הקצות ליו ונאמר
 חג הקצות תעשה לך הא כיצד חגיגה לקבות וקובה
 להדיוט ליו כל דליו מכאן שמביאין שלמים ועולות
 וסמנים עליהן לא חג הקצות זה טעון קובה ואין חג
 המצות טעון ומקרא קדש במאכל ומשה ובקות
 בקייה זה מועדי לוי לרצות חולו שלמוטה מלכ

שבתות יוי קרבותיהן כוהגותאף בימים טובים ומעבר
כל נדריכם שהם קריבים בחולו שלמועד לא ביום טוב
ולקלן הוא אומד אלה תעשו ליווי במועדיכם לטולותיכם
בגון עולת מצודע ועולת יולדת ולמנחותיכם להביא
מנחת חוטא ומנחת קנאות ולשלמיכם לרבות שלמי
בזיר' ולקחתם לכם משלכם למעט קדול ונאמר
ולקחתם אגדת אגוז מה לקלן אקודה אף כאן אקודה
ומצוה מן המובחר שיאקורנו' כדי עץ הדד זה אתרוג
שדר באילנו משנה לשנה כפתה לולב' וענף עץ עבות
זה הדק' וערבי בחל זה ערבה אתרוג בשמאל ושלשה
בימין ולטעם המדרש כדי עץ הדד זה הקבה דבר
הוד והדר כפת תמרים זה הקבה ש' צדיק כתמר וענף
עץ עבות זה הקבה ש' ווא עומד בין הדקים וערבי
בחל זה הקבה ש' כלן לרב בערבות ביהעמו' כנגד
אכס ועס א' ארץ ותלמיד ובור' ד'א' כנגד ארבעה חל
חלקים שלעולם עולם המלאכים כנגד אתרוג
ועולם הנפשות כנגד לולב' ועולם הקבלים כנגד
הדק' ועולם היסודות כנגד ערבה' בסכות תשבו ~
שבעת ימים תנו דבנק קובה שהוא גבוה מעשרים
אמה פזול' למאי דכח למען דער דרב' עד עשרים
אמה אדם ודוע שהוא בקובה למעלה מעשרים לא
שלא בה עינא' דב חיוא אומר וקובה תהיה לצל יומם
עד עשרים אדם יושב בצל קובה למעלה מעשר
אדם יושב בצל דפנות אמר אביי מעתה אדם שעש'
סוכתו בעשרות קדושים והוא מקום שאין חמה זורחת
עליו

הכי נמנו לא הוי סוכה אמר ליה התם דעשרת קרנים דעשרת
 על סוכה דאבי על דפנות לבצל סוכה מעשה בדבי
 ליעזר ששבת בסוכתו של רבי יוחנן בקדרי הקיעה
 חמה לקוכה אמרו מה הוא למרוק עליה סדין אמר
 לו אין לך כל שבת ושבת שלא יצא שופט הקיעה
 חמה לחציו הקוכה אמר לו מה הוא למרוק עליה סדין
 אמר אין לך כל שבת ושבת שלא יצא ממנו נביאים
 ושבת יהודה ושבת בני גען העמידו מלכים ונביאים
 הקיעה חמה אצל מרגלותיו של אליעזר עמד יוחנן
 בן לעזרי ופרק עליה סדין הפשיט רבי לעזר טליתו
 לאחוריו ויצא לא מפני שהפליגו בדבר לא שלא אמר
 דבר ששמע מדבן כל האמרה לרבות קטנים שאינם
 צריכין לאמין תנו רבנן קטן שאינו צריך לאמן חייב
 בקוכה יודע לנענע חובב בלולב יודע להתעטף חייב
 בציצית לשמור תפלין שלא יבא בהם לבית הכסא
 אביו לוקח לו תפלין יודע לדבר אביו מלמדו תורה
 צוה יודע לשאל ברשות היחיד ששואלן אותו נקטת
 בטמאה או לחן והוא יודע להשיב ספיקו טמא ברשות
 הדבסאם שאלוהו ואמר איני יודע ספיקו טהור
 ברשות היחיד ספיקו טמא יודע לשמור ידיו אופלין
 על גבידין טהרות שאם נגע בטהרות חוששין לו
 טמא אינו יודע לשמור את ידיו שיש שם דיבין
 לטמאת ידיים לשמור גופו מטמאת מקע ומשא
 ואהל אופלין על גב גופו טהרות יודע למרוק בפיו
 חולקין לו תרומה בבית הגורנות אצל פשהוא קטן

לאו שאין חולקין בבית הגורנות לחדש שוטג דחטק
אבל משלחין להן לבתיהם" יכול לאכול כזית ככדי
שיאכל הגדול פרק מדחיקין מצואתו וממי דגליו" יכול
כזית יצא שוחטין עליו את הפקח שאין ממען ע"ל
הפקח לא מי שיכול לאכול כזית ירדו בשמים והוא
בתוך הקוכה מושלין אותו משל לעבד שביקש למקוה
כוס לדבו שטף הקיתון על פניו כלומר אי אפשר בשמושו
וידבר משה את מועדי יי לפי שלא למדנו לא על
הפקח ועל התמיד שירחו שבת שכבב בהן מועדי
שאר קדבנות הצבור במועדות מניין ש'אלה תעשו
ל' במועדיכם למד בכול שירחו שבת לפי ש'נבהן
מועדי' להעלה נד תמיד למה הוא מזכיר כן הדלקת
שמן במנורה לא ללמדך שהיא צריכה ו'שון שנעל
המנורה הטהרה מיחוץ למדכת העידות טרות היא
לכל באי העולם שהשכינה ב'שרא" יעדך הנדרות
לפע יי שלח יתקן מבחן ויכניס מעדב ע' בקר
שנתן בכל יום חתי לוג' שמן כדי שיהא דולק מעדב
עד בקר ומדליק נד מעדבי ממקבח החיצון אבל
שאר הנדרות מדליקין מחבירן מושך פתילה ע'
שמדליק שהנדרות קבועים" והטבתו בבקר ובין הערבים
תמיד תמיד אף בשבת אף בטמאה' על השלחן הטהור
על טהרו של שלחן' ולמה נקרא לחם הפנים שיש לו
ששה פנים היה אחד כלחם עשנה טפחים ורחבה
חמשה טפחים ועבה שבע אצבעות קו"מ י"ה
השלחן ארבו יב טפחים ורחבו ששה ולחם הפנים
אוכ

ארכו עשרה נרחבן חמשה ומטח ארבע למחב השלחן
 וכופל טפחיוס מכל צד ויצא בן אשה ישראלית זה
 בנה שלשולמית שהיא שלומה מכל מוס' בת דברי שהיה
 דברנית' ולכך נתענית' ומהיכן יצא מבית דין שלמשה
 בא ליטע אהלן בתוך מחנה דן אמרו לו מה טובך ליטע
 אהלך במחנה דן הלא כח איש על דגלו באותו לביר
 אבהם יחנו עמך וכנעק לבית דינו שלמשה ויצא מחויב
 עמך וקדף למטה דן גכדי הוא לאותו שבט שאמו ממנו
 ואיש כי יכה כל נפש אדם זה לימד אהלן קטן בן יומא
 שאם הדגו הוא כהדק עליו לא הכהו ואין שם אומד והכהו
 אחר ויש שם אומד חייב לא שם הכו אותו עשרה
 ולא המיתו אותו ובה האחרון והכהו והמיתו חייב שכ
 כי כל נפש' ותכדילך הנא ומכה בהמה ליעלמנה אף
 כאנת טר פהו פטור לאמה קא לאוול נפש בהמה אף
 לטל עמר פיהא אנפש' פכצץ וקא בהמה כמנו ש' בקדש
 מן הבהמה וקא פיה תחת פרט לטרפה מה להלן בדיומה
 אף כאן בדיומה' וכרי באדם קא פיה באחול כל נפש
 אדם יכול טר תל ומכה אדם מיטט אדם טל ומיעכ
 בן שמונה של בן אדם ונאמר להלן ויצדא אלהים את
 האדם מה להלן בדיומה אף כאן בדיומה' דא למא נשנית
 בהמה לא מה אדם עד שיתכוין ש' וארבלו פה הבהמה
 ומכה נפש בהמה מכאן שאם שחט מי שאינו מומחה
 ונבל חייב לשלם לקולה ושלמנה' ובעי ישראל עשן
 עזה יוי את משה ומה עשו סמכו ותלו ולא הלינו נבלתו
 על העץ ש' להלן לא תלין נבלתו על העץ' בהל קוני

פ' הלכות חמץ
 ומצה' כ"ד
 מבשר דברי
 אכלתם לעצמכם
 פלאס' יהודה
 אף לא שרפה
 ומה קאספה
 מ' ש' ש' ש' ש'
 קא חמץ אסור
 בא כלה וכו'
 אסור באכילה
 מה כותב טעם
 שרפה אפ' חמץ
 טעם שרפה
 אמרו לן חכמי
 נבלה קובץ
 ש' אסורה
 באכילה ואינה
 בטעמה שרפה
 אף בלחם חמץ
 אסור בהכ"ה
 וכו' אסור
 בהכ"ה מל'
 כותב טעם שרפה
 אף חמץ אסור
 שרפה' א'
 תולא נבלה
 שהיא מותרת
 בהכ"ה

אמר לן שור הנסקל ויכין שהוא אסור בהכ"ה ואינו טעם שרפה אף לחם כותב טעם
 עליו פתח וחמץ עמוס עליו כרת' וא' יוכיח שור הנסקל שאין עליו כרת' אמרו לן חלב

בחד סוני מה ענין שמטה אצל סוני והלא כל המצות
מקוני לא מה שמטה נאמרו כללותיה ופטו מקוני
כללותיה אגזוף ופרוט אגזל ודקדוק מבאדי אתמיה
ובשנה השביעית כמה חביב השביעי לפני הקצב למעלה
למעלה הרגיע השביעי חביב והוא עלצות שנסל
לדוכב בערבות ביה שמו' שכ' שנו שבעה דקיעים
בדמ' הקצה ולא בחר כסא כבוד למלכותו לא ערבות
באדנות השביעי חביב והיא תכל ש' ישאנו תכל בת
בדורות השביעי חביב והוא חנוך ש' ויתהלך חנוך את
האלהים והם שלשה שעלו ושמשו במדום חנוך ומשה ואהרן
בומים השביעי חביב וביום השביעי שבת וינפס'
בשבעות השביעי חביב שבעה שבועות בחדשים
השביעי חביב ש' ובחדש השביעי חג הקצות ליו'
בשנים השביעי חביב ש' ושבתה הארץ שבת ליו'
כי תבאו אל הארץ יכול משבאו לעבר הירדן תל אל הארץ
המיוחדת יכול משבאו לעמץ ומואב תל אשרי אכ' נתק
לכם במצאת אומר כיון שעברו ישדא את הירדן נתחייבו
בצחלה וחדש ובערלה הגיע יום שבעה עשר בנסק נתחייבו
בעומד הקיע יום חמשים נתחייבו בשתי הלחם לארצם
ע' שדק שנה נתחייבו במעשרות אחד שבע שכבשו
שבע שחלקו התחילו מוניץ שמש' לל' שנה לששים
וארבע עשו יובל ולמהותה שביעית לישדא לא בימי
סבחרים שבא ולכד הארץ בקוף השבוע ולא יכלו לצאת
ולבוא ש' כי מפני חרבות נדון מפני חרב נטושה שדן
לא תזרע שלא יעבור האדמה בשביעית דמניק נשדל
בכלל

היו ולמה נשאנו לבקש אליהם מה דרע דמור מנוחדיק
שהן עבודה במרץ ובאונן יצא המעבד והמקל אבנים
והמצריך והמרכיב אונן שהוא פטור ואת קפיה קצוץ
לא תקצור שלא לקצור קפיה שביעית כדרך שהוציא
בשאר הימים וקפיה לך מצות עשה לקפור שנים
ושבעים ולקדש שבת חמשים יכול לקפור שבע שמוטות
ויעשה יוכל ה'ל שבע שנים שבע פעמים קלפי קפיה
במחר שאמר ביום הכפורים איני יודע שהוא בעשור
לחדש לא בעשור לחדש דוחה שבת בכל ארצכם אין
תרועת ראש השנה דוחה שבת בכל ארצכם לא לבית
דין בלבד ועשה את התבואה לשלש השנים שהם ששית
ושביעית ומוצאי שביעית ד'א שביעית יוכל ומוצאי
יוכל ובי תמכרו ממכר וצאת החלפה שאין בה אונאה
אל תוכו זו ישוב אונאת ממון אונאה דבר הנקנה מור
ליר הוא שיש בו אונאה יצאו קרקעות מאונאה וכו'
לקרקע אין בו אונאה לאנה חוזר ביוכל לבעליו ועצדים
הוקשו לקרקעות שנ' בדם אחזה פקרקע ושטרות שאין
גופן ממון לעמיתך לא הקדש עמיתך לא הקדש וכמה
אונאה שתות בשוה שנקנה מקח ומחזור אונאה יתך
משותפות בטל מקח מחות משותפות מחולה ל' טרפון
הודה בלוד שהאונאה שליש למקח ושמות תגדי לור
ואמרו ובלבד שיוחזיר כלהיום אמרו יניח לנו טרפון
מקומינו כי מקפר תבואות הוא מוכר וד' שתי תב
תבואות אין פחות משתי שנים פעמים אונאה אוכל
ממנה שלש תבואות לשתי שנים ולא תוכן איש את

עמיתו דן חונת דברים' כוצר ראה חללים פאים עליו
לא יאמר לו כדרך שאמרו חביריו שלא יוב זכר נח
מי הוא בקי אבד' ראה חמרים מבקשים תבואה לא
יאמר להם לכו אצל פל והוא יודע שאין לו' ויחמר
מאלהיך כל דבר שהוא מסור ללב נחמ' בו וידעת ממנו
אני ווי על כדחכם' ואיש כולא והילוך זה הקר שאין לו
יודע ולא מוריש אב' ושל שבטא לא כאל' ש' ואתם
בית ושל לא כליתם והשיגה ידן שלא ילוק' ומצא עד
שומצא דבר שאינו מצוי בשעה שמכר אבל אם
מכר שדות אחרות כדי שיגאל אתה שדה אין שומצין
לו' כדי גאולתו יעני מקדאר מה יגאלנה כולא או וניח'
טה כולא אבל מקצתה לא יגאל ש' כדי גאולתו בית מעשב
עיר חומה אין דינו לא בארץ ומשום ישוב ארץ ישראל
באנת אפרדייה עד שנה' והן תמימת להביא חד' ש
העובד' אשר לא חומה כח וקרי לו ללמדך שאם היה
הבית בקור החומה ובחומה היא ישבת' אמא אבהבכ
ואלוים ליקהם דאכלין בכלל עיר חומה' ושדה מקדש
עריהם לא ימכר לא ושונה מקדש לעיר ועיר למקדש
וכי ימוך אחיך והחזקת בו תק לו דבר שותחזק בו
משום ערצה' וחי אחיך עמך תק לו מלמכה שיחיה
בה' חייך חודמין לחיון הדו שביר קותון שלמים אם
ישתה אותו במדבר וגיע לשוב ואם ושתהו שנים לא
יגיעו ישתיהו זה שביר' אל תקח ממנו נשך ותבית
למה בקרא שמו נשך מנע שהוא כנוסך מבשר'
לא נשך מה הנשך נוסך באיבר אחר מאכלי רגלו של אדם
והוא

והוא אשר קטן והסם עולה והולך באיבודו עד שהוא
מבטל ונתמח ומת כך הרבית שהוא עולה מעט
מעט ואינו יודע שהוא מחקרו ממון הרבה "ותרבית
כמשמעו ונשך ורבית אחד הוא ולמה חלקו הכתוב
לעבור עליו בשני לאוין ויש אומרים נשך בכסף ורבית
בפירות" אשר הוצאתי אתכם מארץ מצרים ויש שבחנתי
בין טפה שלבכור לטפה שאינה שלבכור אני גבור
להפרע ממנו שאלוהי מעותיו ביד גוי ואלוהי אותך ביד
גוי שתולה מעותיו ביד גוי ומלוה אותך ברבית לתת
לכס את ארץ כנען להיות לכס לאהים מבאקאמרו
כל היושב בארץ ישראל כאן קבל עליו מלכות שמים
וכל היוצא מארץ ישראל לחוזה לארץ כאן עבר
על וכך דוד אומר בוגד שוני חיוס מהסתמח בנחלת יוי
ויאמרו לו לך עבור זה אחרים ובי ימוך אחיך עמך
ונמכר לך זה המוכר עצמו "כשכיר כתושב שביד זה
שכיר שנים תושב זה שכיר עולם ויצא מעמך הוא ובן
שלבו חייב במזונותיו הוא ובעו עד שיצא אל משפחתו
הוא שז ואינו שכ לשדרה שהוא בה' ומבאן שאקור
לקדוהו לו עבד וכל העושה כדרך שמשתמשין בעבדים
כנעניים עובד בלא תעשה ש' לא תעבוד בו עבודת
עבד כיצד לא ישא בלגטא לפניו ולא יכשול לך מנעלך
ואל אחזת אבותיו שלא יאמר רבו הואיל ולו אחזה אקח
כאמנו גדעון כסף' לא ימכרו נעמדות עבד בידך שלא
יעמידם על אבן הלקח ויכדיח עליהם לא ומכרם בצנעה
לא תרדה בו בדרך שו עבודה שאינו עריך לה' וגם
מבטל התושבים מותר לקנות גר תושב בעבד כנעני

לעולם בהם תעבדו המשחרר עבדו הכנעני עובד ~~עובד~~
לש בהם תעבדו אשר הולידו בארצכם ואפלה
כולדו בינינו כוהגין בהן מנהג עבדות לששת אחזה
וכאמר בשדה ושדה מגרש עריהם לא ימכר כו אחזה
עולם היא מכאן שהוקשו עבדים לקדקעות או לעקר
דה מוכר עצמו לעובד ע"ז או לע"ז עצמה שהיא לקוים
לעמיות לחלוטין דא לעמיות לחלוטין אתהנותן מתנה
בראשונה היה נטמן יום וז' שתהא חלוטה לו התקינו
שהאחולש מעותיו בלשכה ויהיה שובר הדלת ונכנס
אומתי שירצה הלכה יבוא ויטול מעותיו ואם לא יגאל
באלה ל' יוקי אמר באלה לשחרור ובשאר כל אדם
לשעבוד ל' עקובה אומ' באלה לשעבוד ובשאר כל אדם
לשחרור וחכמים אומ' הכל לשחרור בין שפדוהו קדושים
בין שפדוהו שאר אדם יצא לחירות וחשב עסקנהו ^{מכאן}
שאסור לגנוב דעת הבריות ואפלו דעתו שלקוני יכול
עליו בחשבון תל' וחשב עסקנהו אצל אס טעה הקני
מאליו מותר לא ירדנו בדרך לעיניך בעיניך תמחה
אצל אין אתה חייב לכבוש עליו לתוך הבית לראור
מה הוא עובד ומצבה לא תקומו לכם מצבה היא בנין
גבוה כמו אכדירה ואין משכית היא שנותע לפע
ע"ז ומשתחווים עליה ובארצכם לא תעשו אין אתם
משתחווים על האבנים אבל תשתחוו על האבנים המפצלת
במקדש את שבתתי תשמעו הוואיל ודבי מחלל שבת
הוואיל ודבי עובד ע"ז הוואיל ול' מגלה עליות אף אב
תל' את שבתתי תשמעו מה שנידת שבת לעולם אף מונח
מקדש לעולם אע"פ שהוא חרב ומקדשו תיראו מצות עשה

עשה לירא מן המקדש ולא מן המקדש אתה ירא לא
מלך שיהיה עשור מקדש שלא יכבד אדם להד הכית
במקלו ובמנעלו ובאפודתו ולא יעשנו קמטריה שיבנן
מזו הדרך ויצא בקצרה כדי לקרב הדרך ודקיקה מקל
וחומר וכדי מן גמלת כופה אן מן כאן ידכל לא וזמל
קאוס כמי קאלעמנד לשדה ואין ושיבה בעזרה לא
למלכי בית דור בלצר ש' ויבה המלך דוד וישב לפני
י' וקלקרי בית לאר מקמיא הדי פי מדאתב אונד
שהמקדש דומה לעולם וקא שרפים עומדים ממעל
לו אי אנהם תאבתין לא ולחקהם תגיויר ולא קבון עק
לארדאך ולא טרפת עין

פרשת

ובתרי

אם בחקתי את בני ישראל ואת בני ישראל
גשמיכם בעתם שלשה כתנו במתנה הקשמים שז
וכתתי ג' ומאורות שז ויתן אתם אהים ברחמי הש
ותורה שז ויתן אלמשה ככלתו לדבר אתו שני לחת
אבנים וכתתי גשמיכם בעתם תנו רבנן איזו הוא
עלות הקשמים לילי שבתות ולילי רביעיות ומשבעה
ימים במרחשון שאולין הקשמים ודאך ט' יום אחד
החג משום עולי רגלים ללא יקטעהם אמטר קאך כדי
שיגיע האחרון שבישראל לנקד פדת ויש אומרים דק
מרחשון ובקלן שני יורה ומלקוש יורה במרחשון
ומלקוש בניסן וכתבה הארץ יבולה קאן מעשה
בימי שמואל בן שטח שהיו גשמים יורדין בלילי
שבתות ובלילי רביעיות עד שנעשו חטים ככליות
ושעורים פגרים עתים נערשים כדינרי זהב וצדדו

מהן הכמים והניחוס לדורות להורשע כמה העונות גדולות
ה'ה' וחטאתיכם מנעו הטוב מכם " והשבת חיות
דעה מן המדיקין ה'ה' ושעש יונק על חור פתק מה
לפרק בין חור ופתק לגנאב חור זה נחש קטן ופתק
נחש גדול " עתיד תינוק מישרא להושוט אצבעו
לפי הצפעוני ומוציא מדה מכיו וכן הוא אומ' גמול
ידו הרה' וחרב לא תעבור בארצכם ואכלו חרב
שלשלוס כגון שהיו הגוים עובדין בכלי זיכס ממקום
למקום כדי שיעשו מלחמה עם אחדים מכאן שראית
המלחמה צרה' ואכלתם ישן נושן תכדידה לקור'
לאנא נקול' ישן מן התבואה פקט פס'ל נושן ואף מן
היין וישן מן הזית ומא מלגלה' וכדי איצ'ה ישן משנה
ראשונה כושן מלפניה' ונתתי משכני בבחוק ט'
חצול אשכינה פינא' ואולך אתכם קוממיות מעט
אנץ הוטלי מא שדה אנקלוק ודברית יתכון בחירותא'
ולטעס המדרש קאו מלמד שכל אחד מאנשי דור
המדיבד היה כשע קומות של אחדם הראשון' ומעט
קוממיות הנא כמא אי אנה מוצלהס מראקי לכמא'
ומן הדי אקתרלו עלי שיעור קומה אנה דאך לקד'
לאחצ'ל מן לאוצאק מן מעט לכמא ללמבדא לאוול'
ואס לא תשמעו לי' ואס בחקתי תמאסו
אס במלמדו חקתי תמאסו' ונתתי פני בכם כנאיות
ען אג'צב' ואס תלכו עמי קרו אס תאמרו שה וא
קדי אע מוקיף עליכם אותו קרי' אס תשמעו אטי' ב'ס
ואס לאו אוריע לכם' שבע כחטא דתוכס' וכי הקב'ה
נפדע

3

תכלה דכל ופעתי אלכס באותה שעה נתת שר
שמים בעבוי וידרו גשמים הרבה עד שנתמלאו כל
המעלות שלוח והותלו ויצא בעל המים מן המרחק
ונקדיומון מבית המקדש ופקעו זה בזה אמר לו
נקדיומון שגר לו דמי המים שהותירו אמר לו בעל המים
יש לי עליך פתחון שנתת מעותי אמר נקדיומון מפני
מה אמר מפני שגבורת גשמים לו ולך ומויד חזר
נקדיומון לבית המקדש ונתעטף שנייה ואמר רבוב
העולם כשם שעמדת לו כס בדא שונה כך תעשה לזכר
בשנייה בדי שותקל שמך לפני עמי הארץ ותב מראי
ועוד נפקדו העבים ונקדה לו החמה לכך נקרא שמו
נקדיומון בן גידיון ויוסף היה שמו והודה לו בעל המים
ופשט זהב נקדיומון בשרא לעד ששמע בן יוציות הכסף
לפי שהיה מוקב על מטה שלכסף בדאש כל גדולו
ושדאל אמרו עלביתו של נקדיומון בן גידיון אשת בן
יוציות הכסף שהיתה מנוחה מוצעת שנים עשר
לפנים דינרי זהב טהור ומה דינר זהב היו לה מערב
שבת לערב שבת לסופק הקדירה לאחר שמן היה
דבן יוחנן בן זכאי ותלמודיו חולכים בעכו מצא יוחנן
אשה אחת ראיה ומלקטת שעורים מתחת טלפי
הקוסים והוא יושב ופיון שראתה דבן יוחנן בן זכאי
פשה ידה אליו ואמרה לו פרנקיוני אמר לה בתי
בת מי את אמרה לו בת נקדיומון בן גידיון אע ומיד
ספק כף על סף ואמר לה ממון אביך הוכן הוא וממון
בעליך הוכן הוא אמרה לו באה עליה ואיברה את

ואם לא תאמנה הנה אעשה לך כעשית לי ואל תאמנה הנה אעשה לך כעשית לי

מה הפסוק
הוא הדין
ואם לא תאמנה
הנה אעשה לך
כעשית לי

הפסקת המלחמה

שם זה ע' למנוחה:

שכל המעמטוס ואגרגינס "יכול לא יהו בכלל
 אוש לא בכלל אשה תל או נקבה זכר וראי או נקבה
 וראית' ודמיוס אונן בערכים לא אם אמר דמי פלוני
 עלי ואפלו קטן' או גוי דואין אותו כעבד במכר בשוק
 ומשנל דמיון והערכים והרמנים לבדק הבית כולל
 ואעורך הו אן יקול ערכי עלי או ערך כל עלי אלה
 וקלם לעורך אמרבור כי לתורה בקדו קן לעורך
 ואם מך הוא מעדכך כותבין לו מזון שלו שום יום
 ובקות שנים עשר חדש והשאר לקדש' ואעלם אן
 אכתג לערכים כי לתורה ששום שקלים ודמי תעב
 של שום שקלים ונחן לים נגר לערכים אכתג כגן
 חמשים והכדי אין בערכים ותל על חמשים ולא
 בחות משקל ש' וכל ערכך יהיה בשקל הקדש'
 ביד מעננה אף אעמיות ערך הקבר וערך הנקבה גדול
 וקטן אוש ואשה כגן תרש לא בן ששים כתג מעניה'
 ותמנתע שר שקל לקבר אף הוא עני' והשקל לנקבה
 אף הוא עניה פיגבל מאוה ועשרין ובדפק ללעבד
 באעמאוס' ועני אשה ואיש פי אשכץ אונאחד וגי חסאבה
 ששים כותקקה' אודבע ממות בערכים בן חדש
 חמש סלעים בן חמש עשרים סלעים בן עשרים
 שנה חמשים שקלים' בן ששים שנה חמשה עשר
 שקלים' והעמידו כל שושנו בה עמדה ושע בה ערכה
 וזאו וינות שמנים נסלות שמינן בה עמדה אונן
 בה ערכה' העריך ומת קודם עמידה כבוד וכן הבהמה
 ומנין שממשכבין על הערכים ש' ונתג את הערכך

לעולם יהא אדם
 זהיר באשה שחמת
 שדמעה קדובה
 כד חוצתה קדובה
 וכל השערים
 ננעלו חוץ מעני
 אונא ש' הנהגה
 נצב על חומת אס
 ובדו אכף שמי
 מאבק לאלו עלי
 'למחול עליה אהא
 במלך האותות
 אכף אכף צ' פעה
 ק' אף צ' ק' ברת
 משאלו צ' הבורח
 צ' והבדק
 אף רחם ללף
 אשה שגא שגא
 וק' ברת ש' ש' ש'
 הבוח צ' והבדק
 למיה מברכ
 על ה' צ' ברא
 פ' ה' וכל העב
 ברא פ' העש
 אף נחזיר
 לעיניו ש'
 והושב צ'
 אבות על צ'
 וכל כסם על אב

הוא אין להקדש לא מקומו ושעתו ואם סל בהמקד
טמאה בעלת מום' וכן המרכיב חיוב משום כלאים
וכן כל בהמת פקוליו המוקדשין עשאה קצת קדש
וחול מעולבין והדין כבהמה טמאה עס טהורה
והחורש בשור פקולי המוקדשין לוקה' ואיש כי
יקדוש את ביתו ויצא המקדוש דבר שאינו שלו
עד חומר שעורים חומר הוא הפור והוא שלשים
ומקאחת בית כור כמסה וקבעין אף דראע והו
בדבוע דעבאמה על דעבאמה בקידוב' ואם משדו
אחזתו' אפרס בין שרה אחזה ושרה נקנה אק
שרה אחזה אדא לס יסתפקהא יאחבהא ובאעהא
אקזבר פלא טאר תעוד לה ביובל לא תדגע לפהו
אך בכול מועט שאם היה בעל מום אינו קורא לו
שם אבל תמים קורא לו שם ואומר זה בכור' לא
יקדוש איש אתו שלא ישנה הקדשים כלומר
לא יקדושנו מקרבן לקרבן אחר אין לי לא בכור
מנין לשאר קדשים שג בהמה ואם הקדושין
בבטן למזבח עולה הוקדש שנאמר ובכד
משופכין אין את מקדושן אבל קודם ושלך' ליו
הוא שאין הכור עושה תמורה' אם כאן למה
באמר קדש קדשים הוא ליו לא מלמד שהוא חל
על קדשו קדשים ועל קדשים קלים מכל אשר
לן מאדם ובהמה מאדם או עבדים וקן כל חדם
אשר יחבם מן האדם מות יומת זה שבגמר דינו
בבית דין ואמר אחד עלכו עלין פטור אין פוטק
וכן

וְכָל יְהוּדִים מִכְּבוֹד וּמִעֲבוֹד הָעֲבָדִים תָּל מוֹעֵד
וְכָל מַעֲשֵׂה בִקֵּר וְצֶאֱן מִעֲשֵׂדִין מִן הַכִּבְשִׁים
עַל הָעֲקִים שְׂכֻלִם נִקְרָאן צֶאֱן הָעֲשִׂידִי יְהוּדָה
קֹדֶשׁ קֹדֶשׁ לַתְּשׁוּעָה עֲשִׂידִי אֵין לְאַחַד עֲשִׂד
עֲשִׂידִי מִפִּי הַקְּבֵלָה שֶׁהַטְּעוֹת מִקְדָּשָׁה בַּמַּעֲשֵׂה
שֶׁלֹּמֶטָה וְשֶׁלֹּמֶטָה מִן הָעֲשִׂידִי בְּלִבָּהּ וְזֶה בַּעַל
בְּהֵמָה וְהַשְׁלִיחַ אֵינוֹ עֲדִיךְ לַעֲשׂוֹת כֵּן וְכָל מַעֲשֵׂה
בִּקֵּר וְצֶאֱן זֶה מַעֲשֵׂה וְהוּא לְבַעֲלִים כָּל אֲשֶׁר יַעֲבֹד
תַּחַת הַשֶּׁבֶט שׁוֹעֲבֹד מִעֲצָמוֹ לֹא שׁוֹנֵי וְאֵין בּוֹדוֹ
בִּיטֵד מִמִּדְּיוֹשִׁין מַעֲשֵׂה בְּהֵמָה מִכִּנְיָן לִרְיֵה
וּמִנִּיחַ הַשֶּׁבֶט עַל פֶּתַח הַדִּיר וּמוֹעִיָּאן אֶחָד אֶחָד
וְהָעֲשִׂידִי רוֹשֵׁמוֹ בִּקְדָּשָׁה וְהִי קֹדֶשׁ עֲדִיךְ שִׁיקְרָה
לֹא שֶׁ מַעֲשֵׂה לֹא וְגַחַל אֵינוֹ נִמְכָּר לֹא חֵי וְלֹא שְׁחוֹט
לֹא תִשֶּׁם וְלֹא בַּעַל מוֹט שֶׁגִּבּוֹלָה נִקְדָּשָׁה קִנְיָה שֶׁלֹּא
אִם וְגַחַל טוֹבִיחַל וְנִמְכָּר בִּיּוֹם קִדּוּשָׁה אֶת הַשְּׂדֵה
מִיֵּד נַעֲמִי וְבִבְכוֹר בִּמְכָר לֹא תִפְדֶּה נִמְכָּר הוּא לֹא
יִחְלוּפְנוּ וְלֹא יִמְכָּר אֹתוֹ מַעֲשֵׂה בְּכָל הַיּוֹם וְלֹא יִמְכָּר
לְחָקִישׁ אֲנִיו מִה מַעֲשֵׂה קֹדֶשׁ מִגִּבּוֹחַ לֹא יִמְכָּר אֹתוֹ
אִף כִּד כָּל שֶׁהוּא קֹדֶשׁ מִגִּבּוֹחַ לֹא יִמְכָּר אֶתוֹ וְאִם
הַיִּמְכָּר לִזְקָה יִתָּאן קֹדֶשׁ בְּדָם הַבֵּית מִה מַעֲשֵׂה
קֹדֶשׁ יִשְׂרָאֵל יִתָּאן קֹדֶשׁ בְּיוֹם מִה מַעֲשֵׂה קֹדֶשׁ
וְחִיר יִתָּאן קֹדֶשׁ יִצְבוֹר שֶׁאֵין עוֹשִׂי תְּמוּדָה פְּלִדָּאךְ
גַּם מִכְּדֵר לֹא יִחְלוּפְנוּ אֵין בַּמַּעֲשֵׂה לֹא יִמְכָּר אֹתוֹ
בְּהֵמָה כַּמּוֹתוֹ לְחַיִּיב בִּשְׁעֵי לֵאווִין לַעֲבֹדָה גִּבּוֹ
הַמְּמוֹד בֵּן הוּא בַּעַל מוֹט שֶׁקִּדְּשָׁה חֵלֶה שְׂבִיל וְכִין

וכיוצא בו שאין ראוי לקרבן ולמה לו קין על התורה
והרי לאו שבה כיתק לעשה מעט שישבה עשה ושני
לאוין ועוד שאין לאו שבה שווה לעשה לא יחליפנו
אקול לשנות הקדשים מקרבן לקרבן ולא ימיר
אותו כל לאו שאין בו מעשה אין לוקין עליו חוץ
מנשבע וממר ומקלל חבירו בשם ואנצא כהן
לממד לוקה והוא לאו שאין בו מעשה לכונה קל
מיה שני לאוין לא יחליפנו ולא ימיר ולאנצבע
איתא גם כיה שני לאוין לא תשא לא תשבע

"חומש במדבר קינ"

במדבר קינ באהל מעור באחד לחדש למק ויחך
הכתבאן המקום והזמן מפני חובת ישראל שהם
סגולות יי וחכצו בעולם היסודות ועוד שבה לתקנם
בדגלים שהן מדובעין כדבוע המזלות והזמנ
דודף סביבת הגלגל ליתאם מאדף מעל בכבות
ותואת מצרים ויחכם למשפחתם לבית אבותם ללמדך
שמשפחת האבקדויה משפחה ולא משפחת האם
במספר שמות מעלה שמותיהם באים והם נקיים
מן הזמנה לגלגלותם שגולגלתם הוא הדבק החביב
שהוא גולגולת הראש בגולה דומה לגלגל עגול
וישאו מליון שלוקחין מעם דביל עגול שמונים אותם
בן לא למק ויחם משל למלך שלח אשה וכמב
באיזו יום באיזו חדש באיזו שנה באיזו מקום אדשה
כך ושל ויחם באיזו יום באחד לחדש באיזו מקום

מקום באהל מועד ^{במקומו} חנייה במדבר קוני אתה ואהרן
ליתן גדולה לאהרן מה שאהרן שוכח אתה מזכיר
לו ומה שאהרן שוכח אהרן מזכיר לך ואתכם יהיו
איש למטה ליתן גדולה לכל השבטים מבין עשרים
שנה ומעלה זה הוא שאמרו בן עשרים לדורף אלה
קריאי וקורין קרואי לפי שהשפילן עצמן דוממם
הכת' ולמה באמר בשמעון ורחובן לגלגלתם לפי שהן
תריכין כפרה שהרי קנתן אביהם כשבא לברכס
כלי חמס מכרתיהם ויהיו בני ראובן מנייתן כאן על
הקדר קדר הדגלים לא שהקדריס והורה שהוא מלך
וגבור בלבר והקדריס גד מעט שנקבר משה בתלקן
ובאמר בני שמעון פקורין יש אונמין שהביאו הם
מינם אל משה וייראה לו לפי שלא עמד המטין הזה
לפי שמתו במגפה במעשה זמרי ונשארו שנים ועשרים
אף פחות שבשבעים לבני יוסף לבני אמריס למה הקדריס
באן אמריס למנשה לקיים וישם את אמריס לפני מנשה
בני נפתלי למה לא אמר לבני אמרו לפני שרוב דרעו
זכריס מגן מחבת אלה תלע ליושרא דבר להם אמכאן
נקדרה ואיום ואשרה ואסנה ואוקת אלו דבראם פיה
אלה תלע מין וקת כדוגהם ממעריס והו קן תלע במדבר
קוני באהל מועד באחד לחדש שני בשנה השנית
לעאתם מארץ מעריס וכלכך למה ללמד שאין מחשבתו
שטחקה לא בושדאל ובעולם משל למלך שנשא אשה
ולא היתה הגונה ולא כתב לה כתובה מה עשה המלך
בירשה ולא כתב לה גט וכך עשה לאשה שנייה ושליש

אחר כך ראה אשה אחת ענייה בתשוב כשרה אמר
לשונשביכו אל תנהוג בזו כדאשונות לא כתוב לה
כתובך מתוקנת וכתוב באיזו מקום ובאיזה חנייה
ובאיזה חדש וכמה בחדש באשן שנה באיזה פרק
והעיר וחתום עלה בתובה מלך זה הקצה שנוהיה
יוי למלך אשה זו כנסת ישר ש' עס דן ישרתי לי
כך בתחלה ברא הקצה דור המבול ואיבדן ולא כתב
אימתי וכך דור הפלגה ואנשי קדוש והמצרים ואיבדן
ולא כתב בתורה אימתי אבל ישרא אמר הקצה למש
אל תנהוג עמהם כדאשונים לא כתוב להם ודומם אותם
והוריע לכל באיז מקום במדבר סוני באיזו חנייה
באהל מועד בכמה בחדש בש' באחד לחדש ובאיזו
חדש בחדש השני באיזו שנה בשנה השני' באיזה
פרק ש' לצאתם מארץ מצרים וידבר יוי אל משה
לאמר במדבר סוני בשלשה מקומות ניתנה התורה
לושרא כל במצרים בסיו' באהל מועד במצרים פרשת
פקחים ובכורות ותמלין בסיו' עשר הדבדורות ודיבין
באהל מועד שאר כל התורה ולמה ניתנה התורה
בשלשה מקומות ללמד שהיא משולה בשלש
דברים במים ביין ובחלב וכולן בפקוק אחד ש' הוי
כל יצא לכו למים ולכו שצדו בלא כסף ובלא מחיר
יון וחלב במדבר סוני לא כשם שאין האדם מוצא בוש
יכול לילך לקוף המדבר פך אין כחבו להגיע לקוף דבר
תורה לא אמרו חכמים התורה מתקיימת לא במי
אמשים עצמו כמדבר שהכל דש' עלי' לא במשלה
בעים

ושמעון
וקר

במים לא מהמים חיו אדם מתביוש לומר לחבירו
השקני מים כך לא ותביוש לומר לחבירו למדינידב
זה "לא מה המים מחייתברואים כך תורה מחיית הקוף
לא מה המים מטהרין כך דברי תורה מטהרין והדי
ותע ארגלים על אתרבווע דגללאובן דגל יהודה יששכר
ונבולון דגלאפרים ומנשה ובעמון דגלדן ואשר ונפ
היו אתרבווע אאולל ואמה אתרבווע אתאני אלא ללויס
כדאך אן אמשכן אמוצוע פי אוקט ואלוים מחיטין בק
בני גדשו במערבון בני קהת בדרומון בני מרדכי בצפון
ומשה ואהרן חונים במזרח שהן שומדין פתד אהל
מוער "נצח והחונים לפני העשכן קדמה מזרח
משה ואהרן צבנו" למה נאמר בשבת שמעון פקודין
מא לויס כדאך פי קאור אשבתים קול אנהם תבכדון
ודמען עדדהם הסבאנמקהם ולדאך חקרו בפלשת פנתה
והלויס יחנו קביב ולא יהיה קצף הדי תחריו להם
באן לא יחדבון לא אמשכן לא יכובו סביב לו נצח וקניצ
למשכן יחנו אד את מטה לוי מועט פחות מבג חדש
והלויס ולא יהיה קצף צדויכום הלויס להזהיר העם
להתרחק מן המקדש אד את מטה לוי בתוך בני יש
למה שגלוי לפני הקבה שעתידין אן למנות במדבר
ושבת לוי לא והיה בכלל הגדירה "איש על דגלן באותות
נמשלן ישל במלכאים מה המלכאים אומרי שירה
כך יש אומל שורה שנבדן יחד כובבי בקר וידעו כל בני
איהם" מה המלכאים עשויים מחנות מחנות שרפים
עמדים ממעל לו" כך ישל עשויים דגלויס ומחנות

וכי יצא ה' וישראל שריון העשן היה מכון באש
והבהנים היו מקיפין אותו קביב והלויים רחוקים מעז הארון
אלפים אמה שנהך רחוק יהיה ביכבם ובינו כאלפים
אמה וישראל מקיפין הכל באותות בקימין שהיו
להם כמו המלכים כי יצא רבועם כריבוע המקלות
כשם שהראה הקבה לאברהם שאמר לו הבט בא
השמימה שהראהו עגלה באמצע ושנים עשר
מזלות קביבות לה וזהו לעגלה הידאירה מעדל
לנהאד לוי בעדהא מן אקטבין בעדהא ואחדא לאו
לשבע אדוי קמתהא בהדכתהא אפאצה בהא אעתדל
ליל ונהאד פי קמיע גואחי למעמורה מן אלהא
טלה אדוי קשת היו במזרחא שלעגלה והם חמשים
ויבשים באש ובנגדס משה ואהרן ובעו שו והחנים
לפני המשכן מזרחא משה ואהרן ובעו יבוא
מלך שבטים שהוא משה ואהרן שזו יהי בישודון
מלך ויצמר עם מלך שבחוש שהוא יהודה ומעב
שלו מזרחית ויצא אור לעולם ועל אות יהודה אדוי
שור בתולה וגדי בדדומה שלעגלה והם קרוים ויבשים
כטבע העפר ומבפנים חונים בני קהת ומצחוש בדגלים
דגל מחנה לאובן וגד ושמעון ומכנה זו יוצא לעולם
טללי בדכה וגשמי בדכה ועל אות לאובן דודאים
תאומים מאמצים ודלי במעדרה שלעגלה והם לחים
כטבע המערב שהוא כטבע הרוח ומן המערב
יוצאין אוצרות שלג ואוצרות בדל לעולם ובדור
זו מבפנים בני גדשון ומצחוש בדגלים דגל מחנה
אפרים

אמרי ומנשק ונניסן ועל אות אפרים כתוב דגים שנ וידגו
לרב" סדטק עקרב ודגים בצנונה שלעמלה והם קרים
ולחים כסכעהמים ומצפנים הלויס בני מדרוי בצפון
ומנחוש בדגלים דגל מחנה דן וקמוך לו אשר ונפתלי
ומפנה זו חושך יוצא לעולם ועל אות שלו נחש שניה
דן נחש וכן כשצוה יעקב את בניו שיטענו במטותו
על קדר זה בשוה שלשה שבטים בכל דוח וכשאר
הקבה למשה בדגלים התחיל מיער אמר עכשו תהא
מחלוקת בין הדגלים שאם אומר לזה יחנה במערב
ואמר לזו לא במזרח ואם אומר לזה יחנה בצפון ואם
לאו לא בדרום אמר הקבה הן מכירין מקומן מיעקב
אביהן לבכר נחמר באותות שאר השבטים מה אותות
שלהם במפה על צורת האבנים טובות ומרגליות שהיו
על אהרן ומהן למטה המלכות לעשות מלך דאובק
אבנו אדם ומטה שלו ירוק ומצוייר עליו דודאים
והודה אבנו כפר ומטה שלו כעין הדקיע ומצוייר
עליו אריה ישעיה אבנו ספיר ומטה שלו ומצוייר
עליו שמש וירח על שם ומבני ישראל ידעו בוטה
לעתים לדעת מה יעשה יש צבולן אבנו יהרלם
ומטה שלו לבן ומצוייר עליו קפונה על שם שצ לחן
ומים ישכן דן אבנו לשם ומטה שלו דומה לעצפור
ומצוייר עליו נחש על שם יהירן נחש גד אבנו שבו
ומטה שלו מעורב שחור ולבן ומצוייר עליו מחנה
על שם גדקדור וגורנו נפתלי אבנו אחלמה ומטה
שלו דומה ליון צבול ומצוייר עליו אילה על שם נפתלי

אילה שלוחה אשר אבנו תדשוש ומטה שלו כלובג
מזהיר ומצויר עליו זית על שם וטובל בשמן דגל
יוקף אבנו פטרה ושהם ומצויר על שלמנשה
שור על שם בכור שורה דר לו ועל שלחמרים אף
הוא מצויר עליו דאם על שם וקדני דאם קדמו
בנימן אבנו ישפה וצבע שלו דומה לכל הצבעים הא
ומצויר עליו שם ולוי אבנו לבר בדיקת ומטה שלו
שלוש צבוע אדום ושלושן שחור ושלושן לבן ומצויר
עליו אורים ותומים ולטעם המדרש איש על דגלו
באותה באותיות השם ה' ו' ב' ש' א' ה' ו' כ' ד' ג' ל' ש'
שם בן שנים עשר אנות כנגד אותיות שלש שבטים
ובן שלמה אומר ודגלו עלי אהבה ולמה אדבעה
דגלים לו נעשו דאש דגלים מעט שעלשה לא בכורים
ואחד מלך שהדי אכרים עשאו יעקב בכור שני וישם
את אפלים לפני מנשה וכת ואת אפלים בכורי הוא ולמה
אדבעה שבטים לו כבד נתבאר לעיל ונקבעה למען
סומן לו למשה בענן המשכן בשעה שהיה מקתלק
היה אומר קומה יי כקתלק הענן היו כולם מתקנין
עצמן תקנו בחצוצרת כסע דגל מחנה יהודה תחלה
ובמעין קול יוצא מתוך הענן שהיו יודעין בו לאי חר
דוחק מעלפין ובמקום שהשם דושה שיחננו באותו
מקום הענן כונס עצמו והיו יודעין שבאותו מקום
יחנו וענן השכינה חונה על גבי המשכן אשרי הדור
שדאכל הנסים הללו והבא אומ' אס טוב בעיניכם
הבן לבן חמשה עשר לשעבר וחמשה עשר לעתיד
לשעבר

שנים עשר שבטוים ומשה ואהרן וכל בני ישראל
לדועים ושמונה נקיימים והן עומדין דגל המושח ש
לנכה ביושועתו ובשם זהיוכו כדבול וימת כדבוא עיקו
במדבר קוני וכו במדבר קוני מתו והלא מתו בזהל מוע
מתו לא מלמד שנטלו גזר דינם מקוני כיוצא בן ואחיו
את שלשת האיתנים בירח אדר והלא בירח האיתנים
ובירח אדר מתו והלא מדי ים מתה בעשרה בני
ואהרן בדאש חדש אב ומשה בשבעה בחדר מת לא
בירח אדר נטלו גזר דינם ובנים לא היו להם שאלו
היו להם בנים זכו לשרדות אביהם לכך ויטק לעשק
ואיתמר ושמרו את כל כלי אהל מועד וכן עוררת
שמירתו בעצות עשה אעפ שאין שם יראה שאינו
דומה פלטרין שיש עליו שומרון למלטרין שאין עליו
שומרון וראי אגלחלא ואכדחמה למי שעוד במקדש
נתונים נתונים נתונים לוי נתונים לאהרן ויש אומרים
נתונים מיעק נתונים מניו לשמו הגדול לא נתונים
שוערים נתונים משוררים ושמרו את כהנתם והגד
הקרב יומת איזה הוא דר כל שאינו מקדשו של אהרן
ומתה זו היא מיתה ביד ושמים ואזהרתיה מזה ודר
לא יקרב אליכם והעבודות שהן חייב עליהן מיתה
הם קיטור ונסוק וקבלת הדם והולכתו למקדש וכד
ונשיא כשיאי הלוי וכבד כאמר ונשיא בית אב למע
חושב בני קהת שני נשיאום לפי שיעמו מקהת כהנים
ולוי ואני דעתי לקחת את הלויים משלום אנה רב
בכורו ישראל קבל עדר אלויים ובער ערדהם אמר

מנחם שטבמי קטב
בבירה שהיא סגולה
לעויות שגלות שיהיה
עם דשעל עתה
על אעלם
מקום עדות שיהיה
עשרה ואין יחד
שנותה וקטע עבודתה
והי שנים והבזויים
והקומץ והמקדש
בעויות והקדושים
ופקוד עליו שיהיה
לאו הן האב
בשוק והיה
כתיב בשוק
והמשה בקרב
מפליחי ימים
והיה שבע
היה שיהיה
שלגיו בפיה
והיה שיהיה
מקום עדות
מדין עליה חיד
ופקוד עליה שיהיה
מדין עליה חיד

ואמא קבל פדאך מן שחן אנא לאי קרא לבבורי מעררים
 ואמא בראך עלי פגא עלמות מן קול לאחכמים של
 באן לאומיל כלהא לנה תע וקד דכרת דאך חין קלת
 אפלו אדם הדא שון נקרא חלתו שלעולם וכל מקום
 שג' לו הרי קיום לעולם ולעולמי עולמים לעולם הזה
 ולעולם הבא כמא קא ולקח את הלוים לי ואין קיחה
 לא לשון עלוי שג' ויקח יו אהים את האדם ויניחיהו
 בגן עדן אמר הקב"ה אני הדגתי בבורי מעררים והקדש
 לי בבורי ישראל כשג' כילו כל בכור בבני ישראל
 ובאמר הקדשתי אותם לי וכשחטאו ושרא לבעשה
 העגל יין משה אן לבכורים ואקפו חליץ כמא קא
 מי ליוי אי פלג וטיעה לא בני לוי וריחק הבכורים
 ולוק באן מכתת פ לא עתאד לקדימה לא לבכורים
 שג' וישלח את נעדי בני ישראל פלמא סאעדן פו מעשה
 העגל דחפז דכל ולקח הלוים שג' קח את הלוים תחת
 כל בכור ונאמר ואת בהמת הלוים תחת בהמתם
 אשר פקד משה ואהרן נקוד על אהרן שלא היה כען
 המנין שנים ועשרים אלף את מוצא שבת לוי בכל
 שנים ועשרים אלף ובפרט כלש השלש מאות הוואך
 הן לא מפני שממאם למדות בכורי ישראל ופחת מהן
 שלש מאות שהיו בכורי הלוים שאין בכור פודה בכור
 לבד היו כזה דאי לבכור להפקיע עצמן פקד כר
 בכור ואת בהמת הלוים תחת בהמתם חז פטר טובא
 בהמת לוי פטרה בהמת של בכורים ולמה פטר חמור
 פטר מבהמה טובא בלוי ולמה בשה לפי שישלח
 כמא שג'

פה שש שחצורה ושרא' אמר הקבה אני הרקת בכורי
 מחדים והקדשתי בבורי ושראל לכך נאמר כי לי
 כל בכור ולמה בלויים נחל עלפי יוי לפי שלא נשתתפו
 במעשה ועוד כשאמר משה מי ליוי אלו ויאקמו אליו
 כל בני לוי ועוד באותו מקום הוא מקרבן לעבודה
 ומה חק הבכורים מעבודתו "קח את הלויים תחת כל
 בכור למה יזוה הקבה לפדות בכורי ושראל בלויים
 לפי שהיתה העבודה בבכורות מאדם הראשון עד
 שהוקם המשכן וכיון שעשן ישראל את העגל אמר
 יבואו בכורות ויקריבו לפני העגל שהן גדולים מן
 השתחו והקריבו שש וישתחו לו ויזבחו לו אמר
 הקבה אני קדלתי אתם והם פשעו בי לא יעלו בהני
 הבמות לא אקח את הלויים תמורתם שמעולם לא
 עבר שבת לוי על שש כי שמרו אמרתך ולא בטלו
 בדות מילה שש וברותך יצאו "ולקחת חמשת
 חמשת אמר משה כי צדאעשה את אומר לאחד
 תן פריון כפשוך אמר ככל פראני בן לוי וכבר ידעת ^{פרא}
 שהבכורים כל לגע והלויים כלש הלכו להם בכורות
 שבלויים שהן שלש מאות כשארו לגע שבכורים
 מה עשה משה הביא עשרים ושנים אפים פתקים וכתב
 עליהם בן לוי ועל לגע כתב חמשת חמשת שקלים /
 ועירבם וכתנם בקלפי והכניסו ידם לתוך קלפי מי
 שעה בידו בן לוי אמר סחאך בן לוי ענה בידו חמשת
 חמשת שקלים אמר שנים "מבן שלשים שנה וכתב את

אשר ללויים מבין חמש ועשרים שז' אלה ביער חמשים
ללמוד ולא יקעו אל הקדש ומתו וכולם כקעו ויהו
חייבין תל אל כלי הקדש משום עבודה הן חייבין
אובן חייבין משום כביעה לוי שעבד עבודת לוי חזירו
חייב מיתה וכהן שעבד עבודת לוי במלקות ולרי
שעבד עבודת כהן במיתה וכבר שביקש יהושע
בן חנניה לסיוע את יוחנן בן בורקודה אמר לו חזור
לאחורך שכבר אתה מתחייב בכפשיך שאני מן השועי
ואתה מן המשודדים ונתנו עליו כקוי פור תחיש
בשעה שהיו נוסעין מודקין על האדן בקד תכלת
מלמעלה שהוא דומה ליום דומה לדקיע ולקיע
דומה לכסא הכבוד לכך היה בקד תכלת מלמעלה
מה שאין כאן בשאר הכלים אבלה שאר תכלת מלמעלה
ותחש מלמעלה ועוד נאמר כליל תכלת שהוא חשוב
שכלים ודשנו והא כח אש תמיד תוקד על המז
לא בשעת כשימתו כופין עליו פסכתו ונושאין אותו
לכסות את הקדש זה ארון ואת כל כלי הקדש אר
שאר הכלים ופקדת לעשר הכהן שמן המאור
וקטרת הקמים היה גושא שמן המאור בימינו
וקטרת הקמים בשמאן ומנחת התמיד בצדוער
ושמן המשחה כמין ענדשה היתה העלוהית נתונה
בתוך אפונדתו כעבד לפני דבן על שד אמר אר
תהדר לפני מלך אל תכדיתו לפי שאמר משה
כשראה בעקרת מתים אמר דבנו שלעולם זמן
שלבע

שלוש העשר שנים קדש מותר ושלש אסור
אמר לו לאו לא אהרן קדש קדשים והאין וכליו
קדש קדשים לבד יתכוננו אהרן דעתך עליהם
עליהם שלא יבאו בני קהת לידו מעולה שגזירת
עשו להם וחיו ולא ומותו אהרן ובכיו יבאו שבשעה
שהיו כושאין היו ניצודות שלא ש יוצאין מבין כרי
הארון כרי לפקוע בשונאין וכן הוא אומר כי יני אהרן
הוא עובד לפעך אש אכלה והיתה האש שפה בטועה
הארון והן נשרפין ומתמעטין וכן את מוצא בשמנה
משפחות בני גדשון הן שבעת אפים וחמש מאות
חזר ומנה מבן שלשים שנה והיו אפים ושלש מאות
ושלשים נמצאין מאה ושלשים יתר על השלוש
ובני כהרי מבן חדש תל אפים ומאתים היו מאה
ותר על חציו אבל בני קהת מבן חדש תל אפים
ושש מאות ומבן שלשים אפים שבע מאות וחמש
הרי הן פחות בעשליש מאה ושבעה עשר
וביון שהיו בני קהת דואין הכי צודות שלא
היו מתייראין זה קופץ ונוטל המגודה וכן המזבחות
ובורחין מן הארון שהוא מזיקן והיה הארון כאכל
מתבזה והיה הקבה כועס עליהם וממיתם אם יטענו
הם מתים ואם יבדחו הם מעט מיראמר לאהרן קדר
אותם ויש מן המפרשים שאמרו שכל מי שהוזהר
כושא בארון שברו הרבה והיו רצין לארון ומניחין
שאר הכלים ומדובין זה עסדה זה אומאני טוען
בכאן וזה אומר לאך לאני ומתוך כך טוענין בגלות

ראש והיתה השכינה פגועת בהן והן מתים מיד
אמר הקב"ה ואמר לאהרן וקדרן ואמר לזה טעון
באן ולזה טעון בכאן ולא יבאו לראות כבלע את
הקדש ממד שבהן מפרקין הפרכת כשנושאים
את הארון וזכין עיניהן מן השכינה ומתים ה' ה'
כולא יראני האדם וחי לכך נאמר לאהרן וקדרן
ויש אומ' דמז לגונב את הקסוה שז' ולא יבאו לרא'
ומה אם קסוה והם קנים שמעמידין בהן לחם
הפנים כדיו שיבוא בויקהם הרוח לא יתעפש אם על
הקנים ענש נמותה בידו שמים ואם פגעו בו קנאים
קל וחומר לגונב כלי שרת" שהן מעולין ודמיה
יקרים ודמז מעזה לפי שהגנב מבליע הקניצה
דא' ולא יבאו לראות כבלע את הקדש וקול אן אר'
נצח שכף אמא וג'יה כי אומא אמקדש או יאכל
מנהן שי פלא יראעי לא מא יסתת מבית לעא
וגב עליה אן ישהד עליה לא יבטה באקתל וכדו
קאן דמז לגונב את הקסוה וקסוה מן קסות וקאן
אינא הבועל ארמית קנאין פוגעין בו" והגונב את
הקסוה והמקלל בקוס" וקד ראות באני אלע עמא
ארגלים מרבעה מן קהת אשר דגל יהודה ומכתב
על ראיתה אריות משוש בור אריות ואלא קרב איה
מן מחנות אלנים משה ואהרן מפני שיהודה ומשך
מלך שז' ויהי בישודון מלך ויש שכל וקבולן סמוכים
למחנה יהודה ולמה הם למעלה ממשה ואהרן מפני
שהם חכמים ומשה חכם וכאן דגל מחנה ראובן

פי אגנוב ואחאכבה שמעון וקד וכאן מכתוב עלי דאיה
 דודאים ולמה דאובן בדרוס כנגד עשו הדשע שזה
 בכור והשליך בכורתו וזה בכור והשליך בכורתו
 ואחאכב לא מחטת דאובן מן מחטת אלונים בני ~
 קהת" וכאן דגלבע אפרים פי אקרב לא גאנב מנשה
 ובנימין ומכתוב עלי דאיה דאם" ואחאכב איה מן
 אלונים בני גרשון" וכאן דגל מחנה דן בצפון ולא גאנב
 אשר ונפתלי ומכתוב עלי דאיה דאיה נחש על שם יהוה
 נחש" ואחאכב איה מן אלונים בני מררי" צרת תעלם
 מן אשכנים מקימין ארבע פנות העולם" יהודה במזרח
 כנגד אפרים במערב דאובן בדרוס כנגדן בצפון
 ולמה ארבעה שבטים אלו נעשו ראש לדגלים לפי ~
 שש לשם מהם בכורים ואחד מלך אפרים עשאו
 יעקב בכור שני וישם את אפרים לפני מנשה ובחמר
 אפרים בכוריו הוא" וכאן להם פי רחילה עלאמה פ
 לענק מחנה קהת תוקעין וכאן פי גאנב מחנה יהודה
 איאן וקת וקעת תלך לעלאמה קא משה קומה פי ויפוצ
 והיו מחנה קהת תוקעין ומרועין בחצויה ונכנסו
 אהרן ובניו מיד לבסות כלי הקדש שהיו עבודתם
 תם אנהם יתקועו פי מחטת בני דאובן פי אגנוב חת
 יסמעו בני גרשון פי אמהטה אגדביה ארי מן אלונים
 פי גאנב בני אפרים ושמהם מן וחמלו אמשכן ואידועות
 ואקלעים" תם יתקועו מן מחטת בני אפרים חתו יסמעו
 פי מחטת דן פי אשמה וארי פי גנבהם מן אלונים בני
 מררי ושמהם מן וחמלו אפרשים ואעמודים ואאדנים

נוד אהרן

תם ירחל יהודה תחלה ומן כאן לא באבה מן אלוים תם
ראובן מן אגבוב ומן כאן לא באבה מן אלוים תם דן
מן אשמה ומן אגבבה מן אלוים והוא מאחק לכל
המחנות וכאן הוצא יצחק להם עלמיה פי אענן לא
מי ביה ותקרו לא וקת מא יחון להם אן יחטו וגמלת
תלך אעלמה אמוגורה פי אענן וחיוני יקול משה
שובה יי רבבות אפי יש וכלהדיצאדאדת ללה תנב
שנ על פי יוי ואנו ועל פי יוי יקעו תם אנהם עט
מא יחטו היו ענני כבוד עומדים וענן השכינה עומ
על המשכן על גבי מחנה הלויים באמצע ועל מקום
שהוא עומד והיו בני קהת מעמידין את המשכן
והשטנים חונים בלאחד ואחר במקומן וענני כבוד
על גביהם ולא היה ענן השכינה יורד על המשכן
עד שיאמר משה ובנוחה יאמר שובה יי

בשש את ראש בני גדשון למה
הקדים הכתוב בני קהת על בני גדשון וגדשון הוא
הבכור לא מפני שבני קהת נושאים את הארון שבן
התורה שנ בך וקדה היא מפני כים וללאך נשיאות
בני גדשון ובני קהת גדשון מפני שהוא בכור
וקהת מפני שהוא כושא את התורה גם הם דבה
אותם בבכורה ומזה הטעם באמר בבני גדשון גם
הם נשא ולכן באמר בהם לבית אבתם שצאת נשיאותם
מער בית אב שלהן שהוא בכור וקבכור נוטל פי
שנים אפלו בכבוד שנ יתר שאת ריתק עץ ולמנה
אמר פקדיו ופקדיהם לא מה שמנה הקבה הוא אומע
פקדיו

סודיו ומקדמוס לא מה שמצא הן הוא אומר מקדיו ~
והיה כמלך המלך השכינה עומדת על פתחיהם
של כלים ומעשה מהרן עמדים שם ומיד הוא אומר
כך וכך בזה האהל ה' על פי יון פקר אותם' ותעלם
אין מה אערו כלום מבין חדש וערבן חמשים לא לאן
ה' אוקתהו אוקת א' יקדבה עמר לאנקאן לא זימדה
פיה ולא נקצחן פאכתר דלך לכדמה' אמקדש א' הו
וקת תבות לאנקאן וכמלה באקווה לאן אלדש פיהם
חמל למשכן וכליו פלדאן יפקלו בשנים' לדורות
פמנר וליק שיחמל לא משורדים ושוערים לא וקל
לא בקול' זאת אשר ללויים מבין חמש ועשרים
שנה קד לכדנה אן חמש ללמוד' ולבועס המודש
זה שאמר הכתוב כה אמר יוי צבאות אל יתהלל חכם
פחכמתו אתה מניח שכשושב שלמה על כסא מלכותו
וכתגאה ועבד על מה שכת בתורה שהוא לא ידבר
לו נשים ולא סוקים וכסף וזהב לא ידבר לו עטה יוד
שלידבה ונשתטה לפני הקב' ואמר עקדני שלמה
אמר עלי לדיב דיבך אמר הקב' לא שמדאי הקדקק
לשלמה והבה מכה וטול חותמן הלך והבה ונטר
חותמו וכדמה בדמותו וישב על כסאו והיו כל קבוצין
שהוא שלמה והיה שלמה משוטט בעידות ובכפרים
ואמר אני קהלת היותי מלך על ישראל בידו שלם עד
שעבדו עליו שלש שנים ואשמדאי עבד על כל נשיו
עד שבה אצל אחת והיא כדה אמרה לו שלמה שייתה
המנהג אמר על מנת כן הלכה אצל בניהוב' יהוידע

הכהן וקפרה לו מיד תמנה צדדו וקפצה בדיו
שערו ואמר חק ושלום שאין זה שאלו וזה
המשוטט הוא שלמה עצמו מיד שאלו לנער ואמר
לו בן מי אתה אמר לו שלמה בן דוד אמר לו ומה היו
מעשיך אמר פעם אחת הייתי יושב על כסאי וזאת
רוח שערך והורידה אותי מכסאי מאותה שעה
בטרפה דעתי עלי אמר יש לך קונץ אמר הין אמר
מהן אמר בשעה שהמליכני אבא כתתי ידי אחת
בדוד והשנית בוד נתן הנביא ועמדה אמו ונשקה
לפני אבא ונפלה לפניו רגליו מיד עמד בניו וקראו
לקנהרדן וקפר להן ואמר כתבו שם המפורש על
לב כל אחד ובואו עמי כתבו כולם והלכו אתל אשתא
וקצבו אותו מיד הכהו בניהן מכה אחת ונטלו
חותמו ממנו וכדמה בדמותו ובקש להדגן יצאת
בתקול ואמ אל תקעבו שממני ידא הדבר וידעו
שאידעזה לשלמה על מה שעבד על מעורר
תורה שהוא לא ירבה לו מיד החזירו חותמו על
ידו וחזר ופיו וישב על כסאו והיה תמה איה
חכמות ליה קבורתיו מיה מלכותי לכך נאמר אלה
ותהלל שוב מעשה שהלך אשמדאי אצל שלמה
ואמר לו אתה שצדך נוחכם שלמה מכל האדם
אמר לו הין עמד והושיט אצבעו בארץ תכל והוצא
משם בעל שני ראשיו ולא ארבע ושתי ידיים ושתי
רגלים מיד תמה ונצדעזע וקרא לבניהו ואמר לך
שתחתנו בכי אדם אמר חי בפשך אדוני המלך אם
ידעת

ויש לו חסדים
נעמה לחות
רוח אלהי שלמה
היתה והמעשה
שלה בשעה שהיה
שלמה משוטט
בעולם כגע
בנעמה והלכה
עמו ולא עשה
בה שום דבר
עד שהגיעו
על שפתהים
ושבו שם
והיו בוכים
שניהם בכי
גדול באותה
שעה עלה
רג גדול מן
הים ואמר
אדוני שלמה
למה האטמת
אזנך והלא
כתוב בתורה
לא ירבה לו
מלוד אמר
שלמה ידעת
אני כי תטות
אמר הדג הדני
המלך אכא
והלאה והוציץ
לו החותם
בליק

שלקח ממנו
 אהבה ורחמים
 שלמה לדווליס
 הוא ונעמה ועשה
 בה ליקחין ועשה
 שמה גדולה על

ויבא אל בני ישראל ויאמר להם
 תחזקו בני אדם אמר לו אחד מהם אמר ואיך
 תראה אותי ועבדך שלמדך חמש מאות שנה
 מיד הוציא לו בעל שני דאשיוס כיון שראהו בניהו
 כפל על פניו ואמר ברוך שהחטינו לדאותה אמר
 לו בני מה אתה אמר מבט אדם אמר ואיה מקומך
 ומנושבך אמר ארץ תבל אמר ומה טובכם אמר אנו
 חורשים וזורעים וקוצרים אמר ויש לכם שעש נורה
 אמר שמשונו תזרח במערב ותפסק במזרח אמר
 ותתפללו אמר הין ומה תתפללו אמר מה רצו מעשין
 ווי כולם בחכמה אמר לצונך שתשב אצליו אמר
 עשו טוב עמדי החזירני למקומי מיד קרא שלמה
 לא שמואל ואמר החזירהו למקומו אמר אתה של
 בך ויחכם מכל אדם החזירהו אכלאני לא אוכל
 להחזירהו למקומו לעולם מיד ישב האיש ונשאה
 אשה והולידה לו ששה בנים בדמות האם ואחד
 בדמות האב והיה חורש וזורע וקוצר עד שנעשה
 עשיר לאחר זמן מת והניח ירושה גדולה ונפלה
 קטטה בין בניו על הירושה והלכו אצל שלמה
 ואמרו לו אנחנו שבעה ובעל שני דאשיוס אמר
 אנחנו שבעה ונתעלם משלמה דבר זה אס הוא אחד
 או שנים ושלו וקרא לסנהדרין ואמר מה תאמרו
 במשפט זה אמרו מתיארים אנחנו שמא באמר
 שנים והוא אחד או אחד והוא שנים אמר לבקר
 משפט כשהלכו עמר ונתפלל למע הקבה ואמר

והמר יהי כדון מלפניך רבוננו ~~שש~~ ~~לפניך~~
כשנגלית עלי בגבעון שלמה שאל מלך אתגלך
מך אמרתי לא רתג לו מאומה לא חכמה לשפוט עמך
וכבר הגיע משפט זה לידו והו דתוך שלב
תבוישני אמרתי לך לבקר משפט בא הבקר
ותקע בשופר ונתקבצו כל ישראל אמר הדיון
דאשים בעל שני ויזק ישן ומים חמין וחלוק ואמר להם
דעו שמאידע לזה אידע לזה הרי הם אחך
ואם לאו הם שלם הביאו אותנו על פני אחד מהן
והיה דורק מים חמין ויון נשן וחלוק שלשם
כדי לחנקן כיוד דעקו שני דאשים אדוני המלך
אנחנו מתים אמר הרי אתם אנדרתם שאתם
אמרו לאו אחנו אחך מיד עזה ונתנו לו חלה
אחד באותה שעה טחתו דסהרדין ואמרן כי
יוי יתן חכמה מפיו דעת ותבונה הו אל יתן
יתן ללך חכם בחכמתו זה שלמה שנתה ללך
וככשלי ואל יתהלל הגבור בגבורתו זה שמעון
וככשלי ואל יתהלל עשיר בעשרו זה אחאב
וקרח והמזן וכולם נכשלו על ידי נשותיהם
ויהיו פקודיהם שמנת יולפים וחמש מאות
ושמנים סומן כפק כיק לבאב לכאף חמש מאות
ואפי כפופה שמונים ואפי פשוטה שמונת לפים
ולמה אמרו פקדיו ופקדויהם מה שמנה לקבל
הוא אומר ופקודיה ומק שמנו הוא אומר פקודיהם
עו את בני ישראל וישלחו מן הממנה

50
 המחנה הזה מעמדה ואין יצוריו לא בכל מקום כל
 צדוע בין מוסקד בין מחלט וכל דב בין בעל שות
 ראיות בין בעל שלש וכל טמא לנפש בין ארס
 נקע בגת בין כלים שנבעו במת שומע אב
 שנלשתן במקום אחר תל בדד ושב מחוץ למחנה
 מושבו מצודע בכלל היה וידא מן הכלל לומר
 מה מצודע שטמאותו חמורה חמור שלוהו
 חיכוך נאמר מחנה מחנה שלשה פעמים לפי
 שהן שלש טהנות מחנה שכינה מחנה לויק מחנה
 ושראל מן העזרה ולפנים מחנה שכינה מהר
 הבית עד העזרה ולפנים מחנה לויק מהר
 ירושלם ולפנים מחנה ישראל מזכר עד נקבה
 תשלחו אחר קטנים ואחר גדולים במשמע
 מזכר לרבות טבול יום ועד נקבה לרבות
 מחוסר כפרים ולרבות טומטום ואנדרינס
 ויעשו כן בני ישראל שלא עיכבו המשלחים כן
 עשו שלא עיכבו המשלחים ולמה הקמין
 זו הפכה למען הלויים לא שבשהלויים מנינם
 ומחניהם ומחנה ישראל בדגלים ואהל מועד וקידר
 הכל אמר לא יכנקו הטמאים לדעת המקומות שנאקרו
 עליהן איש או אשה מבאן למדנו שהשוק איש
 לאשה לעונשין שאינן חייבין עד שיביאו סומכין
 תנו רבנן כל מצוה שזה זמן קדמה נשים פטורות
 מן משחיות פסקה ואיכילתן ואכילת מעה
 ושמה בכלים והקהל וקדש היום ומקדש מקלה

וְגַד הַנוֹכַח וְכִי שֶׁבַת קִימָה מִפְּסָק קָשָׁה אֲבִישׁ וְשֶׁלֹּא
הָיָה חֲיוּנוֹת מִבְּלִתְקִין וּבִלְתִּישׁוּת וּבִלְתִּישׁוּת
כִּהְיוֹן לִמְתַּחֲוֶה מִפְּרִיָּה וְרִבִּיָּה וְתַלְמוּד תּוֹרָה וּפְדִיּוֹן
הַבֶּן וְלִמְדָה שֶׁאֵין לוֹמְדִין מִן הַכִּלְלוֹת וְאֶלְלֵן בְּקִשְׁקוֹס
שֶׁנֶּחֱזַק וְשֶׁשׁ מַעֲבָדִי קוֹפְרוֹס הִלְלָה כִּי חֲנוּכָּה
כִּי שֶׁבַת גְּטוּלָה וְדִיּוֹס עוֹדוֹבִין מִקְרָא מִגְּלָה קִימָה
הַחֹשׁ טַעַם "וְכָל תְּרוּמָה לְכָל קָדָשִׁי בְּכִי יִשְׂרָאֵל
מִשֶּׁךְ הַכֶּתֶךְ כָּל הַקָּדָשִׁים וְנִתְּנָה לְכֶהֱן וְלֹא שִׁיּוֹר מִקֵּן
לֹא תוֹדָה וְשֶׁלֹּא וּפְקָה וּמַעֲשֵׂה בְּקִמָּה וְנִטְעָה רִבְעִי
שִׁיּוֹרִין לְבַעֲלִים אִישׁ אִישׁ לְרִבּוֹת חֲדָשׁ סוֹטָה וְשִׁיּוֹר
בַּעֲלָה לְמִדְוָה הַיּוֹשֵׁב שֶׁמִּקְנֵן לֶהֱנֹךְ לְפָסֶלֶס לְפָסֶלֶס
מִכְתוּבָתָן לֹא לְהַשְׁקוֹת "תִּשְׁטָה מִלִּשׁוֹן שְׁטִיּוֹת
שֶׁאֵין הַמִּכְאֵפִין מִכְאֵפִין עַד שֶׁתִּכְבַּק בָּהֶם רוּחַ שְׁטִיּוֹת
אֲשֶׁר כִּדְטָה לְאִדּוֹקָה "וּמַעֲלָה בּוֹ פֶּדֶט לְשׁוֹמְדֵת יָבִם
וְלִמְדָה אֲמָרוֹ וּמַעֲלָה בּוֹ מַעֲלָה שְׁתֵּי פַעֲמִים כִּשְׁם
שֶׁמַּעֲלָה בְּבַעֲלָה כִּי מַעֲלָה בְּצוּרָה "וְעַד אֵין בָּהּ
אֵין שְׁנֵי עֲשִׂים שֶׁהָעִידוֹ בְּטוֹמָאָה לֹא תִשְׁתָּה וּמַעֲלָה
שֶׁאֶפְלוֹ אֶחָד שֶׁנֶּהֱיָא לֹא נִתְּפַסָּה עֲנִינוֹ לֹא נִשְׁמָאָה
וְכָל מִקְוֹס שֶׁנֶּחֱזַק עַד הֵן שְׁנֵי עֲדִים עַד שִׁיּוֹרָה
וְיִאמַר עַד אֶחָד "וְגִיָּא לֹא גִטָּה "לִמְדָה הַזְכִּיר
כִּי טוֹמָאָה גִּטָּה פַּעֲמִים אֶחָד טוֹמָאָה לְבַעֲלָה טוֹמָאָה
לְבַעֲלָה טוֹמָאָה לְתַרְוּמָה וְהָיָה אֶת קִרְבָּנָה עֲלִיָּה
כִּי לְכַוֵּנָה "חֲמָה שְׁעוֹרִים שֶׁעֲשֵׂה מַעֲשֵׂה חֲמָנִים
לֹא יִתֵּן עֲלֶיהָ שֶׁמֶן לְפִי שֶׁאֶהְיֶה הָאֶפְלָה "וְלֹא יִתֵּן עֲלֶיהָ
לְבֹנָה לְפִי שֶׁאֶהְיֶה הַכִּיָּאָר "וְלִמְדָה בְּכִי חֲדָשׁ

חרק לא מה בלי חרס שנטמא חין לו טהרה לא שצורה
שן דזאס נטמא נטמא על בעלך לעולם "ולמה נסס
נעמר וכתב מים ממקום שבאת עפר למקום שהיא
הולכת' וכתב לפע מי שהיה עתירה לותן דין וחשבון'
מנחת זכרון קאו כאמר כאן זכרון ונאמר להלן זכרון
מה זכרון האמר למטן הושעה והטובה אף כאן לא אין
ישיר לא לו ונדברתם ונושעתם מאיביכם אם לא
שכבש אותך מכין שפותחין לזכות תחלה בדיוני
נפשות מנין לאלה שהיא שבוטה לגואל ש' ויבא
אתו באלה וכת וגם במלך נבוכד נער מדר אשר
השבעו באלים "בו שטות כדרכה' וכי נטמאת שלא
כדרכה' מבלעדי אושר שקדמה שכיבת בעל לשכיבת
בועל' להויתא ארוסה שלא נבעלה' קא בתת וני את
ידרך כפלת ואת בטכר צבה והו יקול וצבתה בטנה
ובכלה יריכה לס אכתלה אכץ' לגואל כרי שלא להוציא
לעז על המים' ומנין שאף הנואף יארע לו כזה ש' ש'
לעבות ולפלא ירך לשוק זכר' ונאמר האשה אמר
אמן אמן ארוקה אמן נשואה אמן מאיששה אמן
מאיש אחר' כפיאן למלגול שבוטה מן התורה מנין
שטניפין מנחתה' לגואל ולקח הכהן מעור האשה ונאמר
ידיו תביאנה בשלמים יד מעור בגקירה שצוה מה להלן
תכופה אף כאן תכופה' למע נאמר והשקה ואחד נשקה
את האשה ללמדך שאם נמחקה המגלה נאמר איני
שונה מעדעדין אותה ומשקין אותה בעל כרחך' והיתה
אם לא נעמחה ותמעל מעל פדט לשונגמת' ונקתה'

ונזרעה זרע אם חרבה לולך נקובות תלך זכרים
בת כמן זרע וכת ונתת לאמתך זרע אנשים ו
שמענין אותך לבית דין הגדול כת האבא את כל
התורה וכת על פי התורה אשר יורוך ולקח האיש
מעון בזמן שהוא ממנה מעון המים בורקין את
אשתו ואם לאו אפלו בא על ארוסתו בבית חמיו אין
המים בורקין זאת תורת הקבאות או איש אשר
תעבור עליו רוח קמיה למא חזר ואמר או איש
לגובה אשת כהן שהיה בדין נמה שבויה שהיה
ליושר אל אסורה לכהן שוטה שהיא אסורה
ליושר אל קל וחומר לכהן שתואמר לעולם תל או איש
אפלו כהן למא נסמכה פרשת שוטה לפרשת תרומה
שכל מי שאינו מוציא תרומה ומעשר כדאני ונתן
לכהן קוף שהוא בערך לו על ידי אשתו שז והביא
את אשתו אל הכהן ולמא נסמכה פרשת שוטה
לצדיר שכל הדואה שוטה בנוולא מדיר עצמן
בנזירות וכן נקמך נזיר לבד כהנים שזה
אסור ביין וזה אסור כדיר מעורשן בזורו אחור
וכל משרת פגמים לאסור טעם בעיזר תעל לא
יעבר על ראשו ולמא נזיר שאצטרע מגלה
כשותפא והלא בנזיר עשה ולא תעשה קדוש
וקיה ותער לא ועבר לא כיון שנטמא בטל העשה
מאליו קדש יהיה מבאן שבתם נזירות שלשים
יום מניין וקיה מיוון ושכר יזיר למא נאמר מיוון
יזיר ופי אבהים נאמר יין ושכר אל תשת לא פי

אם שנה שנה משכדין כגון חלב או פירות או
הדינות ואלי ענד אבהן כמשמעו לם תרגם מיון ושכ
יקור מעמל חדת ועתיק יזר וכי אבהנים תרגם ייג -
ושכר חמר ומלוי לא הנאך עתיק שיהיה בן שמו שנים
לם קא מיון לעשות יין מצוק כיון הדעות יין מצוק שטא
ארבעה בוקות שלמקה ושלילי שבת כיון אנדור אה הו חלא
כמא הו יין מצוק פקא לעשות יין מצוק כיון הדעות
שהוא מקור עליו אם אמר הדין מלא הבית או מלא
הקופה דואז כאלה הקופה מלאה חרדל והא נדור על
כל אחת חודש "אוש אוש כי ופליא לנדור כדר נדור
להדור ליו לם תכדר אנה קא כנוי נדדים כבדרים
וכנוי נדירות כנזירות לא שאם אכלה נדור יין ושכר
וענבים הדי זה לוקה שש מלקיות עליו כיון כמא
חמש ולן הן מייץ ושכר" וכל משרת ענבים לא ישתה
ליתק טעם כל עיקר שאם עשה אשכולות לתוך היין
המים והזיואז מן המים ושתק אם טעם טעם יין
לוקה ואם טעם טעם מים אונו לוקה "לאבין ולאמין
לאחיו ולאחותו קרא מלא דבר הכתוב בנזיר לאכל
פי אנדיר ביאה וטמאה ביאה שג כל ימי השירון
ליח על כנש מת לא יבא וטמאה שג לאכל ולאמין
לאחיו ולאחותו ואמא פי אבהן מה דכר לא טמאה
לאמה קא לכנש לא יטמא בעמין וכיוצא מת עליו
בפתע פתאם בפתעזו נשגקה שג ואם בפתע בלא איה
הדמו "פתאם זה זרון שג פתאים עבדו ונענשו מכאן
למדנו שהנזיר מביא על הזרז כשגקה יביא יתרז

וזהו שכתבנו בזה ספרנו

מו שהוא מביאן לא לימך שדכל בקטוע' ובכך עליו
 מאשר חטא על הנפש ומא פיהדי מן חטא' אלא
 לכונה מנע אלק אגאדי חקה' ונלח הנזיר בתח' אהרן
 מועד ענינו והפתח פתוח לפי שזה בזיון' לא כיך
 קולגלח הנשיר פתח אהל מועד לא הכזירה' אלא
 אמר לו שמעון שזורי שלא תדעל פרחו כהנה לענינה
 קלח אים אשונה אחל לה' אלא אשונה מנוולת
 שאונה לא גדלת ולא כוחלת ולא מוקדת וזו מותרת בכל
 לו' ולקח הכהן את הזנוע בשלה מכח שמשערי
 בששום לפי שהזנוע אחד מששים' זאת תורת הנזיר
 אשר ידר מכל למענו שעיקר הנשירות נרד מע
 הנדרים' כה תברכו את בני ישראל אמור להם
 אמור מלאה מלמד שעריוך הכהן לכוון לבן בצדקה
 שצומה' אמור להם שלא יהיה המקרא מהם' כה
 תברכו בלשון הקודש כה בשם המפורש כה בעמידה
 כה פנים כנגד פנים' כה בקול דם מנין באן דלך
 אלא כה בלשון הקודש שנ אמור להם יברכך
 כה בשם המפורש שנ ושמו את שמי ונאמר לשון
 את שמו שם' כה בעמידה ונאמר זה יעמדו לבדך
 כה פנים כנגד פנים שנ דבר אל אהרן ונאמר פנים
 בפנים דבר יני עמכם' כה בקול דם שנ אמור להם
 ונאמר וענו הלויים ואמרו אלכלאש ושרא קול דם'
 יברכך יני בנכסים ובגוף ילא יברכך זו בדכה הא
 האמורה בתורה' לא יברכך זו בדכת פרו הארנה
 וולדות האדם וולדות בהמה שנ ה שקיפה כו וכלך

וְשִׁמְךָ מִשְׁכַּל כְּעֶשֶׂת כִּי יוֹהִי בְּכִסְלִיךָ וְשִׁמְךָ נִגְלָל
מִלְּפָנֶיךָ וְשִׁמְךָ מִן הַמַּזִּיקִין יִתָּר שְׁתֵּהא שְׂכִיכָה
בִּלְבָּתָּהּ שֶׁנִּקְוִי אֹרִי כִּי בֵּא אֹרֶךְ וְכִמְד כִּי הֵנָּה הַחֲשֹׁךְ
יִכְסֶה כּוֹ וְעֵלֶיךָ יִזְדַּאֲיוֹ דָּא שִׁינָן עֲלוֹךְ מִמֶּמֶד הַשְׂכִּינָה
דָּא לוֹ טַעְמֵי תוֹרָה וְדִקְדוּקָה וְכִנְהֵא אֹמֶר כִּי נִרְמָה מִדְּוָה
וְתוֹרָה אֹרֶךְ וְיִחְנֶךְ שְׁתֵּהוּ בְּחֻנוּכִים בְּדַעַת וּבְבִינָה דָּא
שְׁתֵּהוּ חֻנוּכִים וְחֻנוּכִים זֶה אֵת זֶה וְאַחֲרָיוּן זֶה אֵת
זֶה כַּעֲשֵׂן שֶׁנִּתְּנָן לְךָ רַחֲמִים יִשְׂאֵל יוֹד פִּנּוֹ אֵלֶיךָ בְּשַׁעַת
שְׁמִיתָה עֹמֶד וּמִלְּפָנֶיךָ שֶׁנִּתְּנָן אֵלֶיךָ הֵנָּה נִשְׁמָתִי פִּנּוֹ
וְיִשְׂאֵל לְךָ שְׁלוֹם שְׁהוּא שְׁקוֹן פִּנְגֶּד הַכֹּל וְלִמָּה הִיָּתָה עֲלֶיךָ
בְּנִשְׁמִיתָה כְּפִים בְּאִיזָה אֵשְׁרָה אֵשְׁקוֹן אֲרוּחָאֲנִיָּה לֹם
כִּמֶן אֲכַסּוֹק אֲחֹוֹן שֶׁשׁ מַעֲלוֹת וְאֵתָנִי כִּמֶן וְאֵתָאֵת
קִבֵּעַ אֲגִדָּאֵת תִּלְמִית בְּאִיזָה אֵשְׁקוֹן אֲכַסּוֹק אֲכַסּוֹק
אֲכַסּוֹק אֲכַסּוֹק וְגִדּוֹרָה תֵּעֵהוּ אֲכַסּוֹק אֲכַסּוֹק
כִּמֶן כִּלְמִים בְּאִיזָה עֵלֶם אֲכַסּוֹק וְהוֹדוֹ אֲכַסּוֹק
מִמָּהֶרֶת וְגִדּוֹרָה וְכִבֵּד וְנִמְעַל וְנִמְאִיה וְגִבּוֹב וְגִדּוֹרָה תֵּעֵה
הוּ אֲכַסּוֹק אֲכַסּוֹק אֲכַסּוֹק אֲכַסּוֹק אֲכַסּוֹק בְּאִיזָה
עֵלֶם אֲכַסּוֹק אֲכַסּוֹק אֲכַסּוֹק אֲכַסּוֹק וְנִמְעַל וְנִמְאִיה וְגִבּוֹב וְגִדּוֹרָה תֵּעֵה
הוּ אֲכַסּוֹק אֲכַסּוֹק אֲכַסּוֹק אֲכַסּוֹק וְנִמְעַל וְנִמְאִיה וְגִבּוֹב וְגִדּוֹרָה תֵּעֵה
עֵבֶד אֲתִקְרִי לְאִדְרָאֵךְ אֲכַסּוֹק אֲכַסּוֹק אֲכַסּוֹק אֲכַסּוֹק
וְאִדְרָאֵךְ יִחְזַל לְךָ אֹרֶךְ מִלְּפָנֶיךָ מִמֶּד הַשְׂכִּינָה
וְאִדְרָאֵךְ יִשְׂאֵל מִן מַעֲנֵי אֲכַסּוֹק מִן עֵלֶם אֲכַסּוֹק אֲכַסּוֹק
וְקוֹ וְיִשְׂאֵל לְךָ שְׁלוֹם מִן אֲכַסּוֹק אֲכַסּוֹק וְכִמְדָּה בְּדַעַת
בְּהִנִּים סוֹתָ חֲרוֹף וְכִמְסָתָה עֵשֶׂר לְפָנֶיךָ אֲכַסּוֹק לְפָנֶיךָ

כהן אלו עזרך למקד וקבעו יכון חסם על כל מוסדות
 ומענה כהן אמנם לכונה יבא אמתם אי קבאל אנא
 דא יברכך יוי וישמרך ושמרו מידך דע ואם שמרו
 מידך דע זוכה לחמשה חופשי תורה אלו קו עזר
 יאר יוי וישא כנגד שבעה דקיעים לפי שתיבותיו
 שבע דא יברכך שלש תיבות כנגד אברהם יצחק
 ויעקב למען ברכת כהנים שלשה פקוקים כנגד
 קטן ובינוני ודקן לקטן יברכך לבחור יאר לקטן וישא
 מעין שאומרים ברכת כהנים בכל יום שני ושליש את
 שמי על בני ישראל ואני אברהם וקמין ליה ויהי ביום
 כלות משה קלו ביום ההוא דעלת בלתי לגנובה
 לפי שששה שלים משה את המשכן שרת עליו שכינה
 דא ויהי ביום כלות זה ראש חדש ניסן שלשנה שניה
 שש עגלת צב כנגד ששת ימי המעשה דא כנגד
 ששה דקיעים צב מקומות דא קמורות אי מקצבה
 דא מתוירות כעבנו שדרקיע יעני מזווקה ושמים
 עשר בקר כנגד שנים עשר מצלות דא למן אשכנזים
 שנים עשר הביאו עגלה על שני נשיאים ויאמר יוי
 אל משה לאמר למען חן בו ידוח למן עמר אכלאם
 מקתרהן ויקריבו הנשיאים את חנוכת המזבח וקא
 בעד הנשיאים הקריבו את קרבנם קדם פי אנשיהם
 אהולא אלה עלי איווד ובעד קדם איווד על אלה
 דאך לאבתלאהם אן לם יעלם משה כיון מדאבהם
 מיד אמר לו נשיא אחד ליום למען נאמר קח מיתם
 שנתירא משה ואמר שמי נשתלקה ממני כנותר

עוֹשֵׂה גִלְגָּלִים וְנִשְׁוֹאִים אֶמְסָלוּ הַקִּבֵּה קח מִיָּתֶם לֹא
מִמֶּנִּי וּמִי בָתָן לָהֶם עֵינָה בְּנֵי יִשְׁשַׁכָּד וְלִבְךָ בַּחֲמֶר
זֶה הַקָּרִיב וְיִהְיֶה מִקְרִיב לָמָּה נִאֲמַר וְיִהְיֶה לִּפְנֵי שְׁמִי
בְּמַעֲשֶׂה בְּרָאשִׁית וְיִהְיֶה כִּדְּזָה נִאֲמַר בּוֹ וְיִהְיֶה לִּפְנֵי שְׁהוּ
מֶלֶךְ וְלִמָּה נִאֲמַר בְּכֹכַב וְהוֹדָה וְקִרְבָּנוּ וְעִתּוּדִים
מִלֵּאָה וּכְנָג שֶׁשָּׁה דְּבָרִים שְׁנִיטָלָה מֵאֲדָם הָרִאשׁוֹן
דָּא כְּנָג שֶׁשָּׁה מַעֲוֹת שְׁנַעֲטוּהָ הַמֶּלֶךְ וְאִין הֵן לֹא תִּטָּה
מִשְׁפָּט לֹא תִּכְיֶה פָנִים וְלֹא תִּקָּח שָׁחַד לֹא יִרְבֶּה לּוֹ
קוֹסִים לֹא יִרְבֶּה לּוֹ נְשִׁיִּים וְכִסֵּף וְזָהָב לֹא יִרְבֶּה לּוֹ מֵאֲדָם
קִרְבָּנוּ קֶעֶרֶת כִּקָּף קִלּוֹ אֲדָם הָרִאשׁוֹן חֵיִת קֶעֶרֶת כִּקָּף
וְכֹלִיד מִשְׁקָלָהּ לֵאמֹן עֲמַר אֲדָם הָרִאשׁוֹן תִּקַּע מֵאוֹה וְלֹא
סָנָה מִנִּין קֶעֶרֶת כִּקָּף וְהוֹלִיד מִשְׁקָלָהּ אֲדָם הָרִאשׁוֹן וְיִחִי אֲדָם
שְׁלֹשִׁים וּמֵאָה שָׁנָה וְיִוֹלֵד בְּרֵמֹתָ וּכְעֵלְמוֹ מִזְדָּק אַחֵר
לִמָּה מִזְדָּק אַחֵר עַלֵּם שֶׁסָּנָה לֵאמֹן נִחַ תַּעֲמַר מִעֵין מִזְדָּק
אֲחֵר כִּקָּף שְׁבַעִים שָׁנָה לִפְנֵי שְׁהוֹלִיד שְׁבַעִים אֲוִיבָה
כִּף אַחַת זֶה הַפִּיֶסוֹק תַּחֲלִיתוֹ בְּרִכּוֹת וְאִמְצֵיתוֹ דְּבָרוֹת
וְקוֹמוֹ מַעֲוֹת תַּחֲלִיתוֹ בְּרִכּוֹת מִנִּין כִּף מֵאָה בְּרִכּוֹר
עֲשָׂרָה אִין עֲשָׂר הַדְּבָרוֹת וְקוֹמוֹ מַעֲוֹת לֵאמֹן מִנִּין קֶטֶר
תְּלִיֵּךְ מִצּוֹת בְּתַבְדִּילִקוֹף דָּא מִן דֵּק וְלִזְכָּח הַשְּׁלָמִים
אִין מִשָּׁה וְאִהֲדִין שְׁנַתָּנוּ שְׁלֹשׁ בֵּין וְשָׂרָא לֵאבִיָּהּ שְׁבַעֲמֵל
עִתּוּדִים כִּדִּי לְהַדִּיר קִרְבָּנוֹ אִילָּיִם חֲמִשָּׁה עִתּוּדִים
חֲמִשָּׁה בְּנֵי שָׁנָה חֲמִשָּׁה בְּנֵי לִמָּה חֲמִשָּׁה גְּפַעֲמִים
כְּנָג בְּרִכַּת כְּהֵנִים בְּיוֹם הַשָּׁנָה הַקָּרִיב טַנְכָא בִּין עוֹעֵר
לִמָּה הַקָּרִיב שְׁנֵי לִמְלָכוֹת לִפְנֵי שְׁהוּא חֲכָם שָׁנָה וּמִבְּנֵי יִשְׁ
שְׁכָר יִדְעֵי בִּינָה לַעֲתִים דָּא לֵאמֹה אֲשַׁחֵר בְּאֶעְגָּלוֹת

למה נאמר הקריב לפי שבא ראובן ועדער עליו
ונאמר לו לא ייו שחלמנו והוא הקטן לא ואתה מיד
בא משה ונאמר לו הקריב הוא שיוני ונאמר בזה יקריבו
לא ויהי המקריב ביום הראשון יום ראשון זה הוא ראש
לכל הקרבתות והיתה למחוק בעולם כמו שנבדא
בו העולם שנבצו ויהי ערב ויהי בקר יום אחד וכל
האכא ויהי המקריב "כל עתודים חס חוץ משליהודה
הוקיף לו הקריב אות אחת מעשמו כדי להרר קרבתו
שלמלך ולמה מקריב ישעיה שני למלך לפי שהיה
בן תורה ונתן עצה לשבטים יעשו סבלות לכך
הקריב שני למלך ויקריבו הנשיאים בשם שמעלאכה
המשכן נדבה כך חנוכה המזבח נדבה ולא קבל
מקם משה עד נאמר לו הקריב יקריבו את קרבתם
והיו השוורים שהקריבו הנשיאים מן הארץ עד הקלגל
שנ שוורים שבתו דברי דחמא ויהודה אומ בבית
העולמים הקריבו שני וישבח שלמה את קדש השל
ו מאור אומ עד עכשו הם קיימים ולא הזקין
ולא הטליו וקד יקא ויקא לאם דכר אנשיאים כל
ואחד במפרדה וכד שנים עשר כדשה לכלא חמקה
אך קד קא קכל אפרשיות ויקריבו הנשיאים וקא
איתא נשוא אחד ליום נשוא אחד ליום יקריבו את
קרבתם לחנוכה המזבח ולטעם המזרח למק חתם
בשנים בבדכת כהנים תנו דבנן גדול הוא השנים
שיון לך כלי שמקבל בדכה לא שלום שני יוני יבדך
את עמו בשנים גדול הוא הש שהתורה נקראת
שנים

שלום שנ דרכיה דרכי נועם וכל בתיב של ג'ה' ששכה
מעשה שיה שבתא חקתו ג'ה' שהשם שגבת
בקדושה ובטורה ימחה על המים להטול שלום בוק
איש לאשתו ג'ה' שאמלו עוב על ושלום ביניהן כביכול
אין השטף שולט בהם שנ חבר עצבים חפרים הנח לך
ג'ה' שנתן לבעלי תשובה שנצורא נוב שבתים של של
לדחוק ולק' ג'ה' שנתן בחלקן שלעדיקים שנ יצוא שלום
וכוח על משכבותם גדול לה שנתן לאוהבי תורה שנ
שלום רב לאוהבי תורתך ואין למו מכשול ג'ה' שנתן
לעניים שנ ועניים ושכנו ארץ וותענגו על דוב שלום
ג'ה' שנתן לבעלי תורה שנ והיה מעשה התורה של
ג'ה' שאמלו בשעת מלחמה צריכין שלום שנ וקראת
אלוה לשלום ג'ה' ששמו שלהקבה נקרא שלום שנ
ויקרא לו יני שלום גדול הוא הש שאמלו מלאכי מעלה
צריכין שלום שנ עושה שלום במרוצו ג'ה' שחיותם
כל הקצבות שלום שנ זאת התורה לעולה ולמנחה ולמע
ולקדח השלמים ג'ה' שנכפל שגאו יחדיק בנעעדי
שלום לי שלום ושה לי ג'ה' שנתן שכר למכח
שנ הנע נתן לו את ברית שלום מעט הדי אכלים
וגחיתה אן לא יצה אכתצאם חמטל לאאנקאן אר
באריתמאע אשרור נאטוארי ואשואלל כלה חתי אר
אנקטעת לעוואיק ואכרג מא פי קוותה לא אפעל והעל
ענה יגור אמוגוראת מג אבריה לא אנהאיק מעל מא
עבר לעקל אכלי יגורה כליוה פהרה הי אברכה והדי
הוא אשלום והי מיצא לא יתח לא באכמא באעלוי

ה ה המינס הארמ
שס אר ואל לעל
מרה והארמ שיש
איה בלחצאן יתר
והארמ שיש שס אר
חבל הר אצל
תמונה והארמ שאי
דאטו וצור לכל
והעולד שולח יני
כדי שיהיה מליש
צנו ופי המקום
וג' הכופרים הכופר
בתורה טעמיה שג
והכופר בתורה
פה והארמ שהכורה
החלפ מצוה זו
צמצוה אחרת
והאפיאדוקים
ג האור שני
נבאה פלג
והכופר בצבאות
שלמשה רבי
והארמ שאי הכורה
יודע מעשה בני
האדם

ה ה המינס הארמ
שס אר ואל לעל
מרה והארמ שיש
איה בלחצאן יתר
והארמ שיש שס אר
חבל הר אצל
תמונה והארמ שאי
דאטו וצור לכל
והעולד שולח יני
כדי שיהיה מליש
צנו ופי המקום
וג' הכופרים הכופר
בתורה טעמיה שג
והכופר בתורה
פה והארמ שהכורה
החלפ מצוה זו
צמצוה אחרת
והאפיאדוקים
ג האור שני
נבאה פלג
והכופר בצבאות
שלמשה רבי
והארמ שאי הכורה
יודע מעשה בני
האדם

באעלוס וזאמערדף מעמאף אהחזול לכמא פי עזה תרמוצה
ולא יבקעה שי מן לכמא פהו כלי שמוקבל בדין ושלום
קא בעד אפרשוותא יצא זאת חנוכה המעבד מאת פס
נשיא ישר פיעל אקערות ואמזרזים ואכפות וכס
אעדד וכס אודן וכס איליס וכס אמנחות וכס אשעידים
ופי אכרה וכל בקר זבח השלמים אי שי אטמא דכר
שנים עשר פדשה כלמא מא קבלהא ובעדהא לא
סומא אזאדי פוסקד תורה קרבת חרף או פקא להבטלה
בפסל נאדיך לא זאד חרף באמלאו כלמה או פסוק
או פדשה או שתי פרשיות על אחת כמה וכמה
וגאות מא קמעת פי דאך אנה לס יך קרבנותם על
דקליהם לא יך כל ואחד במפרדה ויכונן אקמיע פ
יום ואחד פקא נשיא אחד ליום זאת חנוכה המע
חק ללמדך שעתידין לחנך המקדש לעתיד לבוא יתד
ממה שנעשה עכשו "לא למה נשנה אחד שפירא
הכתחזר וכלל לא שהעלה עליהם הכתבאלו הקריבו
באחת כלומר שהן שווסלפך כתב קרבן כל אחד
ואחד מהן מפני כבודן אחדו המשח אתו ונאמר
ביום המשח אתו שבו ביום משחיהו בוינס הקריבו
ובבא משה אל אהל מועד וישמע את הקול למע
באמרה זו הפרשה לא משחיהו הנשיאים אמר
משה אוי לי שלא נכנסתי בעדבת המשכן אף לא בקרבנות
נשיאים אמר לו הק"ה דבורך חביב עלי מכולם שלא
נעשה כל זה לא בשביל כך שאדבר עמך באהרן
מועד אעלם אזדי אמכאן אשדף אמואצא פלא

וְהָאֱלֹהִים יִשְׁמַח בְּכִנּוּיָּהּ וְיִשְׁמַח בְּכִנּוּיָּהּ
לְכָל אִישׁ וְאִשָּׁה אֲנִיכָאטָּה זֶה לְשֵׁרָה וְאֶתְפָּחוּ
לְאֶנְפָּס בִּין תִּקְבֵּל עֲנִיָּה שְׂרִיפָה מִן עֲנִיָּה אֶתְקַל אֶתְקַל
לְמִפְיָ עֲלִי אֲנִיכָאטָּה פִּי. מִדְּכִדָּה לֹא אֶעֱלֵם לְדוּחָא
לְמִשְׁכָּה בְּהַל מוֹשֶׁה אֲדָרָךְ אֶתְקַל לֹא הוּא אֶתְקַל נֶעֱלַם
אֵן מִדְּתַבְתָּה פֶּרוֹק מִדְּתַבְתָּה אֶנְפָּס אֲבִלְיוֹה לֹא הוּא שִׁבְרָה
לְכִפְרָה מִבִּין שְׁנֵי הַכְּרוּבִים מִן חֵלֶה לְמִפְיָ וְאֶתְקַל
אֶעֱטֵ אֶתְקַל וְאֶתְקַל וְאֶתְקַל וְאֶתְקַל עֲדַתְנָה הוּא בְּחִקְבָּה
מִן דְּרָדָךְ לֹא מִשָּׁה הוּא יֵאָדָר לְאֶתְקַל לְחֵלֶה לְתַלְתֵּל
לְקוֹנָה וְהוּא אֶתְקַל בְּלִקְוֹה וְתַלְתֵּל לְקוֹנָה הוּא אֶתְקַל בְּלִקְוֹה
וְאִשׁ אֶתְקַל לִיֶּעֱקַל הוּא אֶתְקַל וְעֵנֶר אֶתְקַל יֵצֵחַ אֶתְקַל
וְאֶתְקַל עֲנִיָּה שִׁי וְאֶתְקַל וְקוֹ וְיִדְבֵּר אֶתְקַל הוּא וְאֵן כִּי
לְמִפְיָ עֲלִי אֲנִיכָאטָּה הוּא אֶתְקַל אֶתְקַל פִּי מִנְבַּע לְפִי הוּא
וְאֶתְקַל אֶתְקַל כִּי אֶתְקַל בְּרִיחָה אֶתְקַל פִּי אֶתְקַל אֶתְקַל
לְבִדְאִיתָה אֶתְקַל וְאֶתְקַל אֶתְקַל וְהוּא קוֹ וְיִדְבֵּר אֶתְקַל נֶעֱ
אֶתְקַל אֶתְקַל אֶתְקַל מוֹשֶׁה יֶקַע פִּי אֶתְקַל וְאֶתְקַל
וְכִיל לְכִי לֹא הוּא אֶתְקַל קִדְשִׁים וְכִפְרָה וְכִרְוּבִים
וְהוּא אֶתְקַל אֶתְקַל
"בְּהַעֲלֵתָּ"

שֶׁהַ דְּבִידִּי יִמְיָדוּ לֹא נִאֲמַר הַפְּסוֹק הַזֶּה לֹא כִּנְיָ
הַקִּבָּה שֶׁהוּא אֶתְקַל וְיִמְשִׁבוּ אֶתְקַל וְיִמְשִׁבוּ אֶתְקַל שֶׁ בְּאֶתְקַל
בְּרִיחָה אֶתְקַל וְהוּא כִּדְעוֹה לְהַדְלִיק בְּמִנְדָּה בְּרִיחָה וְלִמְרָה
בְּמִכָּה פִּי שֶׁהוּא לְקִדְשִׁים בְּשִׁימָיו לֹא כִּשְׁמִי שֶׁהוּא
מִשָּׁה עֲלֵי שֶׁהוּא כִּכְנֵק בְּקִדְשִׁים בְּשִׁימָיו כִּכְ אֶתְקַל לְכִי
בְּכִי עֲמִידָה עֲלֵתָּ "אֶתְקַל וְהוּא כִּכְ עֲלֵי וְיִעֲשֶׂה
כִּי אֶתְקַל וְכִשְׁהֲלִים מִשָּׁה הַמִּשְׁכָּן וְהַעֲמִידוּ מִיֶּד הַבָּיִת

ז"ש

אור גדול והוא אור השכונה מעור נתבטל אורו
אני לא יכולתי להקתכל באור ואני מדליק נדלון
לו הקצה בהעלתך כדי לזכותך וכשהמשא צאה
מן המזרח על הדרום ושוקעת במערב כך היתה
המנורה דלתות בית המקדש במזרח והמנורה
בדרום וארון במערב והשולחן בצפון והיה האור נכנס
מן המזרח ושוקע במערב 'לס דאר דכר הנא למנורה
אקראב ליביין לנא כיק באן ונע אנדות והו קו אר
מול פע המנורה ולטעם המדרש לא נשנית המנורה
לא למדך שבשעה משה למרום הראה לו הקצה
אש אדומה ואש שחורה ואש לבנה ואש ירוקה ועשה
משה מהן המנורה אחר שהראהו באצבע שני וזה
מעשה המנורה ועשה כדעת העלונים לכך נא
וזה מעשה המנורה 'קח את הלויים כדי שיסרבו
לעבודה בטהרה 'הזה עליהם מי חטאת מקמק
טמאת מת' והעבירו תער' שלשה מקלחת ותקלחת
מצוה נזיר ומצורע ולויים 'הלויים לפי שעה במדבר
ונזיר ומצורע לדורות' ופר שני תקח שני לאחדים
במנין 'והניף אהרן את הלויים תכופה שיוליכם ויציאם
בעזרה והשור מוכה לפניהם וזו היא תכופתם' כי
נתונים בתוכם נתונים מיעקב שהפיוש לוי מעשר
נתן 'על ידי משה' וקבץ פסלכות הלויים במדבר
בשנים ואתנה את הלויים נתנים לס דכר פי ה' י
אנץ ושדא במק מדאר 'אקראב לא נהם ארבע מדא תפס
ללויים מבחוץ לקדש הקדשים ושדא טהודים חוץ
לקדש

למחנה חוץ למחנה שכינה 'זבים חוץ'
 למחנה חוץ 'מצורעים חוץ למחנה ישרא' דא הזכיר
 בני אהרן בזה המקור חמשה פעמים חיבה להם
 שקבלו עליהם חמשה חומשי תורה 'דא הזה עליהם
 מן חטאת' אין מא דכר מי חטאת קבלאן תפער
 פרה אדומה פהו יסור לא מי פוור' והלויים יקמכו
 את יריהם על ראש הפרים לפי שהרגו ישראל על
 מעשה העגל ויעש נעשה ואהרן וכל עדת בני ישראל
 ללויים מה עשה 'אגואב משה הקוס אהרן הטף יש' ו
 יקמכו' ומבג חמשים שנה ישוב יוכל מכל העבודה
 דבת ולא יעבר עוד תל ושרת את אחיו באהל מועד
 מלמד שהוא חוזר לבעולת שעריו וקדי במדבר
 פקט ואמא בית העולמים ופי שילה פיקולן אשיר
 פקט לא אן תכל אצותהם ואיכן כקסלין בקול
 ויעשו בני ישראל את המסח במועדו' והמלך חזקיהו
 עשה שלא כהלכה משני דברים האחד עיבר השנה
 מכני הטומאה והשני השנה ביום שלשים שלא דר
 שדאוי לקבעו כיוסן' וזה שנכיוס כלן בלא בלית
 וזאד אמר הנא בפסח ראשון לכוונה קא כי אקבית
 תלך אסנה מאעלמך אנה דוחה שבת וטומאה מן קו
 ניהי אנשים אשר היו טמאים קלו וחידיים נדחים
 לפקח שני ואין רבים נדחים לא יקריבו בטומא
 ולא עשו ישראל במדבר לא פסח זה בלבד פסח במלכים
 מכני שלא מלן בדרך ונאמר וכל ערל לא יאכל בן
 ומכני מה לא מלן מפני הקבנה 'שהיתה לוח עפונית

מנשבת בו והוא קשה למכה וכן הוא אמר ~~לפיכך~~
היו כל העם היוצאים ממצרים וכל העם היוצאים במדבר
לא מלון עד שבאו לגלגל ומל אתם וירושע ואחר
כך עשו פסח שני ואינו נדחה מפני הטומאה
לא מפני טמאת מת בלבד והולא אנשים מת
שלמטות כזרמן להם ושבוטו שלהם היה יום ארבעה
עשר לכך שאלו הואיל והם ראויים לערב יטבול
וישחוט עליהם ויאכלוהו לערב כמי קא אנץ לא
וכלו לעשות הפסח ביום ההוא והאין יהו העבד
טמאין כגון שמת הנשיא שהכל חייבין להטפל בו
והעבד מקדיבין בטומאה שני ויהי אנשים וחידים
כרחים ואין העבד נדחה ויש אומרים לו נושא
אדון יוסף לא היה אנשים אשר היו טמאים לו
מישאל ולעם שנטמאו בנדב ואכיהא שני קרבו
שאו את דחיהם על מצות ומדורים ואכלוהו
מועט השבת שאור לא ישאירו ממנו עד בקר
מועט לא יראה ולא ימצא ועצם לא תשברו בו
מועט לא תשחט על חמץ ואמא עלי כוף קאו העשה
לעשה והלאו ללאו "אובדרך רחוקה מן המודעים
ולחוש והו מוצע בינה ובין ירוש טו ואקמע כץ
קמד פקחים אמד עולא מן המודעים לירושלם טו
איד רבא בדבדכה נח אמד ל ירחנל וכמה מהלך
אדם ביוש עשר פרסאות מעלנות השחר עד הנש
החמה חמשת מילין ומשקועת החמה ועד יתאר
הכוכבים ויזכירו וכשארן שלשים מזרחית הארץ

כלתיו ונשא חמיש סר ופלג יומא ועד שקיעת החמה
חמש כף צמד מן הדיו אקולאן מקור אנקאן ט ליום

אורבעין ומנין דמעלות השחר ועד הנץ החמה חמשה
מילין שני ובמנה שחר עלה ויחיתו המלאכים בלוג

וכה שמש וצא על הארץ ולוט בא צוערה אמר ל
חנינה לדולי חזו אתרא ההוא חמשה מילין אמר רבא

שתה אלפי פרסי הוה עלמא וקמכיה דרקיעא

חד משתה בעלמא ויש אשר יהיה הענן מערב

עד בקר הדף אמר חלק מתל נביעתם מקבור

אדיו ודלודא יום טו' מן ניקן לאכהם ודלודא דאך

ליום אחד אטהאר ובאתו הנאך ורחלו לא איתם

ואמא ומים רבים היקדש לדי אקאמו פיהא יך

קטה שני ותשבין בקדש ימים רבים כימים אשר

ישבתם ונאמר והימים אשר הלכנו מקדש ברנע

עד אשר עבדנו את נחל צרר שלשים ושמונה שנה

ויש אומ' אשר והיה הענן עשה משה ואהרן בכהנו

ושמואל בקולאו שמו בעמוד ענן ירבר איהם במשה

ואהרן נתפרש שהוא בעמוד הענן שמואל לא נתפרש

לא שבת בו הנה יש לפעך כלומד אתה דואך עמוד

ענן קשור על ראשו ונאמר ויש אשר יהיה הענן

גדירה שווה על פי יוי יחנו בענניה אהויה לא

בחבא מתוארהם עשה לך שתי חצרות כסף כס

סמיו חצרות אגואב חתי צרה לפי שתוקעין בהן

על הצי הצורר עשה לך שתי חצרות ל יהושע

אומל חצרות שני שנה משה קמק' הנה כדו שנה

עלם ותקוע כהן אדם לקוים אין שלטון ביום המעורר
לכך נאמר לך "ותקעתם תרועה לא זכר לא שתי נחנות
שהן שני דגלים שהרי הוא אומ' ונקעו המנחות החנים
תימנה מעין למנחות ימה וצפונה שיתקעו להם תל
תרועה יתקעו למקעיהם "לומה לשאר' וכי תבאן ~
מלחמה והרעתם בחצוצרת מצות עשה לתקוע בכל
עת צרה שתבוא על הצבור "ובני אהרן יתקעו בין
תמימין בין בעלי מומין דברי ל' טרמון ל' עקיב
האומים שז' הכהנים עד שיהיו במקום אמר ל' טרמון
אני ראיתי שמעון אחי עומר ברגל אחת ותוקע
בחצוצרות אמר ל' עקיב שמה במצות הקה
שהכל כשרים אמר העבודה לא ברית דבר "הא כל
הכורש ממך כפודש מחיו" אמר בן עזאי כל חכמי
ישראל לפני כקלפת השום חוץ מן הקרה הזה ומי
הוא ל' עקיב וכן את מוצא כשחלה ל' איעזר ועלו
חכמים לבקרו והתחילו לספר שבהו אמר ל' עקיב
לבן חביבין יקורין אמר ס' מכוני כדי שאשמע דברי
ל' עקיב ועדכו לן דבריו ואמר עקיב אמר אמר
לא נתקבלה תפלת מנשה לא מתוך יקורין שז' ויתפלל
אליו ויעתר לו "וביום שמתכם זה יום הכפורים
שנחתכם זה ימים טובים הללו שז' ושנחת בחג
ובמועדיכם לו ימים טובים' ובראשו הדשיכם כמשמע
ד'א ובמועדיכם לו הקרבנות שז' תשמדן להקדוש
לוי במעדרו "ותקעתם לו שופרות' והיו לכם לזכרון
לו זכרונות' לפע אהיכם או מלכיות' אני יני אהיכם זה
בנה

בנה את שכל מקום שכל דבריו ושומרו יהיו מלבוש
עמוקם ויאמר לו לא אלך כיון שאמר לו משה והיה
הטוב אשר יטיביו עמכם והיטבנו לך ודענו חובב
בן יתרו שאין לך חלק בארץ לכך אמר לא אלך שבעה
שמות נקראו ליתרו יתר שיתר פרשה בתורה והוא
פרשה דיטין חובב שחיבב דת ישראל דעווא שהיה
דיע לאל יתרו שיתר מעשים טובים קני שקנה שם
טוב לעצמו פוטיוא שפטפט בעבודתו יעני אקתכף
בהא בן שנעשה בין למקום כשישדאל נקראו בנים
אתה מוצא יתרו חותן משה שהיה כומר לעל כיון ששמע
במעמד הר סיני חזר בתשובה ש' ויקח יתרו חתן משה
עולה וזבחים וזכה שיהיו בניו יושבים בלשכת הקזית
ש' ומשפחות סופרים יושבי יעבץ שמעתי תרעתי
שמעתי שהיו מגידו שמועה קובתים שהיו קוכים
ברוח הקדש ושרה קוכתים מטלעין עלי עלא עלם
לא' ב' תדקם וישקף ואקתכי תרעתי שהיו יושבים
על שער חכמה למה נונין הפוכין שהפכו פניהם
כלפי הארון ואחרי כן לחוץ רבותינו אומ' לומר
לך שאין זה מקומה ואיה בדגלים היה ראוי אמרו
חכמים למה זה קבר בפע עצמו לא שמען הפקוק
הראשון ו' תיבוב כמען הפקוק שהוא סוף התורה
שהוא נכלל היר החזקה והשני כמען תחלת התורה
שהוא בראשית ברא לקח זה הקבר תחלה וקור
ועוד כמען המזלות ושבעה משדתיים ועוד כמען
שבעה שימות ושם ב' שתיים עשה אותיות ומען

מהתורה שבעה ספרים שנחצבה עמודיה שבעה
 והן ספר הושע וספר הברית וספר תורה כהנים
 וחומש הפקודים וישבו שלשה ספרים ספר
 מתחלתו ועד כאן ספר ווייה בנקע ספר ומאחר
 ויהי בנקע עד סוף החומש ספר "ומשנה תורה ספר"
 הדי שבעה "ומוצו איביך לו המכנסים וינוסו מן
 משנאיך לו הדורפים" נבחה יאמר שובה יוי לבנות
 אחר קומה יוי כיצד יתקיימו לא כשהיו נעדרה
 נוסעין היה עמוד הענק מקופל ועומד ולא היה
 פורש עד שאומר לו משה שובה יוי לבנות
 במתאננים מבקשים עליה שוקודו מאחרי המקום
 כתיבוק שאינו דוה לה תלמד ותבער בסאש
 יוי שורדה מן השמים ותאכל בצצה המהנה
 שהתחילה בקלים שהן בקצה המהנה ותשקע
 האש אמר לי יצחק שהיה משה עומד ומשקע
 דופי צמד באותה האש והיא משתקעת נאמליה
 גדולים מעשה הצדיקים ממלאכי השדת ששנ
 במלקחים לקח מעל המזבח כדי שלא יכור
 ותשקע האש שקעה במתמה ואין אדם כפטר
 מן העולם עד שיעבור עליו נאמנה האש והאקפק
 אשר בקרבן התאו תמוה לו הקדים מפאק אמרו
 קשים קדים לושראל כנקע ירדעית שרובן חושל
 בשביל דבר קטן זכרנו את הדגה אשר נאכל
 למה לא נהפך המין לקשואים נאבטיחים והוא היום
 מתהפך לכל מה שירצו אגואב קאו לפי שמיני

לא יתקן לעצמו דא כיף קן את הדגה והלא הוא קשו
 ואבטחים לא כשהיו ושראל משקין הקנות והפרדקוס
 הין אדון הדגים מבין הירק לכך נאמר הדגה דא
 שהיו אופלים קשואים ואבטחים בחנם בלא דמים
 דא תרגם קשו בוטיוא לא אמרו חכמים שהן מאידין
 את הענים בשם שתרגם הנירות בוטיוא שהן מאידין
 כך האוכל מן הקשואים והאבטחים לא יד עיניו

והמן כשדע גד הוא שבה חבוב לכבדה והו שפאף
 מתל אלולו והו מן לאבדה אמלעדה לא אהיה
 וטחנו ברחים אן דכן במדבה מלמד שהיה המן
 מתהפך להם לכל מיני מאכל ואף הנשים מתחשטות
 ממנו שנ לא חדר דבר ומנין שהיה המן מתהפך
 לכל מה שירצו אגואב מן קן והיה טעמו כטעם
 לשר הצמן קאן אל תקרא לשר לא לשר בשם שהשר
 מתהפך כך המן מתהפך דא לשר לשון נוטריון
 לחם שמי דבש ולמה לא מצאתי חק למה אגואב
 זה מלשון מצות אמר משה לפי הקבלה הלא אמרת
 לי וגם מצאתי בעיני ועכשו לא מצאתי חן בעיניך
 מאין לו בשר אמר לו הקבלה ומאין לך צמר רעים
 במעלים הוד יי הדגני נא הרג שאמר משה אם לא
 אתן להם הן הנרגין אורי ואם אדבר כנגדן הן הענין
 אותי בבקשה ממך הדגני אתה תחלה אקפה לך
 אוש כנגד אמתני כיף אגואב כנגד
 דא פיר כנגד שבעים אמה של משכן
 שבעים אוש ללמדך שנשרפו כן ומע

25

שנשדפו שנ ותבער במ אש יוני ואין פלגה לאחדיו
שנאם מעוני העדה ולמה נשדפו על שהאילן
לא שם בקוני התקדשו לו כלומר התקינו עצמם
ליום ההריגה ואכלתם בשר וכי בשר הן צדוני
והלא המנהיג מתקנך להם לכל מיני מטעמים
שנ ויתן להם שאלתם וצאן ובקד עמהם שנ וצאן
ובקד מקנה כבד מאד ונאמר ומקנה רבה הוה
לבני דאובן ולבני גד לא בשר עדיות שנ איש
איש אל כל שאר בעשרו וכך הוא אומ' בוכה לעש
על עקבי משפחות הוא בוכה והתווצו שם עמך
בדומין לך בחכמה וביראה וידדתי ודברתי עמך
שם ללמדך שיום מנוי דקנים חביב לפני הקב"ה
כיום מתן תורה כהאכא וידדתי ודברתי וכת
התם וידד יוי על הרסו למה היה משק דומה
באותה שעה לנר מונח על קטב מנורה מדלוקין
ממנו נירות הרבה ואינו חסר כלום והולאי הק
אדעת שפטי הרעים יעקף אלקל וקוות אשה וק
אשה ואבקל עק טלב אלם ואנשאי לא טלב
אלניא עד חדש ימים שהיו מתמצין ומתמסקין
על נטותיהן ואחר כך היתה נשמתן יוצאה
לצדא תהיו מרחקין אותן בשם שהאוויתם לו לא
לצדא נפיהן ויתנבאו ולא יקפו במחכה וש אומר
השלין ויש אומרים על עסקי קוג ומקום
דברתי ביר עבדי הנביאים שנים
נפס לא שנים ואלו הן שנבואתם אחר
ובפרק

הנהגת בני אדם וצדקה

וּבְכִדְאֶחָד' לֹא נִתְנָבוּ מִשָּׁה מֵת וַיְהוֹשֻׁעַ הוּא ~
שֶׁבְכִנְיָן לֹא רָץ' לֹא וַיִּתְנָבוּ וְלֹא יָסִיחוּ שְׁלֹמֹה הֵיטָב
נְבוּחַמֶּטְשַׁר מֶלֶךְ כַּשְׁדִּים לֹא זָנוּ בְּלִבָּם' לֹא שָׁלַח כְּפִקְדָּה
נְבוּחַמֶּטְשַׁר יָעַן עָלָיו מֵאָה שָׂרָה חֲנִקְלוּם וּמִתְנַבֵּן וְלֹא כִפְקִין
מִתֵּל קוֹלָגְדוּל וְלֹא יִסָּף' וַיַּעַן אֶחָד מֵאֲדָרְכוֹ אֶעְזֵל אֶבְעָא
וְדָאךְ עָלָם לֹא יִמְכֵן כְּסוּמָה עָלָיו מֵאֶקָא וְתִלְמִידוֹ
מִתְקִיין בִּידוֹ' וְהָגִיחַ פִּירְשׁ כֻּלָּם מַעֲבִי וּמַנְעֵ אֲוֹתָם
שְׁלֹמֹה וַיִּתְנָבוּ בְּמִיתָתָם שֶׁנִּטְלוּ כְּבוֹדָם' וַיִּרָץ הַנֶּעֱרָר
זֶה קִרְשָׁם' שֶׁנִּי דְבָרִים דְּבִר יְהוֹשֻׁעַ לִפְנֵי מִשָּׁה וְלֹא
כִּי אֵין בְּעִינָיו זֶה אֶחָד' וַיַּמְעֵשֶׂה הָעֵגֶל אֶחָד לְכָךְ
עֲרִיךְ אָדָם לִשְׁקוֹל דְּבָרִין מִהֶאֱס וַיְהוֹשֻׁעַ קָל וְחֹמֶר
לִשְׁאֲרֵבֵי אָדָם' אֲדָנִי מִשָּׁה כֻּלָּם נִמְכָּרִין אֲמִירוֹ מוֹנֵם
לְכָךְ כְּמוֹרָא שְׁמַיָּם' כִּשְׁמֵי שְׁהִקְבָּה יָכוֹל לְכַלֵּם כִּי הֵיטָב
יָכוֹל כְּבוֹד תִּלְמִידוֹ כְּכֹד חֲבִירָה שֶׁנִּבְחַר לָנוּ אֲנִישׁ
עֲשָׂאוֹ כְּמוֹתוֹ וְלֹא אֲמִיר בְּחֵד לִי כְּבוֹד חֲבִירָה כְּכֹד
לְכָךְ שֶׁנִּי בִּיאֲדֵינוּ אֶל תִּשְׁתַּע עֲלֵינוּ חֲטָאֵת אֲעִיף שֶׁהוּא
חֲבִירוֹ עֲשָׂאוֹ כְּדָבוֹ. כֻּלָּם כֻּלָּם מִן הָעוֹלָם שֶׁנִּשְׁכָּחוּ
בְּשׁוּרָה דַּעַה' וַיִּאֲקָף מִשָּׁה לֹא הֵבִיא עֲלֵיהֶן הַפֹּדֶעֶנוֹת
אֵלָּא עַד שֶׁנִּכְנַס הָעֲרִיךְ' כִּדְרָךְ יוֹם כִּה וְכִדְרָךְ יוֹם
כִּה מִלְמָה שֶׁהֵיטָב עֲנָה כִּי אֵין הוּא חוֹפֶה קִלְקֵל חֲמֵי
וַיִּשְׁטָחוּ לָהֶם טָוֹחַ אֶל תִּקְרָא וַיִּשְׁטָחוּ אֲלֵינוּ
מִלְמָד שֶׁעָלָה לָהֶם דְּבִר שְׁעִירָה שֶׁהֵעֵבֶר
אֲמִיר לִיָּה וְכִי אֶת עֲרִיךְ לָזָה וְהֵלָּא מִי
עֲנָהם כְּעֶפֶר שֶׁאֵין וְעוֹף כִּנֵּף וְהָעֵץ
עוֹדְנוּ בֵּין שְׁנֵיהֶם טָרֵם יִכְרֹת מִכֵּין יִשְׁתָּה

לֹא מִלְמָד לִשְׁטָחוּ אֶל תִּקְרָא וַיִּשְׁטָחוּ אֲלֵינוּ

בשר ושרה כמו שש שעות ויאכל בשמן צמנו
התיבות מקבדות התאווה כסעו העם למקדן
לומר ניהיו בחצרות לא שנתעבדו על ידו מרים
ותדבד מרים ואהרן במשה הכושית וכו' כושיות
היתה והלא תפודה היו לא נעה הכושי הזה
משונה בעורו כך הוא משונה במעשיו הטובים
ובמראה מכל הנשים וכן המתרגם פירש שפודת
לא מנין כושית יפה מראה ומקדבדו מרים
היתה צד צפורה כשנכנסו הזקנים הן ומשה
שן וואקף משה אל המהנה אמרה מרים אשיותם
שלאן ואשרי בשותיהם אמרה צפורה אשיותם
ואוי לנשותיהם שמיוס שנידבד עם אחיק פולש
ממע אמרה מרים לאהרן ושניהם דבדו בו
מה גרם לדבור אדר ומודד מתגבאים במהנה
אמר משה ומי יתן כלעם יוי אמרה צפורה
אוי לנשותיהם ומה לצד דבדו אמרו והלא אנו
נידבד עמנו ולא פירשנו ואף אבות העולם
עמו חק שעלן להך שלשה פעמים וישב בכל פעם
ארבעים יום וכסוק הענן הקדש ששת ימים מנין
זכו לא מאד מללה אדם למק באמר מכל האדם
מלך אדם על מלך ונביא והדיוט כך משה היה
נביא נאמרו וירא בקבלתם והכניס
בזמן שהיה הדיוט נאמר בו ויקם משה
גן שהו נביא נאמרו מואר הדיוט
מיעוטי שנידבד עם אהרן אדם

לו שיהיה למדו קודם לו הלא גם בנו דבר רבה
 האבות ומדמה ולא בחירות יעני אנה כדק אלקב
 ויאכל חצי בשדו שהיתה מלמדת והם מלמדי
 לאנשים ואביו ידוק ידק בפניה שתי נזופות למה
 כלומר או כקבה אביו שהוא בשדו ודס היתה נכלמת
 שבעה קל וחומר לשכונה ארבעה עשר יום לא דאי
 לו לצא מן הרין להיות כנדרן יעני גאות ממך כדק חכמה
 נען אקראם אנה יך מותב חכם אדי כדק מנה למה לא
 נזכרה הירעות באהרן אף בדמך מן קו ויפן אהרן
 מלמד שראה הירעות בו פנה אל מדויס ולא נזכרה
 בו מפני הכהונה שלא ופקל וקאלו בשביל תפלתו שלמשה
 נפטרה מהקגר שני והעם לא נסע עד האקף מדויס
 בשביל מה זכת מדויס שיתעכבו לה ישר אקראם
 בשביל שהמתינה לאחיה משה שעה אחת שנ ותצב
 אחתו מרחוק לדעה מה ועשה לו לפי כך נתעכבו לה
 ישראל שבעת ימים ומכאן למדנו שאין הקבה מוקפת
 שכל כלבדיו ובדיוה כ"פ רשת שלח לך
 כי יקול שלח לך קאלו אמר הקבה מדעתך ולא מדעתי
 והו קו וישלח אתם משה ממדבר פרמן על פי יוי אקראם
 תעלס אנה שלח מדגלים על פי יוי ואלו מדעתך ולא מדעתי
 יעני אנה אדי אכתהר הולמי אמשכחץ למסמיוג לא
 וקאלנה אבעת בפלמן ופלמן אלא קאל שלח לך אנשי יד
 כי יקול ויתודו את ארץ כנען והלא ארץ שבעת
 עממים פלס קמאהא לא באסם כנען אקראם לפי
 שפשמע שישלח בכנסין לתובה עמד ופנה את

קמאהא
 נזכרה

אתה מקום אמר הקב"ה אתה צנית המקום חסד שאתה
על שגך' לא שכולן אחרי עצת כנען לא שלח
נכנסו לתוכה לא בזכות אבותיהם ושרה שג' הלב
מאד שנה יולד ואם שרה הבה תשעים שנה שהומע
כנען' ולמה נקמכה זה ה' פרעה לותרבד מרים
לא מה מרים הלשינה ונלקות כן אן הלשינו ונלקן
ואלה שמתם אמר' יצחק מקורת הוא צידוי
שנדראו מדגלים על שם מעשיהם ולא עלה צידוי
לא אחד והוא סתור' שקתר דבריו שלהקבה' שהקבה
אמר ארץ טובה ודקה והוא אמר' ארץ אוכלת
ישביה הוא' בן מיכל שנעשה מן' אמר' ל' פחדק
אף נחבי' שהביא דבריו שלא' ולמה אמר למטה
יוסף למטה מנשה לא שזו קללה' ויקרא משה
להושע בן נון יהושע אמר לו יה' ושיעך מעשרה
מדגלים כיון שראו כלב כן הלך זנשתטה על קברי
האבות שג' ויבא עד חדרון לשון יחיד' כלב בן יונה
והלוא הוא בן קנז לא שפנה מעצת מדגלים' היש
בה עץ אם אין תנו רבנן איוב בימי מדגלים היה
דבר היש בה עץ וכת' איש היה בארץ עוש' דא
מלשון עושי עשה' וישארו במוט בשנים קאן ~
טורטני דטורטני טורטני מבא וטורטני מכא
פוף מענה אגואב יעט אנה מחצב פיהא ח' עוראן
פי כל דבע עורדין וכל נאחד חאמל בעור יבארו חאמלין
לא שכל תמנה ונאחד תינה ונאחד דמנה שג' חאמלין
הרמונים ומן התאנים' ושם אחימן קאן פיומן שג' חאמלין
יעט מהיית

15
 משה
 וישלח משה אל ה' ויאמר אל ה' אלהי ישראל
 ותבט שמואל הארץ תלמים תלמים כשקולכין ילדו
 הענק קאו שמענקין חמה בקומתן יעני יקטו לדואיק
 מן כבדהם וזה פרוה קאו זל מלמד שהביאו איוב
 מלא הסל כלומר מוכה שחין עמלק יושב בארץ הנקב
 והלא כלל והעמלקי והכנעני יושב בעמק לא מכחן
 אתה למד שבידו ואמרו יעני עלמנא מן הדי אנהם אכתרו
 לכרב וקאו במא לס וכו' אנשי מדות מדתן גדולה
 בארכן ורחב' וילכו ויבאו והלא כבר נאמר וישלח אתם
 משה ולא נאמר וילכו ויבאו לא מקוש הליכה לבואה מה
 ביאה בעיניה דעה אף הליכה בעיניה דעה ד' א' ג' ב' א'
 ישב בארץ הנקב מה דאו לומר בכך לא עדיוק אנמר
 עמלק עליהן נמה לישב על הקמר לא כך יצוהו עשר
 זקינו שישב להם על הדרך ויהק כלב מלמד שהקיתן
 כלב בדבריו דמו שהוא מבקש לומר נבאו על משה
 לכך שתקו כולן אמר ומה עשה לנו בן עמרם הוציאונו
 ממצרים בקע לנו את הים הוציאו לנו את השליו חם
 ואמר לנו עשו קולמות נעלו לרקיע כשמע שבתחלה
 פתח יהושע והיה מקמר שבה ולא השקיחו ואמרו לו
 אין ראש קטוע מוצר מיר הקיתן כלב ושם דמינו את
 הנפילים אמרו רבותינו הן המלאכים שנפלו ממקום
 קדושתן מן השמים בשביל בנות דודיהן ויבכו העם
 בגילה ההוא זה ליל תשעה באב אמר הקב"ה אתה עשיתם
 אצתי בכויה שלמנא אני אקבענה לדורות ד'א בלילה
 קאו אלהיבוכה בלילה אללו קולות ביתו בוכין עמו ד'א

הבוכה בלילה כל השומעו בוכה עמו "רא הדוכה בלילה
אפלו כוכבים ומזלות בוכין עמו" ויאלץ לאנהלם הלכו
בשמונה ועשרים בקיון פלגמן קיון ג' איהם ותמוז
כ"ט יום לאכה חסד צמר לב יום ו"ה איהם מנחם הד"ר
ארבעים ונצלו ליל שצבת שעה באב ש"נ וישונו מתור
הארץ מקץ ארבעים יום "ועתה יגדל נח כח יוי אמר
י' יהושע בן כשעלה משה למרום מנחם להקצבה מביתו
כתרים לאותיות אמר לו משה אין שלום בעירך אמר
לפני דבון העולמים כלום יש עבד שנותק שלום לדב
אמר לו הוה לך לעזריו מיד ועתה יגדל נח כח יוי
ואם כבוד צור ילדך תשי כוף מעט הדי אכלאם אקרא
קו מכתיר כתרים לאותיות יעני דיב ילבק כל צורה
מאדה מואפקה להא נקו אין שלום בעירך יעני אמ
את צאד חמל פ אבס וקו כלום יש עבד שנות
שלום לדבון יעני כוף ומכז אן למסתפיץ ידקע ופיץ
קא הוה לך לעזריו כאן אעקל אפעל יקו"ל לעקל
לאנקאע יעני והל אקול אנך תפיץ עליה לא ועתה
יגדל נח כח יוי יעני ואן כאן אנת מרת"י חמל לך
והוקו יגדל נח כח יוי ואן כאן וליק אנת מרת"י דקע
כל שי לא מאדית והוקו צור ילדך תשי "ולמה יור
שליגדל דב לפי שאין סוף לגדולתו שלהקצבה ויאמר
יוי קלחתי כדברך קאו מה הוא כדברך אמר הקצבה
למשה החייתי בדברך מענהה אן למא משה דאמ
אקדרה וקא ואמרו הגוים מבילתי וכלת אדני להביא
את העם הזה יעני אנהקא וארב אנך אדי אפניתי הדי
אקוס

למעשה: מכן עשרים שנה צי שנקדוין מכל עשרים
שנה יצא שבט לוי שהוא מכן חדש אינו בכלל הדירה
וומתו האנשים בנשולת אובדנים מתו כה האכא דעק
במקנה וכתתם וזאת תהייתמנה המקנה בשער
וכן הלכתא' במדבר הזה ותמו נשם ימותו צעולם הזה
נשם ימותו לעולם הזה' תנו דבנן כלאותן ארבעים שנה
שהיו ושלל במדבר לא היו' יום שלא נשבה בו רוח צנונית
מנשבת מור כלילה אופה דאמרי שהקנה צנונית בנן
ערן ער חצוה לילה הלך לו רוח צנונית מנשבת מור
בכל העולם' וימותו האנשים מנצואי דבת הארץ לשון
היום ומות ביד לשון או שהוציאו דבה מתו ושלל
הוציאו' היו שם מן האנשים ההם מעשה במלך שחלה
ואמרו לו הרופאים אין לך רפואה ער שתשתה חלב
לביא אמר אחאני אביא לו תנו לו עשר עדים צווחהמלך
ונתנו לו הלך ביום הראשון ונתן ללביא עז מרחוק ביום
שני קרב מעט והיה קרב אליה מעט מעט עד שמשמש
בה ולקח מחליבה והיתה מחלוקת בין האובדים שבו
היודים או לא אנחנו לא תלב אחי הדקלים או לא אנחנו
לא הלך אמרו העינים או לא אנחנו לא ראה' אמר הלכ
אנחנו שנתתי בנעימא לא ידע וכן שאר הדברים אמרי
הלשון שכחתם אותי דעו מה אעשה אמרו לההדיכרים
למה את לדבר זה אתה חוץ לשתי חומות חומה שלבשר
וחומה שלעצם ולא עוד לא שאין כך עתס ככם אל המלך
בתלב הלביא אמרה הלשון דעו מה תעשו מי שהתעלף
ויוצא אתכם אמרה הלשון החזירוני אליה מלך החזירוני
בערה אמרה אתם שכתבתי ואמרתם למה את
יבד

[illegible]

אֲנִי מֵלֵךְ גִּדְּלִי עָלַי לְחַלּוֹתִי אִמִּי שֶׁמִּדְּרִי לֶךְ חֶלֶב לִבִּי
 וְשֶׁמֶת חֶלֶב לִלְבָּב אִמִּי כִּי הוּא דְּכִינּוּ לְקָרוֹת לִלְבּוֹב
 כִּלְבֵּית הַדֹּלֶה נִסְיָהוּ שֶׁתָּה מִמֶּנּוּ וְחִיה הוֹדוּ לוֹ כֹּל הַיִּצְרִים
 שֶׁהוּא מוֹלֵךְ עֲלֵיהֶם הוּא חַיִּים וְמוֹת צִיד לְשׁוֹן לִמֵּךְ בַּחֲמֶד
 וְהַקְרִיב הַמִּקְרִיב לִימֻדֶּה שִׁיהִינן הַנִּכְבִּים מִשְׁלֹן וְלֹא יִהְיֶה
 בָּהֶם צֶד לִגְבוּהַ הַקָּה לְחֻקָּה אַחַת לִבֶּם מִן הַנָּא עֲלֻמָּנָא אֵין
 לְשׁוֹיַעָה לֹא תִלְתַּת לֹא שֶׁאֵד וְאֶסְבֵּב פִּיכּוֹן אֲשֶׁרִיעָה לֹא
 תִלְתַּת לֹא שֶׁאֵד לֹאן מֵא כֹחַ אֶכְתֵּר וְגוֹד כֹּחַן אֶדְתַּקְאֲנֶה
 פִּי אֶנְכֵּס אֶכְתֵּר דְּאֲשִׁיּוֹת עֲרִיסְתִּיכֶם חֵלֶק וְנִאמַר מִרְאשִׁית
 עֲרִיסְתִּיכֶם מֵא אֶכְתֵּר אֶגְוֹאֵב קוֹ דְּאֲשִׁיּוֹת עֲרִיסְתִּיכֶם אֶעֱלֻמָּנָא
 אֵנִי יוֹצִיא חֵלֶק מִתַּחֲסֵת הַעֲלֻשׁ וְאֵין מִרְאשִׁית עֲרִיסָא אֶעֱלֻמָּנָא
 אֵנִי לֹא יוֹצִיא מִעֻשָּׂה עַל עֻסָּה אַחֲרֵת אֵל לִכֵּל עֻסָּה חֵלֶק פִּי
 קִטוֹל שִׁיעוֹר חֵלֶק חֵלֶק אֶגְוֹאֵב וְעַנִּי אֵין מִקְרִיאֵר לְחֵלֶק אֶחָד
 כְּעֶשְׂרֵשָׁה וְאַדְכְּעִים בִּי צֶדָה מִעֵין חֵלֶק וְכִי תִשְׁאֵר וְלֹא תִעֲשֶׂן
 אֶת כָּל הַמִּצְוֹת אֵלֶּה קִטוֹ וְכִי אֶכְשֶׁר לְאָדָם לְשִׁקּוֹן בְּכָל
 הַמִּצְוֹת אֵל בְּשִׁמְרָתָה עַל הַכֹּת מִדְּבַר מִעֵין כֹּחַן דֹּאֵךְ אֶגְוֹאֵב
 לֹאנִי קִטוֹל חֵלֶק וְלֹא תִעֲשֶׂן אֶת כָּל הַמִּצְוֹת אֵלֶּה וְנִאמַר
 בְּעַל וְיִאמְרוּ אֵלֶּה אֱלֹהֵיךְ יֵשׁ אֵלֶּה מֵאֵלֶּה בְּגִדְרָה שׁוֹנֶה
 וְשֶׁעִיד עֲזִים אֶחָד לְחֻטָּת חֵס אֵף לִמָּה אֶגְוֹאֵב קִטוֹ מֵה
 אֵף דֹּאשׁוֹן לִכֵּל הַאֲמִתִּיּוֹת כִּי זֶה כִּמְר בִּיחִידוֹ שֶׁלְעוֹלָם
 וְיִמְצֵאוּ אִישׁ מִקּוֹשֶׁשׁ עֲזִים קִטוֹ אִישׁ בְּעַל אִישׁ פִּי
 כְּעֶנְיָהֶם אֶגְוֹאֵב וְעַנִּי אֵנִי כֵּן בֵּאֵס כְּבֹאֵר כִּמְר קִטוֹ אִישׁ
 כִּי קִטוֹל כְּלוֹמַר מִרִי תִרְגָּם יוֹי אִישׁ מִלְחָמָה יוֹי מִרִי כֵּן
 וְלֹאנִי הַקְרִיב הַמִּקְרִיב לְעוֹבָדֵי עֵל שֶׁכֵּל הַמִּעֲחֵלֶל שֶׁבֶר
 בְּדִתְהוֹת אֵדִי הוּא כְּבוֹי לִכֵּל דְּבִרִין קִלְנִי כִּי אֶבֶם בִּפְרוֹקִי
 חוֹה מִיָּתֶה לְכִיכֵךְ נִחְסְרָה לֹאשֶׁה מִעֻוֹת הַנֵּר סִימָ חֵנִי

רַחֲמֵי
 עֲרִיסְתִּיכֶם
 לְכִיכֵכֶם

חֵן קִרְבִּי

ולמה נחסרה
 מצות חלה לאשה
 אלה חס אדם הא
 היה חלה טהורה
 לעולם שני ויוע
 יי אהים אפרהר
 עבר מן הארץ
 וגרמה לו חוה
 חיתה לניכך
 נחסרה מצות ח
 לאשה אדם הרא
 דמן שלעו היה
 שני ואר נעלה
 מן הארץ וג
 כילא המטיו
 וגרמה לו חוה מי
 לניכך נחסרה לה
 מצות נדה אחת
 הקבה תשכר רי
 ותשמוד נדתה
 כדו שיתכפר לו
 על דם אדם ששני
 אדם הוא ניר
 שנעולם היה
 שני נד יונגש
 אדם וגרלה לו

וְלֹא קָא כְּגוּי בַּחֲדָה אֶתְשַׁבּוּה וְלֹא יִקּוּל לְהַשְׁמִיעַ לְהַשְׁמִיעַ
מֵאֵל דְּאֵר מַעֲס בְּקוֹ לְכָל דְּבָרִין אֲגֻנְיָב אֲמִי אֲסִי בְּמִרְיָא
דְּאֵר בְּמִחְצֵר עֲשֵׂרָה מִיִּשְׂרָאֵל וְקוֹ כְּגוּי וְלֹא יִקּוּל לְהַשְׁמִיעַ
עֲשֵׂרָה יִשְׁבֵּה יִשְׂרָאֵל כִּי אֲמִיר וְהוּא אִם קִדְשָׁא שְׂרָה קְדוּשִׁין
קְדוּשִׁין וְאִשְׁתִּי צְרִיכָה מִמֶּנּוּ בָט וְקוֹרְעִין אִם בִּידֵךְ הַשֵּׁם
וְקִי לְכָל דְּבָרִין שְׂאֵפְלוּ לְאַחַר מוֹתוֹ אִין קִבְרוֹ מִטְּמֵי
לְמַה כְּאִמֵּר וְיִקְרִיבוּ אֵתוּ הַמִּצְוֹת אוֹתוֹ קָאוּ לְמַה כְּאִמֵּר
אוֹתוֹ אוֹתוֹ שֶׁנִּי פְעָמִים אֵל מִלְמַד שֶׁהִתְרוּ בּוֹ מִעֵין מִלְמַדוֹ
וְהִנֵּפֶשׁ אֲשֶׁר תַּעֲשֶׂה בִּיד לְמַה זֶה הָעוֹבֵד עַל בְּעָדוֹן אֵת
יְיָ הוּא מִגְדָּף עוֹבֵד עַל נִקְרָא מִגְדָּף כְּמֵן הַמִּקְלָל וְשֶׁנִּי
וְשֶׁנִּי הֵם נִתְּלִים הַכֹּלֶת בְּעוֹלָם הַזֶּה תִּכְרֹת לְעוֹלָם הַבָּא
כִּי לְכָל הָעָם בְּשִׁגְגָה עַד שֶׁתִּהְיֶה שִׁגְגָה אַחַת לְכָל
דְּבַר אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל וְעָשׂוּ לָהֶם צִיצִית לְמַה הִסְמִיךְ
הַצִּיצִית לְמַחֲלָל שֶׁבֶת אֵל שֶׁהִשְׁבֵּת שְׁקוּלָה כְּכֹז כִּל
הַמִּצְוֹת וְהַצִּיצִית שְׁקוּלָה כְּנֹקֶד כֹּל הַמִּצְוֹת וְיִשְׁבֵּה זֶה
כֹּל הַמִּצְוֹת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל חֻיּוּבִין בְּצִיצִית וְאִין בְּנוֹת יִשְׂרָאֵל
חֻיּוּבֹת בְּצִיצִית וְעָשׂוּ לָהֶם צִיצִית קָאוּ אֲחֵרִים דְּלִי כֹל
הַמִּשְׁמַר מִצְוֹת צִיצִית כִּדְלִכְתָּה עֲתוּדִין לִשְׁמֵשׁוּ שֶׁנִּי
אִפִּים וְשִׁמּוֹנֶה מִצְוֹת עֲבָדִים שֶׁנִּי בְּעֵת הַהִיא וְהַחֲזִיקוּ
עֲשֵׂרָה אֲנָשִׁים בְּכִנְף אִישׁ וְהָיוּ מִכָּל לְשׁוֹנוֹת הַגּוֹיִם
וְכֵן כָּאן מִן הָיוּ אֲדִלְיָל וְכִיף מִעֲנִיָּהם בְּהָיוּ לְכָלֵם
לְקוּנָב לְחֵנָה קָא וְהַחֲזִיקוּ עֲשֵׂרָה אֲנָשִׁים בְּכִנְף אִישׁ
וְהָיוּ מִכָּל לְשׁוֹנוֹת הַגּוֹיִם וְלְשׁוֹנוֹת הַגּוֹיִם שְׁבָעִים פְּאֻדָּא
צְרִיבָה עֲשֵׂרָה כִּי סְבָעִין צִיד קִבֵּעַ מִמֶּנּוּ וְהוּא אֲדִלְיָל
כְּנִסִּים אֲקַעֵל כִּי כֹל כְּנִף תֵּשׁ יִצִיר לְקַמֵּי שֶׁנִּי אֲדִלְיָל
וְשִׁמּוֹנֶה

לפי שיש חסד וחסד ומעלה באה מן אפיס ותת תרבע
ששקט מן שרף קדש הלה למצוה פין אמר
ואתם לא תעזבו לאי האלהים עשרה ינקדו נחו אכמלא
כיון קלו דל העושה ציניות מן הקוסין פקולה אקווא יעני
אלי יפעלדא מן הצמד הנאחד בקוויס קאו ולא תתורו
אחרי לבבכם דו מינות ואחרי עיניכם דו זנות מנין
בין דאך אקווא אחרי לבבכם דו מינות שנאמר כבר

בלבו אין אהים ואחרי עיניכם דו זנות שז ויאמר שמשון
אלאכיון קח לו את הילדה לאשה כיהיא ישרה בעיב -

"ויקה קדח" שלקח מקדח
דע לעזמו קדח שנעבדה קדחה בושדא בן יזהר
שהדתה את העולם כולו כזהדים דא שנתברר דינו כזהדים
בן קהת בן שהקיהא שני מולידיו בן לוי שנעשה לוי
לכהנס ודה ואבירם דתן שעבר על דת אל אבירם
שהאביר לבו מלעשות תשובה בני איא בניס שלא
עלה עול אב על לבם ופרקו עול אל מצואדיהם ואון
שישב באנינות עד שנת "בן בלה שנעשו לו פללות
בני דאונג דאק ודבין ולמה לא נקממה פרשת ויקח
קדח למרשה ציניות לא מתוך מצוה דו עשה קדח
מדינה לפי כשבח משה ואמר ועשו להם צ אמר קדח
כסות שכולה תכלת חויבת בצויות אמר משה חייבת
אמר קדח צות שכולו מלא קפרים חייב במצוה אמר
משה חייב אמר קדח סלית שכולה תכלת אינה פוסרת
ואדכח חוסין פוסרין ובית מלא קפרים ועדין מצוה
היא צדקה לעה פדשיות אינן פוסרין את הבית ושה

כרשיות פטרות "מעולם דברים לא יעשו ויהיה
השמים לא מלכך אתה בורה אותן ולא הכהן לאהרן
ועמד וקח לך קשה היא המחלוקת אע"פ שהיא ליושב
אעולם ש"ו ויש אלהים את שני המור' ויש אגוס את
הדקיע ויבדל ולא נאמר כי טוב' וישמע משה ויכל על
כיון מה שמועה שמוע שחשדוהן באשת איש' ש"ו ויחזק
למשה במחנה כלומר שכל אחד ואחד קינא לאשתו
על ידי משה כיון מעתה ד"ו אכלאם אגואב יעני
אמרם בארץ למשה לסכנת מודאת לטינה מאלהם והי
א"י יענו באשת איש לכן למאדה אגואב ואזורה' כיון
קו בק' ויודע פהו ב"ה יודע צדקד ובערב אגואב כלומר
יודיע לאחרים ולדאך כאנת וידע חלומה' וישלח משה
לקרא לדתן ולאבירם מכאן למודנו ששולחין שלוח מבית
דין וימנעו לא בעלה שפתחו על עצמן בשאול' לא חמור
אחר מהם נשאתי לס תרגם שחרות אגואב לס אב"ה
לאסברה מן שחר' וכן נשאתי כלומר נשאתי עליו
מש"א מנן שיושבין בית נמתכווען לדון ש"ו היו לפני
יו' מחר' ומנן שאומדין כל ופ' יבואו לדון ש"ו אתה
נה"א ואהרן מחר' ומנן שקובעין זמן ש"ו מחר'
ויקם משה וילך אל דתן ואבירם מכאן למודנו שאין
מתזקין במחלוקת אמר ל' לוי מש"ו שלש מאות
פדיות לבנות היו טעונות מפתחות בית קנזיו שלקדח
וכו' אקלירי דגלירי פטידי' יעני אנה פהן פטידי
מכאן קרה קרה תלאת מאיה בגלגל כ"א לאסברה
תכון אשר וקו' וכו' אקלירי דגלירי פטידי' יעני
וכו' וכו'

וכולהו חלליהו ~~האדם~~ ^{האדם} פשעיהו כליהו מפלחיהו בלוד ערץ
 יעני בקיר דבאקה לאנהן אכאדאדו נא מעל אה לוי האנשים
 הרשעים האלה מוכאן למדנו שאין חבין לאדם לא בנעו
 אם כמות כל האדם ימותון אלה ופ' כל הא' יפ' על מא היא
 כקדית כל אדם אגאב הו' אן מיתת דבעים הקטנים מבכרת
 על טון אבותיהם ואדליל עלי דאך ש' וזה כל פרי הקור
 חטאתו מן מסור חטאו פדיו לו בגין וצנותיו הקטנים
 ואם בדיאק יבדא כלומר אם ברואה היא מששת ימי
 בראשית ואם לאו יבדא עתה' ולא יהיה כקדח וכעדתו
 כאן ה' יכני ולא כן כיון בקלכ פיה כחמול ען מוצ'וע
 אגאב תעלס אן קולך מן אדעא אכהונה מוקיר דרע
 אהרן ה' מוצ'וע יחל בה מא חל בקדח ופערתו ה' י
 כחמול אקלב כחמול ען מוצ'וע קא ולא יהיה בקדח
 וכעדתו' הדמו מתוך הערה וכאמר העלו ונאמר בדלן
 מא אפרק' אגאב קו הדמו ישיר לא משה ואהן א'י אדע
 כיון פ' אדם' וקו הדלן יעני עטר כחמול עשו לא אהל
 מועד יבפרדן אגאב לחין מן אטאחין' וקו הפלו יעני
 ירתפעו מן מחט'ים כיון קו והבה פרח מטה אהרן לבית
 לוי כיון קו לבית לוי אגאב כלומר עד בית לוי' כיון קו
 לאות לבני מדי אגאב יעני עדר מדי מאת'ים וחמש'
 מקריבי הקטרת' ותחתה הארץ את כיה הארץ א'י
 לה פה וכשחמץ ח'קה היה לה פה' אין לה ^{אזנים} וכשחפץ
 הקטת ^{אזנים} לה אזנים' ש' ארץ ששעי דבר קו ה'ה' כל
 פ' ^{אזנים} למענהו' ואש יצאה מאת יו' ותאכל ארץ
 החמשים ומאתים אוש מקריבי הקטל או היו כבלען

ואו בשלמין וקרח סיון בשתיים שאלו בשלמין בלילה
הרואין את הבלען מחר עמין וכן אובכלען היו הרואין
את השרופים מתלעמין ואומ' הוא שגלגל עלינו כדל
אותה הפורענות ונצל שמא יש משוי פנים בידך לכך
נידון בשתייהן ליהטתו האש תחלה לפני הנשדפן למר
שבירו המחתה ש' ואתה ואהרן איש מחתתו וקפלת
כדור והיתה מתגלגלת בו עד שהצואתו לפני הארץ
ש' ותמחה הארץ את פיה ותכלע אותם ואת קרח ותכס
עליהם הארץ בעולם הזה ויאמרו מתוך הקהל לעולם
הבא "ולא יהיה בקרח וכעדתו כאשר דבר יו ביד
משה לו יש אומריק מזה למדנו כל המחזיק
במחלוקת עובד בלאו ויש אומ' מזה למדנו כל
החולק על הכהונה יצטרע כמו ש' והנה ידומה
מצודעת בשלל צא ולמד מה אירע לעזיה ופשטה
דקרא כאשר דבר יו ביד משה שידון קרח בבליעה
וקח מאתם מטה ואת שם אהרן תכתוב על מטתו
לוי כיצד עשה משה בטל קודה ונקרה לשנים עשר
נקדים ולקחו הנשיאים כל אחד מטה לבית אב ובתב
עליהן שמותן כל אחד שם שבתו וכתב אהרן שמו
בראש המטה ונתנו בתוך טבעת ועשאן מקורה
אחד בקדש הקדשים שנונח משה את המטות
בבקר ככנס משה לעיני כל ישראל והוציא מטה אהרן
שפרח כס בתוך כס מקום שהיה אהרן כתוב בו
שפרח ש' מטה אהרן לבית כלומר על בשרו
ומקום שהיה לוי יבש היה ומה הוא ויפץ לא יפץ

תִּיזְמֶה עֵץ עַד בְּרֵאשׁ הַיָּמִין כִּד הַמֶּדָּה נִקְדַּב בְּרֵאשׁ
 הַיָּמִין וְיִגְמֹל שְׂקָדִים לִלְוֵי אֲמִשְׁהִין שׁוֹקְדִים עַל
 הַדָּמָה מִוֶּט בְּאוֹתָהּ הַלִּילָה "לְמִשְׁמֶרֶת שְׁלֹשָׁה דְּבָרִים
 עֲתִיד הַקֹּבֶה לְהַחֲזִיר לַיִּשְׂרָאֵל עַל יְדֵי אִיהוּ הָאֲרוֹן וְזִכְרוֹת
 הַמֶּן וְצִלוֹתָיו שְׁלֹשָׁה הַמִּשְׁחָה וְיֵשׁ אֲנוֹמֶרֶן אֶף מִטָּה
 אֲהָרֹן בְּשִׁקְדִיָּה וּפְרָחִיהָ לְפִי שְׂקִנְזָה הַמֶּלֶךְ יִאֲשִׁיקוּ הָאֲרוֹן
 וְהַמִּטָּה וְעִנְצֵכֶת הַמֶּן וְשִׁמְן הַמִּשְׁחָה בַּעֲקֻלָּתוֹת שְׁעֵשֶׁן
 הַמֶּלֶךְ שְׁלֹמֹה תִשָּׂאן אֶת עוֹן כְּהִנְתְּכֶם לְלוֹמֶר אִם תִּעֲבֹדוּ
 עַל הָאִיִּקוֹרִין שְׁתִּוִּיתֶם אֹתְכֶם וְיֹאמְרוּ יְיָ אֱלֹהֵי הָרֶגֶץ
 וְגַם אֶת אַחִיד מִטָּה לְוִי שֶׁבֶט אַבִּיךָ הַקָּרֵב אֲהָרֹן וְיִלְווּ
 עִלְיֶךָ וְלֹא יִמְוֹתוּ קָם הֵם קָם אֹתָם קָלָא הֵם עַל אֹתָם בְּמִיתָה
 אִין אֹתָם עַל הֵם בְּמִיתָה כִּיֹּף מַעֲנִיָּהֶם אֲבֹנֶי־קוֹ הֵם
 עַל אֹתָם בְּמִיתָה יַעֲנֵי אִין אֲלֹוִי אֲדִי עֲבַד עֲבֹדָת כְּהֵן
 כְּהֵן בְּמִיתָה וְקוֹ אִין אֹתָם עַל הֵם בְּמִיתָה יַעֲנֵי אֲמִי כְּהֵן
 שְׁעֲבַד עֲבֹדָת לְוִי אִינוֹר בְּמִיתָה אֲבֹנֶי־עֲלִיקוֹת וְאִינוֹ הֵמָּה
 נָתַתִּי לָךְ אֶת מִשְׁמֶרֶת תְּרוֹמוֹתִי קָלָן בְּשִׁתִּי תְּרוֹמוֹת
 חֶבֶת מִדְּבַר תְּרוֹמוֹת טַמְאָה וְתְּרוֹמוֹת טְהוֹרָה מִכֹּאֵן
 שְׂכֹלֶךְ לִכְהֵן כִּי־מִדְּזֶה יִהְיֶה לָּךְ וְנֹאמַר וְזֶה יִהְיֶה
 לָּךְ קָלָא זֶה וְזֶה יַעֲנֵי עֲדִיר זֶה וְזֶה כִּי־דָמָה לְכֹף
 מִתְּכֹנֹת כְּהוֹנֵי וּפְדוּיוֹן מִבֶּן חֹדֶשׁ מִכֹּאֵן לְמַדְנֵנו שְׂכָל
 שְׁלֹא שֶׁהָאֵל בְּאֲדָם שְׁלֹשִׁים יוֹם הָיוּ זֶה כִּפְלֵי אֶף פְּדִירָה
 תְּכִידָה אֶת בְּכוֹר הָאֲדָם מִיַּעֲנֵי מִיַּעֲנֵי בִקֹן אֶךְ וְלֹא קִא פְּדִירָה
 אֶת־הַיָּדָאֵל אֲבֹנֶי־מִיַּעֲנֵי הַלְוִיִּם שֶׁהֵן פְּטוֹרִין מִבְּכוֹר
 אֲדָם זֶה פְּדִירָה תְּכִידָה קָלָו הוֹ לִיפְדֶּה וּבְנוֹלִפְדוֹת הוֹא
 קוֹדֵם לְכֹל וְאֶת בְּכוֹר הַבְּהֵמָה הַטַּמְאָה וְהַטְהוֹרָה קָלָו

סוף פרק
 טו

למדינת הקטנות לא להזכיר ^{לפי} לא שיהיה ^{הפסוק} פסוק
פסוק חמור ואמר פטור אבל חמש קלעים של
אם אבדו חייב באחריותן אך בכור שזר מעל המזבח
בזון עז שולדה כמין כשבה כל קרבתם לכל מנחתם
ולכל חטאתם בקדש הקדשים תאכל מנחתן למורבו
שאם אכלו הכהנים חטאת ואשם ושיורי מנחות
בהיכל אשר כל שכן בשעת סכנה אבל מעות אכילתה
בעזרה כל חלב יתקדש מנחתן שאין מעדיושין המתנות
לא מן המובחר ראשיות אשר יתנו חמ יתנו שלא
יקחו הכהנים המתנות לא מדעת הבעלים שישבה
טובת שותגם לכל כהן שירצו כל טהור בביתך
אם שצריכין טבילה לאכול בכוריים כל חרם
בשם לך יהיה שלשה חרמים הן חרמי כהנים וחרמי
שמים וחייבי מיתות בית דין בכורי כל אשה
בארצם בין נטע בין טלה מאולין וכן שלשות פין
שנ בארצם וכן הגדל בקפונה כל פטר דחם ופדיון
ואח ותליתין חפלה ונצח חפלה פעה ברית מילה
עולם למה נאמרה ברית במילה לא כשם שאין ברית
מוסקה מן העולם שנ וזכרת את ברית ולא יהיה
עוד מבול כך המלח אינו פוסק מכל קרבן וכן היום
לא נתקיים לא במלח שהרי מומין מלוחין ועבר
הלוי הוא בעל כדו קא רכינו וכולאם רצח ועבד
ואם לא רצח לא ועבד תל ועבד הלוי הוא בעל
כדו ומנין באן לים הו מבייר אקווא דאך קדש
ולצע לוי המה נרתי כל מעשר בושלח חלק עבודתם

וְכָל הַיּוֹדִים וְכָל הַיִּשְׂרָאֵל יִשְׁמְרוּ אֶת הַשְּׁמִירָה הַזֹּאת
 לְעַשְׂתָּהּ לֹא יִשְׁוֹל שָׂכָר תִּלְוַעְסַד הִלְוִי הוּא בַעַל כְּדֵהוּ
 וְהוּא מִיִּזְרַח עַל הַלְלוּם שׁוֹעֲבִירָו כֹּל אִישׁ בְּעִבְדוֹתָו מִהָאֵל
 שְׁוֹעֲרִים וְנִמְלֵךְ מִשְׁוֹדֵרִים וְנִמְלֵךְ שׁוֹמֵרִים מִקִּדְשֵׁי הַקִּדְשׁ
 כִּי הָאֵשׁ מִהָאֵשׁ אֵין דְּרַכָּה אֵל לֹא כֹל כֵּךְ אֵל לֹא כִילָה
 מֵאֵי בִמְקָא לֵךְ בְּהֵךְ שְׁקִירָשׁ בַּחֲלָקוֹ מִקִּדְשֵׁי הַקִּדְשִׁים אֵן
 מִקִּדְשִׁים קָלִים אֵינָה מִקִּוּדְשָׁת וְזֵן שְׁכַעַק עֲלֵיהָ לִי וְהוֹרָה
 תִּנְיָ דְבִי מֵאִיר וְלִי וְהוֹדָה חֲבֵרִי הוּן מֵהָ שְׁמֵךְ דֵּה הַתִּיר
 דֵּה בְרִי לַחֲדָר דֵּה אֵת דֵּה לֹא אַחֲרֵי פְטִירָתוֹן אִמְרָ לִי יְהוּדָה
 אֵל יִכְנָסוּ אֲלֵיכֹן תִּלְמִידֵי מֵאִיר שְׁאִינֵן בְּאִין אֵל לִקְפָּהִינוּ
 בַּהֲלָכוֹת שְׁקִירָתֵינִן הֵן לֹא לִלְמוּד תּוֹרָה הֵן בְּכַנְקִין דְּחֵךְ
 קוֹמְכֹס וְנִכְנֵךְ אִמְרָ כֵּהֵן הַמִּקִּדְשׁ בַּחֲלָקוֹ מִקִּדְשֵׁי הַקִּדְשִׁים
 מֵאֵי כַעַק דְּבִי יְהוּדָה וְאִמְרָ וְנִמְלֵךְ לֵבֵן אֵשׁ בַּעֲזָרָה
 אִמְרָ לִי יוֹסִי אֵל יִאֲמִדוּ מֵאִיר שְׁכִיב יְהוּדָה כַּעַק יוֹסִי
 שְׁתִּיץ תּוֹרָה בְּמֵאֵי תִתְקִיִּים הֵרִי שְׁקִירָשׁ אֵיבִיהָ אֵן עֲשֵׂה
 שְׁלִיחַ אֵן דְּחֵקָה הֵךְ וְנִכְכָּקָה "דֵּה לֵךְ מִקִּדְשֵׁי הַקִּדְשִׁים יִהְיֶה
 דֵּה עוֹר הָעוֹלָה" כֹּל קִרְבָּנִם לֵהֲבִיא שְׁלֵמֵי מַעֲבֹד וְהֵךְ
 שְׁנֵי כִבְשֵׁי שְׁלֵמֵי עֲזָדָה" וְלִמָּה בְּסִמְכָה מִתְכּוֹת כִּהּוֹנָה
 לִמְעַשְׂתָּה קִרָּה אֵל שְׁבַח קִרָּה וְעַד עַד עַל הַכִּהּוֹנָה לִכְךָ
 כִּתְבֵּי הַקְּבָלָה אֵת הַמִּתְכּוֹת לֵאמֹר וְלִבְנֵינוּ וְחֵתֵם וְהַעֲרִיד
 לֵן כֵּן תִּדְרִימוּ בְּסֵאתֵם לִרְבוֹת הַשְּׁלִיחַ מֵהָ אֵתֵם בְּבִיבְרִית
 אֵף שְׁלֹחֲכֵם בֵּן בְּרִית מִכָּאן שְׁאִין הֵגִיו נַעֲשֵׂה שְׁלִיחָךְ
 וְלֹא מַשְׁלֵחַ דֵּה אֵן הַלְלוּם בְּסֵאתֵם לִרְבוֹת הַכִּהּוֹנָה מִכָּאן
 שְׁלֵחַ בְּהֵן מִפְּרִישׁ מַעֲשֵׂר לְהַפְּרִישׁ מִמֶּנּוּ תִרְוֹמַת מַעֲשֵׂר
 אֵתֵם מַעֲשֵׂרוֹתֵיכֶם תִּרְוֹמַת מַעֲשֵׂר מִפְּרִישֵׁינִן אֵתֵם

שלם מן המוקף שכל מכלל מעשי תורה ודבר
אמלו מעשר אחר במדינת דן ומעשר אחד במדינת
אחרת מפריש תרומה על הכל וכח שב במדינת
הוא תורם ענין הדבר שאם הפריש תרומה מעשר
במחשבתו ולא הוציא בשפתו הרי זו תרומה אצל
ערוך למדור ולשקול ולמנות סל דבר בדאיו לו ותרומה
בדולת תורם אותה באומר שלא באמר בה שיעור שכל
וכח שב והלא באמר מעשר מן המעשר אם אינו ענין
לתרומת מעשר תנוהו ענין לתרומה בדולת מכלל
חלבו מכאן שאין תורמין לא מן היפה את מקדשו דבר
שאתה מדיס ממנו אם חזר לתוכו מקדשו שהוא אחד
ממנה דלא את מקדשו טול מן המוקדש ועני הדבר
בטמא מקצת הדבר תורם מן הטוה וד על הטמא ולמה
באמר בתרומת מעשר מעשר מן המעשר כדו לדקדק
בכשבון "זאת חקת" זאת חקת התורה
למה אמר זאת לא כיון שאמר הקצבה אמור אל הכהנים
אמר משה אם בטמא הכהן במה מטהרין אותו ולא
השיבו הקצבה מיר נתכרכמו פנו מיד אמר זאת
כלומר זאת שאתה מקורם "ויקחו אליך פרה אדומה
קאו תבא פרה ותקנה מעשה בנה כוף מענקה אגוראב
יעני חנהם געלוהא כפרה על מעשה העגל דא לא למא
פרה קאו לפי שהיתה פרה בין פרה לעגל כוף מענקהם
אגוראב יעני אין ישל עשו העגל בשבעה עשר במנוח
ועשו הפרה בשני בנין בשנה שנייה פיטור פיטור
מנין פרה ותגל לקנה בשני אדון ותש לפיכך

[illegible]

השנים והצפון והשער קאן שני שנים
א"הן יכלפין שי בער שי יד וזהו שנים
קאן זה לומר עלה טהור טמא ועל הטהור טמא
כיון מענה אגודא אן אטהור א"י כגון טמא וא"ה
א"י הוזה עליו ממנו טהר ומזה מי הנה יטמא
וכי מזה מי הנה יטמא והי הוה מטהר אחרים
לא מכאן למדנו שהנושא מי הנה שלא לתורך
ויש בו כדי הזאה בטמא ותשע פלות נעשן משכטון
ישאל בפרק פדה ראשונה עשאה משה נשניוק עשאה
עזרא ושתים עשה שמעון הדדיק ושתים עשה
יוחנן אורנעט בן הקף אחת וחמאל אחת וישמעאל
אחת כמצאו שבע מעזרא ועד חרבן הבית ועשירות
אותה המלך המשוחזקה ואלה עליו כיון כאנת פדה
אדומה מטמאה והוא מטמאה ו' אף מתל לאמדה
לאן לאיזה כמא לאנקאן לא בוקאט לאמדה מהו
תעביר אטהרה ובכון מא יתח אקאן לא מן קבב למזה
פה"י תעביר אטומאה וה"י סר מן אקראר אמסומק
מעין שמעשה הפרה בבגדי לבן אגודא ש' והיותה
להם לחקה עולם נכאמר בענין כפור חקת עולם
חוקה האמורה להלן בבגדי לבן אף חוקה האמורה
כאן בבגדי לבן חקת חקת לקדירה שוה "מכאן
אמרו הפרה נעשית בבגדי לבן ואם עשאה בבגדי
זהב נקו' ויבאו בני ישראל ותמות שם מרים וכלמר
וימת שם משה ונאמר באהרן וימת שם קאן
שכולם מתו בשוקה כיון מעני בשוקה אגודא

וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל מֹשֶׁה וְאַהֲרֹן כְּלֹמֶה מִתּוֹ בְּדַבֵּר
אֶת הָעָם בְּאָזְנוֹתָם מִסֵּין לִמְנוֹן בְּשִׁמְעוֹתָם
וְעַתָּה אֶתְּנֶנּוּ בְּיָדְךָ וְנִחַמְדָּם עֲגֹלָה עֲרוּפָה
וְעִנְיָנוּ שֶׁשֶׁם אֶתְּנָה עֲגֹלָה שֶׁשֶׁם מִשְׁמֵם בְּקִיּוּדָה שְׁוֹהָה" וּמִנֵּן
שֶׁעֲגֹלָה עֲלֻלָה אֶתְּנָה בְּהִנָּחָה לְפִי שֶׁכְּבוֹד בָּהּ כְּפֶדָה
כְּקִדְשִׁים שֶׁנֶּכְדָּר לַעֲמֹךְ יִשְׂרָאֵל וְעַתָּה שֶׁהַקִּדְשִׁים אֶתְּנָה
בְּהִנָּחָה שֶׁנֶּכְדָּר לַאֲכֹל בְּשִׁעְרֵיךָ וְנִדְדִיךָ זֹעֵלָה
לִימֹד שֶׁהֵיחָדִיקוּרָה בְּהִנָּחָה שֶׁשֶׁמֶן כֹּהֵם הַמִּזְבֵּחַ
קָא וְאִמֵּר הָקֵבָה לְמִשְׁחָה עֲשִׂיתֶם שְׁוֹעִים שֶׁכֵּן בְּכִרְכִּי
הַיִּם קִוְּרִין לְשִׁטִּיָּה מִזְבֵּחַ" וַיֹּךְ אֶת הַקֶּלֶע בְּמִטְיָה
פְּעָמִים לְמַה פְּעָמִים אֶבְרָהָם קָא לְפִי שֶׁהָבָה אוֹתוֹ פֶּעַם
רִאשׁוֹנָה וַיִּצְאָדָם חֲזָר וְהָכָה אוֹתוֹ פֶּעַם שְׁנִיָּה וַיִּצָּץ
מֵעִים וּלְמַה וַיִּצָּץ יָדָם בְּפֶעַם רִאשׁוֹנָה לְפִי שֶׁאִמֵּר לוֹ
הָקֵבָה וּדְבַרְתֶּם אֶל הַקֶּלֶע וְנָתַן מִיָּמִינוֹ וְהוּא עֲמֵד וְהָכָהוּ
וּמִנֵּין שִׁוְעָדָם בְּתַחֲלָה שֶׁנֶּכְדָּר עֲזָרָה וַיִּדְּבֹר מִיָּמִינוֹ
וְנִחַמְדָּם וְאִשָּׁה כִּי יִזְכֹּר דְּמֵה וּמִנֵּין שֶׁנֶּכְדָּר לְמִי
שֶׁנֶּכְדָּר כִּי הִצֹּר אֶת מִיָּם אֵל קָא עֲלֵה שֶׁנֶּכְדָּר לְמִי
הָאִמֵּר בִּי וְנִחַמְדָּם עֲלֵה שֶׁנֶּכְדָּר לְמִי קִדְשֶׁתֶם וְנִחַמְדָּם עֲלֵה
אֶת מַעֲלֵתֶם אֶבְרָהָם עֲלֵה שֶׁנֶּכְדָּר לְמִי הָאִמֵּר וְעַתָּה
לְמִי מִכְּנֹס אֶתְּנָה מִיָּדָה יִשְׂרָאֵל וַיִּעֲרֹפֶה אֶת
עֲנָיוֹתָה אֶת מַעֲלֵתֶם בִּלְבָדָה לְמִי אֶתְּנָה מִיָּדָה" וַיֹּךְ
עַל אֶתְּנָה מַעֲלֵתֶם לְקֹן שֶׁמֶן כֹּהֵם הַמִּזְבֵּחַ וְקֹלֶה לְמִי
לְמִי אֶתְּנָה לְמִי אֶתְּנָה לְמִי אֶתְּנָה לְמִי אֶתְּנָה לְמִי אֶתְּנָה
אֶתְּנָה לְמִי אֶתְּנָה לְמִי אֶתְּנָה לְמִי אֶתְּנָה לְמִי אֶתְּנָה
אֶתְּנָה לְמִי אֶתְּנָה לְמִי אֶתְּנָה לְמִי אֶתְּנָה לְמִי אֶתְּנָה

לכל מנושי מבי ידו וכל נשמה נשמה
הושללה אשר בא אל אלהים וכל נשמה
אם יואב וכי בת כדש הזה והלא כל נשמה
ואחיותיהם צדוקה ואבואל אהבת מה שגורם
שלכחש פדוש קולמוס וישלח מלאך ויחיו
והו יקול לא על ידי מלאך וקא וישלח מלאך יסוד
לא משה וקו לא על ידי מלאך יעני כגן קאור אמכט
יעני לוס תם קוזה עקלויה ולא פלכויה ולא סביעיה
אוקבת כרוגהם פדשה ויבא כל קעדה הר
ההר בשביל כבוד אהרן בהר ההר יאקף אהרן אל
עמיו למכאן אקמה הר פמענה למנוח אמסמא
הור הו פי אקר ולטעם המדרש מה הוא הר ההר
כתפוח קטן על גבי תפוח גדול ואטפשה ענן מהלך
לפניהן משפיל את הגבוה ומגבוה את השפל תניח
הקבץ שלשה הרים אורוגמה הר קוני לשכינה הר
בנו לקבוצת משה הר ההר לקבוצת אהרן ויפשוט
משה את אהרן את בגדיו כאיזה יד וכי אהרן מת
ונקבר לא שבקדי כהונה שמונה לכהן גדול ור
לכהן הדיוט כטל משה בקדי אהרן שהוא עיף
ומעיל חשן ואמר ונתן אותם על אעזר שמונה נבנ
למערה ודאו מטה מוצעת ומנורה דולקת ומלאכי
השדתי נומדין באותה שעה כתאווה משה לאותה
מיתה וישמע הכנעני מה שמעשה שמע שמע
שמת התייר הגדול שהיה הענן מלאכי אהרן
קא וישמע הכנעני מלך ערד וקא אם נתן תתן את
העם

[illegible]

מלחמות מצוה' פקאמן הדי סטאטוס
כלם יחטו לא פי חד אמר
היותם מקבול האמרי' אתה זהב בדוקה חו מנחם
פי טרף אבלאך" ולטעם המדדש את וזהב
ללמדך שתלמודי חכמ' כאלה שחלקו ברבדי תורה
קומן יודעין דרך האמת וחוזרין ואוקבין זה את זה
אז ושיר ישראל ומפני מה לא בזכר משה מפני
שנענש על המים אינו דין שותן שורה על המים
וכיחד היתה הבאר מפכפכת ועולה כמו פי הכר' והיתה
עולה עמהם להרים ויורדת לגיחיות ובמקום שהן שור
שורין היא שורה עמהם' ככך פתח אהל מועד ונשיאי
ישל' קזבבין אותה במקליהן ואומ' עליה שורה ש'ל
עלי באר ענו לה" והמים מתקבדין ועולין למעלה
וכל אחד מושך לשבטו במקלו לו ולמשפחתו ש'ל
עלי באר ענו לה" באר חפרה ש'רום או האבות
והיא היתה קובבת כל מחנה ישל' ונשקפה ער
פני ה' שימון' ומיד היא נעשית בחלים גדולים ש'ל
ובחלים ישטופו' באר חפרה וכי חפרה היתה ש'ם
לא בזכות שחפרו ונקראו ש'רים' כלזה כדיובי העם
או ה' שימון' במחקק זה משה ש'ל פי ש'ם חלקת
מחנה' סמוך' וממדבר מתנה שניתנה להם במדבר'
וממדת' זליאל' אן הקנה דין ש'ל שכת הדגית
על כן יאמרו המושלים זה בלעם ואיוב' הדי אפני
בא יעלמנה מאדברת לך והוא חן חדוד מנאב ואין
חדוד באר אמנם' אלי אסתמאח בלמדהם וקב'
ולטעם

בני אדם מלאים חסד ורחמים
מה שאוכל העור הוא נשחט ונאכל
וכוונתו לאכלו בלעם שכל עסקו בלעור שבת צדקה
כתבן בעור וכתבנו בעור קאן שאבנו וקטן כנכחיות
פתורה קאן שהיה פותר חלומות הנה ככה את עיני
כל הארץ הרג לקיוחון נעוג אני מהאעשה אולינכה
צדיבו שהיה בלק קוקס לא שאינו מכוון הדברים
לאמתתן כי ידעת את אשר תבדך מנב מאיכנה היה
יודע שבעשה שביקש קיוחון להלחם במואב היה
מתורא מהן שהן קבורים שכל את בלעם לקלל
את מואב שכן הוא אומר עלכן ואמרו המושלים
וכתאנו לך מואב וישבו שני מואב עם בלעם
ושני מדין לאיכנה הלכו לא כיון שאמר לינו פה
הלילה בטלה עצתם ואמרו כלום אב שונא בנו
מי האנשים האלה עמך ארבעה שגו בדומה ואן
הן אדם וקין ובלעם ודקיה בלעם אמר לו מי
האלה עמך שמה אותו רשע ואמר עתים שאיכנה
יודע אף אני מעשה בבני חמצי היה ראוי לומר
יו אלהים אתה ודעת לא תלך עמהם אם אקללם
אכזר לא תאח אתה עם אמר אבדכם אמר כי בדון
הוא כמעט דהמדין לדורותה לא מן עוקצין ולא
מימותה תנור רבץ אין לך עון כהדבאת דברים
ואותו ר' עימך דברים ונעם מא יקולו לעלמא
אין אכלים ונקסם לא כמסקה אקקאם מפרוץ ומנהי
ענה ומכרוק ומקלהב ומבאה אמרוץ קראת אתה
ואמנה

○ 〇 〇 〇

תְּנוּלֵבֶנֶץ חַיִּי בְּאֵדָם לְעֵדֶךָ מֵאֵת הַדְּרֹכֹת
מִן הַכֹּל יָצָא

למנהל
במחלק
שטח ופיתוח

קדו
ח'צות
ח'בין
כ'לפי
ש'חיה

הוא והו קר קל קול קול
קל רבנו בעדיו למענה
הוא בעצמו מרוב חובתו וארבעה חובות
שטם לטובה נשנוס לרעה אברהם ויחזקאל
ברעה ובלעם לרעה ויחזקאל מלחך פני לשטן
מלחך שלחמים הוא ונעשה שטן וכן הוה
אולי עתה וצאתי לשטן אמר חתה ברמה לי
לשמש אומנות שאינה שלי ושני בעדיו עמו
וחובו שלופה בידו וכי לא הוה לו לשלוק חרב
ולחמיתו לא שבה עליו באומנותו ועל חרבך
תחיה ולמה שביקש להכות את יושן בפיו
ויקח מלחך ישי עבד מה ראה להקדימבן
שלשה כעמים עד שלא נראה הראהו קוממנו
שלאבות כושר ביקש בני אברהם היה מוצא
מכאן בני ישמעאל ומכאן בני קטורה לכך
והלך בשדה לזה העד ולזה העד צוק ש
לכלל בני יחזקאל ממצא עד אחד מפני עשן לכך
בני צוק ש לכלל בני יעקב לא מצא בהן אפלו
עד אחד כקדלה לכך איך דרך לנטור ימים
ומאל בפעם שלישות כי הועלתה בי
או מדבר בדוח הקדש לשוננו מקדשת
לן ויחזקאל כועסה הרגתוך אמרה היתה
אין אותה להיני לא אם יש חרב בידך קל וחומר
לאומה שלומה שתק ולא מצאתי שובה הלא אפס
אנכא אתה נך הא למדת שלא היה עקל לא שהיתה
לא ידעתי כה אתה נצב לקדמי בדרך קל לאומה קדולה

כונן שיוון
שלא ידע
דעת אומה
ועוף אומה
לחלחך לא
שלומה

מענין שנתם העין וישם ידו בזה וישם ידו
אדבר אקדח יש אומר כעלך שדמיון וישם ידו
ויש אומר כהן מקמר כפין במה יקדש וישם ידו
אשר יבא באש תעבירו באש וטהר ויהי כהן
כאשר היה מכתובה בן אקדח כלומר אקדח שנת
ענין בצמחיון מה אקדח לא קבה אל היא לשון
חלקה וכן הוא אומר במקלל ויקב ויקלל ואדעם
מלשון גמול לא מלשון דג וכן הוא אומר ואל
דועם בכל יום ומה דעמו דגם אחד מששה
ושבעים בהלק ובלעם היה יורע בו לכך קרא
בלק לבלעם לקלל ושרא"י והחלק אחד מאלף
ושמונים בשעה ואין כל בדיוק וכולה לכוון
אותו דבר על אמתתו לא אותו דשע"מי מנה
עמר יעקב ששה בהן עין דעה ומקמר את דבע
שרא"י מלשון הרבעה פידוש הטיפות שראו
מהן אין להן מקמר וכן אמרו חכמים לפי שד
שהקדש וישב וקופד דבע יותיק שלישרא מה
א"יפה של צדוק תבוא שהוא בוצר כעמנה הולך
לדבר זה כקמית עין בלעם הדשע"ויש
הן דובע שהן מרובעין כדובוע המזלות
הן משל"הן עס לבבד ישכן
מזדווקות חוץ מהן לכך הוא אומר
חשב"נ פשטיה דקלא לא יחשב
הן לא אומר אל ויכזב"אקדח
ש ויכזב"כעת ואמר ליעקב
אתו
ה

על ענין עקב אומר עת שנבדקתהו יעמנו מיכא
ולאשר אל מה פעל לשה מה דב
למה עמנו עמנו לויאין פעל לחוקיסבך
וחנה בכה בכה זה שלש פעמים לא שונה מי
מנה עמי ועשניה לא הביט און ביעק שלושית
מה טובו אהלני עקב "באם שמע אמרו אל ידע
דעת עליון באהלים נטעו שרשירן לחבים חקיס
בארזים עלי מים רויס תמיד שאם באה דוח צפונות
היא מנשבת בו והופכתו על פכין למה באה בצלעם
מבדכך בדוך וארליך אדור ונאמר ביעקב אורדיך
אדור ומבדכך בדוך למה לפי שתחלת שלדשעים
שלוה וסוף עער והצדיקים תחלתן עער וסוף שלה
הנו לבן טובה קלה שקולל אחיה השילוני לישאל
מבדכה שבידכן בלעם אחיוה אמר והכה יני את
ישראל כאשר ינור הקנה עלי מים שאם באה
כל רוחות העולם הוא ינור ויחדור למקומו "אכל
בלעם אמר בארזים עלי מים שדוח צפונות מנשבת
בו ועוקרתו ודס חללים ישתה פדט לדס קילוח ש
שנעשה בו חלל אכל דס קלוח אינו מכשירי לך
אועדך את אשר יעשה העם דומר לא היה שלל
דנות והן אהבין כלי פשתן ב...
עמונים ומואבים ובנו להן חנינה
עד אכל השטים וכן הוא אומר
ומה צורך לזה הפקוק לא ששיערו אותו חכמים
אותו והוא שנים עשר מיל כנגד מוחה ושדח

ליונותה

יחיו

ושימרו

מאן

מכאן למדנו שמחנה ישראל
והושבו שם נשים נכדיות מנכדת
טובות באותה שעה היה אדם יוצא להטות
לקנות חפץ מן הדקונה והיתה מוכרת בשוק
אומרת • בוא וקח • בפחות ככלל והצדקה
מלא יין אצלך מיוין העמונים ועדיין לא טאקד
והיא אומרת לו שתה כנק זה והוא שותה ומיד
הוא משתטה ואומ' השמעילי והוא אומ' איני
כשמעתי לך עד שהפעור עצמך לצורה זו
אמר אני משתקה לעצ' אמרת לו מה יובנת
לדאונן לא שתגלה עצמך כנקדה והוא מתגלה
וזו הוא עבודתו ומיד היא כשמעתי לו כמצא
כך שלש עבירות על גלוי עדיות ושפיכות
דמים אדאנו ולא שיה זה דוב' אשודכו ולא קרוב'
זה המלך המשיח' ומצא פאתי מואב זה דור שכן
ויד דור את מואב' וקדקד כל בני שר זה המלך
המשיח נכך הוא אומ' ומשאלו מים נעדים והיה
הדוס ירשה לדור שן ויהיו כל אדום עבדים לדור
היה ירשה שעור איביו למלך המשיח שן נעלו
וושועים צהר ייון לשפט את הר עשו והיתה
למי יחיה משומוא' אוי למי
שום אל בעת פרעון הרשעים
וואד' שנים קאן אוי למי
יהי ויראה חבלי משיח' דא' אוי למי יאיה וילך
בעצת שמה' ועוס מיד כהים היו דליל עלי אן
בלעם

[illegible]

כיהן ולא יצאן א' שנתן לו כח בלעו ובלעו
ו' שלא דד הרומה ממקומו ה' שכל שאלו
ראשיהם שלא בתרשלה עץ א' שנתן להם
ונמצא בשניה דקור' ח' שנתן להם האיש למענה זמנה
למטה ט' שנתנה נפשותן בהופן שלא יטמא פנה
ז' שלא הטיף טיפת דם עליו "פרשת
פנחס" למה יוחסן הכתוב לוי שכשעשה זה
המעשה מהוא הרומה למערי היו מלוצין אחריו
זה הורג נפשות בן פוטיותא שכיכוס אבי אמו עגלים
לעז לכך יוחסן הכת פנחס בן לעז למקדק דא שמו
פנחס אגואב כלומר פה כהן חס בלשון כסודיקון
לכן אמור אין לכן לא שבועה שאלכן נשבעתי
לבית עלי "והיתה לו ולזרעו אחריו ברית כהנת
עולם וקד' הי מן זמאן אחרן פנחס אד' דאף אגואב
אין למקדק פנחס הדג הנפש פנחס אד' דאף אגואב
אכהונה פקא לויס אאעמד אעקד גדיד משה ואהרן
מוצא בשביל שקונא על כד' אף שכלו במעשה
כיהן לו ארבע ועשרים מתכות כהונה "פרשת
את המדינים כי ירדו הם לכם מכאן למדכו
שאלמדו חכמים מושבא להדגך השכם להדגן
יהיה רי המנהל למקדק הנא ריוח למנה כהן אואב
אנה יר' פנחס מדין תאבד לערור את המדינים
ות' א' הנא ליעלמך אנה פאת מן שבט
שמעון אכתל מן אד' אנה יקול א' מנה לעונית
תפעל לבון דמריהו מן שבט שמעון פקעל הכי

וְבַע קָדַח לֵאמֹר אֵלֶיךָ אֲנִי בָנוּ
וְהָיָה כִּי יִשְׁמַע אֱלֹהִים בְּקוֹלֵךְ
וְיִשְׁמַע אֱלֹהִים בְּקוֹלֵךְ
וְיִשְׁמַע אֱלֹהִים בְּקוֹלֵךְ
וְיִשְׁמַע אֱלֹהִים בְּקוֹלֵךְ
וְיִשְׁמַע אֱלֹהִים בְּקוֹלֵךְ
וְיִשְׁמַע אֱלֹהִים בְּקוֹלֵךְ
וְיִשְׁמַע אֱלֹהִים בְּקוֹלֵךְ

אֲנִי מֵיִדְּיָא מֵעַד לְעַד
לְכָךְ שִׁיתָק הַקְּבָלָה שֶׁמֶן עִמָּהם כְּלוּמָר יֵה מַעֲוֵד עֲלֵיהֶם
שֶׁהֵן בְּעֵי אֲבוֹתֵיהֶם וְלֹא הָיָה בָהֶן אֶל אֶחָד וּפְרָקְמוּ
הַכֹּהֵן וְהוּא בֶן אִישׁ מִצְרִי וְהוּא בָנָה שְׁלֹשׁ מֵאוֹת
בֵּית דְּבָרִי וְיִצְחָק מִנֶּפֶךְ "וְלֹמַךְ אִמְרֵי הַיּוֹמָנָה וְלֹא אִמְרֵי
הַיּוֹמָנָה שֶׁאֵת הַשְּׂבָטִים אֵל לֵכִי שֶׁבָה יִמְנָה לְכָךְ לֵאמֹר
יִרְדָּךְ לְכָךְ אֵלֶיךָ בְּעֵי אֲבוֹתֵיךָ אֵלֶיךָ בְּעֵי לִמְעָה כִּי אִמְרֵי
בְּשֵׁם שְׂבָטִים אֵלֶיךָ וְהַשְּׂבָטִים בְּעֵי כֹלֵךְ אֵלֶיךָ אֲבוֹתֵיךָ קָטָן
שֶׁבְּשֵׂבָטִים שֶׁלֹּא הָיָה לָךְ אֶחָד וְהוּא חֹשֶׁשׁ וְדָן יוֹחֵד
וְכִתְבָהּ דָּרֵעַס בִּיּוֹתֵר כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמָר חֲחִין הַקֹּדֶשׁ
יִגְדֵל מִמֶּנּוּ וְעַד עַתָּה מִלֵּךְ הַקּוֹיִם "לֹא אֵלֶיךָ תִּחַלֵּק
הָאֵרֶץ יַעֲנֵה לְעוֹמְמֵיךְ בְּעֵדֻבוֹת מוֹאֵב בְּמִקְדָּשְׁךָ
שֶׁמֶן מִלֵּא שֶׁכֵּל הַעוֹמְדִים בְּעֵדֻבוֹת מוֹאֵב בְּדוֹרֵיךְ
לֹא אֵלֶיךָ תִּחַלֵּק אֵלֶיךָ לִיּוֹנֵי אֵי מִצְרַיִם שֶׁכֵּן וְכִתְבָהּ
אֲנִי לְכֵן מִיּוֹדֵעַ לֵאמֹר שֶׁהָיָה וְהוּא לֵכִי מִיּוֹדֵעַ
וְהוּא הָעוֹלָם שֶׁעַתִּידִין אֶשְׁמַח לְהַתְּחִיל וְבִבְּ
שֶׁמֶן יִמְנָל וְיִמְנָל וְיִמְנָל וְיִמְנָל וְיִמְנָל וְיִמְנָל וְיִמְנָל
הַכְּנַעֲנִית הָיָה שֶׁשָּׁה (כֵּן אֵין שֶׁסֶּה לֵאמֹר שֶׁהָיָה
וְכֵן בְּבִי בְּעַמִּין כֵּת שֶׁסֶּה בְּלֵעַ וְכֵן עֲשֶׂה וְכֵן

וְדָן יוֹחֵד
שֶׁבְּשֵׂבָטִים

וכן שבע • • • • • מן יצא בחרו • • • • •
פאק קנא לאלה תחלק הארץ • • • • •
פלוס עמר להם כחלה כחלה • • • • •
לשמות פטות אבותיו ינחלון • • • • •
נחלה דן משונה בכול הנחלות • • • • •
וזו מתים יורשום היום • • • • •
לשני ביקנים אחים לאחד בן ולשני שנים הלכן
לגורן אחד בטל קאה וחציו כך לו • • • • •
הארץ החזיקו אתל האבות הוי לשמות פטות • • • • •
אבותם ונחלון לרב תרבה נחלתו ולפניו תמעים
נחלתו יש • • • • •
בעשפחות בניהם • • • • •
יהושע וכלב שלקחו • • • • •
הכת שהיה אערד מלובש • • • • •
וכל • • • • •
קלפי שלתחומין • • • • •
קדש • • • • •
תום עכו עזלה • • • • •
הר • • • • •
מכון ברוח • • • • •
חל • • • • •
ולק • • • • •
שצט נשכט • • • • •
כפ מק • • • • •
ללמך שאין להם עוז לא זה • • • • •
ימות

שהיו מיואזי מצריים ומהלוקים
מואב והטבחה אין בנחלה
שבט ובעלה ונרשה דאכל
זכר קידשו הקצה מתמלח עליו עברה
את נחלתו כלומלח עבד מלכות לצאת
משפט חקה דר לא תשתנה ונרשאותה דמלשבע
נורש את אשתו עלה אל ההעבריוס למה נקמכה
זו למרשת נחלות לא כששמע משה נתן
תק להם אחזה קבר שנתנה לו הקצה אמר
גדירתי במקומה עומדת עלה אל הד העבריוס
ומורשם יפקדויו להו הרוחות לכל בשד יענע
יואקב אדומה כלתה לכל בשד אטלוי תעלם
אסדמרהס ומגדו וצלה לאתרביור וקומה קר אטדן
למן ליק מכלמקהס קומ מטהס מולכבר ומנהס
מותואלע ומנהס שקמע ומנהס דלול ומנהס קחסי
ומנהס דחוס ומנהס גבאר ומנהס קבאן ומנהס
עלס ומנהס קאהל וכדוי קאור לאכלמק כחני
עלס באכלמקהס אמר משה הדו שעה אחת שאש
צרכי אס הכנות יידשו אבוקן דוקהוא שהבניס
יורשו כבוד אבוקן אמר לו הקצה אתה מרמה
בניך נועד תאנה לאכל פרוה יהושע שמואל
יזכה לשד דרוח שמואל יתר מלשמוד שגפה אישע
בן שמואל איש יצק מלס על ידו איהו למנה לא באר
לא וצחל וכן הוא אומ ומשדותו יהושע בן נון נער
לא ומעש מתוך האהל יפקד ישובו להם אישרי
הצדיקים

[illegible]

בעלי קנין לה בידו וקנין זה קנין
שמונ' למלחמה ודוד כושר בשלש
כהוגן ושמל לו שאין שומלין בה קנין מלך
בני ישראל למלך כסמך זה לפי שהקנין
כשאמר משה ויקבצו אמר הקב"ה ואתה מידוך חות
על צמך עוה אותם אף הן שלא ימירו כבודי בעבדה
אחרת לא את קרבי לחמי לאשי דא קדבנות מכפרין
אף הצדיקים מכפרת" ען את בני ישראל מיד ולדור
קרבי זה הדם לחמי או האימורין לאשי או הקמדים
דוח ביחוחו אדבגכו לבונה תשמרו שצריך בקור
אדבעה ימים בה הכא תשמרו וכה התם למשמרת
מה להלן אדבעה אף כאן אדבעה והפרשתו מבטשור
ושחיטתו באדבעה עשר במועדו כל מקום שנבטשו
דוחה שבת כבשים בני שנה ואם הוקפון על
שנה פקולים הכבש האחר המיוחד בעדרו ולמה
שני כבשים לא אחד מכפר על עבירות בלילה
ואחד מכפר על עונות שנעשו ביום" למה נאמר
בשעיר ראש חדש ליו ששעירי ראשי חדשים
מכפרין על שאין בהן ידיעה לא בתחלה ולא בסוף
לכך נאמר בשעיר ראש חדש ליו כלומר חטא
שאין יודע בו לא יין" ולמעט המדדש למה נאמר
בשעיר ראש חדש ליו דבי איעזר אומ' לפי שבשרה
הקבה עולמית בדאש המאורות הקטין אחד והקדוש
אחד והקשה הירח את ערכו שלא בטעות דענו
בדאו לכך ישראל מקדשין שעיר ליו אמר הקב"ה
השעיר

[illegible]

וקלנו אל תהיה בחדש השנה
 כיך מעניקהם צוהי אכלים
 השבעי שבו השנה שבע
 שן באספקי לאדניך נמייך בך
 השבעי לא בחדש השנה אלא
 שנה יבוא מבול לעולם תנו רבנן באחד בתשרי
 ראש השנה שבו כבדו אדם באחד בטקן ראש השנה
 לאדניו ולעבדיו ולמלכיו ולדגלים אמר ליוחנן
 שלשה קפדים נפתחין בדאנז השנה אחד של צדיקים
 גמורים ואחד של רשעים גמורים ואחד של ביבוכים
 של צדיקים גמורים בכתבין לחיוס לאתר בינונים
 תולין להן עד יום הכפורים "באי קרחה ומחן
 מקפר החיים נעם צדיקים אלימכו" נכז מעשה אומ
 מחני כח מקפרך אשר בך וכל באי העולם עובדין
 לפניו כבני מדון תרגם כבשום אמריא וכולן נסקרין
 במקרה אם אין לאויה לדבר זכר לדבר אז תעבדנה
 הצאן בעל ידי מונה "תנו רבנן באלול כבדו העולם
 בשמונה ועשרים בו כבדו חמה ולבנה תנן התם
 באחד בתשרי ראש השנה לשנים כד תאני אחד
 אומר וחג האסיף תקופת השנה נכתב אחד אומר
 בתארי השנה איזה חג עשר שבו חג ואסיף ותקופה
 ושנה יתקף בו היו אומר זה תשרי ומה הוא דכר
 עוני יון להיך בלא מד"ר השנה נידון מזה יהיה
 בקופה "וממה דתשרי הוא תקעו בחדש שופר
 בבקא ליום חמינו איזה הוא חג שראש חדש
 נעתיבקה

חג חרש
 מרשית

[illegible]

וְנִקְנָה
 בְּיָמָיו כִּי אִשָּׁה קָדְשָׁהּ מִפְּנֵי
 לְעוֹלָמְתִּיכֶם כְּגוֹן עוֹלָם מִעוֹלָם
 וְלֹא תִּתְּנוּ לָהֶם לְהִכָּיֵת מִנְּתָה חוּטֵא
 וְלֹא תִּתְּנוּ לָהֶם לְהִכָּיֵת שְׁלֵמִי בְּדוֹר

רִאשִׁי הַמִּטּוֹת לְמַעַן בְּרֹאשֵׁי הַמִּשּׁוֹת מִהָרָאשִׁי
 הַמִּטּוֹת מוֹמָחִין כִּךְ הִפְרָת בְּדָרוֹס לֹא תִהְיֶה אֵל בְּמוֹמָחִין
 אִמְרוּ חֲכָמִים שֶׁשֶׁם שֶׁהָאֵל וְהַבַּעַל מִפְּדוּיִן בֵּין מוֹמָחִין
 בֵּין הָרִיטוֹת כִּךְ הֵתֵר בְּדָרוֹס תֵּלֵל אֶל־רֹאשֵׁי הַמִּטּוֹת
 לֹא אֶל־רֹאשֵׁי הַמִּטּוֹת שֶׁאֵמֵר הֵלֵךְ לְמַעַן עֲתוּבִין וְשֶׁאֵל
 לְהִכָּיֵת מִבְּזִת־מִדָּן נִשְׁוֹם כִּי־חֲבִיבָה וְנִעְשׂוֹת קִטְטָה בֵּין
 אִישׁ לְאִשְׁתּוֹ וַיִּבְאוּ לִידֵי־בְדָרוֹס וְשֶׁבִּטּוֹת לִפְדָּה נִחְמַד
 אִישׁ כִּבְיָדָר וְאִשָּׁה כִּי־תֵדֵר וְאִמֵּר לְרֹאשֵׁי הַמִּטּוֹת
 יִדְהִירוּ כִּלְאוֹשׁ שֶׁבִטּוֹ "אִישׁ כִּי יִדְהִי בְדָרָה וְאִשָּׁה שֶׁבִּעַ
 שְׁבוּעָה לְמַעַן כִּלְאוֹתָם "אֶל־נֶאֱמַר לְעֲשׂוֹת כְּכֹחַ בְּדָרוֹס
 בְּדָרוֹס וְכִנּוּי שְׁבוּעוֹת כְּשֶׁבִּטּוֹת "לֹא־קָרָא שֶׁ
 עַל־כִּפְשׁוֹ "עַל־כִּפְשׁוֹ הוּא אִשָּׁה אִיבֹו אִשָּׁה עַל־אֲחֵרִים
 מֵאֵל אֶפְדֵּק בֵּין אֲבִיטוֹן וְאִהְיֶה אֶל־נֶאֱמַר אֲבִיטוֹן הוּא אֵן
 יִכְלֶה אֵן הַמַּעַל כִּלְאוֹתָם מֵאֵל חֲלֶפֶת עֲלֶיהָ "וְאִהְיֶה
 הוּא כִּי אֶדְרֵךְ וְלִי־סֶלָה אֵן יִכְלֶה אֵלֶּיָּהּ הִיוּ תִּקְיָה
 לְאִישׁ זֶה נִעְרָה מֵאִוְרָקָה בֵּין קִדְשָׁהּ הִפְרָת בְּדָרוֹס
 כְּשֶׁחֲוִטֹת אֲנֹתָם נִחְמַד בְּשֶׁחֲחִיטֹת אֲנֹתָם וְאֵת בְּנוֹ אֶל־נֶאֱמַר
 יִעֲבִי אֵם כִּדְרָה מִתְחַלֶּת הַלֵּילָה מִכֵּר כִּלְאוֹתָם וְכִלְהִינֹם
 בְּשֶׁחֲחִיטֹת אֲנֹתָם וְאֵת־בְּנוֹ לִי הִיוֹם הוֹלֵךְ אֶחָד "וְאֶדְרֵךְ
 אֲנִי וְקָדוֹשָׁה כִּלְאוֹתָם אִשָּׁה עַל־כִּפְשׁוֹ יָקוֹם קִלְדִּינִי

לכאן ואן עלי לאחדה לכאן ואן
שן באטן או מה מענה "אקרא" כל
לאחר שלשים יום ופתקדשה צתוק
איונו מוסר לה "לאסר אקרה על פשה
קנויה לוי יתא עבד שאין פשו קנויה לאין צד
יכול לכמותו יעל כפשו וכלא על אחדים ואסלא
קווס דבריו לוקה שהדי הוא אומדלא וכל דבר
לא יעשה דבריו חולין בבית אביה צנעורה
מפר הוא לנערה ואינו מפר לבוקרת והנר
נחלק לשנים נדרו אסר ונדר הקדש נדר האקר
שואסור על עצמו הקדוש המותר נדר הקדש
כגון שיאמר עלי קרבן וכל נדרים ושבוט האב
מוסר שן כל נדרים ואסדיה בין איש לאשתו
בין אב לבתו מלמד שהאב והבעל מפורין כאחת
אם קדשה כשהיא בעלה ומה הפרש בין נדר
האב לנדר הבעל שהאב מוסר כל נדרים ושבוט
לבתו והבעל מפר נדרים שבינו לבינה "נקם נקמת
בני ישד למק נקמה פרשה זו להפדת נדרים לא
אמר משה למע הקבה עניות בהפדת נדרים שמא
התדת נדרו שן דתבאלא אכנס לארץ אמר גזירות
במקומה "עומדת כיה קו נקם נקמת בני ושר
מאת המדיונים אחר תאסר אל עמיר פהל לו עק
ונקם אחר מיתתו גנא מענה כדו שתעמוד
להם זכותו "אחר מיתתו" וומקדו מאלפי ישד כיון
ששמעו שפלתה מדין מעכבת מיתת משה התאילו
מתחבין

שגדנה

אשר יבא באש רבה בן פשוטיו כחשקו ופחדו
טמאים וכול גלגלים תלך אחר וכל מה שיהיה
דבר העשה מסכת העזניה וכל מה שיהיה
העצמות ומן הקדשים ומן הטלפים וכל כלי עץ וכל
כלמיהן לטומאה - וכל בגד לרבות שאת בגדו אם
יש בו שלשה על שלשה "נעיקר הדבר כך הוא במקד
שועורו שלשה טפחים על שלשה למודרס ושלש
אצבעות על שלש לטומאת מות ולשאר טמאות
וזק בבגדי תורה אופשתים אבל בגדים של שאר
מיוטן שלשה על שלשה אך את הזהב למעט כלמי
כלו מתכות שאינן מקבלין טומאה אך במי כדה
ותחטא שומע את שצריך הזהב שלוש ושבועי
תלך אף חלק וטהר' הוסקה לו טהרה על טהרתו אחד
עבודתו באש מעבורו במים לטהרו מידו מיעור
קיום" ולא נפקד ממנו אש קאו ידו עבודה ידאנו
ודי הדור לא יתאנו אצורה זו בודות והוא
שלשלת שמטילין בין כבול לכבול שעושין כן לכתולות
שלא ופלן בתוליהן "וצמוד קוואר טבעת חותם
דופוס כומץ דק שלשבות הדחס' ולמה מנה הדתוב תכשוט
שבפנים עם תכשוטו שבחוץ לומר לך שכל
המסתכל באצבע קטנה שלאשה כזו הקתכל בבות
התורה שהדי הדור עבירה ששון מעבורה אבב
פיראך אז לעבודה תפעל בתורה אמעדה להא ואמא
אברהור פעל באה שדי - והי אקווא אבא טיקה
אמעה לאכמא נא אדראך אחסוי פתחא מ' אתפלר
בפקאקא

משלש בכתובים ומצא חן ושכלות עיניו
 למ פקד חות ואיר קווא ואיר קווא
 אמאיה פכחנת כתורת אכרז אכרז
 קאבה קורא "קא ווקרא לה בכח בשמיא לאכרז
 לא מכיק היו לפתח לה אגוואב שלא עמדי עשה
 לא ימים מועטים "ארה" מקע"י ש"ק
 נחיות פצחן עמיק ביד משה ואהרן מה הוא נחות
 נקום עשות להם חיוס נתתה להם ים קרעת להם
 תורה נתתה להם "ל עקיבה אומ' כוראות עשותה
 להם חירות נתתה להם ומינך הושועה להם תבנית
 המשכן הראותם "ל יהושע אומ' נקמות עשות באוב'
 חרון אף עשית בשונאיהם ירך נלחמה להם' תהומות
 כסו צדיקהם' ל שמואל אומ' נביאים העמדה להם
 חכמים העמדה מהם' תמימים העמדת מהם
 ולמה היו המקנות שנים וארבעים' כנגד מלכ
 שרבוטין שהיו בלוחות' נמנן שהיו שנים וארבעים
 שהדי מען עשר הדברות שש מאות ועשרים
 אותיות כנגד מצות עשרה נשלכני כח ומצוכן
 שיש בו חמש עשרה אותיות למדנו שכל שרבוט
 ושרבוט חמש עשרה אותיות חוץ משרבוט שאין
 בו לא חמש' וכנגדן שם בן ארבעים ושתים אותיות
 לקוים על פי יוני יחכו ויעלף להו יקעו' תנו רבנן מקעור
 על שם מאנדענה הין מריס עלבן קרא שמה מדרה
 קבדות התאנה כי שם קבדו את העם המצאוים' על
 פי יוני ביד משה ואהרן ענן ביד יוני ארון ביד משה
 חצוצרות

צליה בן דן
 שהרג בלעם
 שעשה שם
 ופרח בחורא
 יקי דרקיעא
 וקטל לבנים
 בחרביה
 רכלעם לקיים
 מה שחזק
 ואת בלעם
 בן בעור הרגו
 בחרב כלומר
 בחרב שלו
 שהשביע חרב
 שלו שלא
 יהרגוהו בו
 וצא צליה
 בן דן וקטל
 הכי סוף
 שלו שעשה
 בחרב
 והרגו בו

[illegible]

[illegible]

כנגד כל המצוות אשר צונו לא נשמע בקולך ולא נעליהם
לתנו הקושן על כל דבר לומר "ומדתם מוחץ לעיור
אפים באם מכאן קמיון לתחוס השבת" שהו אפים
שהרי באמר מקום ונאמר להלן ושמעתי לך מקום אשר
יבוס שמה וניקה מלבול ש' לבול עוד מקלטו וגבול
מעור ובאמר ומדתם מחוץ לעיור אפים באמה' לבני
יש' ולקר אפלו חקר שהוא גולה לשם' תהיונה שאים
קולטות עד שיהיו כולן" ונשפטו העדה וה' יולו העדה
עדה שופטת ועדה מעלת עדה ש' נהם דמחויבין ועד
מעלת נהם המזכין' און בית דין שקול מוקדשין אחר
ונאמר לא תהיה אחרי דבים לדעות אחרי דבים להט
הרי שלשה ועשרים עלי מה בזונח פי וחלה דמשפ
עיון שם שאנו כהרג בפחות משלשה ועשרים מנין
לכית דין שלשבעים ש' אספה לו שבעים איש' והתיתנו
שם עמך הרי שבעים ואחר מען לשלשה ש' עד
תאלהים יבא דבר שניהם יחד יחד יעון אלהים ונקרב
בעל הבית אל אלהים' מעט לאחד ש' בדרך תשפ
עמיתיו' ולמה שלש בעבר הורדן ושלש בארץ
ישראל והלא אין בעבר הורדן א' שני שבטים וחצי
ובארץ יש' תשעה שבטים וחצי' לא שרוב שופכי
דמים בעבר הורדן שה' דמים בישוב' ואם בפלי
בדל מפני מה באמר יד בפול' חוץ מזה הבדל מפני
שאין לו אומדן שהיא ממית בכל שהוא אפלי מאדם
מעמיתה' ואם באבן יד למה באמר לפי שהוא אומ'

אומר וכי ירובון אנשים וחסד וחסד וחסד
אני בין בדבר שיש בו כדי להמית בין בדבר
שאין בו "תל" או באבן יד או בכל עץ יד עדין
אומר אם יש באבן או בעץ כדי להמית נקדם וזה
שנ' במקומו הוא ימותנו כמו שפירש המעבדים
כד' אתחייב ליה מען דזנא ואין לי לא שהרגו
באלו הנזכרים השליך עליו עשתות שלבד דל
בלבל עליו קלעים מען תל' מות יומת הרוצח
והרי אתה דן בטון אב משלשתן לא דאי אבן כדאי
עץ ולא דאי עץ כדאי אבן לא דאי זה וזה כדאי
בדלל ולא דאי בדלל כדאי שניהם הער השונה
שבהן שהן ממותן ומצנה ביד קואל הדם להמית
אף כל דבר המצוה והמית מצנה ביד קואל הדם
להמיתו ואינו ממותו עד שיעמוד בדיון לפי
הקנה דיון שנ' ולא ימות הרוצח עץ עמדו לפי
הערה למשפט והוא הדיון לכל הנדבין עד מות
הכהן הקדוש דכד הנא כהן תלאת כדאר ללמדך
שאחר כהן משנת בשמן המשחה או מרובה בקדים
או כהן שעבר מעחמת מנס פקול וחזר וכח
נקומה עד מות הכהן הגדול לפי שהוא גדול
הדור פיקולו אלו כהן כהן גדול הדור מא פכין
לא הדי פוחתל אואק ואלחמה ואם יתר
יעא אחד שועא באונק או בדעון חוזר כיוק שיעא
אין לו דם' לא קולה לעדי מקלט' ומכאן למדך
שגלות מכפרת עון שהרי דה בלה ונועל' קדוקה
הפטה

תפלה שיהיו צרכי רחמים ותפלתו נשמעת שהרי
מקובל מלאם הכהן שלא ותפלל על בנה וימות א
מעשה בלוי אעלר שידר לפני התבה ואמר עש
דבקות נלא בענק וידח אחריו ל עקובה ואמר אביו
דחם עליונו אין לבו. לא אתה ונעכה לוא שזה קדוץ
כלזה לא שזה מעכיר על מדוהיו וזה אובו מעכיר
תבולדבן שש מקעות בקעה שכוונה מקדאיו וכבדן
בלזה סנהדרין מהמקדא בקעה שכוונה מעכירת
לכדוב שז וידכב על כדוב ויעף מכדוב למכתן
שז וכבוד אהי ושיכא בעלה מעל הכדוב על מכתן
הבית ממערתן לחור לחתר דכת וימלא הבית
ענן מחתר למקדא שז דמותי את יוי בעב
על המקדא: ממדכח לנק דכר טוב לשבת על צנת
קק מקדא דחומה דכת ביה הנק יוי כתב על חומה
חכך נחחומה לעור דכת חפל כבוד יוד מעל תוך
העור מעיד למדבר דכת טוב לשבת בארץ מדבר
ממדבר עלתה ויכו לה במקומה בלוי דכת אלבה
ואשובה אל מקומה ובנגדן גלתה קנהרין מעשבת
הגזית לחצות מחנות לוי ששים מעור שלם ליבנה
מיובנה לאושא מאושא לשכר עס משפר עס שעל
שערים מצות שערים לחסרי מחסרי לטבריה
ומשם בענקי למקדא תבו דבנק נחמנים תלמידים
היו בן להלל הזקן שלשים מה דאויין שפועל
עליוהם ושלשים מה דאויין לעבד שנים ולחבר
חדשים ועשנים בינונים גחל שבוטל יודק

בן עזיאל וקטן שבבולן רבן יוחנן בן זכאי
על רבן יוחנן בן זכאי שלא שלח שאלה
מימיו ולא הלך ארבע מילות
בלי תפלן ובלי תורה ולא קדמון אדם
המדרש ולא ושאן בבית המדרש לא שיעה
עצמו ולא שוכת הקדש ולא הניח אדם בבית
המדרש יוניק ולא מעמו אדם חשב ודמיון
לא יושב ומשנה ולא פתח אדם לתלמיד
את קוץ בעצמו ולא אמר הקוץ עת לעמוד
מבית המדרש אמרו עליו
על רבן יוחנן בן זכאי
שלא הניח
מקדא נמשנה
הלכות והקדוה ודקדוקי
פזורים ודקדוקי תורה קולין
וחומרה וגזירות שוות
תקופות
וגימטריא וממשלות שועלים וממשלות כובץ
סוות דקלים נסוות שדים ושנות מלאכי השבת
דבר גדול מעשה בדמיון ומעשה מדרבם
ודבר קטן הנוא דאבוי דאבא לקיוס מנה נח
להנחיל מוהבי יש נאות הותיהם אמלל נח
הנא דאבוי נראבא לכוץ אדי כמן בין הולל
לשני לחכמים אמר דבא שלש דמעות הוריק
הקבה בכל יום על שפסן ללמוד והינו למד

שכתבתי לך תשמענה במקות רבים תבכה כנשי שותק
 מים מבין יד זה תלמד שחן עמנו לא קבלה כבוד
 שכתבתי לך מים וכו' לים מתוך בחור יד זה תלמד
 שכתבתי לך וידון וידמה דבר לדבר כבאר שהיא
 משלה מכל ערדיה לאחד כך משקה לפלמידים שז
 ופניו מלונותיו חותה ונחזור לענין ראשון ולא דף
 לא וכפר לזם שכתבתי לך שפיכות דמים. הקשמים
 נעצרים מדור אתה לעד שז ויהי דעבבא דף שלש
 שנים שנה אחר שנה כיון שעלה ישראל ברמל אמר
 להם דור בדין שמה יש בכם על שחן הקשמים
 כעצרון לא בשביל על בדין ולא מידע עלן בשלושיות
 אמר שמה יש בכם שפיכות דמים והושב באורים
 ותומים שז ויאמר יוי אל שאל ואלביות הקמים
 על אשר הרג את הקבועים וכי לא הרג לא הקבוע
 והלא הוא הרג כל אנשי נוב ושואליו וגבועים
 וכהנים שהיה שאל דורש לעצמו כל אשר ימדה
 את פוך יומת וכולם הפחו אבל הקבועים הרגם
 חנם לכך נדרש דמם ויקרבו ראשו האבות מאותו
 היום במסרו שבטיו לבוא זה בזה ומאמתי הותרו
 מאחד פולגש בקדשה אמר הפמים אין לוי שדאח
 שמחה כחמשק עשר באב וכיום הכפורים שהן
 בנות ישראל ונעמות וחלות בכדמים ואומות שז
 נא בחור עיניך ונראה מה אתה בודד לך שחן משק
 לא לזפי' ואהל אשבה מנהק מעט אלו לים זה
 חץ פי לעין יחלק אלתת עיניך בנאמו תג עיניך

במשפחה שאין אשה לא לבנים ואם לא יולדו
לה' אפרח ואקדור פי ה' ליום אעני עני
עשר באב לאן פיה אותה מעת אשר תהיה פיה
מדבר פי אקנה אחיך מן ארבע עשר אף
אמות יכתור פי ושראל פי כל קנה פי כל
באב ובקו מרתקבון אם כסף אשר דחוניא
כפוקהם ושערו בארץ מן אלה ותמאם אככט
וארתפאל עטלם פגעלו - יום פרה וסדור
דאום פגעלו בראך וקתדכולהם ארץ וקד עלמה
קצויה אהל אבבעה ומח פעלו מעא אמרת אדגל
א' באת מעה • חתי מאתת עלי חידיהם
כרג ארגל באמרתה מויתתה מן ענדהם וקטעיה
עלו עתו ואמר ברא אבבעה בלאד ושדא
פאגת מעו ואתלמאם באקצויה אקבועה אתר
פעלנה אהל אבבעה והם בני בטמין ורגע
מטיע ושראל דאך ותנבט עליהם וחרבאדם וקתלו
מנה אף כתורה מן ישראל ומן בני בני
וכאנו אחרים יתכן באיד אשמה וכל ואחרונה
יחלע • חוט השערה ולא יחטיא • ורגע
באן אבבעה לושדא מטי • אפילו מנהם אף
במחעה קלילי תם חפצא מטיע ושראל ואחר
מן ידוניהם וקלקו מדה לוי ורגע מן ושראל
כדמו וכאמו יתכן שבת במקלחת פכאן יום
יכרגאן בכאת ושראל עלי אספה מתקיוכאת בא
אלבאם ואחלי אחנה ואפיה ואיהב אעאי פאשתוד

ולא תקב נחלה ממטה וכל בת ישראל
אחד כמדרו זכור ושמע בדבור - אחד כמדרו
לא תלצש שעטנד גדולים תעשה לך בדבור אחד
כמדרו מה שאין הפה יכול לדבר ולא האוזן
יכולה לשמוע דכה הלא כה דברי כאש ינו מ
ופכטיש יפותץ קלע' אך למשפחה מטה חביוק
תהינה לנשים' אך למעט הגדמים והמצודעים
תהינה לנשים ידע הקצ'ה שאין בלבן דופי' למי כן
עוה להן ונשאו לטוב בעיניהן ובשפטיהם' קא ולא
תקב נחלה לבני ישראל ממטה אל מטה' ואלא
ולא תקב נחלה ממטה למטה אחד אגרא' אלא ולא
ידבק האיש בנחלת אבותיו ואלא ידבק האיש
בנחלתו וכך עשו ולא הזיזו הנחלה שנ' כאשר
צוה יי' ביד משה כן עשו' לא ולא תקב נחלה זה
הנש' אשה ומטה בחייו וירש אותה אם ירש
קרקע יתנו בני משפחה דמיה לבעל ותחזו
הקרקע להם' והלא כן ואלעזר בן אהרן מת ויקברו
אותו בגבעת פנחס בנו מאן למנחם שלא היה למעזר
לא נשא פנחס אשה ומטה בחייו וירש אותה ומנחם
שהוא כהן לא הקפידו בירושתו' קומנש
"אה" הדברים" למה פתח באלה הדברים אמר
משה לישראל אם עובדין על צונו של מקום עתיד
נביא לעמוד ולקבץ עליכם במען אלה והוא ידמיו
שקינ' באיבה' שמען איבה' ואלה שווק' לא הדברים
קאנ' כל המורה הלכה ככע רצו חייב מיתה' אלא

אמרתם כי יסוף ויהי ראשי אותיות כי יסוף
אלה הדברים אמר לנו החכמים המורה דבר בפני
דבר ותקייב מיתה "למה נאמר אשר דבר משה אל כל
ישראל קאו שאלו הוכיח למקצתן הדין או שבשורה אחרת
כך הייתם שומעין דברו בן עמרם ולא הייתם משובין
אותו דבר כך מכך לו היונו משובין אותו שנים שלש
פעמים על כל דבר ודבר "וכפני מה הוק מוכיח סמוך
למיתה לבנאכ מפני הרבה דברים שלא יהיה מוכיחו
וחוזר ומוכיחו נשאל יהא עליו בלבן משטימה ונשאל
יהא דואיהו ובוש ממנו ונשאל יהא המוכיח תריך
למוכיח במדבר בעדבה שהביאום שהוכיחם על מה
שעשו בשנים שהוא בערבות מואב מולקם על
שאמרו המלכי היוקב ליהן הדין עלים קוף "בין פאן
עצת מרגלים בין המל שדברו תפלות על המן "ולבן
זה המן ובחצרות היתה מחלקתו שלקחה ודין זהב
זה מעשה העגל דא ודין זהב קאו אמר הקב"ה זהב
שהרבתו להם עד שקצרה לשונם מראי כגומר מלומד
דין הוא שקדם להם לעשות העגל מכאן אמרו חזק
אדי כוהם מתוך קופה שלתבן לא מתוך קופה שלבשר
הואיל משה באר שפירשה שבעים לשון אחת
עשר יום מחודב דרך הר שער יתול מן אטריק לדין
קדש נגה אלבעין מקינה אחד עשר יום לו אטעאם
ויהי בארבעים שנה בעשתי עשר חדש מכאן למדנו
שהשנה שנים עשר חדש אחדי הכותו את סיוח

למה הוכיחן אחר שהכה את קוחן וענה ~~סיני~~
או הוכיחן קודם הדיקת לא אינן בו יסולת להכותן מיד
הוא מוכיח אותנו אשר ישב בחשבון חשבון קשה
לבדה וקוחן קשה לבדו וכן ענה קשה לבדו ויש
קשה לבדה שניהם על אחת כמה וכמה הוא
משך חין הנאלה יצא שבעה שני ויואל שאנל את
העם לאמר ארור האיש אשר יאכל לחם היום" וב
לכם רעה היא לכם הבטלה ובלבדן זה המקדש
שני והלבדן באדיר ופל שמלבין עונותיהן שלישל
בואו ודשו את הארץ שאין אתם צריכין מלחמה
ולאכלי דין" קא נאקה את ראשי שבטיכם אנשים
חכמים וידועים ולא נאמר כבונים לפי שהבונים
מעט ועוד שאין בוכה כנגד מעשה למען נאמר ואצוה
אתכם ונאמר ואצוה את שופטיכם אגנאב קו ואצוה
אתכם שיקבולו עול הדיונים ואצוה את שופטיכם
צוה אותם שיקבולו עול הצבור ושפטו צדק בין
איש ובין אחיו אפל ובין בית לעלייה ובין קדו אפל
בין תנור לבדדים כיון מענאדם אגנאב בין ביר
ועלייה ועני אדי כאן לבית לוואחד ואמכר אדי קו
אעלייה לוואחד ואכתקרת אכשבה חק אעלייה פעלי
עאחב לבית יעלה אכשבה ואדי לס יעלחה אכשל
עאחב אעלייה יאכן מעא עאחב לבית וקו בין תנור
וכירים אדי כאן מעא ואחד תנור או כירים פי קדר
בוט ובין עאחבה נחתאק אן ירחיק אתה תנור סגן
הפנתל שפא יזיק אתה כירו" ותקדבון אלי פלכס
מכאן

מבאן למדנו שאין לומרין מן הכללות כמא קא קעדיק
ותקדים לויכחיד מנכס' לא תכירו פנים במשפט שלא
איש פלוני קרובי או שובנו דיין אוש פלוני לעמילק
או שיבנו דיין' כוף מעניה לעמילק אקואב יעני עשיר
וגדול' ואקח מכס שנים עשר אנשים קאו מן הכדורים
מכס מן המקולותין שבכס בוף מעניה מן המקולותין
שבכס אקואב יעני מן אמכדוצין אדי פיכס והס
באיתכס מאלל אפלת אדי הי אכאז מן אטחין קא דבר
תורה לשון קוזמא היכן דבר וכוף מענה קוזמא והיכן
ודבונביאם לשון קוזמא ודבונחכמים לשון קוזמא
פירוש לשון הבאי' פקו דברה תורה לשון קוזמא קו
עדים גדולות ובצורות בשמים' דברו בביאם לשון
הבאי שז' והעם מחללים בחלילים ושמתים שמחה
גדולה ותבקע הארץ לקולם' דברו חכמים לשון הבאי
כדבר ותנוח וא שכול' וקס בני ענקים דאובו שם קאו
ענקים על בני ענקים כוף מעניה' אקואב יעני כבאר
אקאמא וכלתכדון שז' לכן ענקתנו קאזה יעטף שית
חנק למו' המה יבאו שמה ולהם אתנבה והם יירשנה
מא אפרק אקואב הנעה יבאו שמה זו ביאק דא שוכה
שהיתה בימי יהושע ולהם אתנבה זו ביאק שנייה
בימי עזרה והם יירשנה למעג המלך המשוח' כקט
כקדולת שמעון מכאן שנזקקת ענת קטן מפני
ישוב העולם לא תקורו מפני אש שלח תאמר מתירה
אני מאש כל שלח יקרוק בני שלח ודלוק גדוש אף

לא תתקור דבריו מפני אוש' וקדבר אשר יקשה מבס
וכאמר והדבר הקדוש מכאן למדנו שדין צדק קדוש
בבית דין הקדוש באמר כאן קדוש ובאמר להלן הכהן
הקדוש הקשה דיני נפשות וכל הנעלם מדיני ממונות
ומטל לדיון שלא יושב תלמוד בור לננו שנלא תגורו
מכני אוש כיון קו כאשר תעשינה הדבורים לגאון ועני
כמתל אדבורים אוי אנובה לקצת ואחר נמאת כדלך
כאנו הולא מן ירדב ואחד מן ישראל נמאת כיו ידושה
לעמנו נתתי את הר שעיר ידושה מכאן למדנו שהמשמר
יודש את אביו ותשבו בקדש מלך יה סנה והוי אכרך
מאקלסו כי מדחלה ואחר לקו כימים אשר ישבתם
וכאן קבל וצולהם לאקדש מט חיל כרגו מן מצרים קתין
סנה וקא והימים אשר הלכנו מקדש בדנע שמוכה
ושלשים שנה וסנתין בעד חל דכר ושנה קבל וצולהם
לאקדש ושלש עד שבאו לירדן יצא ממצרים פי
קמלת אמדבר ארבעים שנה ובשמרתם מאד אוש מקדש
שכר כל בריוה ובריוה מצנה אחת שעשה עשו שהו
כבוד אביו וכבד נתתי לו הר שעיר ואיבי חוזר בדבי
לא חקרת דבר מכאן שהיה המן בנתה כך לכל מיני
מטעמים לא תצר את מנוח ואל תתגר בס מלחמה
אכל דעמא מצעריבן שדה שכר שוחה מקוכה
מואב אכל קטטה לא לבנה בג עמי לכך באמר
אל תצורם כלל אל תצר את מנוח ובי עפר בדעת
שלמשך לא שרש משך קל וחומר ומה מדין של
באו לא לעזור למנוח נאמר לו ידור את המרובים
מואבים

מואבים עתמק לא כל שבן יא כי ירושה לעשו מכאן
 שהקני יורש את אביו מן התורה אבל ישמעאל עבד
 שהבן מן השמה עבד ומה שהנה עבד קנה רבו אמר
 הקצה לאשה לא כשם שעלה בדעתך לא אל תצר את
 מואב שתי פרדות טובות יוצאות מהם דות המואבים
 ובעמקה עמונית שמעך יצא המשיח הוי אל תצורם
 וכבן ובעבר לס געלה הכא דיוח פי וסט אפוסוק אגוא
 לי על מנחאן בעד מדורגא מן בני עשו הרבו סיוחוק
 ועוק כמא באן פי פרשת פרה ולס יתבע הכא מואב
 לעשו לא כמא קא אסתנו עמוק ומואב אין קד בתל להם
 הקצה אדעם במתנה לא איש אל ויכל פלדאך גער
 הנה דיוח והעווס הישבים בחצרוס דאך ליעלמנא אין
 לוס עמדהא בלאד אבומלך אי כשבעלו אברהם
 שלא נקח אדעו פאעלמך אין קד אנתקלת לא קידה
 פלדאך יקוז אין נקתפתחא קומנסעו ועברו את נחל
 ארבע מר טיבו שלכחל ארבע ארבעי הדיוס שהיו מיוסות
 עולם זה כנגד זה ואדם עומד בהר זה וחבירו עומד
 בשני ומקווחין זה עס זה ואדם מהלך שני מיילין עד
 שהוא יורד לתחתית ההר ובאחד שתי מעלות ושני
 דיוס מכוונים כנגד פתחי המעלות ובדיותם מוכרי
 בראשית מה עשו המורדיים הלכו הקבורים שבהם
 וישבון במעלות נאמרו כשנדרן ישל לתוך הכחל גבוא
 עליהן מבין ומכאן ומלמעלה וללמטן וכשמירס אמר
 להם הקצה קומנסעו אל תוראן מהם היוס הזה אחל
 ותרפחדך מבין שעמדה לו חמה כעין באן אגואב למה

לאנה קא קנה אהל ופי יהושע אהל גדול מזה אהל שנ
 ביהושע העמיד לו גלגל חמה אף אהל שנ במשה
 העמיד לו גלגל חמה אהל אהל בגדירה שווה
 ואשלה מלאכים ממדבר קדמות ולהלן הוא אומר
 וישלה מלאכים ללמדך שדושה הדור הוא הדור ומה
 הוא קדימות זה מדבר פני שידרה בו קדומה והיא
 התורה שנ ינו קנכי ראשית דרכו קדם מצעו מאז
 כאשר עשו לו בני עשו והלא כה נומאן ארום טון
 אתישך עבוד בגבולן יש אומדן שהוא חוזר על
 אכל כקף תשבירני ויש אומדן שהוא חוזר עלמקצה
 בני עשו ונעשות לו כאשר עשות לסוחון לו היתה
 חשבון מליהק ותושין איך כל ברויה יכולה לשלוט בה
 ואן היה סוחון יושב בבקעה אין כל ברויה יכולה לשלוט
 בו נתנם בידו בלש ער רפאים שהכל רפאים מהם יודנים
 שהם צדים הכל ענקים שמעטקין חמה בקומתן
 שמדמים כל מה שמזומים עושים בפולס שהכל
 כופלים מהם אלכזרתים בידכם ואת בן חסד
 יור שלא היה לו לא בן אחד יקראו לחדמון שדיון למה
 ירך להזכיר זה לא שלא יטעו וישנו התחום לכך
 פירש שיש לו שימעת הדבה הלא היא כתובה בהי
 שהיה בטוב על ערשן אות אחת מן השם והי הי כירץ
 עוב כשאר מיתר הרפאים קאן ישב על עץ תחת סלון
 שלתיבה ונשבע למה שיהיה להם עבר עולם והן מושועים
 לו מזונות וכשאר מיתר הרפאים כיון מעני הוי אכלאם
 אקאב קן כשאר יעני אנה בקא ולחץ אמור אחואם

וקו על עץ תחת סולניות יעני אנה בקא יחפץ דקוס
 אמתקוסאח בשר גיבטהא ונשבע לנה שיהיה להם עבד
 עולם יעני אנה תבע אעקל וקואה ללאבר' וקו והיו מוש
 מושטיוס לומצונות יעני אנה כאן ילחץ אמר לעקל'
 מן טניהם' אשתראץ כיה קלא זל' אן לאכשאר עונק
 תחת סלון היתה בהמה טמאה מותרת מן התורה
 אקואב אכיואל ללא עמר פיה אורה בכונה ידכר
 כי למעקולאח ארץ כאן מביאח ללאכסן אן ילחץ אמור
 למאדה וינקתה להא' ומה יהושע מליאח' קא שנתעטר
 בשש עטרוה בקור ובכבוד ובבואה ובקבורה וסוכה
 ובמניכה' "ואתחזק" זה ששה חבא תחטני לפני
 כאמרתך היוליני' "ואתחזק" מלשון תפלה ואומר מלשון
 תחנה וישאומרין מלשון חס לפי שפשעלה משה לעז
 אצל הק"ה ואמר לו הריני כא את כבודך הראהו
 מה שלמעלה ומתן שכרן של צדיקים שכל אדם אמר
 לו משה האוצר הזה למי אמר לבעלי תשובה אמר
 וזה שלמי אמר שלבעלי תורה אמר וזה שלמי אמר
 שלבעלי מעשה והראהו אוצר קדוש אמר וזה שלמי
 אמר למי שאין בידו מעשה ולא דבר מאלו אני כותן
 לו מאוצר זה של וחנתי את אשר אחן ורחמתי את
 אשר ארחם' וכיון שבוקבש משה לכבס לארץ אמר
 לק"ה אם יש לי ואם לאו תן לי מאוצר זה שלחנם
 ה"ר וחנתי את אש לכך כשמר ואתחזק באומה שעה
 אמר הק"ה טוב דייעול חויה לביתך ולא ייעול בדכש
 לביתך' "או לא הראיתך אוצרותי לא הייתך שואר

ממני זה עשרה שמוות לתפלה תפלה ש' ויתפלל
בעד העם "נקרחת דעקה ונאקה ושועה ש' וידעקו ותע
שועתם ונאמר שמעתי את צהקת בני ישראל" נקראת
בצר ש' בצר לך ומצאוך ונאמר בצר לו אקרא ווי
לנה ומקיעה ש' ואלתשא בעדס וזה ואל תפגע בי "כעול
ש' ואתכפל לפע ווי פלול ש' ויעמד פתח ופלל"
תחנה ש' ואתחנן ואתחנן ודלה משה יודע שכבר נקצר
עליו שלא יכנס לארץ ולמה הוק מטרדו בלזה לא
שלא יאמר אדם הואיל וחולה שלי נקובן לא התפלל
עליו לא אל ומנע אדם עצמן מן העקשה ומן התחנה
שהרי משה דבנו עליו השלנס עשה דיוחתיקי ש' -
ועידון ועדיו בתתי לראובני ולבדו ולמכיר בתתי -
אתהקלער ד' לא למה אמר ואתחנן משאר לשונות שלת
אברהם קא לפי שערך תכלות חמש מאות וחמש -
עשרה תכלות מעין ואתחנן ולמה ערך זה המעין קאו
ככר טלפי החיות ש' ורקליותם רגל ישדק מעין ישדק
כיקקאו העושה תכלותו קבע אין תכלתו תחנוניס -
אברהם כל מן יעשה תכלתו עליו כמשא כל מקום
ש' ווי הוי מודת דתמים ש' יי ווי אל רחום וח' אהים
מודת הדין עד האלהים יצא דבר שניהם אשר ירשועו
אהים אעבדכ נא ואלה את הארץ דרש ל שמלתי
מפע מזה משה נתחוק לכנס לארץ לא אמר הרבה
מעוה נתנו לישדאן ואיבן מתקיומות לא בארץ
ש' לא החקים והמשפטים אשר תשמרו לעשות
בארץ אכנס כדו שותקיומו פניו שידע כלבא
העולם

העולם כמה משה מחבב המצוות והדר הטוב זה ה' —
המורה והלבב זה בית המקדש כמו שפירש אונקלוס
ויתעבר יוי בי מלשון עבדה ולטעם המדרש מפני מה
משה מקרב ומטריח על הקבוצה והוא יודע שבבך
כגזל עליו לא מפני שהיה מחבב הדבור עם הקבוצה
דב לך הדבה שכר טמון לך דב לך שאמ' משה אכנס
ואבנה בית המקדש אמר אסתבנה איתו איט הדב
וישראל חוטאים ואכלה אותם לא ישוב דוקני בחרבנו
ואניח אפי' עוד בדבר הזה אבל בדברים אחרים
אתה קודר ואני מקוים' עלה ראש הפקק וראה ב—
בעיניך מלמד שהראה לו הקבוצה למשה הרחוק
לקרוב והנמוך כגבוה ותר את יהושע שלא יראה
ממלחמת שבעה עמומים' ונשב בקיא בשביל
מעשיות הדעוס בפעור אנהטות כרתתה' לא
תוספו על הדבר הזה ולא תקדעו ממנו' לס כהונא
ען אשיחיה ואכסאן פי אתורה אבואב לאן אתודג
קמיות משפטים צדוקים ואצדוק הוא אעקל ואעקל
הו ארי לא תדקוק נארי דאד ולא נקץ עח ארבהא
ובטל קולת צדוקים' וכדי לא יגוז לכהן העולה לדוכן
אן יזיר שיאו ינקץ פי בדבת כהנים' ואתם הרבקים
ביוי יעני מתחדין באתל אעלס אדי הם מתעלסקין
בחדאך וקורה תע' חיוס כלכם חיוס' שאלו צדוקים
אתדכן קמליא מנין שהקבוצה מחיה מתים אמר להם
מן התורה שנ' הנך שוכב' אבותיך וקס לאקבלו מאנו
לא אמרו הוא וקס הזה אמר ומ' הנביאים יהיו מתוך

ס

כבלתי יקומנו' אמרו דלמא הם מרתים שהחיה יחזקאל
 אמר מן הכתובים שנ' דובב שפתי ושנים' אמרו
 דלמא מרחש מרחשן 'ספתותיהן' עד שאמר מנך
 הפקוק הזה למען ידבו ימוכם וימי בניכם על האדמה
 לתת לכם לא אמר לא להם מכאן לתחית המתים"
 ואתם הרבקים בזמן שאתם דבקים ביוני אתם חיים
 דאך למדתי אתכם מה אני בחנם למדתי אף אתם
 למדתם בחנם ממני "וכן כשתלמדו לדורות לא
 תלמדו לא בחנם" מכאן שאקור ללמד בשכר
 השמר לך זו אזהרה למשכח תלמודו ועוד אמרו
 השמר לך מלקבל עצמך ושמוד כפשך מלקבל אחר
 דא' ושמוד כפשך מאכילת קס המות או דבד המוני
 או דבד מקולה" אשר אנכי נתן לפניכם היום
 והלא כבד באמרה בקוני לא ענינו מקדדה היום
 רק השמר לך זו אזהרה למשכח תלמודו יכול אם
 תקפה משנתו תלך רק "והורעתם לבניך ולבני בניך
 מכאן למדנו שכל המלמד בנו תורה כאלו קבלה
 מקוני שהרי הקמיק לו יום אשר עמדה לפני יוי
 אהיך בחורב" ויגד לכם את בריותי אשר עוה אתכם
 לעשות עשרת הדברים' יש אומרים מכאן ששמעו
 עשר הדברות כולם מפי הקב"ה לעשותם אותם
 בארץ ללמד שרוב המצוות תלויות בארץ ונשמע
 מאד לכפשותיהם הדי אבדא עין אעתקאד אתקס
 לאנה יודי לא אעתקאד אתנויה אדכל קס מורכב
 מגאשיות ואבצט לאקסאס מן מאדה ועולה
 ופ'

וכן תשא עיניך השמימה וראית את השמש שזלא
תתור בעין לבך ותשאל על דרך עבודתך ואת כס
לקח יוי יעני וכצדכס לעבודתו וליראתו ואן
כאן קזא ולעקאב הוא לכל באי העולם וכן הוא אומ'
על שלשה פשעי ושר על שלשה פשעי מואב על
שלשה פשעי אדום' מוכור הדדל הוא אבוטא יעני
מון מוילנע אכלאך אחריר' דא שארץ מצרים חמה
מכל הארצות כותוליד בניס ובעי בניס ונושבתם
שושבו בארץ נמנין ונושבתם' מן יום דכולהא לא
אכלות המלך יויכין עד דתושא' והי' תמאן מאוה וארצ'
קכה' דא ונושבתם לאחדבה ארץ ושר עד שעברו
בה שבעה בתי דינין על' ואוהן ירבעם בן נבט' ובעשה
בן אחיה ואחאב בן עמרי' ויהוא בן נמשי' ופקח ב'
דמליהו' ומנחם בן גד' והושע בן אלה אמלל' יולדא
השבעה' מאי קראה כותוליד בניס ובעי בניס ונוש'
ועשיתם הדע להכעיקו מלמד שהן מבקשין איזר
היא עבירה מכעקת אותן וכמה הוכיחם ונמיה
ואמר להם ושבת שר יוי אהיך ושבי יוי את שבתך
ודיחמך שובו אליו ולא קבלו מיד התחול לקונן עליהם
איכה' העידתי בכם את השמים ואת הארץ אדאומנין
אבאקיון איו לא נתגלירו נדאך למא אכטו ושרא אונ'
מא יתח מנהמא עלי כחו קויד העדים תהיה בר פראש'
להמיתו לאתק קא ועצר את השמים ולא יהיה מטר
והארמה לא תתן את יבולה ואבדתם' למא היום אשר
צדא אהים אדם יכול ישאל מה למעלן מה למט' מה

לפניו מה לאחור תל ולמקצה השמים ועד קצה השם
כושאלני לימים ראשונים מכאן למדנו שאין דודשן
במעשה בראשית בשנים יחיד שאל ואין שנים שואלין
במקום באותות ובמופתים במקום הם שנים ראשונים
שעשה משה לעני העם ואעפ"י שקראן אותות שם
כפול ושאר חמש מלות שהם באותות ובמופת ובמלאכה
ובורחקה ובדרוע בטווה הם עשר מכות שנעשו
במצרים כמו שאמרנו בפרשת וארא לקחת לנו בן מקרב
בן שהיו כולן שווין או מגדלן בלורית ולא מגדלן
בלורית או ערלים ולא ערלים יעני מצרים וישל
ואו לא ברית אבות אינם ראויים להקאל לכך נאמר
בן מקרב בן עד ובמוראים גדולים שבעים ושתים
אותיות כשתוציא בן שנייה שבשמו קאם וידעת
חיוס כי יוי הוא האלהים בשמים ממעל ועל הארץ
מתחת מנהג טלמנא מנה תעל ליום הו קסם ולא
קוה פי קסם כמא קא בשמים ממעל ועל הארץ מתה
אין טוד ואין הקוף בחלק בשני מקומות אך יברו ל
משה שלש ערים למע במעכה זו למרשת לא העווי
על התורה דבר בתורה וזאת התורה לא כשם שעני
מקלט חולטות מען המות כך התורה קולטת ממלאך
המות תאמל אמתבאם קוידנא משה פי אשראי כ
ולס יחול מענך וחד ועלת גמיה אמתהך ולאכמא
פאקאמח פי טמנה דה למעוה והי חצי מענה אמת קא
הואיל ובאת לידי חצי מענה אקוומנה את בצר
במדבר

במדבר' שכם בחר אפרים כנגד ראמות בגלעד' חדש
בבלי' בחר נפתלי כנגד קולן בבש' ואין אחד מערי
מקלט קולטת עד שיברלו ושוהיו כולן שש ערי
מקלט תהיונה לכס' דא' אתבצר במדבר בארץ המוש'
המושור לראובני' לם בדי בהדה' אקרא' לאן ערי
מקלט הן להצלת ההורג פלגן ראובן הו' ארי' ברא
בהצלת יוסף והוקו וישמע ראובן ויחילו מידם'
ויאמר לא נכנו נפש' לכך זכה שיפתחו בו תחלה בערי
מקלט' ולמדתם אתם ושמרתם לעשותם מכאן שהתלמ'
מביא לודי מעשה ואין המעשה מביא לודי תלמוד'
ואשר הו' לנו ולבנינו אף אתורה תכמיל לאנוע אנקאני
כלה אמא' וזאתי' פנים בפנים דבר יוי עמכם יעני
אדרכו שתי הדברות בקור תווקט משה אדכל מא' עלם
באברהם אן חכם אנבי וחכם סאיר אנאס פיה סווא'
הנכו עמר בין יוי וביניכם הדי' פי סאיר ארברות
כמי בין רבי' פי ארלאה' אנכי יוי קא בלכץ וחור'
זמן כל שפץ וחתאק ודרך פי אברהם וקוד אלאה'
ורחאנייה' דא' שכל אחד ביטל מליכה דבור' מוכה
ביטל אנכי' ורבעם ביטל לא יהיה' מקלל ביטל לא
תשא' מקושש ביטל צמר' אבשלום ביטל כבד'
יואב ביטל לא גרצח אמנון ביטל לא תנחף' עכן ביטל'
לא תקב' יובא ביטל לא תענה' אחאב ביטל לא תחמר'
קא הנחך זכור וקאלהנא שמר קאו כל ששענו בשמירה
ישנו בזכירה מכאן שהנשים חיובות בקדוש היום'
לא תעשה לך פסל יכול לא יעשה קלופה אבל יעשה

אטומה תל כלתמונה וכול יטע מטע תל לא תטע
לך אשר יכול ועשה שלעץ תל כל עץ יכול ועשה
שלחבן תל ואבן משבית יכול ועשה שלדהם תל
ואהי זהב וכול ועשה שלכחשת תל שלבדיון שלבדול
שלעופרת תל אהי מקכה לא תעשה לך יכול ועשה
דמות בהמה חיה ועוף תל תבנית כל בהמה וכול
ועשנו דמות דגים וחגבים תל כל דמש באדמה
תבנית כל דגה וכול ועשה דמות חמה ולבנה כוכבים
ומזלות תל וכן תשא עיניך השמימה וראות את
השמש ואת הירח יכול ועשה דמות מלאכים
וכדוכים ואופנים תל אשר בשמים ממעל וכול
ועשה דמות תהום וחשך תל ואשר בארץ מתחת
יכול ועשה דמות הבויה שבשמים תל ואשר
במים מתחת לארץ וכול לא ועשה אבל יעלה
בדשתו תל לא והיה לך אהים אחרים על פני לא
תשא כו לא ונקה יו אעפ שלקה אין מותכפר לו
עון המבועה כולו עד שנפרעין ממנו על חלוק
השם פמן הנא עלמנא אנהא מן החמודות שבויעי
שנא נתלקת לאדבע מחלקות החלק הראשון ~
שיושבע על דבר הודוע שהוא בן והשני יעבד
על דבר הודוע שאיכו בן השלישי שיושבע לבטל
את המצוה רביעי שיושבע על דבר שאין בו כוח לעש
אם נשבע על אחד מהלו לוקה ולמה אמר ליד
תשא ללמדך שאף המבדך בדכה לבטלה או המצוה

שם שמעיו לבטלה או המזכיר שם שמעיו בלא צורך
 עובד בלא תעשה כבוד את אביו לרבות אחיו הגדול
 ולרבות בעל אביו ואת אמו לרבות אשת אביו
 וכבוד אב ואם מאכול ומשקה מלבוש ומבקר
 מכניק ומנציח הוה להם ממוק דן אותם ממנו
 ואסלחו דאן אותם משלן תנו לבן יש מישל
 שמאכיל אביו עקלים ממוטמים ויודש בהם
 ויש שכונדו לרחים ויודש בן עדן כחידה תר
 מעשה באחד שהיה מאכיל אביו עקלים ממוטמ
 אמר טליה לקבא חמיו את מא עבד בי פלן אנא מיזל
 ומכה ליה אמר ליה ברו לאו אחוך הוא לא תקם ולא
 תטר לא תעמד על דם דע אמר לאבוהי אכול ושתה
 כמא דפלביה עבדין ויש שהו כונדו לרחים ויודש
 בן עדן מעשה בחד בר נש דהוה קאים טחון בתכרי
 חד דמנח אתא אנקריה על טחוניא אמר טליה לאבוה
 אבא טחון תחיתי דלמא ויהי חרוץ אף אנא אלקי תחיתך
 טב דאלקי ולא תלקי למא כתנה התורה מתוך החשך
 לפי שקופם לבטלה בסוף ארבעים יום במעשה העקל
 וקאויצא היו ושראל במעמדה ריוני ככלה
 כותחין אחת וקוצרין אחת שנ לבבתיני אחותי
 בלה לע באחת מעיניך כיו דבר להים את האדם
 וחי כאנו יקולן אן מן רחי שיימן אענאך למכותיה
 אלו חאנייה אלק יהוה ויהלך מולל קול מבורך
 בעת כמות בוא להים דאיוכו פלמא לם ומות אקלו
 באבואה ועצמת דרגת משה עטרה שובלכם

לאהליוכם זה צרכי הקוף שהיא אכילה ושתייה ותשמי
 חמטה "ואתה מה עמך עמדי שהסכימתי דעת מקום
 לדעתו תנו דבנך יתוב הוא ל יהודה ורבי וקו וז' שמע
 בן יוחאי ויתצ' הוא יהודה בן קלי גביו והתחולל לקפר
 בקנותן של אומות העולם אמר ל יהודה וכמה נחיס
 מעשיהם אומה דן תקנו מרחצאות ושונקים ובשנים
 ל יהודה דבר לשבח ל יוקי שתק ל שמעון אגב שון
 להושיב בקן זונות מרחצאות להתעדן בהן בשדים
 לטול מהן מכב כלמה שעשו לעונד עצמן עשו
 הלך בן גורי וקפר דברים וכשמעו למלכות אמרו
 יהודה שעלה ותעלה יוקי ששתק יכלה ליצפורי שמעון
 שגבה ויהרג "אזלו וטסו במערתא ואתעביד להן
 נקא ואתברו להן חרובא ועינא דמיוא ויהיב
 תרתא עשרי שני יתביק ודדשיק ונעצק אתא ליהו
 ז' וצוח אגב פתחא דמערתא ואמר מן מורעיה לבד
 יוחאי דמיתקיד כפקו ואשכחו בני אדם דורעין
 וקוצרין ואמדו לו מעיחין חיו עלום עולם ועושיקין
 בחיו שעה ומקום שנותנין עיניהן בו נשדף יצאת
 בתקול ואמרה להחרוב עולמי יצאתם חזרו למערתכם
 שמע ישראל למה הוא אומ' שמע יש דבר אר
 בני יש' לא אמר אל בני אברהם או אל בני יעקב
 לא בני ישדא שלא יצא ממנו פסולת שמע ישד
 לם כמן עמך גדול אג' אב לכונה אדדאך עקליל
 אדדאך חקי' ולמה שלשה ע'מות כנגד שלשה
 ע'מות עולם המלכים ועולם הגללים ועולם

היסודות ולמה דא של אחד גדול כדו שלא ודמה לדיוש
 וכה פכה הקערה על פיה "ולמה שמע ושואל שש
 מלות דלך לחתי בתלדה משש פנות הקוף" חל-
 נשנתם שוהו מחודדין בפוך 'מנין באן אגואב-
 כמי קא הניא נשנתם וקא חתי גבור שנוכים קאן
 כל העוסק במצוה פטור מן המצוה שנז ובלכתך
 בדרך ומא באן מנהגיו אגואב יעני אנה אם היה
 עוסק בדרך הדעות יעני אין עמו מצוה פוקדא
 ידוע שמע ואם יש עמו מצוה פטור "וקשרתם לאות
 על ידיך זו השמאלית שני ידה ליתר השמאלית וימין
 להלכות ולטוטפות בין עיניך במקום שמוחו שלתינוק
 רופס כף הדא בין עיניך וכתה התם בין עיניכם למת
 עיניך מעיניך בקדידה שוה מה להלן במקום שער
 אף כאן השמר לך פז תשכח את יידי מוכחן אמרו
 אין ארי נוקם לא מתוך קופה שלבשר "לאנה אנקח
 יקול ואכלת ושבעת וקא בעד השגל לך" את יידי
 אהיך תורא לרבות תלמידים חכמים ויראת האל
 בך ואחרו תעבד זו תפלה ובשמו תשבע זו מצות
 עשה אן נקסם באסמיה עטר אחאה תעצומא לא
 לאנה אדפע דתבה כל ועלי "לא תנקן את יידי
 יעני לא נקחד ונמעג אוצא באמתאן אנכי
 בעד מא תעק לנא נבואתה לא נאמין שיעב
 בקרבונו' באשר נקותם במקה הו קו הוש יידי
 בקרבינו' ועשות הטוב והישר מבאן שמה"ב

מכאן שמחויב אדם עצמו במקום שלא חיובה אותו
תורה לטוב לבו כל הימים לעולם שכלו טוב
והוחי העולם הבא לחיותו כהיום הזה דהא חיו
העולם הקודם ומוציא לאנץ עלמנה אן קצר לשדוע
שואן עלמה אנפס נעלמה אקד' כי יקור אתבך
מאחרי מקור אותו מלחשכ בקהל מכאן שהב
מן הקויה קני' לא תבדת להם בדיות ולא תחנס
לא תבדת בדיות לעובדי על' ונכחים בארץ וש
לעצדה' ולא תחנס לא יהיה להם חן בעיניך
שלא תאמר מה נאה כל זה וקאו אימלא אהל
תתן להם חנייה בקרקע' לא תתחזק בס דרך
חתנות אסרה תנדה והבא עלה קויה מכאן אותו
מפת מידות' ואם היו בשעת מעשה ופגעו בו
קניין בהרג' מעשה פנחס בצמרי' ותעלם אן
מכת מעדות אתקל' מן אמלקות בקהה א' איז לה
אומד' ולא יסמא מנהא שי אקלו מעת תחת המכה
ואמא אמלקות אומדין לו ואכף לכוחה אקל
יעני וג קלדה ולו כאן וחתמל אכתב מדבחותם
תתנו' יעני מעוה עלינו אתלפף על' כל שי ביאוי
לו מא כאן רכבו בשדופה כאן ומא כאן בחד
כאן ומא כאן בקטע קטעמה קאו מטן שאס קצץ
אשרה והחלטה שחוב לקוץ אותה ש' אבר תאס
כיואתם המעט מכל העמנים מעמה אנכס אקל
מונהם מוקמועין' דא' אם אין אתם עושין לטוב
עלמא

שצמחם כדבתיב וכשאדתם במתי מעט תל
 תחת אשר לו עבדת חיותם ככובי השמש האל
 הנאמן מכאן למדנו שכל מה שיעצמו הקצה
 לטובה אכלו על תנאו אינו חוזר בו ומשלים
 לשונתו אל פניו להאבדו ועניאן לזכות לזי
 ועמלה לעציון וקאזן עליה בעולם הזה
 וכך הלאהם לעולם הבא "בחקב מעשיהם הרעים
 כהרי עד למנה בך שאינו מקפח שכל לל
 צדיה ובריה"
 "פרשת והיה עקב"

למה אמר והיה עקב תשמעון ולא אמר תעשון
 אברהם לפי שאמרו כל אשר דבר יוני נעשה
 וכשמוע אומר העשאה שניעשו להם אהיה
 ולא כשאר בידם לא השמיעה "את הצרות והת
 החקדה שני לאברהם אני הנה ברית אתך
 והיותה לאברהם קוים" ואת החקדה חסרו
 ליעקב שני קטנות מכל החקרים ומכל האמ
 אשר נשבע לאבותך זה יצחק שני כשבעת
 וכן הוא אמר אשר כלה בריתו לאברהם ושבע
 ליצחק "יכול ברית לאברהם אבל לא חקר
 או שבעה לא אתה לו כוח הונה שבטיהן
 וכן ביצחק וכן ביעקב וכן הוא אמר תתן אמת
 ליעקב חסד לאברהם אשר נשבעת לאבותיו
 ואהבך בשביל אברהם אביך שנקרא אהב
 למקום שנאברהם אהבי "ובדבר בשביל יעקב
 שני והרבותיו" ועשרות עתיד "שהן מעשרות

מעשרות את בעליהן לא נהיה בר עקר ועקרה וצב
קלו כזמן שאתה כבה מתוך כיף מענינה אגואב
תעלם און יש צאדם שני נקבים זה בצד זה
אחר למים קטנים ואחר לשכבת של פחזי לאנ"ו
יקאן חבק בפסקה נקב דה לזה ויהיה עקור לכך אמרו
בזמן שאתה כבה מתוך יעצ לא וחבק אחרתה
לא וכו' כבהמה פחזי יסלם מן אמרץ הדי וקול
שלא יהיה עקור צלמיים פקולי אה תשרפ
באש משפסקו נעשה לו אנה אצלניש אונה
באקרה טל שלהם עד שתיעבר שני נשם בקד
עד שועשה לה דבריום שבקתר לא תחמו בקן
וזה בעליהם הדי נהי ען לאקתנפאע בשו מצמון
נעבר שני ולא תבוא תעבה זו אדהרה לבהנה
מטל ומשמשיה נבלהנעשה בשבולה שמה יניחה
נחרוה למוקש נובא לעברה וזו הדקה יתורה
וכן דנהגה לנה שנים אחת מעשום ולא תבוא
תנעבה ויחור משנים נלא ידבק בדרך מאונת
והייתה חרם ממנה כל מה שאנה נהנה מעל הדי
הוא מקור ואכלו חלמי חליפין וכן פירות שזועות
שני פקוקון הצאין באחר ואיך מלמדין לשאר
אקונין שקץ תשקצנו מפאין שניש מענינה
כשרץ ותעב תתעבבו יעט מבער מן אמתתה
וקדל ונקם ויהיה אטומתה הי מדבלי סופרים
וקלו

וקאו היצא על מטמאה כשרץ במקו ואינה
 מטמאה לאוברים שאם קטע ממנה יד ורגל אינם
 מטמאים וכן הוא אומ' תזרם כמו דוב צא תאמר
 לו 'מה הנדה מטמאה לאוברים' אף על דא ותעב
 תתעבבו היו קורין לה פני המלך קורא לה פני הכלב
 ויענך וירעובך והלא המן עמהם נכן הוא אומ'ר
 לא חקרת דבר לא שהיה המן יורד דבר יום ביום
 וכל מושלה מלא אופתין אין שם האמה בקרבן
 כיון קו כי לא על הלחם לבדו נחיה האדם אלא
 יעבילת קורבן אף מלא אמתלוב מן אהנן לא
 לעולם אלאהי כל זאריח' (אטבועי) ש'מלתך
 לא בלתה מעליך זה ארבעים שנה כיון מעבירה
 פה ה' עלא יאמרה או מא מעבירה יעני א'
 אקס ואתאד פי אקולא אחר ארבעין סנה נובקא
 עלי חאה לא אכמקן ובעדא ינא' כו כאשר ווקר
 אנש מתבבו ינו אהין מיקרך כשהאב מייסד את
 בן היר מכה והלב תוקס' כך הקב' מוקר את יוש'
 מוקר אותן בדרך דחמנות ולטעם המודש כשה'
 מוקר את ישראל הוא מורכב עמהם רבות ומיושב
 ש' יוי למשפס' ובש' מוקר את אומות העולם
 הוא מדבר עמהם קשות ומעומד ש' נצב בלדי
 יוי' עיבות ותקומות יצאים בבקעה ובהר' וכלת
 אחד אומ' למטר השמים תשתה מים' הא פוקר
 אה' קאו עד שלא נבנקו לאד' עיבות ותקומת
 יצאים בבקעה ובהר ומשכננסו לאד' למטר

השמים תשנה מעים ולמה כדי שישאן עיניהן למחוס
ארץ הטה ושעורה קלאו מזה הכסוק שמין לשיפורין
כיתר ארץ הטה חטה אחת חוקרה את הכרי' אם
היה דבר שיש לן מתדין או פה חטים בבית מוכר
אם נזהר כדי אכולת פרק מומה' ושעורה עתם כשעור
מן המה מטמא בבית הפרק" וקפך כדי רבועית קמן
לעזור' ותתנה כקרוקדה לעטן הוצאת שבת' ורמון
לעטן טומאה כל כלא בעלי בתים שיעורן כרמונים
ארץ דותה שיעור כזית שמן לבליקה" ויש אומרים
שמין בכזית זו ודבש זה דבש תמידים ככותבת
לענין אכולת ביום הכפורים' וידעת כי כאשר יוקר
איש את בנו שלשה דברים ניתנו על ידו יקורין
התורה וארץ ישראל וחיי העולם הבא תורה אשר י
הקבר אשר תיקדנו וה מתורגל תלמודנו ארץ יש
כזו כי כאשר יוקר איש את בנו יו לאהין מייסרך
וקמין ליה כו יו לאהין ~~כאשר~~ אל ארץ טובה
וחיי העולם הבא שז נרדך חיים תוכחות מוקר
בו הוא הנותל' כה לעשור חול יעני אן קר בעל פיה
קולה ודאו צאוב לחתי תכתב אכמאלן קמיעה
עדים גדולות ובתורות בשמים דברה כן לשון
הבאי פדוכת ותמוח ואשכל" ואשב בהר הרבעים יוס
וארבעים ליליכות ואנכי עמדת הא כיצד בשעה
שהיה עוסק בתולה שכתבה היה עומד - ובשעה
שהיה עוסק בתורה שבעלפה היה יושב צמח כחכך

ואמן ואדר מן ההר אגנאב לפי שהחזיר פניו כלפי
 השכינה ומכאן למדנו שכל הנפטר מרבו יצריך
 להחזיר פניו אליו וארא וקנה חטאתם מה דאמר
 אגנאב דאך שפירח הכתב מן הלוחות למה באמר ואתפיש
 בשני הלוחות אגנאב לפי שפירח הכתב כבו על ידיו
 בעת שפירח מהן ולמה יקרו עליו בעת שפירח מהן
 אגנאב דאך לאן אכתב כמוהנפש בתוך הקוף ועטרמה
 לאתקין בליו והו כפיף מאוי וצאה בשמותו ותקל דא
 לאן אתורה אש ואחריו מאוי עארה אש פהו כפיף מאוי
 לפי ותקל כי יגדתי מפני האף והחמה כאן וקול מפני
 הקצף והמשחית והזעם אגנאב תעלם אנהם קאו כל
 חמשה מלאכי חבלה שלח הקבה בישראל כשעשו את
 העגל ואן הק אף וחמה ומשחית וזעם וקצף אמר
 זכור לאברהם לויצחק וליעקב כקתלקו קצף ומשחיות
 וזעם וכשאר אף וחמה אמר לאהרן עמר באחד
 קאני באחד וארבעה דברים יתרום לוחות שניים על
 הראשונים בעשה להן ארון תחלה ונאמר בהן טוב
 והבהיק בהן קולטטר נעון שלמעשה וידרו ביום הכבוד
 קין מחילק וקליחה לישראל ואתכפל לזכרון אומר
 לא העוזנות ברכיע שלש התפלל עליה ואשליך את
 עפרו אל הנהל היורד מן הקד וכתב אחד אומר ויזר על
 פני המים וישק אתבוע ישראל לא מלמד שספק לזה
 ולזה ואתפלל אליו ואמר אדני לם בדי באף דלת
 בוך יור אגנאב לאטה בדי ותשפע בארון מן דתכור
 אמלאיבה מתל מאדכר כי ואתחנן דא ואשב בהך

אֲרָבָעִים וָאַרְבָּעִים לִוְנָה לֶחֶם לֹא אָכְלָנוּ וְנָמִים לֹא שָׁתִיתִי
הָיָה מִעֲקָדָתָהּ וְלֹא יָלַדְתִּי לָמֶן וְתַאֲוֹלֵי הָיִי אֶצְלֶיךָ
אִי הָיִי לֹא מַעֲגֵז אֲדוֹן מִן קִדְעֵת יָם סוּף אִם מִכָּבֶד בְּכוֹל
אֲנִי מִדָּא מִעֲאֲקָתָא טָהֳרָה בְּתִלְךָ אֲחִירָאֵךְ לֹא אֶהְיֶה
כִּי תִדְרֹג מִמֶּנִּי מִקְּדָתְךָ כְּלָהּ וּבִקָּה עַקֵּל פֶּקֶט וְעִשְׂיָה
לְךָ אֲדוֹן עַץ לָמָּה עַץ אֶגְוֹלָב לִפִּי שִׁבְתוֹכִי הַתּוֹרָה שֶׁנִּקְרָאת
עַץ שֶׁנֶּעַץ חַוִּים הִיא דָּא לָמָּה נִקְרָאת עַץ לִפִּי שֶׁהִיא
מִתְקַוֶּמֶת עַל יְדֵי הָעַץ דָּא לִפִּי שֶׁנִּתְיַעַצָה לְאָדָם שֶׁ
לִי עֵצָה וְתוֹשִׁיָה בַּעַת הָיָה הַבְּדִיל יָנוּ אֵת שֶׁבֶט הַלְוִי
וְכִי אֹתוֹ הָעֵת נִבְחַר וְהָלָא אֹתוֹ הָעֵת שָׁנַת הָאֲרָבָעִים
לֹא לִפִּי כִשְׁמֵהּ אֲהֵרֶן בְּסִתְלָק הָעֵנָן שֶׁהִיא בְּשִׁבְלִי
בְּאֹתָהּ שָׁעָה בִּקְשׁוֹ יִשְׂרָאֵל לְחִזְקוֹ לְמַעֲרִים עֲמִידוֹ שֶׁבֶט
שֶׁלָּלוּ וּמִיּוֹחַוָּבָהּ וְהָרָגוּ יִשְׂרָאֵל מֵהֶם לִפִּי כִךְ הָעֵלָה עֲלִיהֶן
הַכְּתוּב כֹּאֵלֶן אֹתוֹ הָעֵת נִבְחַר וְלָמָּה נִסְמְכָה מִיָּתֵד
אֲהֵרֶן לְשׁוּבֹר הַלּוּחֹת שֶׁקָּשָׁה מִיָּתֵד אֲהֵרֶן כִּשְׁבֹּר
הַלּוּחֹת יָנוּ אֲהֵרֶן קִצֵּד יִתְשַׁפֵּעַ בְּאֲדוֹן כִּמְיָ לְבַר פֶּה
וְאֶתְפַּדְכֶּן וְאֶפְקֹל שֶׁנֶּעַץ לּוּחֹת קַמְפְּרִיּוֹן הִיא לְמַשָּׁה
בִּתְנוּךְ אֲהֵרֶן וְנִמְמָנוּ הָעֲשִׂירִים וְנִמְמָנוּ עֲשָׂה הַלּוּחֹת
וְיִכְתֹּב עַל הַלּוּחֹת הַזֶּה אֲמַר עֲגִיב טַבִּיעִי וְהוּא אֲכַתֵּב
עַל אֲמַר עֲכֵמֵעִי לֹאֵךְ לּוּחֹת דְּאֲשׁוּכִים טַבִּיעִי מִכְּלוּקָה
וְאֲכַתֵּב אִי עֲלִיהֶם מִכְּלוּקָה וְהָיִי תַּעֲמֵה מִשָּׁה נִמְצָה
שׁוֹשֵׁב מִשָּׁה בִּהְדָּה מֵאֵה וְעֲשָׂדִים בְּאֲרָבָעִים יוֹם דְּאֲשׁוּכִים
הוֹדִיד לּוּחֹת דְּאֲשׁוּכִים שֶׁנֶּבְעֵלְתִי הָהֵרָה לְקַחַת לּוּחֹת
הַבְּדִיּוֹת וְאֲשַׁב בִּהְדָּה אֵל כִּי שָׁחַת עִמָּךְ עֲשׂוֹ מִסְכָּה
בְּעֵלְיָה שְׁנִיָּה נִאֲמַר וְאֶתְנַפֵּל כְּרֹאשׁוֹךְ אֲרָבָעִים יוֹם
שְׁלֹשִׁים

שלישיית הוריד לוחות שניים שנכתב לך ויהי שם עכ
 יוני ארבעים יום ויכתבם על הלוחות ובעי ישראל כקעו
 מבחרות בני יעקן מוסורה שם מת אהרן וכי במוסורה
 מה לא כיון שמת אהרן בקהל העם חזרו לאחוריה
 שמוכה מוסעות וסכדו אותו במוסרה וכיון שקפרו אותו
 שם כאלו מת שם והחזירו בני לוי "לכך הקמיק לך
 בעת ההיא את שבט הלוי לכך אתה מוצא באלה מוסעי
 במוסעות שחדרו ממוסרה לבני יעקן דא אגבל
 אסמה כלה הלהר ופיה מראחל כתיבה נשתקארבה
 תחת הר ההר וקול מן גמלת תלך אמראחל מוסרה
 והו מאת פיה והו אמכאן אכא ואגבל כלה לאי טלעה
 אסמה הר ההר בעמוס לשכתו ולבדך בשמו הקיוש
 בדכה לשורות מה שורה בכהן מיוחס אף ברכה ועתה
 ישד מה יוי א שואל מעמך קאו אלתקרא מה לא מאה
 מכאן שחייב אדם לבדך מאה בדכות בכל יום ודבר
 זה כתוב בתורה מכאן שני בכביחם שכל נאם דור
 בן ושי ובאם הקבר הוקם על מנין על משולש בכתוב
 שנ כי כן יבדך קבר ירא יוי מנין כי כן עלא כיון קאו
 אלתקראמה לא מאה אקראב באכר בדל אמים יור מים
 ובדל אהי יאר מנהא יאר מהה אמר ל חייא בר
 אנויא בשבתות וימים טובים לא נמי שו בדכות מעל
 להו באקפרמקי ומקדי כיון מענא אקראב קאכיו יעמל
 בשבתות וימים טובים לאי אבדכות קניל לאן מא שו
 הפלות חול במא כלפי מאה בדכות קא יופי בהדה בש

בשמים ואכלת פירות הן ליוו אהיך השמים ושמי העל
מה הן השמים ומהו שמי השמים אגואב של זה טובות
ושמי השמים סאיר אאכלאך ירק באבתיך חשק ייו מה
מיעט מיעט פקולת שייצאת מהן ומלתם את ערלת
לבבכם מה הוא מילת ערלת לבב אגואב היא הקדרה
מה שבה דעה פוף קן אהי האלהים ואדוני האדונים
אגואב ועני אהא אמלחוכה וסיווד אאכלאך כלם קא אהי
האלהים ואדוני האדונים כאן יקול אנה האלהים וארון
האדונים לאנה אחד ביה ולים ילחקה כותרה אגואב לא
ינקב איה לפתרה לא למעט את שריף ואת עני
מתל קן את מיאשלה נמי ילך לבן אהים קדושים ומתל
כדדה ובבלה שם שף ומתל כעשה אדם בתלמינו האל
הקדול הגבור והנורא ולמה לא אמר ידמיה הנורא ודניא
לא אמר הגבור אגואב ידמיה לא אמר הנורא אמדקוים
מדקדין בהיכלו ואומצין איה מוראך ודניא לא אמר
גבור אמדקוים משעברין בנו איה גבורתו ולמה באו
אנשי כנסת הקדולה והחזירו עטרה לישנה בהפלך
אגואב אמרו הוואך אומצין וכולה לעמוד כנקד שבעים
אומות לא זה מכות גדולתו וגבורתו ונוראותיו שלה קב
אשר לא ישא פנים אגואב שאינו כושא פנים לצדיקים
לא נפלד מהן אפלו בשביל עבירה קלה שיש בידך
כוף קן ולא יקח שחר אגואב שאינו מעביר פשע החוטא
בשטל זכות שעשה לא נותן לו שכר מעוה קלה שעשה
ונפרע ממנו על העבירה עושה משפט בר יתום ואלמנה
מכאן

מכאן למדנו כל מקום שאתה מוצא בבורתו של קצב
אתה מוצא ענותנותו ודבר זה כתוב בתורה שנוי בנביא
משולם בכת' כתוב בתורה האלה גדול הקבור והנורא
וקמיו ליה עשה משפט גד יתום ואמנה' שנוי בנביא
ש' כה אמר דם ונשא נקמיו ליה ואת דכא ושפל דור
בכתובים ש' קלו לרכב בערבות ביה ש' וקמיו ליה
אבי יתומים ודין אמהות וכיון מענה קו כל מקום שהיה
מוצא בבורתו של הקצב אתה מוצא ענותנותו אלוהים
יעני אן עמיתו תעלי כ' אלל אשיחופי אדקה ואתה
בר זה בר ערך אמה טאב אכמאל לא לזה אדניא
וזכאדפהא פמה בר ערך אף הדי אלו בר קואם פ' גססיה
לחתי תכמל נפקה ותטלב מא בהא בקאהא והוא מעלפי
נקודה תעלי אף הוא אף ער' ואתה בר הוסיקלו אהבה
על אהבת רעים' אתיו אהיך תורא אתו תעבר ובו תדבק
ובשמו תשבע' הדי אכזקמע פיה ארעא ואפעא ואכלאק
ואקאוויל אהא את יוי' תורא' ואפעא ואהו תעבר
ואכלאק ובו תדבק כלומר הדבק בחפמים ובתלמידים
ואקאוויל ובשמו תשבע' קוא ולס אחתות אתה עלי
היה אף אשיחא והי אהא ואפעא ואכלאק ואקאוויל
אקואב לאן לא יכלו דאך אפעל אמה אן יכון בתווסט אחוה
או בקיר תווסט אחוה פהן כהן בתווסט אחוה פהן באפעל
ואקאוויל ואן כהן בקיר תווסט אחוה פהן באכלאק
ואקאוויל ואת כל היקום אשג בגליתם קאו זה ממנו
שלאדם שמעמידו על רגליו מרשית השנה למה מצאשית

חם אלף אברהם לומר לך כל שנה שהיא דשה בתחלתה
קופה להיות עשירה בקופה" לא אל תקרא מראשית
לא מותר מכללן למדן שאלת רי דאש השנה"
ארץ הדוס ובקעות ההרים שנותים והבקעות כחלי נמים
אשמו לו כלם מן יפנה לבבכם דבן קמליא ול יהושע
ול אעזר ול עקיבה הגישו להד הבית דא שועלי יצא
מן המקדש התחילו בוכין ורבי עקיבה מצחק אמר
למה בכיתם אמרו על הד תיון ששמים שועלים הלכו
בו אמד על זה תהקתי הדי הוא אומ' ואעודה לו עדים
באמנים את אנדיה הכהן ואת זכריהו בן יברכיהו ומה
ענין אנדיהו אתל זכריה לא אנדיה אמד תיון שדרה
החדש זכריה אומ' עוד ישבו זקנים וזקנות" כת
אחד אומר עיני יוי אהיך בה נכת אחד אומ' המביט
לארץ ותדעד הכישר יתקיימו היו ישדאל חיובין בדאש
השנה ונקזרו עליהם גשמים מועטים וחדדו בהק
להוקיף עליהן או אפשר שש אנאשית השנה ועד אחדות
שנה לא מודידן ושנא בהן בלבה ומודידן בזמנן ובקומות
שהן ידובות להן יורה ומלקוש יודא במרהשון ומלקוש
בני קן" כלמה נקדא שמו יורה לפי שהוא יורה כחץ
לא שהו מורה את הבריות להכניס פירותיהן ולהטיה
גבותיהן" לא שיודר ומדנה את הארץ ומשקה ער
תהום" לא יורה הוא כער אעין ומלקוש הוא מטר
אכדיף פחדכם ומוראכם מא אפדק אברהם פחדכם
על הקדושים ומוראכם על הדחוקים" באשר דבר לכם
היב

היכן דבר אקואב הוקן את אימתי אשלה לפניך
 "ראה אנכי" לם בדא באברה קבל אקללה
 לאן אכיר באדאת ואשר באשר אהיהם על ההדיוס הנל
 אהיהם אקורים וההדיוס מותרין מכאן אמרו שאין בו ה
 תפושתי יד אדם ועברו לא נאמר ונתנה את הברכה על
 הר קדיזים לכוון מא עמד נעבד עליו עז לא האדיר אוקר
 כנתנה עליו הברכה ואמא עיבל באקמה משתק מען
 כל אר. הו אצנס יעני אן קד עבדו עליו עז וכימד עשו
 ישראל כיון שעברו את הירדן באו להר קדיזים והר עיבל
 שבצר שכם שאצל אילוני מורה שנהלא המה בעבר
 הירדן אחר דרך מבוא השמש אחרי מקום כחמה שוקעת
 ששה שבטים עלו לראש הר קדיזים וששה עלו לראש
 הר עיבל והכהנים והלויים עומרים מלמטה באמצע
 והכהנים מקופין את הארון והלויים מקופין את הכהנים
 הפכו פניהם כלפי הר קדיזים ופתחו בברכה ברוך האיש
 אשר לא יעשה פסל ומקדש עד בגומרון הפיקוק ענו
 לו ואילו ואמרו אמר "הפכו פניהם כלפי הר עיבל ופתחו
 בקללה ארוך האיש אשר יעשה פסל ומקדש עד בגומרון
 הפיקוק וענו אלו ואלו ואמ' אמר אצל אלוני מורה חיות
 מא בנה אברהם המזבח ואלה החקים והמשפטים אשר
 תשמרו לעשות בארץ כל מצוה שצוה חובת הקון בין
 בארץ בין בחוצה לארץ וכל מצוה שצוה חובת מקום
 שאינו חייב בה העושה לא במקום ודוע אינה נוהקת
 לא בארץ אבד תאמרו מנין שאם קצץ אשרה והחליפה
 חייב לקוץ פעם שנייה שכל האבדון מכאן אמרו שלשה

בתים הן כנאו לעל מקור שנ אחד ואחדון אבר תאבדון
זו מצות עשה לאבר על ומשמשיה וכל העשה בשבוע
כיום אלה המקום אשר יון אהיכם מכל שבטיכם ונאל
באחד שבטיך כוצר ותקיומו שני בתובים אקואב הכק
מכל השבטים שקנה דור המקום מארנון ומקום
בית הבחירה מאחד השבטים שהם בחלק בנימין כיו
על ויקן דור את הגרן ואת הבקר בכק שקלים חמשים
וכת אחד אומר ויתן דור לאדנ במקום שקלי זהב משקל
שש מאות כוצר ותקיומו שט כתובים הללן אקואב
כטל חמשים מכל שבט ושבט נמצאן שש מאות שקלים
לשכנו תדרשו זו מצות עשה לבנות בות שיהיו חכל
חוקקין אליו וצאת שמה והצאתם שמה זו מצות עשה
להבוא כל מה שנתחייב בו האדם מקרבן ודמים וחרמים
וערכים והקדשות ולקט ושכחה ופיאה ועולילות כרגל
שפקע בו ראשון לבית המקדש עולתיכם זו עולה
עולה יחיד ועולת צבור וזבחיכם או שלמים שלמי יחיד
ושלמי צבור מעשרותיכם זה מעשר שני מעשר דק
ומעשר בהמה ונטע לבנו ותדומת ידכם או הבכורים
שהרי נאמר תדומת ידכם ונאמר להלן בבכורים יד
שנ ולקח הטק העט מידך ובכורות בקרכם זה בכור
בהמה טהורה מטל לרבות חטאות ואשמות תל וכל
מבחר נדרים ושמותם בכל משלה ודכם אתם ובהיכם
מכאן שהשלמים נאכלים לזכרים ולנקבות כי לא
באתם עד עתה אל המנוחה ואל הנחה אל הנחה לן
שילה ואל המנוחה לזכר בית העולמים למען חלקן הכה
על

ליות הפרש בניהן השמר לך פן תעלה עולותיו בכל
 מקום אין לי לא עולה שאר קדשים כזבין שם שם תעלה
 ושם תעשה מה עלייה עבש והזהיר אף שבכללה שחיו
 עבש והזהיר וכך אמרו עולה בכלל היתה ולמה יצאת
 להקיש אליו מה עולה מיוחדת שהיא בעשה ולא תעשה
 כך כל שהיה בעשה הרי הוא בלא תעשה דק בכללות
 נפשך תזבח ואכלת בשר בשר ולא גזק ולא חלב ובקור
 המוקדשין הכתוב מדבר שופרו וישחטו בכל אות
 נפשך תזבח ואכלת בשר לא לה שחטה ואכלת ולא לכלבך
 מכאן שאין מאכילין בשר קדשים לכלבים ולמה נאמר
 דק את דמו לא תאכל כאן יקול לא תשחטה דאך לאן אשתיה
 בכלל אכילה דק את הדם לא תאכלו מעט דם דמים והם
 ובעים כי ירחוב יויז אות בולך כאשר דבר לך הויכח
 דבר והדחבה את בולך הוי אפצל בבשר תאוק ותכלם
 ליהלל לנה שחוטת חולין משחוקם משכן לא כל הדושה
 לשחוט לא ושחוט לא שלמים וזבחת מבקר ומזאך
 אם אין לו בקר מעא יאכל נאם כל שחטה תחת דגליו ונא
 ומוראכם וחה כאשר עויתך הויכן עוה' אלוואכ אחא
 לא שחטה קדשים והוקו ושחט את בן הבקר דא כאשר
 עויתך קאו אכאף אצחמה אף אחד בעוף שין שנים
 בטהמה ולמה נאמר בדם חמשה דמיון לאקור חמשה
 דמים דא על הארץ תשפכו כמים מה מים מכשיר
 את הקדשים אף דם מכשיר את הקדשים דק קדשין
 ובדריך קדשין ארזומות אשר יהיו לך לו הולדור

וקו דק מיעט בעלי מומין וכדור זה נדר שומע אב
יבוסס לבית הכחידה ומוניע מהם אכילה ושתיה
עד שימותו תל ועשית את עולתך הבשר והדם לא הק
והטלטים והשיער ודם דבחיך ישכך מכאן שכל הנות
על מזבה החיצון אם נתן מתנה אחת כפר אכל
הנתנין על מזבח הפנימי לא כפר שז שבע פעמים
הקכיר כדרך שאתה נוהג בעולה אתה נוהג בתדומה
וכדרך שאתה נוהג בשלמים אתה נוהג בתעודתך יכול
אף ולי כל הקדשים כן תל דק מיעט אשר יהיו לך
מני השמועה למדן שאינו מדבר לא בקדשי חוצה
לארץ שהן מטפלי בהם עד שמביאם לבית הבחירה
ופן תרדש לאהיהם שלא לשאל על דרך עבודתה כי גם
את בניהם שני רבויים ללמוד שאף אבותיהם ואמנות
היו מקריבין אותם ליראתם כי יקום בקרבך נביא
הלי מתנבא בשם על לא תשמע אל דברי הגביר
שלא לשאול אותם ולא נשקח באותות שעשה הטוב
והישר הטוב בעיני אדם והישר בעיני אל כי יקירך
אחיו בן אמך למא לך בן האם ואחכס ואחד לא אחיך
מאמו שאינו יורשן הוא אהבו ותר לכך נאמר בן
אמך לא מכאן למדנו שהבן מתיחד עם אמו אשר
כנפשך זה אבין בקתר שז בנשף בערב יוס אים
דבדיהם לא בקתר אבל דברי תורה בפרהסיא שז חכמות
בחוצ תרונה לא תאצל לו שלא תאהוב אותו קלו יכול
לפי שז ואהבת לדעך כמוך יכול אתה אהב לזה
תל

תל לא תאבה או מכלל שז עזב תעזב עמו וכול תעזוב
 עס דה תל לא תשמע אליו או מכלל שז לא תעמר
 על דם רעך יכול איז אתה עומד על דמו של דה תל
 לא תחוס עיניך עליו או יכול תלמד עליו דכות תל לא
 תחמול או יכול לא תלמד עליו חובה תל ולא תכקק עליו
 וכל ישיש ישמעו ויראו משנעדין אותן עד הרקל והורקין
 אותן בפת כל ישראל והם מקות ובן קורד ומורה וזין
 ממדא ועדים דוממין כות שמע באחת ערוך לא ערי
 מקלט ולא ידושלם שלא כתחלקה לשבטים יצאו הכה
 שפירקו מעל צוארם עול שמים בני בליעל בניס שאינם
 מועילין מקדבך שיהיו מאותו שבט וידיוחו ממאה
 ועד רובן של שבט שז עדים לא כרך קדול ולא כפר
 קטן וכל פחות ממאה כפר ורוב השבט כרך נלכה
 ונעבדה עד שוריוחו מלשון רבים אבל אם הדיחו בלשון
 יחיד הריהם מקותים ודרשת וחקרה הה חקירה היא
 עיקר העדות כיצר בדיני ממונות כמה הלוקו ובאיזה
 חוש הלוקו ובאיזה מקום ובדיני נפשות בשבע חקירות
 בודקין את העדים באיזה שבוע באיזה שנה באיזה
 חוש בכמה בחדש באיזה יום מימי השבוע או בכמה
 שעות ביום ובאיזה מקום והבדיקות כגון איזה במק
 היה לבוש והממון בכמה היה צדור והדיושות הן
 החקירות והן שבע ודרשת וחקרת ושאלת והקד לך ושמעת
 ודרשת ודרשו השופטים היטב היטב לגזורה שווק
 הכה תכה מכאן למדנו שכל הדור בעור שלשים יום

הרי הוא כאנשו העגלה תפק בקוף ואם היו יוחזרים
 בעקילת ואת כל אשר בה להודיע שלן שהן שלשים
 יום ואת כל שללה ולא שלל חבדתה שלש ולא שלל
 שמים להקריא הקדושות שבתוסה תקבץ את שמים
 מחוקרין לא קבוצ יתאו פרות שלא בשלן אל תוך
 דוחבך אין לה דחוב עושין לה דחוב לא תבנה לכמות
 שהיתה אבל עושין אותה בנות ופדרקים אם דצו
 ולא ודבק צורך מאומה מן החרם מכלל שנכבקי
 עיר הדחת מקורין בהנאה וכל העושה דין בעיר
 הדחת כאלו השוב חרון אף והקדוב עולה בניס
 אתם ליוי ונאמר כולי בני ישראל עבדים ה' כן
 שמורדאו על ישראל כמונה הארון על העבר ורחמיו
 עליו כדחם אבעל בנים ולס סמיו בנים אלה
 כמותלמא אב) נתונה לאב כדלך ישראל נתונה
 אעל אעל לא תאכל כל תעבה במקולי הנמוקד שין
 הכתוב מדבר נאמר כאן תועבה ונאמר להלך אשר
 והיה בו מוס כותועבת יוי אהיך הוא זאת הבהמה
 אשר תאכלו איל וצב מכאן למרנו שחיה בכל
 בהמה ולתק חוק בכלל בהמה לשלשה דברים לשחית
 ולמיטטן ולמקור הדם למע כימר שה בשנים לימר
 על ולך הסדרה שהיא בנות ולמה נאמר ושה עדים
 להביא אף ולך קדושה שהיא מותר ואת הארכבה
 למק לא נאמר ואת הארכבה ללך שאין דכחותם נכרת
 את כל עורב נאמרו להביא עורב העמים ואת הבה

בראש יום טוב ישיבה בראק אחמאס ומעני עמקי מן מור
 עמוק. וזה השם שהעמוקה מן היצ' בן קן הנך למוניו
 להביא ומה שלח בתכרשו בתורה וישלך ללמוד וקא
 שבע מנאות מיני דגים ושמונה מאות מיני חקבים הריא
 הקצה למשה בקיני וכשנכנסו ישר לארץ ככנסו עמהן
 וכשגלו בלו עמהן וכולם חזרו חוץ מאחד ושמו שבטא של
 חזר עמהם היכן ככנס והואך הלכו דרך התהום לא תאכרין
 כל כבלה להביא חמש כבלות מחוים ושנכסלו מבית שחוט
 לקראתו בשערך תתנה ואכלה וכי חובה עלינו שיאכלה
 לא ללמוד שכל דמן שהוא ראווה לאכילה לכלבה היא מטמא
 או מכור לכבדו לפי שאקור ליתג מתנות חכם לקראת
 קד תושב מצוין אבו להחיותו שנקד ותנשב וחי עמך לא
 יהיה זה העני מקד תושב שהו חי עמך עשר תעשר בשביל
 תתעשר וזה שני והוא כחל לבדלו בירושלם היצ' השורה
 שנה שנה שאין מוציאין מעשר מן הישן על החתש
 ואין מעשרין משנה על חדרה ואכלת אכולתו בארץ
 שכל לכת יוי אהיך ובכורות מה בכור אגבו נאכל לא
 בפני הבית אף מעשר שני אינו לא בפני הבית כי לא
 תוכל לשאתו אין שאת לא אכילה שכל וישא משאת
 מאת פני אדם ועתה בכסף ועתה חסן שאין פודין
 לא במשע שיש עליהם צורה מטעם להביא שאר מטבעות
 אל וצדק להביא דבד שיש עליו צורה להוציא מקומון
 בדרך שאינו פודה במעות שאינן בדשותן מקצה שלש
 שנים תוצא את כל מעשר עני והו בדל מעשר שני
 בשנה השלישית מקץ שבע שנים תעשה שמטה

לְבַר אֱלֹהֵינוּ מִזְבֵּחַ יְמִינֵנוּ

לפניך ~~היה~~ שכל הנותן צדקה בעין ומה הוא כותב" כי
בגלל ~~החוק~~ לא במלל לא במללל מכאן שהמלקל חוזר
בפס ואחור יעני אקבא ואדבאר היום עני ולמחר עשיר
היום עשיר ומחר עני כי ימכר לך אחיך העבד או העב
דה ישראל שהעט ביותר ומכר עצמו או העבדיה לו
קטנה שמכרה דביה על כן אבכי מצורך היום מכאן ^{שאין}
דו צעין העבד אביוס ואף לא מתק תעשה כן דו הענקה
ואין פחוק משלשום שקל כח כן ותק לו וכתלהלן כקף
שלשום שקלים יתן לאדניו כזה כתיבה האמורה שלשום
אף כתיבה כן שלשום ומה בין מוכר עצמו למכר בית
דין מוכר עצמו אינו נרצע ומכר בית דין נרצע
מוכר עצמו מקור בשפחה כנענית ומכר בית דין מוסר
לו רבו שפחה כנענית מוכר עצמו ואחמכר לגוי ומכר
בית דין אינו נמכר לגוי לא לישראל ש" כי ימכר לך
אחיד העבד או העבדיה מוכר עצמו אין מעניקין לו
ומכר בית דין מעניקין לו אשר יולד בבקר לפני יוי
אלהיק תאכלנו זה הכהן שהוא משרוש בכור בהמות
זורק דמו ומקטיר חלבן ואוכל בשרן שהכל חובבין בכור
בהמה כהנים לויים ויש' אבל בכור אדם כהנים ולויים
פטורים וכן פטורין מפטר חמור' והבכור קדשים קלים
ויאכל לזכרים ונקבות' הזכר תקרוש ערוך לומר זה
בכור ומפדוש' לפני יוי א תאכלנו שנה בשנה למה נאמ
שנה בשנה כאן יקול שנה שנה אגואכ' קאן איזו היא
שנה שנכנסת בחביתה הוי אומר זו שנה הבכור
יעי ^מ חין יולדו ולן כבשקה בחביתה שמור את אחד ש

את חדש חמיוב אקראש אשר אין אפסח יקראש
עשר מן ניסן מניח חמיוב כוף יקול הויה אף
ממצרים לילה והם יצאו ביום שז בעצם היום הזה אקראש
יעני בתקלהם רשות לעאת צלולה כוף יקול וזבחא פסח
ליו א' יצאן ובקר והלא אוכו בא לא מן הצאן אגרא
ושור בדאך לא בשר חקוקה לם קא לחם עוני כאן יקול
לחם עני אקראש קאו שעונין עליו דברים יעני אהגרה
קא שם תזבח את הפסח בערב כבוא השמש מועד צאתך
ממצרים כוף יקול אנה ישחוט אפסח בערב ויקול אנה
מועד צאתך ממצרים ויציא אתם בחצי היום פהרי מכלאך
ללפעל אקראש קאו עלי דלאך תפוק ראשון אחרון ואחרון
ראשון ביצר מועד צאתך ממצרים לשחיטתו כבוא
השמש לעלייתו בערב לא כולטו כוף יקול ובשלת
ואכלת במקום אשר יבחר יו והוא יקול אל תאכלו
ממנו בא ובשל מבשל במים אקראש ושור לא בשר
חקוקה ופניה בבקר זהלכת לאהלך מכאן למדכו
שכל פונות שאדם פונה לא יקו לא בבקר ששת ימים
תאכל מצות והו יקול שבעת ימים אקראש יעני מן החודש
אוכלה שבעה ומן הושן ששה ושמיחה לפע יו אהלך
אתה ובך ובתך ועבדך ואמתך והלוי אשר בשעריך
והגר והיתום והאלמנה הקצה אמר ארבעה בתים
בירי וארבעה בתים בירי אם אתה משמח את שלי
אני משמח את שלך שביד בן אדם בכך ובתך ועבדך
ואמתך ושביד הקצה הלוי והגר והיתום והאלמנה
חג הקצות תעשה לך וכך חג הקצות ליוי הא כיצד
חקוקה

חגיגה ללכת למנוחה להדיוט והיותה אך שמה קא רבין
לרבות ללכת יום טוב האחרון לשמחה כיון יקול לרבות
ומאז מועד לאז אפ"ה אמועות שלש אר מן דק ואפ"ה
לפ"ה שלש והיו גס את אר-אקראב אר מעט פי ארבו
הו' דהר מן קו' שמח לאר קר קא קבל ושמחת בחגך
כלס דאר קא והיותה אך שמה פקא ללכות ליל יום טוב
האחרון ואמא קו' אר פהו מיעוט וקר קאן אבה מיעט
כלי שיר שלם ירהו יום טוב דא למעט חגיגת ארבעה
עשר וקאן אינא אר קו' אר דמז לאחד ועשרים יום שמואל
בהן ההלל והן תשעת ימו החק ושמונת ומו החנוכה ושני
ימים טובים שלפסקה ושני ימים טובים שלהג השבועות
פרשת שופטים לשלש פעמים בשנה למא
ללמוד שכל זמן שישאר שומעין לדיונים כאן על
לירושלם שלש פעמים בכל שנה קאן כל ההולך לרין
אצל אומות העולם כאן עבד עז כמא קא שפטים ושאר
שופטים או הדיונים ושופטים או בעל מקל ודיועה
העומדים לפני הדיונים לא תטה משפט זו אזהרה
למטה הדין לזכות החיוב ולחייב את הזכי צדוקים
מליאה שאמר שאכלו צדוק קמור השחר מעורר
יעור עיני חכמים מלראות דכות לזכי וחובה לחיוב
ויסלק דברי צדוקים אומ' על טמא טהור ועל טהור
טמא ועל מקור מותר ועל מותר אסור צדק צדק
הדין יפה ומה ואחר כך חתכיהו דא צדק לרין צדק לפש
שלא תהא מטיבה לאחר ומדיעה לאחר דא צדק צדק
הלך אחר בית דין היפה כבות דינו של דבן יוחנן

ללמוד
לירושלם

בן זכאי לא תטע לך אשרה כל עץ ~~לפני פתח ביתך~~
אשרה ומה יך שרה אשרה ולסקא כל עץ אשרה
קא בקראת אשרה לכו שמושרין אותה שבריה ופיה
אשרה קרה וקו כלעץ מפלו אנלן קרין ועני אזי לזה
יתמר תרגם אנשים דקיס קובדין קרין קא וושתחו
להם ולשמש או לידה אכלכל צבא השמים אשר לא
צוה כיף קולה אשר לון צויתו היכן צוה אקנאב אשר
לא צויתו בתורה ולא דברתי בעשרת הדביות ולא עלתה
על לבי שיקריב אדם את בנו על קבי המזבה דא אשר
לא צויתו לזנות שיקריב את בנו ולא דברתי למיטע
מלך מנחם ולא עלתה על לבי שיקריב אברהם את
בנו על קבי המזבה למה נאמר אתה איש או ^{האיש}
והלא נאמר נעשה אתה בשרא בושרא מכלמך
לא אין לי לא ישראל קדוש מנין תלאת האיש או את
האשה לחיוב על זה בפני עצמו ועל זה בפני עצמו
למה נאמר עלפי שנים ערים או שלשה להקדוש שנים
לשלשה מה שלשה מדמין את השנים כך שנים מדמין
את השלשה כי ופלא במפלה שלבית דין הנה מרב
ממך זה יועץ שם ממך יועץ בליעל דבר דו הלכה
למשפט זה הדין בין דם לדם בין דם נדה לדם בתולים
לדם זבה לדם יולדת בין דין לדין בינדיכי ממונות
לדיני מכות לדיני כפשות ובין כמע לכמע בין כמע אדם
לכמעו בתיים לכמעו בקדים דבר לו ערכים וחרמים
והקדושות לזנות זו השקאת שוטה ועגלה ערופה
וטהרה מצורע בשעריך זה לקט ושכחה ופיאה וקמה
ועלית

ועלית מן המזבח שביה המקדש למעלה מכל הארצות
אלה המזבחות שנקראו גורס' אגור' קאן וכול' אס
מזבחות בבית כמי יהא חויב תל' אל המקום המקום גורס
איתו חויב עד שימרה עליהן בבית דין שבלשכת הקדית
למה כחמר יומה המה מכאן למדנו שהדשעים בחויהם
קרואים מתים קא ובאת אל הכהן ואלה שופט אשר
יהיה בימים ההם פה ואם כל' כ' צ' אנה ילך לשופט שאינו
בימיו או מא מענה' אגור' מעלמנה אנה ילך לכשר
וופה שבזמנו קא לא יהיה לכהנים הלויים חלק ונחלה
לם דאר קא ונחלה לא יהיה לו אגור' למן אאוול ובאן
אנה לא שבכללות פדאר קא ונחלה לא יהיה לו לחלק
אם שור אם ש' קאן אכלו מקצת ש' כוף מענה
אגור' יסור לא הכוי והכלאים ונתן לכהן הזרוע והלח
והקכה פאן יקול זרוע ולחיים וקובה אגור' הזרוע
לרבות הימין והלחיים לרבות הלשון והקובה לרבות
אלב הקכה והיה האיש אשר לא ישמע אל דברי אנט
אודש מעמו מכהן אמרו שלשה מיתתן בידי שמים
העובד על דברי כבוי והעובד על דברי עצמו והכובש
בבואתו ובשלשתן באמ' אנכי הדרש מעמו קאן קארי
ציה ל' ישמע לא ישמע לא ישמע' לא ישמע זה העובד
על דברי כבוי לא ישמע זה העובד על דברי עצמו לא
ישמיע זה הכובש בבואתו אך הכבוי אשר ידור לדבר
בשמי את אשר לא צויתן לדבר ואשר ידבר בשם אהים
אחרים מכהן אמרו שלשה מיתתן בחכך והן המתנבצ
מה שלא שמע והמתנבא מה שלא באמר לו והמתנבא

בשם עז אשר יצור לדבר דבר בשמי המעשה
שלך שמע את אשר צויתך לדבר זה המעשה
שלך כמדר לן הא לחכירו צויתך ואשר ודבר בשם אלו
אחרים זה המתנבא בשם עז וכאמר בהן ומת הנביא
ההוא וכל מיתה האמורה בתורה קתם הרי היא חכק
שנ ותכחד מחכק כפשי מות מעשה לא יקום עד אחר
באושאכל הוא קס בשוטה "לכל עון ולכל חטאת" אבל
קס הוא לשבוטה יעני עד אחר מחייב שבוטה חלק
כחלק יאכלו זה בקרבנות הקללים בחלוק לחם הפנים
ובחלוק שתי הלחם שלעצרת לא ימצא בד מעביר בנו
ובתובאש ומכשף תגורבן בשעת מיתתו שלדבן יוחנן
בן זכאי עלו חכמים לבקרו אמר שמא אחד מכם מבקש
לשאול הלכה ישאל אפלו דרכי המכשפים שיש עמי
שלא מאת הלכות במכשפה לא תחזיק אמרו לו הוציא
לנו קשואים מיד דאו כלה בית מלא קשואים אמרו הוצ
לנו דלעים מיד דאו כלה בית דלועים לאלה תעלה
להבין ולהורות ורחמי יעלמן ביתרין בטעשיהם מישא
חייב ומישא הוא פטור נביא מקדבך מאחיד כמכ
מזהיר אתכם על מצות התורה ואפלו אמר לך עבור
על אחת ממצות התורה שמעלו לפי שעה חוץ מעז
כובש נבואתו כיונה והמותר והוא העובר על דברי
נביא כחבירין שלמיכה שלח רצה להכותו בדבר
מיכה ונבוא שער על דברי עצמו כעדן שאכל במקום
שנאמר לא ואכל שם ומיתתו ביד שמים כולן אשר
ודבר בשמי המתנבא מה שלא שמע כעדיק בן כנשה
ואחאב

112
ואחרי כן קלה ומה שלא נאמר לן כחנניה בן עשור שהיה
בית דין שמוע מורמיהו בשוק העליון ומה כפי שוק התחתון
שהיה בתולה כביאמה ולבקוף כביא שקר לא תקור
ממנו אלה המע עצמו מלמד עליו חובה דא אלתוראן
מפט חכמתו ועדקתו שלש עדות תבדיל לך זן מצורה
עשה להפדוש עדי מקלט ולתקן אותם ולהרחיבם
ומקורין מהן כל מכשול ואין מניחין בהן לא תלולא
קאי ולא טהר לא בוניך עליו קשר שלא יתעכב מכה
כפשיב שגגה ועדי מקלט אין פחות משלשים ושתים
אמנות דוחבהדרך ומקלט היה כתוב על פרשת דרכים
כדי שיכוננו הרצחנים וילכו לשם דעהו שלשה פעמים
פרט לאחדים פרט לגדול שב' ומה תל שמה שמה
שמה שלשה לא שסתהא דירתו שם תל תהא מיתהו
שם תהא קבורתו וקה דבר הדויתח צריך שיאמר
רצה אני ואם ודאיב נופת לך זה לימות המלך המשיח
מוקפין שלש בארץ הקני והקנזי והקדמוני ובערת
דם הנקי כלומר שופך דם הנקי לא תשיג בבור
רעך יטל אף בחוצה לארץ תל ארצך אבל בחוצה
לארץ עובר משנס כל הקזל בלבד דא לא יקום ער
אחד באוש לכל עון ולכל חטאת עון זה דוני כפשות
חטאת אן קדבנות למכות מנין תל בכל חטא לממון
מנין שנ בכל להעלות לייחוד מנין שנ אשר וחטאי
לא תחוק עיניך יעט באקצאץ באתקלים דא באוש
אבל קס הוא לשונה ובעמלה עכופה ובעידות אשר
להשיחה ועמדו שני האנשים הנזונים בעמידה

לא והא אחד עמר ואחר יושב לפני ווי מכאן אמרו בית
דון שכינה עמהם לפני הכהנים והשופטים ~~כאן~~
שמעמורין כהנים בקנהרין על פי שני עדים והלא
כבר אמר על פי שנים עדים לא מננה להקש לדון
ממנו בקידה שונה לומר לך מה הן נידונים בעמידה אף
העדים בעמידה שהקדו באמר כאן שני ונאמר להלן שני
ועשותם לו כאשר דמם לעשות לאחיו תאו לאחיו ולא ל
לאחותו כיון מענאה אגואב יעני אם העיר על בנה כהן
שזנתה וגמאה דומם אינו כשרף כיו תנא למלחמה
אחת מלחמת מצוה ואחת מלחמת דשור' ממען כהן
לדבר אל העם' אל ירך לבבכם מפני תהלת בוקוס ויתחזתו
חובות' אל תיראו מפני הקפת תדיוסין' ואל תחפזו מפני
קול הקדשות' ואל תעניצו קול הצנחה' כיו ווי אהיכם הוא
ההולך לפניכם יעני ענאותה מעי ושרא' ודברו השוטרים
כהן מדבר ושוטר משמועי מו האש הודא ואכלו שהש
בין תפלה לתפלה הדיוצו עבודה וחוזרין עליו מערכי
המלחמה יעני אדי שח בין תפלין שלבאש לתפלין שליו
ואם ביה שמוה דבא שח הרוצו עטרה ואין חוזרים
עליו מערכי המלחמה' מו האוש אשר בנה בית חדש
אחד הכונה ואחד הלוקח ואחד היורש או שנתן לו
במתנה' מו האוש אשר בטע בדס אחד הנוטע ואחד
המבדוק או המפכוב או הלוקח או יורש או נתן לו במת
ואחד כדס או תאנים או דמונים וקתים ותנאים' ומו
האוש אשר אירש אשה אחד המאדש בתולה או אלמנה
או שומרת יבם' הדיו או חוזרין מערכי המלחמה ומקפזים

מיום ומצאן ומתקנים הררכוס' מו האוש הירא' שוש בידו
 עבדו' נדח הליבב זה שאין בידו תשובה ומעשים
 טובים' ופקדו שרו עצמות בישלאל בדאש העם וכשלים
 שלבדל בידיהם וכל המבקש לחזור הרשות בידם לקחת
 שוקין שהתלת כפולה נוסה' ש' ויפלו חללים וינוקו' במה
 דברים אמור במלחמת לשות אבל במלחמת מצוה הכל
 יוצאין אפלו חתן מחדרו וכלה מחופתה' וקראת אליה
 לשלום אין עושין מלחמה עם אדם בעולם אחר מלחמת
 מצוה ואחר מלחמת רשות עד שקוראין להם לשלום חוץ
 ממלחמת עמון ומעאב ש' לא תרש שלומם וטובתם
 לעולם' והיה אם שלום תעק אס' שליכט וקבלו שכל
 מצות שכתבו בני כח אין הורגין מהן בשמה והרי הן כג
 תושב' וידת עליה מקופין אותה לא משלש דוחותיה'
 ומניחין לוח רכיעות למי שירצה לבדוח ש' ויבא על
 מדין באשר צוה יוי את משה מכו השמועה למדו שבכך
 צוהו' יהיו לך למק ועבדוך וקבלו מקום ועבדות שניהם
 ומעני' עבדוך ה' יכונן תחת אלוך נאמקבה ואקקאר
 ובמלחמת הרשות אס' לא השלימו' לא תחיה כל נשמה
 ומלחמת מצוה היא מלחמת שבעה עממן נעמלק ואין
 צדק על עיר במחות משלשה ימים קודם השבת ש'
 כו תצור אל עיר ימים רבים ימים שנים רבים שלשה
 לא תשחות את עיניה צו יצאה למשחות צוילן מחבל
 בשעת מלחמה כדי לצער אנשי העיר וכל השחיה ואכילה
 תחת חדי אלהן כמון המשכר כלים והקודם מעין שלא
 לצורך וכן הקוצץ אינן טוב שלח לצורך בכל זמן מכו

אותו מכת מנורות' ביהאדם עץ השדה אגודתנו
אחכאן מא'לה קוהם לא בעץ השדה וקו לבא מפניך
במצור יעני ונפעה וקת למצוקה יעני נקת קועה' לס
כאף אנקלום ונע אנץ וקל' אחי לא כאנשא אולן חקלא
למיעל מן קדמד בתורא אגואכ גדץ אנקלום עליה אכ'
אן לוס אשגר כאאנקאן לאן אאנקאן דופכרה וקווק פומ'
פומכנה יהרב מן אקום מא לא אשגר' עד רדתה ואפלו
בשבת ולא כבש והושע וריחו לא בשבת' כיו נמתי חלל
באדמה לא חנוק ונאכרפר באדמה לא טמון בקל' בופל
לא תלנו באולן בשדה לא דף על פני המים' לא נודע
מיו הכהו הא נודע לא תועדף העמלה ואפלו אשה או
עבר או פקול בעבירה לא תיענף' ויזאו דקיניך יוזאין
חמשה דקנים' נשופטיך או בית דין שבאותה העיר
נחל אותה זה נחל שוטף בחזקה מתל קו והא תעם מוקד
אדץ' ועל פיהם יהיה כל דיוב דו השקאה שוטף ועגלה
עלופה וכל נקע שאונן מטמא ומטהר בנקעים' לא כהן
ודיונו לא שפכה ב' בהי באכהם וקולון מא סבבנא' לה
אקתל באחר הד' אלמסקה אשיא לא בהריקה ולא
בפטירה בלא מזונות ולא הנחנות בלא לווה ולא
בעודות שהיעדנו עליו בד' להמית אותנו ולא בדיוק
כמו ששנו דבותנו ל' ודיונו לא שפכו וכי יעלה על
לב שדקי בית דין שופכי דמים לא מן החמשה דברים
נקב תחריס אצלמעה בהרי אנחל לחתי ובחיתו אהל
אנחל פי מן קתלה לאן אחי קד ערך אקתל אפלו
בעודות אשה או עבר או פקול לא תיענף העמלה
(וקנע)

114
וְזוֹכֵשׁ אֶת־גִּמְלוֹת תִּבְעַל הַדָּם הַנָּקִי הוֹחֵשׁ שׁוֹנֵכִי
דְמוּס לְשִׁמְלָה עֲדוּמָה בְּקוּץ שֶׁנֶּעֱלָפוֹ אִתּוֹ הֵם בְּקוּץ
כִּי תִצְאֵי לְמִלְחָמָה זֶה מִלְחָמַת דְּשׁוֹת לְמִי
נֶאֱמַר וְנִתְּנָה וְלֹא נֶאֱמַר וְנִתְּנָה דָּמָה לְקָלוֹת הַנִּלְשָׁתִי
שֶׁעֲדָה לְפָנָיו בִּיד דָּחִי לְמִי אִשָּׁת יִפְתָּתָר בִּי
בְּתוֹלָה בֵּין בְּעוֹלָה בֵּין אִשָּׁת אִישׁ שֶׁאֵין אִשׁוֹת לְבָנוֹס
עַל יִשְׂרָאֵל וְדֹאוֹתָּ בְּשִׁבּוּיָהּ לְלִמְדָךְ שֶׁאִינָה מוֹתֵרֶת
לֹא בְּשִׁבּוּיָהּ אִשָּׁת לֹא אִמֶּר אִשָּׁה לֹא וְאִפְלוֹ אִשָּׁת אִישׁ
וְחִשְׁקָתָהּ אֵלַי פֶּשְׁעִיכָהּ וְסָהֵבָה וְלֹא בְּחִבְרָתָהּ שֶׁלֹּא
יִקַּח שְׁתֵּי אִשִּׁים וְלִקְחָתָהּ לֵךְ שֶׁלֹּא יִקַּח לְאַחֶרֶת וְלִחְבִּירוֹ
אֶחָת וְאִפְלוֹ כֹּהֵן מוֹתֵר בְּיִפְתָּתָר לֹא שֶׁהָשֵׁלָה
תִּהְיֶה מִחֲשַׁבְתּוֹ בְּעוֹלֹת חַגֹּגוֹת זֶה בִּימֵה דֹאשׁוֹנָה
וְאַחֶר כֵּן תִּבּוֹא אֵלֶיהָ בְּכִתְּוָבָה וְקִדּוּשִׁין וְאִם
נִתְּעַבְּרָה מִבִּימֵה דֹאשׁוֹנָה הִרִי הוֹלֵךְ קוֹי וְאִיכָן בְּנוֹ
לְדַבֵּר מִן הַדְּבָרִים לֹא שֶׁכִּי־דִין מִטְּבִילֵי אִתּוֹ
עַל דַּעַת אֲבוֹי וְהִרִי הוּא קִל יֵדֵק וְתִמַּר מִבִּימֵה
מִבִּימֵה דֹאשׁוֹנָה נִתְּעַבְּרָה שֶׁלִּיפְתָּתָר אֲבָל אִמְנָן
מֵאַחֶר הַנְּשׂוּאִין וְכֵן הוּא אֲנוּמָר דְּבַר אֵל הַמֶּלֶךְ
כִּי לֹא יִמְנַעַט מִמֶּךָ וְלִמְעָה הַקִּמְיָךְ בְּ סוֹדֵר נִמְנָה
לִיפְתָּתָר שֶׁהוּלָר מִמֶּךָ יִהְיֶה סוֹדֵר וְנִמְנָה הָאֶחָת
אֶהוּבָה וְהָאֶחָת שְׁנוּאָה קֹא שֶׁשְׁנוּאָה בְּנִשְׁוֹאִיָּה
מִכֹּאן שֶׁקִּדּוּשִׁין תּוֹפְקִין בְּהִיכָרוֹ לְאוּיָּהּ יִכּוֹר וְכִי־נִנֵּן
לְאַחֲרִים שֶׁאִם אִמֶּר עַל־בְּנוֹ מִמֶּדֶל בְּאִמֶּן לֹא וְכִי
לְכַבֵּד אֶת־בֶּן הָאֶהוּבָה עַל־כֵּךְ בְּהָ שְׁנוּאָה מִכֹּאן
לְמִדְּבָרֵינוּ שֶׁכָּל הַמִּתְּנָה עַל־מִי שֶׁכִּי־בְתוֹרָה תִּכְאֹב

חוצ מותנאי שצממון' בכל אשר ימצא צממון לא
צמחזה' יש בכור לנחלה ולכהן ויש בכור לא לנחלה
ולא לכהן' לכהן ולא לנחלה לנחלה ולא לכהן' בכור
לנחלה ולכהן זה בכור לאביו ולאמו' לא לזה ולא לזה
שנולד לאחר ככל' בכור לנחלה ולא לכהן זה בכור
לאביו לכהן ולא לנחלה זה בכור לאמו' כי והיה
לאיש בן קודר נמורה קאו בן לאב' כיוק אקוואב תעלם
אין חכמה בשלשה חדשים אחר שיבוא שתי שערות
ובטוהדי לוקת קדו וקמא אב ולמה נקרא קודר
ונמורה אקוואב קודר שקר מדרך אטון נמורה לו דרך
אחמה' ותכקו בו לא קדמים' והוטיאו אותו לא חקרים'
ואמרו לא אלמים' בנינו זה לא קומים' גולל וקובא
כמא שדח אקאון מקדך ומפרט פי' אחרים' וכן הוא
אומר אלהינו בקוללי בשר בקובאי יין ואוננו חיוב
עד שיקנוב משלחיו ויקנה בשר בזול ויין והוא
שואכלמן הבשר משקל חמושים במלוקמה אחת'
וישנה חתי לוג ואזהרתיה מן לא תאכלו עלהרם'
והתעלמת מהם קאו כעמרים שאתה מתעלם
והוא אדי כאן אדם חשוב ואין דרכו לקנהיג הבהמה
כטור ממעוה זו ועלי הדי קאו גדול כבוד הבדיות
שהוא דוחה לא תעשה שלתורה והוא שאם היה
כהן או כזיר שמתאוברה בבית הקברות ולמה
שאין עשה דוחה לא תעשה ועשה אעשה הוא
השב אברה ש' השבת שויבם לאחיד' ולא תעשה
לא יטמא ולא עשה קדוש הוא לאהיו' וכן תעשה
לשמיט

לשמועתו באתחמור שטופנו קשה במאכל חייב
להטפל בדרך שלמה להטפל בה' מנענה משלשום
יום לשלשום יום' לא והיה כלו קבר על אשה למה
עמנו קבר כאן וקול אוש' אגנאב שזה מפני קבר
ויער דע' כי נקרא במאורע' קן אכלו אפרוח אחד
או ביתה אחת' צפר טהורה לא טמאה' שז' כל צפר
טהורה תאכלו' לפניך זו רשות היחוד' בדרך דן
רשות הרבים' בכל עץ להביא אף שקננו על אפרוח
הקמלא' או על הארץ לרבות בורות שוחין ומענות
אפרוחים לא מפדחים' בתים לא מנדרות' כי וכל
הבבל ממנו ק' או דאנו ליפול מששת ימיו בראשות
כיה מעשה פה' ודכל פי אקלא ואקדר' אקלא
מענאה אין קד קעל פי טבועת כל מתכון מן ארץ
אנה והבט איהא' נשועור המעקה עשירה טפחים
גקוך למעט בתי בנקונות ובתי מדרשות' ממנו
ולא בתוכו כגון רשות הרבים שהיתה קבוהה מקמו
ונכל לקחן פטור' לא תזדע כרמך כלאים הדור
שע מיני תבואה או שני מיני נחקות עם זרע הכרם
לוקה שנים משום שרץ לא תזדע כלאים ואינו חייב
עד שזדע חטה ושלעורה וחלצן במכולת יד ואם
זדע שורף שניהם ואם אכל ממנו לוקה' והוציא
עליו שם דע זה שטען עליה שזנת תחתיו אחר
שקדשה' ואמה למה הזכיר בן אמה שבודקין
על ארבע אמרות שמה אין לה בתולים' נעלה
מאורשה נעלה חס להוציא בוגרת וקטנה

ואיבו חייב עד שיוציא על הבתולה בפתולה את בוע
נתתי לאיש הזה התורה האמנה האכל אחיך משום
אישות' ודאר אלאם פי לשלחה אשמה לאין טענה
בתולים תכון עד שלשים יום" וסקלה אנשי עולה
למה סומלק נערה מאורשה נתיב בית אביה' אלאב
כדי שוקיה זכרון לקלון בית אביה' ולמה הייתה
נערה מאורסה בקקילה ובת כהן בשלמה ואשר
איש בחנק' אלאב נערה מאורשה בסקלה לפי
שגרמה לאביה שיהיו הצדיות סוקלון אותו בדברים
ואוכל ארור זה שולד ארור שזה קידל' ובת כהן
בשלמה כמא מנעה בזה מלהיות שורף הקרבות
ואשר תאיש בחנק לפי שחנקה בנה מלבו
בהקל' כי ומצא איש שכב עם אשה בעלת בעל
ומתו גם שניהם האיש השוכב עם האשה והאשה
קדקל ומתו גם שניהם לם זהר קא האיש הש
והאשה ומה דבה בקו גם אלאב קא האיש
השכב אכלו גדול הבא על הקטנה והאשה אכלו
בא עליה חטן בג תשע שנים ומעלה חיובת'
נקו גם דבה עובר שבמיעיק' מא מעע חן ובערה
הרע מקרבך וחין יקול מעו שדאל אלאב אין מא
מקרבך אין אתה חייב ללדון אחרין לחוזה
לארש' למה כאמר נאת האיש אשר שכב
עמה לבדן אלאב קאן שאם באו עליה עשרה
אנשים ולא מתה נבאה נא באחרונה ומתה חייב
כן הדבר הזה" עליות הוקטן לעשות ולמה
נערה

116
נער כהן נשע לאקואב לומר שיהיה אחר הדבר
סודר וזהו נערך מאורסה ומעין שהמזרח הוא
הבא מן העונה לאקואב לאנה קא לא יחא אוש את
אשת אביו וקמיוך ליה לא יבוא ממזר ואם תאמר
הלא הוא ממזר ללא יבא פתוע דבא דפואנן חשוב
לפי שהיכו מוליד ומעני ממזר יעט פאסר אנקב
משנתק מן ביצה מנדרת דא אל תקרא ממזר לא
מוסדר שכל המומין בלויין ודק אינו בלוי ולמה
הקמיוך עמוני לממזר לאנה אתל אמנדרות נאנשי
ממזרים הם ממזר וראי וממזר ספק וממזר מרבדי
סנדרים ממזר וראי שבא מעבונה מן העניות הודיות
וממזר ספק מקפת ערוה כגון אשת איש שנתקדשה
ספק קרושין או נתקדשה ספק ביכושין ונשאה אחר
הריוולר ספק ממזר שהולידה לאחרון דממזר
מרבדיהם כגון תשה נאמעה שמת בעלה ונשאת
וכמאת קיים ובא עליה והיא תחת השני הבן ממזר
ממזר מרבדיהם שתי אומות קדמו את ישראל בחרב
מצרים ואדום מצרים דכת ארית חרבי אדום שפ
פן בחרב אזה לקראתך וכת בהם לא תתעב אדמי
לא תתעב מצרי עמו ומאב קדמו את ישראל
בעבודה להחטיאם בשטויס וכת בהם לא יבוא עמו
ומאבי דור שלישי ובוא להם למא שנשתעבדו בארצם
שלשה דורות כותא מחנה ונשמות מכל דבר דע
וכי אין אדם כזהר מרבד דע לא במחנה לא שאין השט
מקטרג לא בשעת קכנה ונשמרת מכל דבר דע שלא

תהיה ביום ותבוא ליוני ראיות קרוי בלטה לא עבר
 אל ארצו זה עבר שברח מחוצה לארץ לארץ ישראל
 וחפלו היה רבו ושראל משחדו והוא כותב לו שטר
 חוב בדמיו ואם לא רצה בות דין מפקישין לו שעבוד
 והדי אעבד הן על צדק איזה הוא אתן דונה האמו
 בתורה זה האומר לזונה הא לוך מעה זו בשכריך
 ואפלו מאה כסף מסורין לאבי המזבח איזה הוא
 מחיר כלב האומכ הא לך טלה זה תחת כלב זה וכך
 אם החליף כלב בכמה בהמות או עופות וכיוצא בהן
 קם שניהם לרבות שנייהם לנכרי תשוק למד
 עקום לאחוריו שאם בא אלך הישראלי ללוות שלא
 ברבות שהי מצוק והקוי ברבות שהי מצוק לא
 לא אישכא לא שאסור ללחוץ הקני ברבות ולא ילוק
 אתו ברבות לא כדי חיון כדי שלא ולמד ממע שיו
 לפיכך הוא למד עקום לא נשך כל דבר שמעון בק
 ונחמו אומר קשה היא הדבית שמפלו שאיזה שלום
 לבית כיצד הדי שלא היה דקיל צעמול בשלמנו מימיו
 ומתוך שהלנה הקדים לו שלום הריזו רבית לכך נחמ
 נשך כל דבר אפלו דבור חסור וכי תרור נדר מטי
 לנדרה שהוא עובר בכל תאחד נחמל כאן תרור ונחמ
 להלן ואם נדר או נדרה מועד שפתיך חשמד זו מצות
 עשה תשמל זה מצות לא תעשה מפשון השמן ועשית
 לא שועשוק כאשר נדרת זה בדר ליוני או חטאות ואשמות
 עולות ושלמים שחטאות ליוני אשם ליוני צדקה כמשמע
 אשר נדרת או קדשי בזה הבית בפוך זו ערלה שגמפי ערה
 לא

לא תאחד לשלמו מושיש עליו בדרים או כדבות מצורה
שיושם אותן ברגל ראשון שפגע בו ואם לאו עובר
בעשה ואינו עובר בלא תעשה עד שיעברו על עלון שלשה
דברים כי תבא בכרם נעך כי תבא בקמת דעך מפי א
השמועה למדו שאינו מדבר אלא בשכור וכו' או לא היה
שכור מן התיר לו שיבא בכרם דעהו או בקמתו וחרמש
לא תניף כל זמן שהו עושק בקדור לא יניף חרמש
בהפולתו שלא ובעל ממלכת בעלה ביה ואכלת לא
לבנך ואשתך ענבים שלא תמוץ ענבים לא ענבים ואל
ודבר אחר כנפשו לא שיהיה שבלים באור וואכל
שבעך שלא ואכל אכילה קסה כי יקח איש אשה למנה
האיש מחזר עליה אשה ואונה מחזרת עליו לא האיש
אברה לו אברה והיא היצלה והוא לאו וכתב שאינה
מתקדשת לא בכתב ספר כריתות ענינו דבר הכורה
בונה לביתו ונתן לאשתה היא מעצמה בורה או למקום
שהוא בורה כגון חצירה או חיקה או יד שלוחה ושאלה
לא יהיה ענינו שתשלח בן לא יהא שמעלה והלכה
והיתה לאיש אחר מה הלכותה בשטח אף הניחה בשטח
מכאן קמכו לקדושין בשטר ובבית שני איש כי יקדש
אשה ונאמר בקדושין קח ממני לא יחבל דחוס ודב
מה דחוס ורכב שהן מיוחדין שהן שני כלים ומשמיש
מלאכה אחת וחייבין עלזה בפני עצמו ועלזה בפני עצמו
כך כל שהן שני כלים ומשמישין מלאכה אחת חייבין על
זה בפני עצמו ועלזה בפני עצמו ונאמר לוקין על לאו
זה שתי מלחיות והוא לאו אחד לא לפי שז' דחוס ורכב

וכבר הרחוס בכל שותהן שמשמע לחוס שנים וזשנו
והתחונה' שנוטחנו ברחוס לחוס ורכב לא חוס ורכב
לא כדי שיהיו חוב שנים' כיון קו' לא תפאר אחריו
אגוא' לא תתפאר לעי' בו דא' לא תפאר לא תתפאר
ממע' והכהו לכניו כדי דשעתו במספר מכאן אמרו
אין אדם לוקה ומשלים ש' והכהו כדי דשעתו כדי
דשעה ולא כדי שתי דשעות' 'ארבעים יכנו לא
יוסף לם כחט אמלקות ארבעים אגוא' לפי דהא
כותר לארבעים יום ולקה ארבעים' דא' לפי שער
על התורה שניתנה לארבעים יום ולצה נחמד לא
יוסף כן יוסף לא יוסף על הארבעים' כן יוסף
על האומד וצומדה למה אביו ואמו' לך
תחם שור בדישו' דא' לאו דחוקמ' כלום מכ
אם אעלל ולדאך מא' ומתל' לא בה ולכונה סמוך
לארבעים יכנו ומטן לומדין לעובדין על הלויין
שלוקין דרשינן סמוכין' ארבעים יכנו לא תחם
וכך שאר לא תעשה צדקה ודא' דא' לשאר
מלאכות כגון נשואות תבן' לאכלו חסמה בקור
בשעת מלאכה לוקה' מעין לזכמה שנפלה לפי
מובה שחין שאין חוסמין חותה שנפלה תחם שור
צדשו לא כיושבו אחים וחדו' ולפיה' לא תחם
שור בדישו לא כיושבו אחים יחדו' למע' לזכמה שנפלה
לפע' מובה שחין' כיושבו אחים יחדו' לא תחם
שלא היה בעולם' ואדו' מיוחדו' בלתי' לא תחם
לאחים כן האם' לא תהיה אשת אחי' לא תחם
שוטה

שוטה וקטן מפני שאין להם אישור לאוש זר שחם ביד
עליה לוקח ומקדש ובמה ובא עליה מצות יבום קודם מדר
למצות חליצה ולקחה מלמד שעושה בה מאמר תחלה לאשה
פניג לעדנה שז' ואשה אל אחותה לא תקח ונאמר ובמה
ובא עליה אם היבמה עדוה לא תקח והוא הדין לשאר
עדות ואם היו לו בנים אוזדע מאשה אחרת פטור
מליבם ועלמה יפמטו יולה דקנים כלה עולה ליבום
עולה לחליצה וידעת עדוה שאינה חולצת לפי שאין
מתיבמת לא חולצות ולא מתיבמות אסורי לאוין ואסורי
עשה וכל מי שהיא ספק מגורשת ואן מתיבמות ולא
חולצות חדשה ושוטה וקטנה וכל שהיא ראויה או חולצת
או מתיבמת חוץ מאלו ולא חולצות ולא מתיבמות
אשה קדוק חמה ואנדרגונב ואשה שוטה וקטן ואילונית
ומי שהיא עדוק דכור איה אשר עשה לך עמלק דבור
כמה אל תשכח בלב יעט דתזכר באלקאן ונכטק אחרי
לא נכסא באקלב אשר קבץ בדרך אקוואב קוראך וטמאך
מן קולה אשר לא ידע טהור בעקרה לילה ידא ביקתך לפני
אחרים הא למד הדבר דומה לאמבטי דותחתא יכל
אדם להושיט אצבעו בתוכה באיחוש בליעל וכוה לתוכה
אפ"ש שנכוה סגד היקנה לפני אחרים כלהנחשלים אחניך
כשהיה הענין פקדנות המחתה בעיר המוקפת וכל מישהוא
טמא הענין פולטו חוץ למחנה לפי שהיה המערה קדושה
ואין צד ואי אפשר ליקע בהן ועמלק מצבב בהם מבית זנב
שהם אחי המצריים וזהו כי תבוא והבאת
זו מצות עשה לנשים בבורים למקדשו ואין הבוחרים

נוהגין לא בפע הבית שנראשיות בכולי ארצות
בית יוי' והם משבעת המיטן האמורין בתורה
הארץ ולקחת מראשיות כל פרי האדמה כוף קל יפרי
ראשיות ויתן ראשיות לראשיות בראשיות אגואב ובה
ראשיות און יש שנ קדש יש ראשיות תבואתו' נגמ ראשית
או הביכורים שנ ראשיות בכולי ארצות לראשיות זה
הקצה שהוא ראשיות כל הבדואים שנ אני ראשון ואני אח
בראשיות כל ארצות בראשיות כל שנה כמו שנ מראשיות
שנה נע אחריה שנ' ולקח הכהן הטעם מידך הוא כל
נחשת והביכורים טעונין כלי וענין הבאת מקום
ותבואה ושיר ולונה וקריחה כל שנ ולקח הכהן הטעם
והבאת מקום שנ והלכת אל המקום אשר יבחר יוי' ותבואה
שנ ולקח הכהן הטעם מיד ונאמז ולקחת את כלל
והכפת חותם תבואה קריחה וקריחה שנ ושמה
בכל הטוב ונאמר להלך יבית שלמים ושמה שמחה
משמחה ושיר שנ אשר טעם יוי' אף ולבתיך ונאמר
נשדת בשם יוי' אהיו ולונה שנ ונאמר בבקר והלכת
אל המקום אשר יבחר יוי' וקריחה שנ וענית ונאמר
ואמרת לפני יוי' אהיו בועדותי הקדש זה מעשר שנ
ובטע דבעי' מן הבות זו חלה דא' מאהבית זה טבל'
וגם בתתיו זה מעשר וגם מעכל שחדמים מתנה
אחרת והי תדומה גדולה ותדומה מעשר' למלכותם
ולא למנהק זה מעשר עני ולקח ושכחה ונאמר ככל
מענותך לא הקדמת דבר הריני לך עבדתי
ממענותיך שלא הפנשתי ממון על שחובו מעוני ולא
שכחתי

שכחתי מלבדך ומלהזכור שמך עליך לא אכלתי בשר
ממנו עם עד רבונתך לא אכלתי נפיו לא נהי' אגואב
לא אנה אעטי אתבלי וכל מה פה יחרז על אתבדו ונבגי
עדרה וזה אזהרה לאוכל מעשר שני בטומאה ולא נתתי
ממנו למת אזהרה הוא שמות לחי ואבור למתדן סוכה
שמעתי בקול יוי א' היותיו לבית הבחורה עשות ככל
אשר עניתי שמחי ושמחתי את יוי האמרת מלשון
עליון משתק מן אמר שהוא עליון שבאילן כך הקצה
עליון על כל בדואיו וישאל עליון על כל האומות
וכן הוא אומר ולתתך עליון על כל הקנים ולדיותך
עם קדוש אתה ליוו אהיה באשר דבר היכן דובר אגואב
שכבי עם קדוש אתה ליוו אהיה את יוי האמרת היום
מרגלות טובה הויתו חכמים בבית המדרש אמר הק'
הקצה בתך בודי ובתי בדרך להיוות לו לעם קבולך אמר
הקצה חטובה אחת חטבו אותי וזה הוא יוי אחי ואני
אחטוב אתכם שני אחת הויתו יונת תמתי ואומ' מי בעמך
ישאל קנוי אחר דתנו רבנן מדבעה שזקין הן שוקה האשה
על בעלה שני ואל אשה שזקנה שוקן שלישי דע על קיום
וחבדו ואליך תשוקתה שזקן שלק שמים על הארץ שכל
שוקדיתה ארץ מתשוקתה שזקן שלקחה על ישרא' שכל
ועלי תשוקתה חסכת ושמע אגואב כלומר הם ואחר
כך כתיב יעני אצלה באהול ובעד ראך חל אמעמי ותטעה
רא קאו חסכת ושמע מה חסכת ושמע ביה אגואב יעני
אין שמואל ואמרי מ' צדוקין בונת ומעמיה ואמנה חסכת
ושמע אצלה חסכת תורה כף ברכת כהנים תפלה

ון ודוי ש שופר' מ מלק' ע עומר' היום הזה נחית
 לעם ליוו אלהיך ובי אותו היום קיבלו התורה את רי-
 לוד בעים ש' לא כיון שחילו מה ששטה להם אשר
 בקבר פנים יפות כאלו אותה היום קבלוה' אדור האיש
 אשר יעשה פקל נמס' למ' מה לבד לא הול'י' מע' קחור
 מצות לא תעשה אלהיך אמרו חכמים משה ש' עתיד
 מיכה שועמד וועשה ילם ויתעה את ישראל אמר אדור
 האיש אשר יעשה פ'ל ומסכה' דא' בנו של עלי שאין
 שומעין לקול אלהיך אמר אדור מקלה אביו ואמו' לאה
 אחאב שחמד כרם נבות וקדל' אמר אדור משוק קבול
 דעהו' דא' חנניה בן עזרי' עומר ומתעה את ישראל
 ומכשיל' אמר אדור משקה עור בדרך' דא' בכ' |
 שלשמואל שמוט' משנה אמר אדור מטה משפ' |
 גד' יתוס' דא' אבשלום שהיה נשי אביו' אגל
 אדור שכב עם אשת אביו' דא' שמשק ששוכב עם
 דלילה אמר אדור שכב עם - ל' הקמה דא' אמנון שסב
 עם אחותו אמר אדור שוכב עם אחותו' דא' דואק שלשון
 אמר אדור מכר דעהו בקתר' דא' קחזי' שם שמים' אמר
 אדור לוקח שחד' דא' שחז' בתי כנסיות ובתי מדרשות
 וגו' את התורה אמר אדור אשר לא יקום את דברי התורה
 הזאת לא אמר אדור אשר לא יקום את דברי התורה
 אמר אחאב לחוא' קום בנה את ירוחו אמר' והלא קלל
 והושע מי שיבנה מונה אמר לא נתק ונש' קללת הרב
 שאמר אדור האיש אשר יעשה פקל ומסכה קל' וחומר
 לתלמיד עמד חיל בית האלי את דעהו באצד' בכורו
 יסד'

חזקיהו ואלהיך לא תהיה
 חזקיהו ואלהיך לא תהיה

[illegible]

באחת ונקראת שנים בשנים ונקראת אחת באותה קדושת
וקטנות בקדושת וברקת הד' הנאע חמיאת תכלתלף ~
באכלתלף למפאק אתפראני ולבלגמי ולקוראני בשחין
דע על הכרכוס אשר לא תוכל להדפא שזאם רפא הנד
הוסוף הובש ואם דפא הובש הוסוף חפח מולל מעא קאל
מכות דבות דעת קאל כמון זכורא ועקרבי דהא ידוך
קלירי והא ידוך חמימי לוי מעני ידות חבהא חזראר
מתל אן קע פי אנקחך אם יקתני דואה לאמנוך
לאחרה נאעט עלו אכר יקתני דואה לאמור לבארה
פאדיוקא ודאני לאמור לבארה פאדי קא ידאני לאמור
לבארה באהא העזא אהא נכדי לבארה תאמר
חכמת אתורה אן תלך לאמעל לוי ופעלוהא עובדי עז
בזעמאם אבהא תמנע אבה ותקתל אדור מן לכר מאת
פזמין וקאל והשלחתי בכם את דית השורה וש בהמות
אשטחבם סדי אדמתך יידע העלעל כי תאכלכל
התולעת יתנך יוו נקח לפע איבין שלא יהיה לך הדמ
ראש נלא כחחון במלחמה ובשבעה דרכוס תנוק לפע
כענין שן ויהחבאן בני ישראל במעדות נבחוחים
וככה יוו בשחין מערים זה קרב שלמאדים שהוא לח
מבחוץ וובש מבפנים שן ויהי שחין אבעבעת פרה
ובקרבזה שהוא לח מבפנים ולא מבחוץ ובחלק זה
שהוא יבש מבפנים וובש מבחוץ אשר לא תוכל להדפא
מפע שרפואתו שלזה מפתן שלזה וכמא שחין לו רפואה
ובטחורים לו מכת אחור שהביא הקב"ה על האשרורים
שן וישתרו להם טחורים וכן הוא אומר ויד ידיו אחור
והיות

והיות מטשש בצהריום כאשר ימשש העור באפלה
וכי דרכו שלנעור להיות מטשמש באפלה ואינו מטשמש
בצהריום לא שבעהדים הוא מתעצב מן שונחזיק בידו ומעלה
לדרך' ובאפלה אינו מוצאן כך שונחזיק שלושראל בעת
צרה שהיא באפלה לאחיה להם עוזר ולא קומך כענין
שנ' אין מנהללה מכלבנים ילדה ואין מחזיק בידה
מכלבנים גדלה' ולא תצליח את דרכיך שיהיו מעשיך
הנכונים בתחלה הוא לוחח משה שנ' משה תאמר ואחר כך
הוא מבקש בית לשבתו ואחר כך הוא מחזר לעשות לו
מלאכה להתפרנס ממנה' יולך יוני אתך ואת מלכך דו קלות
ועברה שם אלהים אחרים כמו של כאשר עזבתם אותי ותעשו
אלי נכר בארצכם כן תעבדו אדום בארץ לא לכם אמר להן
הקב"ה אתם עבדתם עבודה זרה בארצכם בדיועבסביות
וגלו ממנה והיו השונאים אונקמן אעכס בעל כרחכם לעבודה
ואתם בהדקין עליה כקון דוד שלשמר שהיו תורקן אותם
עד שמעבדו על' ואעפ"ס בהדקין ולא עבדו על' ועליהם
הוא אומר חספו לי חקור לעתיד לבוא אומ' הקב"ה חספו
לו דודו שלשמר היאך חספו עושון מעמידם אשדאל לפע
הדין ואומדיון לו כפוד באהיך ואומ' איני כופר לעולם
מיד מרבין עליו ערדים שנ' ידכו עצבתם אחר ואעפ"ס
אינו שומע ואמרתיו אחר עזר לקוסק אחריו אחר מנה
מהרו ואומ' לו צקך לעשה והוא אומ' כל חסידך בסכיהם
מדם אומדיון להשבע בעלם ואת כפטר אומדן וכל אשה
את שמותם על שמת' נאית לשמה שיהיו אומות העולם
משתמשין מן היסודין הבאין עליכם כענין שנ' כל עבר

עליה ושם וישרק על כל מכותיה למשל דיהון אספדן ותעט
לכון כמא דאתעביר ליהודאי "ולשנינה דיהון כמכיוק
מא דאתעביר לכון כעץ שצמיחו בו ישרי שער ונכדיו
שותי שכר" תחת אשר לא עברה ארצו אהרן וצאצאיו
מיכיל תחת אשר לא עברת בארצה תעבדנו בשבחה
תחת אשר לא עברת בשמחה ובשובע תעבדנו בדעב
ובצמא כי יצד בזמן שאדם תאב לאכול פת חטים פת
שעורים אינו מוצא חומות העולם מבקשין ממנו פת
נקויה ובשר שמן ובצמא כי יצד בזמן שאדם תאב לשתות
טפה של שכר אינו מוצא חומות העולם מבקשין ממנו
וינות משוכים שזכר דיונות" ובעידם כי יצד בזמן
שאדם תאב ללבוש בגד של צמר או של פשתן ואינו מוצא
חומות העולם מבקשין ממנו השוראין והקרקות ובהקר
כל בלח כאל כל בלח שמן בלח שמן" והערך לך בכך
שעריך אל שערי ירושלים עיר דדת חומותיך הקבדות
והבצרות אל חומות בית המקדש בכל ארצך אל בתי כנסיות
ובתי מדרשות בשבילך שלם" והערך לך בכל שעריך אל
מרכוס גדולים שבארץ ישראל כגון העיר המלך ובית תור
וכיוצא בהן" ואכלת פרי בטנך במצור ובמחוק כמו
שהיה בימי יהורם בן אחאב הדסה בך והענה אשר
לא נקתה כף דגלה או בשום יקרות שבארץ שלם שלא
בגעה חלקן בארץ מומיהן וכשנלחם חנוש שלם לקחום
האויבים וקשרו שערן בצנבי סוקיהן וארץ מדין ארץ
מהלך שבע פרסאות מירושלים ללוחם לא תשמו
לוראק מלמד שהוראה מביאה לידו שמינה כל המענה

ומה פסל מעבד לא אמן: אהול מן לנו ועוד אנו פסל
 פסל כד פסקה וארבעין פסקה אדם ופסל כמקד
 נמלה הי"י פ"י אהול פסל: ותי יתור השמים ילך לאך
 פסל קלנך לאהבה אהיו אהיך זו היא מעלה גדולה
 שאין למעלה ממנה והיא מעלת העובד מאהבה" לשמוע
 בקולו ולדבר בו" וכי אפשר לאדם להדבק בשכינה לא
 זה הנשיא בתו לתלמיד חכמים ועשה פרק מטוה לתלמי
 חכמים ומארה תלמיד חכמים בתוך ביתו ומה ניהו מנכין
 מעלה עליו הכתוב כאלו בדבק בשכינה וילך משה הלך
 מאהל לו אלהים י"י להיכף הלך אלהים מועד וקבץ ש
 כל ישראל לדבר בשביל והושוע וכן הוא אומר וילך משה
 ויהושע ויגידו באהל מועד ויאמר אליהם בן מאה
 ועשרים שנה אנכי היום שאין תל היום ומה תל היום
 היום מלא וימי כלסודך שהקב"ה משלם שבותיהם של צדיקים
 מיום ליום ומשעה לשעה אמת מקפד ימיו אמלא כין
 יחול לא אוכל עוד לצאת ולבוא והא"ת לא כהדת עינו
 ולא כס ליחה אבוא בקו לא אוכל לצאת ולבוא מפני
 הקדירה שנגזרה עליה גלה אלה העבדים חזק ואמץ
 חזק בתורה ואמץ במצות" מלמד שמקד לו תורה שבעלפה
 וצוהו עליה וזודזו ותר מכל ישראל תנו דבן ארבעה
 דברים צדיקים חזק בתורה ומעשים טובים תפלה ודרך
 אדף" תורה ומעשים טובים דבית חזק ואמץ חזק בתורה
 ואמץ במעשים טובים" תפלה דבית קוה אל יוי חזק ויאמץ
 לבק' דרך אבץ דפתח חזק ונתחזקה בעד עמיכו" וכתב
 משתתפתח תורה דעת ויתנה אלה הטהט בני לוי ואל

והוא כל דקניא ישראל מן הנא עלמא מן כהן קורא
ראשון ואחריו לוי ואחריו ישל וקאל סימא העומדמי ס
בקור תורה בשבת כלום ב' ע' דהן לוי ישראל ממונה
כדנא עלה צבור בני המונה פדנא עלה צבור קטמ
דקן ויצו משה אותם לאמר מקץ שבע שנים בקור
שבעובתחלת שמונה במוער שנה השמיטה בדנא
בתחלת חולו שלמוער "דאיכתב דחמנא בהג הקכור"
הוק אמינא וכלו ביום טוב האחרון כתב דחמנא "בבא
פלישראל להוציא את הטמא מפני שאינו ראוי
לביאה" וישראל להוציא את העבדים לדאור כשם
שהן באין להוצאות לפני יוד כך הן באין לדאור הדר
קדשו ובית שכינתו פדנא לקומה שאינו דואק אפלי
נקמות עינו אחת שדריאין ראיות/ גמורה הקהר
את השם דו מצות עשה האנשים והנשים והכסף
אכלו טומטום ואטרקונא וקדש אשר בשעריך זה קד
עדה למען ישמעו להוציא מי שאינו שומע שמועה
גמורה "ולמען ילמדו להוציא מי שאינו מדבר שכל
המצווה ללמוד מצוה ללמד" מבאן אמרו כל הפטור
מן הראייה פטור ממצות הקהל חוץ מן הנשים והטמא
והערל שהן פטורין מן הראייה וחיובין בהקדש
נאז הק פטורין מן הראייה החדש והאלם והשוטה
והקטן והסומא והחגר והטמא והערל והזקן והחולה
והדרך והענוק מאד שאינן יכולין לעלות על רגליהן
כל אלו אחד עשר פטורין ושאר כל האנשים חיובי
בראייה הנך שכב עם אבתך קאל אמר הקדש למטה

למשה דונק לי את האותיות בת עשר בת מאה כה אף
כת עשר אטבח גלה בת מאה וזכר לעמך כת אף
קזרף שנתכ וזאת הנה עשר וכוון מפת מאה
ור מכת אף אטבח גלה שכב מא מענאדם אגואב
דאך בחסב אף אטבח גלה וזכר דא במקתלי אטבח
ואכלכו ולטביש אף אטבח גלה כל מרכב כוף קאו
אתה מוצא שקורין באטבח גלה לקהרא מכון שפי
כוף יזהר ומטין אדליל אגואב קאו חלוק מס מן לעמך
וחלוק הן מנה וחלוק דין מלגזן ומענאד חנה נאכר
בדל אמיס קמך מן לעמך ובדל אגואב מנה הכך ובדל
און דא מן גלה וכדאך בדל אדו לאכרא כון מוצא מן
הכך צאד מכון קהרא ואדליל שנ מפנק מכוש עברו
ואחדיתו יהיה מלגזן ויצו אף אטבח גלה חין צואה
בכל מקום אף דברי תורה ויאמר אף נאמך חק בתורה
נאמך במעשים טובים קיאתה תביא אף אטבח גלה
פארן הן ככבין ואסלחו חק ככבין ואגבי אהיה עמך
שלא תעמוד בכעך כלבדיה כשם שלא עמדו בפני משה
וכן הוא אומ' לוכאשר היותי עם משה אהיה עמך ויהי
ככלות משה לכתוב את דברי השירה הזאת על ספר
עד תומס מכתן אתה למד שספר תורה שלם ניתן להם
מזבדאשית עד לעיני כל ישראל שנ ערומם הקהיל
אלי את כל דקני שבטויכם ושטריכם לפי שקבלו דברי
תורה ודבריו כיחה עליהן בשמחה שנ וידבר משה
באזני כל קהל ישראל מה הוא באדני מלמד שהיו
מתבוננים לשמוע לפי כך דכו בקוף לבדכה וזאת

הבדלה אשר ביור משה ועלדס באמר חזן שומע
תוכחה חוום בקרב חכמים תלוי ייחוד יבן
השמים קא משה האזינוה שמים יחדדו וישמע
האדן אמר כי וקאפי ישעיה שמואל ויהיוני ארץ
לם אכתלנו אגואה קא משה האזינוה שמים שיהיה קדוש
לשמים אמר לה בהשנה וישעיה שיהיה רחוק אמר לה
בשמונה דא קאן אן באן אהל עזר משה אכמל מן עזר
ישעיה כלדאקא כדאך משל לבנ כדך שהן במלך
זה משה ואנשי דורו ובני פמד אינן יודעין במלך זה אנשי
דור ישעיה יערך במטר לקחו דו תורה שני כי לקח טוב
בתני לכם תול אלתעצבו דא יערך במטר לקחו זה
הכונס דברי תורה במלך ובשמואל כטל ולמה נמשלה
התורה במטר לא מה המטר מהוה לעולם כן התורה
מהוה לעומדיו מה דביוס מקדש ששבים כן דברי
תורה מקדש לעומדיו שני תתן לדאשך ליות חן כישם
יו אקרא לא עכד השם לא אחר כא מלה לם אקרא
בכך לב יקוד והוא בדוך הוא יקוד היקודות שני
כו בכך ארוך גדוד מנין כך הלוי תגמלו זאת הי
גדולה כלומר אחד הנשים תגמלו זאת הלא הוא
אבן קנך קאו בזכות קנין יבוא קנין ויבנה קנין
ויזכה בקנין מקנין כיון אגואה יבוא קנין לו ישל
שן הלא הוא אבין קנין בזכות קנין אגואה שני
עליון קנה שמים ואדא ויבנה קנין זה עתה מקדש
שן הדשה קנה ימונך ויזכה בקנין זה תורה שני לו
קנין ראשית דרכו מקנין שן קנה שמים ואדא הוא

עשד ויכונפך קאן מלמד שכרא וקבך באדם כונניות
כונניות כירחל ווי עמו ועקב חבל נחלתו אקראב
לפי שהחבץ מושגח חוטטן כך ועקב שלוש לאבורה
יקצנהו צעפסמור וסוכניח בתורתו וויניקהו דבש
מקלע דוס כספסל וידמיה נשמן מחלמוש צור "או שח
קוש חלב צור ולדד תשי אמר להן חקבך בשעה שקוא
מבקש להטיב לכם כאן אתם מתשום כוח גדול שלמעלה
ותשכח אל מחוללך אל מוחל לך חתי אכלה בס חצי
כלים והם אינם כלים דא צוד נלדד תשי אמר הקבך
להם שוכחתם אותי בדכות אבותיכם שז הביטו אל צור
חצבתם אל אברהם אביכם "לו חכמו ושכולו זאת לא
הקתכלו ושראל במה שאמ להם ועקב אברהם לא שלטה
בהם אומה ומלכות ומה אמר להם קצלו עליכם מלכות
שמים והבדועו קה את זה ביראת שמים והתנבא זה
עם זה בגמילות חסדים" אוכה ידרך אחר אף אמר
להן הקבך או קיומתם את התורה הייתי עשה לכם
הבטחתי והייתם אומריק הדי אחר ממנו דורך מאומות
העולם אף ושנים מניקים דבכה אבל עכשו אינו כן
לא אחד מאומות העולם דורך מבא אף ושנים מניקים
דבכה ללמדך שהחפזותם וכן הוא אומר בדוד והוא
עורר את חניתו על שמונה מאות חלל בפעם אחת והיו
מתאנח על מאתם שנאובה ידרך אחר אף משיכה או
רוח הקדש בדבר אודות החתי ללמדך שהחטא קור
דא לו חכמו אזהסתכלו ושראל בדברי תורה שנה
לדם לא שלטה בהם אומה ומלכות שאין זאת לא

וצאת התורה אם לא כי עודם מוכרם מעשה בהקמו
אחר שהיה רודף אחר ישראל להרסו עד שלא
קרב אליו כדרך כחש על עקיבו אחר מעשיו
עליך שלא תמותיני עד שאומללך ויבדלך שיון אתם
בבדויס מטנו לא עלינו נתקיים כי עודם מוכרם ויוני
הקירים "לא כי עודם מוכרם זה אברהם שנ הבעל
אל צור חוצבתם אל אברהם אביכם" ואמר מי אלהימו
כגון מיטוס הדשע שחורף וקרף כלפי מעלה ותפק
זוכה בידו וככנף למקדש ועבד עליו עבדה ואמ
אי אלהימו "אשר חלב צחמו ואכלו ישתו יין נקיים
מה דבת אקור אף יין אקור ומניין לדבק שהוא אקור
שנ השמר לך פן תכרת ברית ליושב הארץ וקרא
לך מזבחו' דאו עתה כיואני אני הוא בעולם הזה
אני ה' לעולם הבא" אני אמת ואחיה תמורה
אני על אבות העולם שלא מאהן מניין שהקב"ה מקיים
מתים וקד יקא אףי בא למשיח או אד' חיו המתים
הלתבטל האתין אקא ערתיך נקול וכוון תדכאר ~
מתל ילא את ישראל ממעדים" וכפר אדמתו עמו
קאו כל המהלך ארבע אמות בארץ ושלאל נתכפרו
נובותיו מען באן מוקו וכפר אדמתו עמו וכאמר
מזבח אדמה תעשה לי ויבא משה מיהכן בא
אהל מועד" כי לא דבדרק הוא מבס פלומע אסלף
מבס וידבר יונו אל משה בעצם היום הזה
לשם מקומות כאמר בעצם במשה מכאן בט
עצם היום הזה בא נח' בושלאל של בעצם

הזה יצאו כל עבדות ווי מאדך מזר ולמה אגיד
במשה נאמר בעצם שהיו מחשבים שלא יניחוהו
לעלות למנוח עליו בעצם היום לעיניהם בנחמב
בעצם היום יצא מאחשכין אנשודור המבול של יד
וניחוהו לופגם בדופה אמר לו קבל יכנף בעצם היום
בושראל נאמר בעצם שהיו לעצם מחשבים שלא יניחוהו
לצאת יצאו בעלצרתן בעצם העם "וזאת הדוכה
פתח משה ממקום שפסק עקב שנואת אשר דבר
להם אבותם" וועקב פתח ממקום שקיים יצחק אביו
שנ' ויקרא יצחק אל יעקב ויבדד אותו ופרח יעחק
ויתן לך האלהים מטל השמים והוא ממקום שפסק
אברהם שנ' ויתן אברהם את כל אשר לו ליצחק וכן
דוד פתח ממקום שחתם משה בשה חתם אשריך
ישראל מי כמוך פתח דוד אשרי האיש" מימינו איש
יתלמו דת למנו כלומר תלמוד בחלון אותיות שהתורה
בקרוא אש" אף חבב עמים כל קדושיו בידך אמר משה
לפי הקבלה כשאתה מחבב לאומה העולם הדיו כל
קדשיו בידך ודבר זה כתוב בתורה מכאן שכן
בביתאוס שנ' כי ותנו פגיוס עתה אקבצם
ממשא מלך ושרים ממשלש בכתבים ג'
והלך לא מתנו כלומר לא יתנו תלמידיו
מס ולא בתורה המלך" והם תכו ל'
חכמים שמבתתן דגליהם מנ
ללמוד תורה" תורה צוה לנ
הי ופיך היו וכתבתי ומטי

כנא הי עולם כפיו מתבול מן ארסון ואמנא לם הי לתפולנא
 פו ארארין קמועא "וכיף הי פאכר תכזל להם פי אמר בכ
 סגלית סקלית וכס הי תרוק מיות ומכנף הי מאר
 יוי מן השמים ומתא הי בששה בקינף מורשה
 קאו אל תקרה מרשה לא מחורסה יעני מאורקה
 לישרא לא לאומות העולם וגו' שלמד תורה חי יב
 מיתה ויהי בושכון מלך זה משה וחוראובן בתחית
 הצדקים ואף ימות לעולם הבא כלמדרך שבכר כמחלו
 לו עונותיו על מעשה בלהה ולאת ליהורה ויאמר
 שמעיו קול יהורה קאו אל תקרא שמע אל שמע
 יעני אבה אדכל שמעון באברהם מעא נהרה
 ואמא לם אדבלה מע יהורה בראך לאנה באכה
 בחלת שמעון מע בע יהורה שנ ויאמר יהורה
 לשמעון אחיו שהיה אחיו בטחלה ידיו לב לו באשה
 שנ ויאמר כלמד בני יהורה קשת הלא הי כתרובה
 על ספר הישר כאן הי כתובה שנ ירך בעדך אינוך
 וכאן הוא אמר ידיו לב לו איזו הי מלחמה שהו בשתי
 ידיו הני אמר קו קשת לאוש חסודך זה אהרן
 במקה ויש אומרים זה משה שנ ושם
 לחביו ולאמן לא דאיתין זה אביו
 ואת בניו לא ידע זה בן בתו מיש
 במערים ובדומך ינצלו במרבר
 עון ולוי דומין לשנים שנו
 ואמר והלוה את העלך
 לא חסר ולוה לנו פנה
 בשכס

לוח בשכס שנו ויהרגו כל זכר ונדי
משה בשעב דמחנה וחלדוה לוח את
פכחס בן אפרד' שמעון לוח בשר

בדך יוי חולל חולל חולל שבו הדירה זה כן עכו
ונמאח חולל עבודתו למסע פשרה גהץ מתעל
קמין ששכרו מלכי יונן משנאיו מן יקומאן זה עזיהו
לכנומין אמר ידור יוי קאו יבוא ידור ויבנה ידור
ויבנה ידור בחלק ידור בצבות פוק לאך יבוא ידור
זה שלמה ש' ויקרא שמו ידור וידור
לוי ויהלל ש' נגתי ודורות נפשו בכף איביה
ויבנו ידור המקדש ש' ודורות משכנותיך
לדור הקב' ש' אשירה כח לידור בצבות ידור
בצבות ש' מקדש לידור בביתו בחלק ידור בטמ
ש' לבומין אמר ידור יוי חפץ עליו זה בן
דאמון כל היום זה מקדש ש' ובין כיתפיו
שכן זה מקדש שלמות המלך המשיח' תבואה
לראש יוקף וכת אחד אומר תהיון לראש יוקף
הא כיצד אקרא תהיון בעולם הזה תבואה ל
הבא ש' מח צבולן בעאתך הקדימו ל
עקיה מקדש בים וממציא פדקה
ושכנו טמון חול זה חלדון וזה
בחלקן ולקד אמר ויבא ראשי
גד בחלתו מודם לפל השב
מחלק זה משה שנקבר
הוא בחלק ראובן ש'

בן מלך שיהיה כמלך
 ה' מלך "מחלק רחוב"
 ת אונטרין יבוא שזלום
 ה' ראש גג מלך שנת
 ז ראש של חברה של עלי
 לכן מחלק לו בדכים "כיון"
 רצחוך יעני מן אומם אשכולה
 צדק "מעוטה להי קדם שלשה"
 נאנו בעדה אחד של מועדים ואחד
 עטותים ואחד שלהיא הוא קץ מושבים
 ולן אחד איין לאי קיומן ואיין לאי בוטלו
 מן הר' אכלאם פארה וחתאק תוקיר
 ת מצאו לאחד מעון אחרי קדש ובשנים
 ועונה קיומן שנים ובוטלו אחד
 ושלהן את דעטוטו בני ישראל
 את בערו בני ישראל "קיומן"
 חד "באחד מצאותשע הוא" (כ)
 אחת שלה היא קיומן שנים
 לכך שמיום בעדרך יעני מאחד
 קו ובגאות שחקים יעני ה'
 למען יט אדאר לשחקים את
 ינל משה מערכת מוסר
 ישק של שלטת האלפים
 אביה' אמר על
 יום שעתיד
 לעמוד

וזאת הברכה פתח משה מחקום שנסתק יעקב שג

וזאת אשר דבר להם אביהם ויעקב פתח מחק' שסוים יעקב שג ויתקא
יעחק' ליעקב ויברך אתו ויעחק' פתח ויתק' לך האלים מטל השמים והו
מחוקום שנסתק אברהם שג ויתק' אברהם את כל אשר לו ליעחק' וכך
דוד פתח מחק' שחוק' משה משה חתם אשריך ושג' פתח
דוד אשרי האיש ויאמר יי' מסונו בא פתח תחלה בשבח שלחוקום
ואחרי כן בערכיהם שלושג' ובשבח שפתח יש בו הזכרת זכות לישג'
וכל זה דרך רצוני הן כלומ' כראוי הם לן שתחול עליהם ברכה

מסונו בא יעא להראתם כשבאו בתחתית ההר פתח' היועא להתביל פני
כלה שג לתראת האלים לימדם שיעא כנגדם וזכח משעור למח שפתח
לבני עשו שיהבילן את התורה ולא רעו' הוכיע מהר טאק' שהלך לבני ישמעאל ולא
רעו' ואתא לישג' מרובות קדש ועמו מהקעת מלאכי קדש ולא כולם ולא רובם ולא
כדרך אשר נדם שמעיה כלכבדו ועשרו והפארתו ביום חונקו אשרת שהיתה
כתובה מאז לפכיו באש שחונה על גביאש לבכה נתק' להם בלוחת כתב יד ימינו
דת שבתכה מופקד האש' דתלמן כלומ' תלמוד בחילוק' אף חבב עמים גם
חיבה יתירה חיבב השבטים כל אחד ואחד קרוי עם שהיו בנימין לבדו היה להוליר
כשאת הקנה ליעקב גני ותהל' גנים אמ' משה לפני ה' כשאתה מחבב לאומות
העולם הרי כל קדשיו בידיך ודבר זה כת' בתורה מכאן שגנו בביאוס' כיונתנו
בגוים עתה מקבצים ויחלן מעט מממשא מלך ושירים' משלש בכת' מנדה בל
והלך לא יתק' כלומ' לא יתנו תח' לא מס ולא בתשורת המלך' דא כל קדשיו
בידיך נפשות העדיקים גנוזות אתך שג והיתה נפש אדוני ערוכה בע' החיים את יי'
אחיק' והם תכו ללגל' לן תח' שמכתתין קגליה מחק' למחם ומעור לעור ללמוד
תורה' ישא מדבנותיך נשאו עליהם עול תורתך מדבנותיך החם בו קרוב ליסוד
כמו את הקול מדבר לן' כמו מתדבר לן' אף מדבנותיך מה שהיתה מדבר להשמועני
לאמר להם' ואה' שהיו נוסעים על כי דברניך והחם בו שמוע משמעות לשון מק'

וְאֵלֶיךָ חָזַב עַמִּים אִם בַּשַּׁעַת חֵיצוֹן שְׁלֹמֹה הָיָה שֶׁהָיוּ לְאֻמוֹת כְּנִים שֹׁחֲקוֹת
וּמִסְכֹּת יִשְׂרָאֵל צִדִּיק כָּל קִדְשׁוֹ בַּיּוֹם כָּל עֲדִיקוּתוֹ וְטוֹבִיהוּן דְּבָקוֹ בְּךָ וְלֹא מִשֵּׁן
מֵאַחֲרֶיךָ וְאַתָּה שׁוֹמֵר וְהֵם תִּכְנֹן לְהַגְלִיךְ מִתְמַעֲעִין וּמִתְכַּנְסִין בְּעֶלְךָ יִשְׂרָאֵל
מִדְּבָרֹתֶיךָ מִקְּבָלֶיךָ גְּדוּלְתוֹכֶיךָ וְדַתּוֹתֶיךָ בְּשִׂמְחָה וְלֹא דַבְרִיהֶם תִּוְרָה עוֹהֵלָנוּ
מִשֶּׁה מוֹרֶשֶׁה הִי לְהַגְלִיכָם יַעֲקֹב אֲחִזְנוּה וְלֹא עֲזָבוּהָ וְהָיוּ שְׁלֹמֹה תוֹרָה חַיִּיב
מִיָּתָהּ וְהָיוּ הַבָּהּ בִּישׁוּרוֹן מִלֶּךְ תַּמּוּר עוֹל מַלְכוּתוֹ עֲלֵיהֶם בְּכָל הַתַּאֲסָף חֵשׁ
בּוֹן כְּאִשׁוּאֵסוּפָתָם כְּאִשׁוֹ כִּי תִשָּׂא אֶת כָּאִשׁ בְּהַתַּאֲסָפִים יַחַד בְּאַגְוָרָה אַחַת
וְשִׁלּוֹם בִּינִיהֶם הֵן מַלְכָם וְלֹא שׁוֹשׁ מִחֲלוּקָת בִּינִיהֶם וְלֹא וְהָיוּ בִישׁוּרוֹן זֶה הָיָה
מִשֶּׁה יַחֲוִי רַחוּבֶךָ בְּעוֹלָם הַזֶּה וְלֹא יוֹמֶת בְּעַד הַבֵּי שְׁלֹמֹה יִזְכָּר לָנוּ מַעֲשֵׂה בִלְהֵא
לְלִמּוּדֶיךָ שֶׁכִּבֵּד נִמְחַלְנוּ לָנוּ עוֹבוֹתֵינוּ וְקִצְרָת לִיְהוּדָה סִמֵּךְ יְהוּדָה לְרַחוּבֶךָ מִפְּנֵי
שִׁשְׁנֵיהֶן עַל הַקֹּל שְׂצִידֵם הוֹדוּ שֶׁ אִשְׁכּוּ חֲכָמִים יִגְדּוּ וְגַם לָהֶם לְצַדִּיק נִיתְּנָה
הַאֲמֵר וְלֹא עִבֵּר זֶה בְּתוֹכָם וְעוֹד כִּי דַבַּר כָּל מִלֵּ שָׁנָה שֶׁהָיוּ מִשְׁלָל בְּמִדְבָר
הָיוּ עֲצֻמוֹת יְהוּדָה מִגּוֹלְגֵלִיךְ בְּאֶרֶץ מִנִּי נִדְּוִי שֶׁקִּיבֵל עֲלֵינוּ וְחִטָּאתִי לֹא בִיכָל
הַיּוֹמִים אֵל מִשֶּׁה מִיָּגְרָם לְרַחוּבֶךָ שִׁינֹרָה יְהוּדָה שָׁמַע יְיָ הוֹל יְהוּדָה תִּפְלֹת
דָּוִד וְשִׁלְמֹה וְאַסָּא מִפְּנֵי הַכּוֹשִׁיִּים וְיִהוֹשָׁפָט מִפְּנֵי הָעַמּוֹנִים חֲזַקִּיה מִפְּנֵי סַנְחֵרִיב
וְלֹא לִי שָׁמַע לֹא שָׁמַע מִפְּנֵי שִׁקְנָתוֹ מִפְּנֵי שִׁקְנָתוֹ עִם לָנוּ לִכְךָ בִּירְכּוֹ מִשֶּׁה
עִם יְהוּדָה וְהָיְתָה נִחֲלָת שְׁלֹמֹה אֶל בְּנֵי יְהוּדָה שֶׁכֵּן וְיִמָּה יְהוּדָה לְשִׁמְעוֹן אֲחִיו שֶׁהָיָה
בְּנִחֲלָה יִדְּיוֹן רַב לֹן בְּקֶשֶׁת שֶׁכֵּן וְיִמָּה לְלִמּוּד בְּנֵי יְהוּדָה בְּקֶשֶׁת הַלֵּל הִי בְּתוֹבָה עַל
סִכְרֵי הַיָּשָׁר שֶׁכֵּן יִדְּיוֹן בְּעֶרְף אִיבִין וְכִמֵּץ הוּא אֹמֶר יִדְּיוֹן רַב לֹן מִיָּזְנוּ הִי מִלְחָמָה שֶׁהָיָה
בְּ הַיּוֹדֵם הוּא אֹמֶר דּוֹקֶשֶׁת וְלֹא עֲמֹן תִּבְיָאֵנוּ לְשִׁלּוֹם מִן הַמִּלְחָמָה וְלֹא יִדְּיוֹן כִּב
לֹן יִרְיָב כִּיבֹן יִתְּנֵם נִתְּנֵם וְעִזָּר מִעֲרִיֹן תִּהְיֶה עַל יְהוֹשָׁפָט נִתְּנֵם לֵל מִלְחָמָה
כְּאֻמוֹת גְּלַעַד שֶׁכֵּן וְיִדְּעָה יְהוֹשָׁפָט וְיִזְנוּ עֲזָרָן וְלֹא שָׁמַע יְיָ בְּאֶרֶץ רַחֵם בְּרַכָּה
לְשִׁמְעוֹן בְּרַכּוֹתֵינוּ שֶׁלִּיְהוּדָה וְאִם כִּשְׁחָלְתָן אִי נִטַּל שְׁמֵנוֹ בְּתוֹךְ גּוֹלְלָנוּ שֶׁלִּיְהוּדָה
שֶׁכֵּן מִחֲבַל בְּנֵי יְהוּדָה נִחֲלָת בְּנֵי שְׁמֵנוֹ וְעַל לָנוּ אֵל הַתְּמִיךְ וְאַחֲרֶיךָ כִּלְפֵי
שְׂכִינָה הֵן מִדְּבַר אֲשֶׁר נִסִּיתָ לֹא נִתְּלוֹתָנוּ עִם שְׂאֵר הַמְּלִיכִים וְיִשָּׂא אֹמֶר זֶה
מִשֶּׁה שֶׁכֵּן וְשֵׁם נִסְהָן עַל מִי מִרְיָבָה נִסְתַּקְּפָה לָנוּ לְבַח בְּעִלְיָהּ אִם מִשֶּׁה
אַחֲרֵי שְׁמֵנוֹ נִתְּנֵם הַמְּוֹרִים אֵל וּמִיָּם מִה עֲשֵׂה הָאֵמֶר לְאֲבִינוּ וְלִאֲמֹן כִּשְׁחָטָנוּ

בעל אחרתי מן ליני לו נאספן לו כל בני לוי ועינותיו להרוק את בני אמה
 והן מישראל ואחיו מאמו אן בצ בתו וכן עשו ואף לפרש אציו ממש ואחיו
 מאביו וכן בניו ממש שהיו לנים הם נשפטו לוי לא חטא א' מהם ש' כל בני לוי
 כי שמרו מצותיך לא יהיה לך אלים אחרים וצדיקתך יעצרו אותך שנוולדו
 במדבר לושנא לא היו מליך בניהך והם היו מליך יורו משפטיך ראויים היו לך
 לכך וכליל דן עולה מחץ קמון מכת מתנים ש' ומתניהם תמיד המעד
 ועל המתעוררים על הכהונה אה' כ' שעתידין חשמונאי ובניו להלחם
 עם היונים ונתפלל עליהם לפי שהם מועטים וב' בני חשמונאי ולא עזר כנגד
 כמה רבנות לכך נאמ' בכך יני חילון ומשנאין מ' יקומון מחץ שונאיו
 וקמון מהיות להם תקומה ש' ולוי דומין לשנים שלון מ' המלך אחד ל' ו
 וכן נחזר והלוא את המלך ולא דאילו שלם כנע לא חזר ולווא' לוי לווא
 בשכם ויהגן כל דבר ופרע במדבר ש' ויעמר משה בשער המחנה
 וחזר והלוא את המקום ש' וירא כנחם צ' לעזר שמעון לוא בשכם וחזר
 ולוא בשטים אפלן חולין ש' תרעה זה כהן שעבד ונבדק נמעה חלל
 עבודה למהרע כשרה' לבנימין אמו לפי שברכה לוי בעבודה וקרבנות
 וברכה בנימין בני בית המקדש בחלקן סמך זה לזה וסמך יוסף אחיו
 אה' הן משכ' שילד היה בנוי בחלקן ולפי שבות עולמים חצב משנלן הקדים
 בנימין ליוסף לבנימין אה' ידיו יבא ידיו ויבנה ידיו בחלק ידיו יבא ידיו
 זה שלמה ש' ויקרא שמו ידיו ידיו אן ישראל ש' נתתי ידיו נפשי
 בכף איבנה ויבנו ידיו המקדש ש' מה ידיו משכנותיו לידיו הקצה
 ש' אשירה נא לידיו צדקות ידיו אברהם ש' מה לידיו צדקות בחלק
 ידיו בנימין ידיו ינו חפץ עליו זה מקדש א' כל היום זה מקדש צ' וצ' וצ'
 כתבין שכך זה מקדש שלמות המלך המשיח משנבחרה וכו' שלם לא
 שרתה שכונה במקום אחר וצ' כתבין שכך בגובה ארעו היה בית המקדש
 בני לא שנמוך כ' ושש אמות מעין עיטס ושם היה דעתו שלדור לבנותו
 כדאיתה בשחיטת קדשים נתת ביה כורחא משום ב' כתבין שכך איה' לך

נאה בשור יותר מכתפיו שמח זבולו בעאתיו הקדומו ליששכר שהיה
מכרש צים וממנו פרנסה ליששכר ושלפני טמונו חול זה חלזון וזכוכית
מבורכת וי ארצו שלא היתה בחלת כל השבטים ארץ מלואה כל טוב
כאנץ יוסף חגד לשון מעד ומדק ומתהום שהתהום עולה ומלחלה
מלחמה אתה מוצא כל השבטים ברכתו של משה כעין ברכת יעקב
ומגד תבואת שמש שהיתה פתוחה לחמה ומדתה את הפירות וארש
ירחים שהארץ מגדשה ומוצאה מחדש לחדש וארש ירחים פירות
שהלבה מבשלת ולא הן קשואים ודלועים ומראש הררי קדם ומצו
דבת מראשית בושל הפירות שהיה מקריחין לבשל פירותיהן מגיד
שקדמה ברייתן לשאר הרים גבעות עולם גבעות העושות פירות לעולם
ואינן כנסקות מעוצר גשמים ורעון שכני סנה כמו שוכן סנה וזה
ארצו מבורכת רעון ונחת רוחו שלמהום הנגלה בסנה תחלה עלי רעון
נחת רוח וכיום וכך כל רעון שבמקרא תבואתה צרכה דו לראש יוסף
נזיר אחיו שהוכרש תחלה מאחיו במכירתו בכור שורו יש בכור
שהו לשון גדולה ומלכות גם אני בכור אתניהו וכך בכור ישל מלך
היוצא ממנו הוא יחנש בכור שורו כוחו קשה בשור לבנוש כמה
מלכים הדר נתון לו שם ונתת מהודך עליו וקרני ראם קרני שור
כוחו קשה ואין קרני ראם ראם קרני ראם ואין כוחו קשה נתן
ליהושע כוחו של שור ויופי ראם קרניו מכסוי ארץ וכל מלכים
אפשר שכולם מאי היו לא את לך מלך ושלטון שלא תנה פלטונין
ואחזה באי שחשונה לכולה הוא שם בחלת עבי עבאותה ליום והן
אותה המגחין הם הרבבות שהג יחנש שבה מאכרים והבא לפי
מגשה שהג גרעון במדין שם נדבח ועלמנע בהקדק והמה לפים

במנושם' לדבולק' אמ' לו ה' שבטום שבירך באחרונה דב' וגד' ד' ו
אברה' ואשר' הק' שהוליק יוסף לכניפרעה ש' ומקעה אחיו לקח חמשה
אנשים-לפי שנראו כחלשים ולא ישיב אותן לו שני מלחמות דבולק'
וישכר עשן שותפנות' דבול' יושב לחוף הים ויעא לפרקמטיא בספינות
ומשתכר ונותן לתוך כיו שלוששכר והק' יושבין ועוסקין בתורה לפיכך
הקדים דבול' לישט' תורתו שליששט' על ידי דבול' היתה שמוח דבולק'
בעמתיך העלח בעמתיך לסחורה וישט' בישיבת מהליך לתורה לישב
ולעבר שנים ולקבוע חדשים ש' ומבני יורדיו צינה לעתים ראשו
הם מאתים כאשוי סנהדראות היוסוקין בכך ועל פי קביעות עתותם
ועבוריהם' עמים הר' יתראו של שבטוי' ש' להר המוריה ויאספון'
כל לשון אסיפה על ידי קרואה היא' ושם יזבחו דבחי ערך בדגלים' כושטע
ימים ישש' נדב' ויהא להן פנא ולעסוק בתורה ושפ' טמון חול' כסוי
טמון חול' טרית וחלדן וזכוכית לבנה היועמים מ' הים ומ' החול'
ומחליך דבולק' היה כדאיתה' במסכת מגלה' דבול' עם חק' נבשו
למות משום דנפולו על מדומי שדה' דבול' מתלעם' לאחי נרת'
שרות' סכום לשון כסוי ש' ויספן הבית גבים וספון בארז ותרג'
קטלל בכיווי ארדנא' עמים הר' יקר' על ידי פרהמטיא דבולק'
תגרי א' באים א' ארעון והי עומדת על הסכך והם אומרים הואיל
ונעטעכנו על כך נלך לירושלם נראה מה יראתם שלאומה דו
ומה מעשיה והן רואים את כל ישכל עובדין לאלוה אחד ואוכלין
מאכל אחד לפי שהגוים אלו שלזה אינו אלו שלזה ומאכלן שלזה
אינו מאכל שלזה והם אומרים איך לך אומה כשרה מדון ומתגייג'
שם ש' שם יזבחו דבחי ערך כי שפע ימים הים נותן להם

מחנך בשבע ברוך מרחיב גר מלמד שהיה תחומן שלגד
מרחיב והולך בנגד מזרח כלבית שכן לפי שהו סמוך לספר
לפיכך נמשל באריות שכל סמוכו ספר עדיכין להיות גבוהים
וטורף זרוע אף קרקד הדוגיהם היו ניכרים חותכין הראש עם
הזרוע במכה אחת וזא ראשית לן כאו ליטול חלק בארץ
סיחון ועוג שהיה ראשית כבוש הארץ כי ידע אשר שם בחלקו
בחלק חלקת שדה הבונה מחקה והו משה ספוק אותה החלקה ספן
נה וטמונה מכלבניה שך ולא ידע איש את קצורתו ויתא ראשו
עם הם היו הולכין לכני החלוצ בכוש הארץ לפי שהיו גבול
והא ואתם תעברו חלוצים לפני אחיכם כל גבולי החיל עדתת יני
עשה שהאמיתו דבריהם ושמונו מבטחתם לעבול את הידרך עד
שביצשו חלקו דא ויתא רא עם על משה אה דך גור ארזה
אף הו סמוך לספר היה לפיכך מושלו באריות ידנת מן הבשע
כתרג שהיה הידרך במערת כומים והולשם שהו בחלק דך
שנ ויתראו ללשם דך ודינאקו ותילוחו מן הבשע דא מה דינאק דה
יועא מחקום אחר ונחלק לשני מקומות כך שבט דך נטלן חלק
בשני מקומות תחלה נטלן בעפונית מערבית עקרון וסביבותיה
ולא סיפקולתם וראו ונלחמו עם לשם שהיא כמים והוא מזרח
שלא ו ובאו מן העכו לדרום וכלה בקעה ים המלח שהו במזרח
יהודה שנטל בדנומה שלאנו ישכל שנ ביהושע ויעא הגבול בני
דך מהם ניבאו וילחמו עם לשם יעא גבולם כל אותה הרוח שהת
חילן לנחול בה שבע דעון שהיתה ארעו שבעה כל דעון יושביה
ים ודרום ירשה ים כרת נפלה בחלקו ונטל מלא חבל חרם בדר
בדנומה לפרוש חרמים ומכמונות ברוך מבנים אשר ראיתי בספר